

I POSLOVANJE CANKARJEVEGA DOMA V LETU 2014	3
1. 1 ZAKONSKE PODLAGE ZA DELOVANJE ZAVODA	3
1. 2 ORGANI ZAVODA	3
1. 3 POKROVITELJI IN DONATORJI JAVNEGA KULTURNEGA PROGRAMA CD ..	5
1. 4 URESNIČITEV DOLGOROČNIH IN LETNIH CILJEV POSLOVANJA.....	5
1. 4 KADROVSKO POROČILO.....	9
1. 5 KAZALNIKI USPEŠNOSTI POSLOVANJA CD.....	17
1. 6 FINANČNO POSLOVANJE V LETU 2014, PRIMERJAVE Z OSNOVAMI	21
1. 7 INVESTICIJE, INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE IN NAKUPI OPREME	29
1. 8 PRODAJA VSTOPNIC ZA JAVNI KULTURNI PROGRAM	34
1. 9 TRŽNO KOMUNICIRANJE IN ODNOSI Z JAVNOSTMI	37
II. KULTURNO- UMETNIŠKI PROGRAM CANKARJEVEGA DOMA	42
2. 1 RESNA GLASBA, OPERA	42
2. 1. 1 SIMFONIČNA GLASBA	42
2. 1. 2 GLASBENO-SCENSKA DELA	45
2. 1. 3 VOKALNA GLASBA	45
2. 1. 4 KOMORNA GLASBA	46
2. 1. 5 SODOBNA GLASBA.....	47
2. 2 DRUGA GLASBA.....	48
2. 2. 1 GLASBE SVETA	49
2. 2. 2 JAZZ IN MEJNE GLASBENE ZVRSTI.....	50
2. 2. 3 MEJNE GLASBENE ZVRSTI	55
2. 3 GLEDALIŠČE.....	56
2. 3. 1 KOPRODUKCIJE GLEDALIŠKIH PROJEKTOV	56
2. 3. 2 GOSTOVANJA SLOVENSКИH GLEDALIŠČ IN PRODUKCIJSKIH SKUPIN ..	58
2. 3. 3 GOSTOVANJA IZ TUJINE	60
2. 4 PLES.....	61
2. 4. 1 PLESNE KOPRODUKCIJE Z NEVLADNIMI ORGANIZACIJAMI.....	61
2. 4. 2 PLESNA GOSTOVANJA IZ SLOVENIJE	63
2. 4. 3 FOLKLORA.....	64
2. 4. 4 PLESNA GOSTOVANJA IZ TUJINE	64
2. 5 FILMSKI PROGRAM	65
2. 5. 1 FILMSKI FESTIVALI.....	66
2. 5. 2 FILMSKI CIKLI	67

2. 5. 3 FILMI V DISTRIBUCIJI.....	67
2. 5. 4 IZREDNE PROJEKCIJE / SODELOVANJE Z DRUGIMI PRODUCENTI	70
2. 6 KULTURNOVZGOJNI IN HUMANISTIČNI PROGRAM	70
2. 6. 1 KULTURNA VZGOJA	70
2. 6. 2 USTVARJALNOST MLADIH.....	75
2. 6. 3 HUMANISTIČNI PROGRAMI	77
2. 6. 4 LITERARNI PROGRAMI.....	79
2. 7 RAZSTAVNI PROGRAM	81
2. 7. 1 LIKOVNA UMETNOST – ARHEOLOGIJA (kulturna zgodovina)	82
2. 7. 2 ARHITEKTURA – OBLIKOVANJE.....	83
2. 7. 3 FOTOGRAFIJA	84
2. 7. 4 DRUGI PROJEKTI.....	85
III PROGRAM IN CILJI KONGRESNO-KOMERCIALNE IN DRUGE DEJAVNOSTI CD NA TRGU.....	86
3. 1 SPLOŠNA OCENA REZULTATOV POSLOVANJA	86
3. 2 URESNIČENI PROJEKTI.....	92
Priloga: Pregled uresničenih prireditev in obiskovalcev javnega kulturnega programa.....	95

I POSLOVANJE CANKARJEVEGA DOMA V LETU 2014

1. 1 ZAKONSKE PODLAGE ZA DELOVANJE ZAVODA

1. Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Cankarjev dom¹, kulturni in kongresni center
2. Zakon in spremembe Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK)
3. Zakon o javnih financah
4. Zakon in spremembe Zakona za uravnoteženje javnih financ – ZUJF
5. Zakon o izvrševanju proračunov za leti 2014 in 2015 (ZIPRS 1415)
6. Predlog in Resolucijo o nacionalnem programu za kulturo 2014–17 (ReNPK14-17)
7. Zakon o preglednosti finančnih tokov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti
8. Poziv št. 6110-91/2013/2 direktorjem javnih zavodov s področja kulture k predložitvi predloga finančnega načrta in programa dela za leto 2014
9. Navodila za določanje višine sredstev za financiranje javne službe v javnih zavodih, javnih skladih in javnih agencijah na področju kulture iz državnega proračuna.
10. Odločbe Ministrstva za kulturo² št. 6110-229/2013/3, 1004-12/2014/9 in 6110-229/2013/18

CD izvaja program od leta 1981. Glavna ustanoviteljica CD je država, ki ga vsa leta sofinancira. Druga ustanoviteljica je po letu 2004 Iskra d.d., ki bi morala v skladu z ustanoviteljskim deležem (3,47 %) zagotavljati sorazmerni delež sredstev za investicije in investicijsko vzdrževanje glede na sprejete letne načrte. Do leta 2008 je zagotavljala deleže praviloma z enoletnim zamikom plačil, v letih 2009 (kljub sklenjeni pogodbi s CD), 2010, 2011, 2012, 2013 in 2014 ni zagotovila sofinanciranja. Soustanoviteljstvo Iskre d.d. februarja 2015 še vedno ni razrešeno.

CD je kulturni in kongresni center, ustanovljen za izvajanje kulturno-umetniškega programa³ (javne službe) ter kongresne in druge dejavnosti na trgu⁴ (dejavnost na trgu). CD opravlja javno službo, kulturni program, ki je v javnem interesu ter je financiran s sredstvi MK in nejavnimi prihodki javne službe, največ s prihodki od prodanih vstopnic. CD opravlja tudi druge (dopolnilne) dejavnosti, ki jih v skladu s sklepom o ustanovitvi ne štejemo v javno službo. Te dejavnosti so financirane izključno s prodajo storitev na trgu po veljavnem ceniku storitev CD. K tem sodita predvsem organiziranje in izvedba kongresnih, družabnih, družbenopolitičnih, protokolarnih, sejmskih, izobraževalnih, festivalskih ter kulturnih prireditev drugih organizatorjev, izposoja opreme, najemnine in opravljanje tehničnih storitev za druge organizatorje zunaj CD.

1. 2 ORGANI ZAVODA

V letu 2014 je bilo sklicanih osem sej **Sveta CD**, od tega dve korespondenčno. Članom Sveta je konec februarja potekel petletni mandat in je bil imenovan nov Svet.

Svet CD v »stari« sestavi (zunanji člani: dr. Ignacija J. Fridl, Ana Železnik, Jože Možina, Janez Pergar, Aleš Čerin, Slavica Mrkun ter predstavniki CD: S. Globačnik, Nina Pirnat Spahić in Vinko Sever) se je sestel trikrat. Na sejah so sprejemali odločitve v skladu s svojimi pristojnostmi.

- Svet je izrekel pozitivno predhodno mnenje k imenovanju Karmen Klučar za pomočnico generalnega direktorja – direktorico tehničnega sektorja s 1. 3. 2014 za trajanje mandata generalnega direktorja, to je do 14. 10. 2014.

¹ Krajše CD

² Krajše: MK

³ V nadaljevanju uporabljamo tudi okrajšavi KUP (kulturno-umetniški program) ali JS (javna služba).

⁴ V nadaljevanju uporabljamo tudi okrajšavi KKP (kongresno-komercialni program) ali DT (dejavnost na trgu).

- Izdal je soglasje k predlogu Pravilnika o spremembah in dopolnitvah pravilnika o organizaciji dela in sistemizaciji delovnih mest v Cankarjevem domu, št. Sist-1/2013, z dne 2. 12. 2013 in k prečiščenemu besedilu Pravilnika o organizaciji dela in sistemizaciji delovnih mest v Cankarjevem domu, št. Sist-1/2014, z dne 2. 1. 2014.
- Sprejel je sklep o razpisu volitev za člana Sveta zavoda in člane Strokovnega sveta zavoda.
- Izdal je soglasje k Programu in finančnemu načrtu CD za leto 2014.
- V skladu z Zakonom za uravnoteženje javnih financ je Svet podal splošno soglasje za sklepanje avtorskih in podjemnih pogodb ter za opravljanje študentskega dela in dela dijakov, ki je nujno potrebno za nemoteno izvajanje načrtovanega Programa in finančnega načrta CD.
- Svet je izdal soglasje k Letnemu poročilu Cankarjevega doma za leto 2013, ki ga sestavljata Poslovno poročilo CD za leto 2013 in Računovodsko poročilo CD za leto 2013.
- Strinjal se je s predlogom generalnega direktorja, da se presežek prihodkov nad odhodki v skupni višini 38.708,04 EUR, ustvarjen v letu 2013, prenese na povečanje obveznosti za sredstva v upravljanju kot vir za nabavo novih osnovnih sredstev.
- Svet se je strinjal, da se delovna uspešnost zaposlenim v letu 2014 izplačuje v skladu s sprejetim finančnim načrtom CD ter na osnovi sprotnih ocen uspešnosti poslovanja in meril, ki jih sprejme generalni direktor, vendar največ do višine, ki jo določa Pravilnik o določitvi obsega sredstev za plačilo delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu. Podlage za izplačilo so razvidne iz Programa in finančnega načrta CD za leto 2014 in Letnega poročila CD za leto 2013.
- Strinjal se je, da se zaradi dobrih rezultatov dejavnosti CD na trgu v letu 2013 generalnemu direktorju in trem direktorjem sektorjev v letu 2014 za leto 2013 iz prihodkov dejavnosti CD na trgu izplača dodatna delovna uspešnost, vsakemu v višini 1,5 bruto osnovne plače za december 2012.

Novoustanovljeni Svet CD je bil potrjen na konstitutivni seji 27. 3. 2014 v sestavi: Andraž Pöschl, Vesna Jurca Tadel, dr. Barbara Predan, Tatjana Ažman, Barbara Drnač, Aleš Čerin (imenovala Vlada RS) ter izvoljeni predstavnik zaposlenih Dušan Lakner; izvolili so predsednika Aleša Čerina in njegovo namestnico Vesno Jurca Tadel ter potrdili Poslovnik o delu Sveta zavoda Cankarjev dom.

Na naslednjih sejah je Svet CD:

- izrekel pozitivno mnenje k predlagani kandidaturi za generalno direktorico Cankarjevega doma Uršuli Cetinski;
- potrdil družbo KPMG Slovenija za izvedbo revizije računovodskih izkazov za leto 2013;
- pooblastil predsednika Aleša Čerina, da je z Uršulo Cetinski sklenil pogodbo o zaposlitvi, h kateri je izdal predhodno soglasje minister za kulturo, št. 1004-12/2014, z dne 3. 7. 2014;
- soglašal s spremembami Programa in finančnega načrta CD za leto 2014;
- potrdil Polletno poročilo CD za 2014;
- bil seznanjen s Poročilom neodvisnega revizorja o računovodskih izkazih CD za leto 2013.

Strokovni svet se je v letu 2014 sestal trikrat (enkrat korespondenčno) v stari sestavi (zunanji člani: Damjan Damjanovič, Boris Rener, Tamara Bračič Vidmar, Igor Švara in notranji člani: Janja Krivec, Barbara Rogelj in Tina Kramberger) ter štirikrat (enkrat korespondenčno) v novi sestavi.

Strokovni svet v »stari« sestavi je:

- izrekel pozitivno predhodno mnenje k imenovanju Karmen Klučar za pomočnico generalnega direktorja – direktorico tehničnega sektorja s 1. 3. 2014, za trajanje mandata generalnega direktorja, to je do 14. 10. 2014;
- sprejel Program in finančni načrt CD za leto 2014;
- potrdil Letno poročilo Cankarjevega doma za leto 2013, ki ga sestavljata poslovno in računovodsko poročilo.

Novoustanovljeni Strokovni svet je bil verificiran na konstitutivni seji 27. 3. 2014 v sestavi: predstavnik Akademije za likovno umetnost in oblikovanje je prof. Boštjan Botas Kenda, Akademije

za gledališče, radio, film in televizijo dr. Blaž Lukan, Akademije za glasbo prof. Andrej Grafenauer, predstavnik SAZU pa dr. Milček Komelj. Predstavniki zaposlenih so: Barbara Rogelj, Maja Vidergar in Mensur Hodžić; izvolili so predsednico Barbaro Rogelj in njenega namestnika prof. Andreja Grafenauerja ter sprejeli Poslovnik o delu Strokovnega sveta zavoda Cankarjev dom.

Na naslednjih sejah pa je Strokovni svet:

- izrekel pozitivno mnenje k predlagani kandidatki za generalno direktorico Cankarjevega doma Uršuli Cetinski;
- soglašal s spremembami Programa in finančnega načrta za leto 2014;
- izrekel pozitivno predhodno mnenje k imenovanju Karmen Klučar za pomočnico generalne direktorice – direktorice tehničnega sektorja do 14. 10. 2019 oz. za trajanje mandata generalne direktorice Uršule Cetinski.

1. 3 POKROVITELJI IN DONATORJI JAVNEGA KULTURNEGA PROGRAMA CD

Pokrovitelji kulturno-umetniškega programa leta 2014:

KRKA, d. d., PIVOVARNA LAŠKO, d. d., TELEKOM SLOVENIJE, d. d., REVOZ, d. d., BTC, d. d., ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d. d., RIKO, d.o.o., POSLOVNI SISTEM MERCATOR, d. d., NOVA LJUBLJANSKA BANKA, d. d., DELO, časopisno in založniško podjetje, d. d., ZAVOD RADIO ŠTUDENT, MLADINA časopisno podjetje d. d., RTV Slovenije, VAL 202, MMC

Donatorji kulturno-umetniškega programa leta 2014:

Mitja Rotovnik, Droga Kolinska d. d., Pivovarna Union, d. d., Evrosad, d.o.o., Pernod Ricard, Regina Jančar s.p., Storck, d.o.o., Tobačna grosist, d.o.o., Arc d.o.o., Kranj, Rap-ing, d.o.o.

Pokroviteljica leta 2014: KRKA, d. d.

Donatorica leta 2014: Tobačna Ljubljana, d. o. o.

Kulturno-umetniški program Cankarjevega doma so v letu 2014 finančno podpirali poleg **MINISTRSTVA ZA KULTURO RS:**

VELEPOSLANIŠTVO ZDRUŽENIH DRŽAV AMERIKE, VELEPOSLANIŠTVO KRALJEVINE NORVEŠKE, FRANCOSKI INŠTITUT V SLOVENIJI, GOETHE INSTITUT LJUBLJANA, EUROPA CINEMAS.

1. 4 URESNIČITEV DOLGOROČNIH IN LETNIH CILJEV POSLOVANJA

Zadnja veljavna Strategija CD je bila sprejeta za obdobje od leta 2008 do 2012, novo smo načrtovali takoj po sprejetju resolucije o nacionalnem programu za kulturo. Ker je bila sprejeta šele konec leta 2013, smo sprejeli dogovor o podaljšanju veljavne strategije CD še za leti 2013 in 2014: njena aktualnost ni omejevala načrtovanja programa za leto 2014, saj smo uspešno uresničevali zapisano v sklepu o ustanovitvi CD:

»CD je osrednji slovenski kulturni center, ustanovljen za izvajanje kulturnega in umetniškega programa ter kongresne dejavnosti.

S svojim programom zagotavlja pogoje za razvoj in predstavljanje različnih umetniških praks, spodbujanje in razvijanje ustvarjalnosti, bogatenje kulturnega življenja, spodbujanje humanističnih in družbenih vrednot ter medkulturnega sodelovanja. Svoje poslanstvo uresničuje prek lastne produkcije in postprodukcije ter sodelovanja z javnimi zavodi, nevladnimi organizacijami, stanovskimi združenji, pravnimi osebami zasebnega prava in samozaposlenimi ustvarjalci, ki delujejo na področju kulture. Z delovanjem pomembno prispeva k dostopnosti kulture najširšemu krogu obiskovalcev iz Slovenije in tujine, s programsko usmerjenostjo v svet pa utrjuje mednarodno sodelovanje.«

Neskončna lepota Cankarjevih programskih vrhuncev leta 2014

Za uvod pogledajmo nekaj najbolj izpostavljenih potez, ki jih zasledimo v kontekstu 2.068-ih prireditev Cankarjevega doma, kjer smo v letu 2014 uresničili vse poglavitne cilje in zabeležili 467.046 obiskov, kar je približno 13.000 več kot leto pred tem.

Na **področju resne glasbe, opere in baleta** lahko ugotovimo, da sta tradicionalno sodelovanje s Slovensko filharmonijo in Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija programsko in poslovno zaznamovali naslednji dejstvi: krčenje števila koncertov Slovenske filharmonije, ki je izvedla dva koncerta manj kot v prejšnjih letih, kakor tudi upad vpisa abonmajev te častitljive ustanove, hkrati pa rast vpisa abonmajev za koncerte Kromatike, kar zadeva sodelovanje s Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija.

V Cankarjevem domu se je povišalo zanimanje neabonentskega občinstva za obisk Zlatega abonmaja, ki je z debiji pri nas manj znanih dirigentov (J. Mena, J. Martin in D. Liss) potrdil interpretativno moč mlajše generacije. Srebrni abonma kot osrednji mojstrski cikel komornega žanra pa je predstavil vrhunske soliste in ansamble, med katerimi so izstopala gostovanja Beneškega baročnega orkestra, kvarteta Belcea in dua Capuçon/ Ducros. Ambiciozno zasnovan in zato pogosto vsebinsko presežen je bil tudi **program sodobne resne glasbe**, ki se je odvijal v znamenju obletnic Lebiča, Ježa in Globokarja, obširneje pa je bil posvečen tudi opusu Gyorgyja Ligetija. Uspešna je bila tudi operna koprodukcija Verdijeve *Aide* s prepričljivo solistično zasedbo matičnih in gostujočih interpretov.

V letu 2014 so bila med odrskimi dogodki **v ospredju baletna gostovanja** ali gostovanja sodobnejših plesnih oblik, ki izhajajo iz baleta, od Jazz baleta iz Montreala, Velikega gledališča iz Ženeve, Balleta Preljocaj, pa Baleta HNK iz Zagreba in gostovanji Baleta SNG Maribor, pospremljeni s simpozijem o koreografiji Valentini Turcu. Med sodelovanji z nevladnimi organizacijami na področju odrskih umetnosti je bilo zagotovo v ospredju pozornosti javnosti sodelovanje s kolektivom Was Ist Maribor in ostalimi partnerji pri gledališko-glasbenem projektu *Igra o Antikristu*.

V sklopu **glasb sveta, jazza in drugih glasbenih oblik** velja izpostaviti legendo afriške glasbe Angélique Kidjo iz Benina, nastop brazilskega glasbenika Caetana Velosa, cikel koncertov Cankarjevi torki in izvedbo 55. jazz festivala Ljubljana, pri katerem se je občinstvo najbolj množično odzvalo na nastop ameriškega zvezdnika jazzovskega vokala Gregoryja Porterja. Vsekakor pa ima ravno jazz festival še številne potenciale za nadaljnji razvoj, kar zagotovo velja tudi za Festival dokumentarnega filma, ki smo ga priredili šestnajstič.

Sicer pa je bil v osrčju **filmskega programa** 25. ljubljanski mednarodni filmski festival (Liffe), pri katerem so bili med nagrajenci v ospredju Avstrijci (vodomec za najboljši »mladi film« je prejel *Lahko noč, mamica*, za kratkometražni pa *Roke proti nebesom*, medtem ko je občinstvo nagradilo avstralsko socialno komedijo *Čarlijeva dežela*, nagrada Fipresci pa je pripadla ameriškemu neodvisnemu filmu *Mrhovinar*). Na skupno 290-ih projekcijah je Liffe zabeležil več kot 46.000 obiskov, kar je pomenilo, da obisk nekoliko narašča glede na leta pred tem. Med v rednem programu prikazovanimi filmi je bil v ospredju *Neskončna lepota* Paola Sorrentina, ki je v kontekstu naših prikazovanj umetniškega filma s tri tisoč gledalci zabeležila rekord zadnjih let.

Zelo programsko raznovrsten in bogat je bil tudi **program kulturne vzgoje, humanistike in literature**; slednjo spodbujamo tudi kot partnerji vseh najbolj pomembnih slovenskih literarnih festivalov. Kulturno-vzgojni program je vpeljal številne nove programske vsebine, se temeljito lotil prenovе dolgoletnih vsebin in se širil v smislu spoznavanja najrazličnejših zvrsti umetnosti. Za kulturno vzgojo v Sloveniji je bila pomembna 6. izvedba Kulturnega bazarja, ki ga je obiskalo okoli tisoč strokovnih delavcev iz vzgojno-izobraževalnih ustanov in več kot dva tisoč otrok, dijakov in študentov ter ostalih obiskovalcev. Zelo vzpodbudno je, da se je kljub vstopnini za del humanističnih prireditev povečal obisk predavanj in različnih ciklov humanističnega programa, kar kaže na potrebo po samorefleksiji tako v individualnem in širše družbenem smislu.

Med razočaranja **razstavnega programa** sodi nepričakovano slab obisk sicer kakovostne arheološke razstave *Aqua Iasae*, programsko zanimivi pa sta bili zagotovo razstavi osmih slovenskih slikark mlajše generacije *Od Joni Zakonjšek do Suzane Brborović*, kakor se je glasilo podnaslov razstave, in izvedba *11. slovenskega bienala ilustracije*. Razstavni program zagotovo vsebinsko siromaši dejstvo, da številni koprodukcijski partnerji niso več deležni javnih subvencij za projekte, ki so desetletja bogatili tudi program Cankarjevega doma.

Za **kongresno-komercialni program** je bilo leto 2014 zaradi odpovedi več pomembnih kongresnih in drugih dogodkov izjemno težavno, med številnimi prireditvami tega tržnega programskega segmenta pa velja omeniti izvedbo jubilejnega 30. slovenskega knjižnega sejma, ki tudi zaradi kakovostnih vsebin Cankarjevega doma vse bolj pridobiva festivalski in ne zgolj sejmski značaj.

Pregled zavodov in društev, ki so sodelovali pri oblikovanju in izvedbi kulturnega programa v letu 2014

Na področju glasbe, opere in baleta:

Slovenska filharmonija, Simfonični orkester RTVS, Big Band RTVS, SNG Opera in balet Ljubljana, SNG Opera in balet SNG Maribor, APZ Tone Tomšič, Akademija za glasbo, Konservatorij za glasbo v Ljubljani, Inštitut za raziskovanje zvočnih umetnosti, Glasbena mladina ljubljanska, Glasbena mladina Slovenije, Društvo baletnih umetnikov Slovenije, APZ Toneta Tomšiča, Zavod Sploh, Slovensko komorno glasbeno gledališče, Jazz Cerkno, Café teater, Zavod Druga godba, Mesto žensk - Društvo za promocijo žensk v kulturi, Kulturno društvo Perpetuum Jazzile.

Na področju gledališča in sodobnega plesa:

KUD Sokoli Tabor, KUD Moment, Mestno gledališče Ptuj, Društvo Via Negativa, Društvo Mesto žensk, Društvo B 51, Globalni teater, KUD Apokalipsa, Zavod Imaginarni, Zavod Emanat, Koncertna agencija Allegro, AGRFT, Društvo Café teater, Društvo Celinka, KD Flamenko, Društvo Pekinpah, Zavod Flota, AFS France Marolt, SNG Oepa in balet Maribor.

Na področju filma:

Društvo za gorsko kulturo Domžale, Slovenska kinoteka, Kinodvor, Kino Šiška, Kolosej, Amnesty International Slovenija, Ustvarjalna Evropa, slovenski filmski distributerji, Zavod za uveljavljanje vizualne kulture Vizo.

Na področju kulturne vzgoje in humanistike:

RTV Slovenija – Otroški in mladinski program, Prešernovo gledališče Kranj, Slovensko ljudsko gledališče Celje, Gledališče Ptuj, Lutkovno gledališče Maribor, SSG Trst, Gledališče Koper, SNG Nova Gorica, APT Novo mesto, Glasbena mladina Ljubljana, Glasbena mladina Slovenije, Plesni teater Ljubljana, Kolektiv Narobov, Društvo za razvoj gledališča v izobraževanju, Zavod Agate Schwarzkobler, Produkcijska hiša PhRed, Slovenski tolkalni projekt, Čarobna dežela, Glasbeni center Edgarja Willemsa, Zavod za usposabljanje Janeza Levca, Slovenska nacionalna komisija za UNESCO, Zavod RS za šolstvo, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Zveza prijateljev mladine Slovenije, Filozofska fakulteta Ljubljana, Gibanje Polisario, Društvo Richarda Wagnerja, Kulturno društvo Apokalipsa, Študentska založba, Cankarjeva založba, Založba Mladinska knjiga, Društva pisateljev Slovenije, Društvo slovenskih književnih prevajalcev, Kulturno društvo Vilenica, Društvo za primerjalno religiologijo, Zavod Maska.

Na področju razstavne dejavnosti:

Obalne galerije Piran, Galerija Božidar Jakac, Kostanjevica na Krki, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Društvo oblikovalcev Slovenije, Slovensko društvo likovnih kritikov, ter nevladnimi Zavod za kreativno produkcijo EMZIN, Revija Fotografija, Galerija Photon, Foto klub Ljubljana idr., iz tujine pa Arheološki muzej in Muzej za umetnost in obrt iz Zagreba.

K temu je treba dodati še zgledna sodelovanja s kulturnimi centri – inštituti drugih držav v Ljubljani in s številnimi veleposlaništvami ter številnimi samostojnimi izvajalci in kulturnimi delavci.

Cankarjev dom je v letu 2014 dostojno uresničil svoje poslanstvo in upravičil zaupanje številnih obiskovalcev. Veliko število zavodov, društev in posameznikov (ki jih posebej ne navajamo), ki so sodelovali pri pripravi in izvedbi programa javne službe v CD in še številni partnerji kongresno komercialnega programa, povedo veliko tudi o obsežnem delu zaposlenih v CD, ki jih je vsako leto manj. Potrebni so bili veliko pogovorov, dogovorov, usklajevanj in organizacije, da je bila vsaka programska enota odlično pripravljena, promovirana in nato izvedena. Program CD vsako leto načrtuje, organizira in izvede manj sodelavcev, ki jih ob upokojitvah ali odhodi zaradi varčevalnih ukrepov države in manjših neproračunskih virov nismo nadomestili. Preostanek kolektiva, kar še posebej velja za tehnično izvedbo programa, je prevzel njihove delovne obveznosti. Kljub (pre)velikim delovnim obremenitvam, ki so bile še posebej dramatične v jesensko-zimskem obdobju, je kolektiv kot celota požrtvovalno izvedel načrtovani program. Nadaljnje zmanjševanje števila zaposlenih ni mogoče, če ne zmanjšamo obsega programa, kar pa ni uresničljivo, če želimo ohraniti pozitivne finančne rezultate ob spoštovanju delovne zakonodaje.

Če k podatkom o partnerjih, številu in obiskih prireditev dodamo 146 zaposlenih in več kot 17.500 umetnikov oziroma izvajalcev, ki so sodelovali v izvedbi programa, je podoba CD za leto 2014 uspešno zaokrožena.

V času gospodarske krize je pomemben tudi tisti del programa CD, ki poteka kot dejavnost na trgu. CD je z majhno, a strokovno in motivirano kongresno-komercialno ekipo ter z odlično tehnično izvedbo programa in kljub temu, da v CD gospodarska dejavnost poteka v zakonskih pogojih, ki veljajo za javne zavode – dovolj prodoren in strokovno usposobljen za doseganje solidnih poslovnih uspehov v konkurenčno neprijaznem okolju. Prav leto 2014 je bilo za to dejavnost v CD zelo težavno. Vse več javnih kulturnih zavodov je (poleg gospodarskih družb na področju poslovnega turizma) vstopilo na področje organiziranja in izvajanja dogodkov, ki ne sodijo v dejavnost, zaradi katere so bili zavodi ustanovljeni (njihova dopolnilna dejavnost večinoma ni programska in finančno načrtovana ločeno od javne službe). Problem načrtovanja, ločenega prikazovanja in financiranja javne službe in dejavnosti na trgu v javnih zavodih Ministrstvo za kulturo rešuje prepočasi.

IZPOLNJEVANJE NAČRTOVANIH CILJEV POSLOVANJA V LETU 2014

- 1126 (1056⁵) uresničenih prireditev programa javne službe – 51 več kot je bilo načrtovano;
- 240 (232) prireditev brez vstopnine v programu javne službe;
- 606 (624) različnih prireditev v programu javne službe, več kot 15.200 izvajalcev na prireditvah javne službe;
- 115 gostovanj iz tujine, od tega 65 iz držav EU in 50 iz drugih držav v programu javne službe;
- v sklopu kongresno-komercialnega programa uresničen 201 (202) projekt, skupaj 942 (858) prireditev/dogodkov;
- 326.908 (321.620) obiskov kulturno-umetniškega programa, 37.908 več kot je bilo načrtovano;
- 140.138 (132.371) udeležencev in obiskovalcev kongresov in drugih prireditev dejavnosti na trgu, 20.138 več kot je bilo načrtovano;
- skupaj 467.046 (453.991) obiskovalcev na prireditvah, 58.046 več kot je bilo načrtovano;
- zelo dober izkoristek dvoranskih in kadrovskega zmogljivosti; uresničenih je bilo 38.838 (33.870) ur programa (priprav, vaj in prireditev) v prostorih CD;
- organizirali in tehnično smo izvajali prireditve tudi v drugih dvoranih v Ljubljani in po Sloveniji ter na dveh gostovanjih v tujini;
- ustvarjen je bil celotni prihodek v višini 8.594.514 EUR (načrtovan v višini 8.528.566 EUR), uresničeni so bili odhodki v višini 8.530.649 EUR (načrtovani v višini 8.528.566 EUR);

⁵ Podatki v oklepajih so za leto 2013, če ni drugače navedeno.

- pozitivno je bilo finančno poslovanje obeh dejavnosti: prihodki presegajo odhodke v izkazih javne službe za 18.345 EUR in dejavnosti na trgu v višini 45.520 EUR; ustvarjen je bil skupni presežek prihodkov nad odhodki 63.865 EUR;
- za investicijsko vzdrževanje in nakupe opreme smo zagotovili neproračunska sredstva v višini 342.100 EUR, MK za te namene ni zagotovilo sofinanciranja;
- delež neproračunskih prihodkov (od prodanih vstopnic, pokroviteljev in darovalcev, od opravljenih storitev na trgu ...) je bil 40%, za 64.170 EUR so večji kot smo načrtovali;
- številni drugi dobri rezultati (vsebinski, številčni, finančni) kažejo na uspešno in učinkovito poslovanje kolektiva CD, kar je razvidno iz Letnega poročila (poslovnega in računovodskega) CD za leto 2014.

Strateški cilji javne službe CD, ki smo jih zapisali v program in finančni načrt za leto 2014 - rebalans, so bili uresničeni:

- Izveden je bil načrtovani program na področjih resne in druge glasbe, gledališča, plesa, filma, razstav, kulturne vzgoje, humanistike in literature.
- Ustvarjali smo dobre razmere za delovanje in izvedbo dogovorjenega obsega rednega programa Slovenske filharmonije, Simfoničnega orkestra RTVS in Big Banda RTVS, SNG Opera in balet Ljubljana ter neodvisnih producentov, partnerjev, organizacij, društev in posameznih kulturnih ustvarjalcev.
- Izvedli smo načrtovane kulturnovzgojne programe za mlade, v sodelovanju z MK Kulturni bazar, obsežen in odmeven je bil literarni in humanistični program.
- Uresničen je bil načrtovani program, v katerem sodeluje CD kot koproducent z javnimi zavodi in nevladnimi kulturnimi organizacijami ter samostojnimi kulturnimi ustvarjalci.
- Z raznovrstnim programom smo poskrbeli za kakovost življenja obiskovalcev in za zanimiv kulturno-umetniški program slovenske prestolnice.
- Izvedeni program je vključeval kulturno-umetniško tradicijo, podpiral je živo ustvarjalnost, vključno z oživitvijo kulturne tradicije v sodobnost; omogočal je tudi kritično avtorefleksijo kulturno-umetniškega delovanja.

1. 4 KADROVSKO POROČILO

1. 4. 1 ZAPOSLOVANJE IN ZAPOSLENI

Kot v zadnjih nekaj letih smo bili tudi v 2014 na področju kadrovske politike v javnem sektorju deležni predvsem številnih varčevalnih ukrepov, ki so bili med Vlado RS in sindikati javnega sektorja večinoma določeni že z Dogovorom o dodatnih ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za uravnoteženje javnih financ v obdobju od 1. 6. 2013 do 31. 12. 2014 (Uradni list RS, št. 46/13). Konec leta 2014 pa so bili že sprejeti novi ukrepi, uveljavljeni za naslednje obdobje, leti 2015 in 2016.

V CD so 10. 1. 2014 začele veljati spremembe Pravilnika o organizaciji dela in sistemizaciji delovnih mest, ki so bile v prakso uvedene s 1. 2. 2014.

Za leto 2014 je imel CD v kadrovskem načrtu predvidenih 147 zaposlitev (6 manj kot za leto 2013). Način priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna, med katere spada tudi CD, in metodologijo spremljanja njihovega izvajanja za leti 2014 in 2015, določa v letu 2014 sprejeta vladna Uredba o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremljanja njihovega izvajanja za leti 2014 in 2015 (Uradni list RS, št. 12/14 in 52/14).

Glede realizacije kadrovskega načrta je treba Ministrstvu za kulturo po novem poročati o številu zaposlenih po virih sredstev na dan 1. januar, 1. april, 1. julij in 1. oktober. Sicer pa je zaposlovanje še vedno mogoče samo s predhodnim soglasjem, ki ga v skladu z Zakonom za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12 z nadaljnjimi spremembami) lahko izdala Ministrstvo za kulturo in

svet zavoda, s tem, da so zaposlitve, financirane iz proračunskih sredstev, mogoče šele po sprejetju letnega programa dela in finančnega načrta, vključno s kadrovskim načrtom.

Povprečno število zaposlenih v letu 2014 v CD je bilo 147,25 (3,17 manj kot v letu 2013). Povprečna bruto plača na osebo, ki vključuje plače in nadomestila plač, je 1701 EUR. Znesek izplačanih plač in nadomestil plač za leto 2014 je 3,090.523 EUR in vključuje izplačila tretje četrtine plačnih nesorazmerij.

SLIKA 1: STROŠKI DELA PO ORGANIZACIJSKIH ENOTAH CD ZA LETO 2014

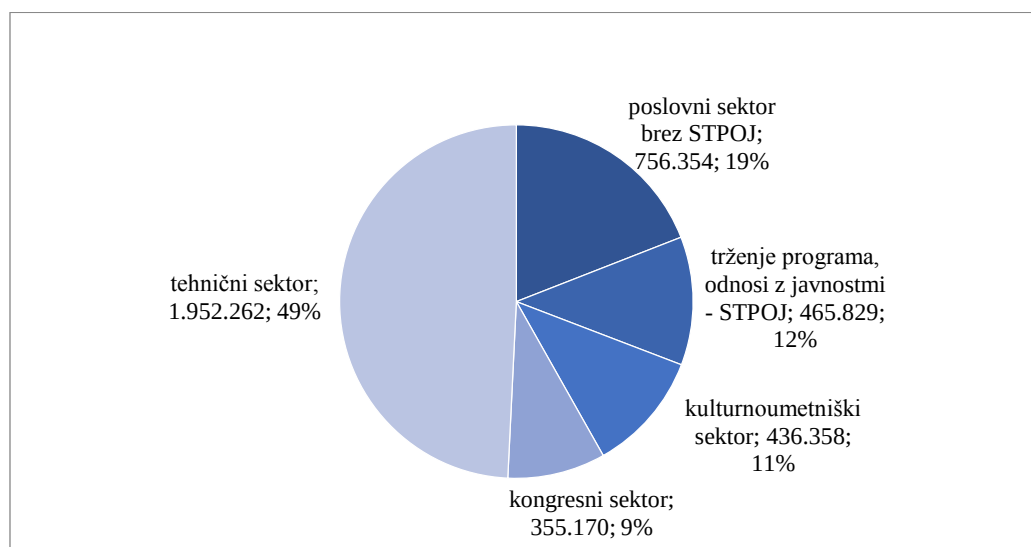

TABELA 1: Število zaposlenih po spolu v ožjih organizacijskih enotah CD (na 31. 12. 2014)

Organizacijske enote	Moški	Ženske	Skupaj
Kulturno-umetniški program	5	8	13
Kongresno-komercialni program	0	12	12
Tehnični sektor – ožji	1	1	2
Področje tehnične izvedbe prireditev	38	2	40
Področje obratovanja in vzdrževanja	17	7	23
Področje informacijskih tehnologij in telekomunikacij	11	2	12
Poslovni sektor – ožji	3	5	8
Služba za finančno-računovodske zadeve	1	7	8
Služba za trženje programa in odnose z javnostmi z oddelkom za informacije in prodajo vstopnic	2	13	15
Varnostna služba	9	1	10
Služba za kadrovske in splošne zadeve	0	3	3
Skupaj	87	59	146

V letu 2014 je bila najpomembnejša kadrovska sprememba zamenjava dolgoletnega generalnega direktorja CD Dimitrija Rotovnika z novo generalno direktorico Uršulo Cetinski. Primopredaja je bila zaključena 14. 10. 2014. Za čas mandata je na novo sklenjena pogodba o zaposlitvi z generalno direktorico, z enim delavcem pa je bila sklenjena pogodba o zaposlitvi za nedoločen čas, kot nadomestna zaposlitev v Oddelku za strojne sisteme na področju obratovanja in vzdrževanja v Tehničnem sektorju. Za nadomeščanje dveh začasno odsotnih delavk na porodniškem dopustu in dopustu za nego in varstvo otroka ter ene zaradi bolezni so delovno razmerje v CD za določen čas v letu 2014 na novo sklenili trije delavci.

Pogodbe o zaposlitvi so v letu 2014 prenehale veljati sedmim zaposlenim, in sicer se je v treh primerih iztekel dogovor o podaljšanju delovnega razmerja, sklenjen na podlagi Zakona za uravnoteženje javnih financ, enemu delavcu je bila pogodba o zaposlitvi odpovedana iz poslovnega razloga, zaradi ukinitve njegovega delovnega mesta, en delavec je bil invalidsko upokojen zaradi uvrstitve v I. kategorijo invalidnosti, eden se je redno upokojil, enemu s pogodbo o zaposlitvi v CD za določen čas je predčasno prenehala veljati pogodba o zaposlitvi na podlagi sporazuma.

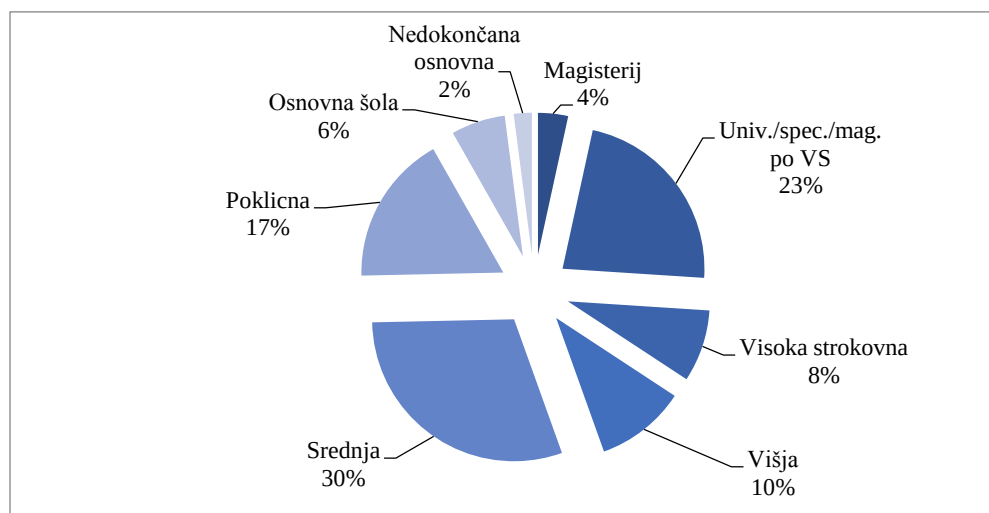
Tako smo leto 2014 ponovno končali z najmanjšim številom zaposlenih v CD doslej, z dvema zaposlenima manj kot leto prej oz. z dvajsetimi manj kot leta 2011.

Na dan 31. 12. 2014 je bilo v CD zaposlenih 146 delavcev (dva manj kot leto pred tem), od katerih je eden tujec. V tem številu so zaposleni s krajšim delovnim časom od polnega upoštevani kot zaposleni s polnim delovnim časom. Tri sodelavke so imele sklenjene pogodbe o zaposlitvi za določen čas, vse druge zaposlitve so za nedoločen čas. S polovičnim delovnim časom so bili zaposleni štirje invalidi, ena delavka pa je delala v skrajšanem delovnem času od polnega na podlagi Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih.

Stanje zaposlenih na dan 31. decembra po letih:

2003	181
2004	176
2005	176
2006	162
2007	168
2008	169
2009	165
2010	166
2011	166
2012	152
2013	148
2014	146

SLIKA 2: Deleži zaposlenih glede na dejansko pridobljeno izobrazbo (na 31. 12. 2014)

Delovna mesta v CD so uvrščena v tarifne razrede od II. do VII/2. Iz TABELLE 2 je razvidno, kakšna so ob koncu leta 2014 po posameznih tarifnih razredih delovnih mest odstopanja glede na zahtevano izobrazbo pri zaposlenih.

Zaposleni, ki ne izpolnjujejo pogoja o zahtevani javno veljavni izobrazbi, zasedajo 26 delovnih mest, vendar ima od tega deset zaposlenih na delovnih mestih v VI. tarifnem razredu pridobljeno ustrezno usposobljenost z nacionalno poklicno kvalifikacijo. Ti so v tabeli upoštevani pri vrstici z dejansko pridobljeno javno veljavno izobrazbo, zato je odstopanje navzdol posledično največje pri VI. tarifnem razredu. Število delavcev z neustrezno stopnjo izobrazbe za delovno mesto se je glede na konec leta 2013 zmanjšalo za dva.

Ima pa enajst zaposlenih višjo stopnjo izobrazbe, kot je zahtevana za delovno mesto, za katero imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi, od tega pet delavcev v tarifnem razredu VII/2 s pridobljenim magisterijem. Neizpolnjevanje pogoja izobrazbe v tem tarifnem razredu pri večini (štirje delavci od petih) je posledica spremembe Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, po kateri so bila s spremembo sistemizacije v letu 2008 vsa delovna mesta iz prejšnjega VII. tarifnega razreda, za katerega so zaposleni s pridobljeno visoko strokovno izobrazbo izpolnjevali pogoje, v CD prevedena v tarifni razred VII/2, za katerega pa je zahtevana najmanj univerzitetna izobrazba.

TABELA 2: IZOBRAZBA ZAPOSLENIH V CD PO TARIFNIH RAZREDIH

Javno veljavna stopnja dejanske izobrazbe zaposlenih	Tarifni razred delovnega mesta							SKUPAJ
	II	III	IV	V	VI	VII/1	VII/2	
Magisterij							5	5
Univ./spec./mag. po VS					1	1	31	33
Visoka strokovna				1	2	5	4	12
Višja				1	13		1	15
Srednja				37	7			44
Poklicna			18	3	4			25
Program usposabljanja								0
Osnovna	5	1	3					9
Nedokončana osnovna	1		2					3
SKUPAJ:	6	1	23	42	27	6	41	146

Starostna struktura zaposlenih v CD

Povprečna starost zaposlenih v CD na zadnji dan v letu 2014 je bila 47,7 let, kar je za malenkost več od prejšnjega leta, ko je bila povprečna starost 47,44 let.

TABELA 3: Število zaposlenih po 5-letnih starostnih skupinah in po spolu 31. 12. 2014

	5-letne starostne skupine									Skupaj
	do 25 let	od 26 do 30 let	od 31 do 35 let	od 36 do 40 let	od 41 do 45 let	od 46 do 50 let	od 51 do 55 let	od 56 do 60 let	nad 61 let	
Moški	0	4	5	9	14	16	21	15	3	87
Ženske	0	1	6	8	9	15	7	11	2	59
Skupaj	0	5	11	17	23	31	28	26	5	146
Odstotek	0,00	3,42	7,53	11,64	15,75	21,23	19,18	17,81	3,42	100,00

TABELA 4: Število zaposlenih po 5-letnih skupinah dosežene pokojninske dobe in po spolu 31. 12. 2014

	Pokojninska doba – po 5-letnih skupinah									Skupaj
	do 5 let	od 6 do 10 let	od 11 do 15 let	od 16 do 20 let	od 21 do 25 let	od 26 do 30 let	od 31 do 35 let	od 36 do 40 let	nad 40 let	
Moški	3	5	8	9	11	19	17	14	1	87
Ženske	2	7	6	6	8	15	9	6	0	59
Skupaj	5	12	14	15	19	34	26	20	1	146
Odstotek	3,42	8,22	9,59	10,27	13,01	23,29	17,81	13,70	0,68	100,00

Invalidi

Konec leta 2014 je bilo v CD zaposlenih osem invalidov, kar pomeni 4,79% delavcev od vseh zaposlenih. CD spada v skladu z Uredbo o določitvi kvote za zaposlovanje invalidov v skupino drugih javnih, skupnih in storitvenih dejavnosti, za katere je od 1. 5. 2007 določen 2-odstotni delež zaposlovanja invalidov, glede na število vseh zaposlenih. Delež invalidov v CD 31. 12. 2014 je bil presežen za štiri, vendar pa se eden od invalidov ne upošteva, ker je njegova invalidnost posledica poškodbe pri delu. Zaradi nove Uredbe o določitvi kvote za zaposlovanje invalidov (Uradni list RS, št. 21/14), kot posredni uporabniki državnega proračuna, od 1. 4. 2014 nismo več upravičeni do oprostitve plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ali za nagrado za preseganje kvote.

Avgusta je prenehala veljati pogodba o zaposlitvi zaradi upokojitve enemu invalidu. V letu 2014 sta bila na invalidski komisiji obravnavana dva delavca. Prvi postopek se je zaključil z razvrstitvijo delavca v I. kategorijo invalidnosti in s tem s prenehanjem njegove pogodbe o zaposlitvi, drugi pa z razvrstitvijo delavca v III. kategorijo invalidnosti z omejitvami na delovnem mestu, zaradi česar je bila z njim sklenjena nova pogodba o zaposlitvi za delovno mesto v drugi organizacijski enoti.

Ocenjevanje in redno napredovanje zaposlenih v letu 2014

V marcu 2014 je 145 delavcev prejelo letne ocene delovne uspešnosti za leto 2013. Ocene so sicer podlaga za napredovanje v plačne razrede na delovnem mestu, vendar pa glede na določbe 68. in 69. člena Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 (Uradni list RS, št. 101/13 – ZIPRS1415) javni uslužbenci, ki izpolnjujejo pogoje za napredovanje v 2014, v tem letu niso napredovali v višji plačni razred. Leto 2014 se ne šteje v napredovalno obdobje za napredovanje v višji plačni razred.

So pa zaposleni, ki so redno napredovali v višji plačni razred s 1. 4. 2012 (in takrat sklenili aneks k pogodbi o zaposlitvi), s 1. 4. 2014 na podlagi 69. člena ZIPRS1415 prejeli prvo plačo v skladu z višjim plačnim razredom. V CD je s 1. 4. 2012 napredovalo v višji plačni razred 32 delavcev, vendar je štirim izmed njih pred aprilom 2014 prenehala veljati pogodba o zaposlitvi, s štirimi pa so bile v tem obdobju že sklenjene nove pogodbe o zaposlitvi.

Varnost in zdravje pri delu, varstvo pred požarom in varovanje okolja

V letu 2014 smo izvajali program preventivnih zdravstvenih pregledov ter na predhodne, obdobje in usmerjene zdravstvene preglede, glede na predpisano periodiko, napotili trideset delavcev. Za tri delavce smo potrebovali zdravniško mnenje za invalidsko komisijo, tri delavce pa smo po pridobitvi izvidov pri specialistih napotili na kontrolni zdravstveni pregled. Proti gripi se je cepilo štirideset delavcev.

Za zmanjšanje tveganja za nastanek poškodb in okvar zdravja, ki izvirajo iz nevarnosti in pogojev na delovnem mestu, smo za zaposlene nabavili zaščitna sredstva in osebno varovalno opremo v skupnem znesku. Opravili smo pregled in dopolnitev omaric za prvo pomoč. Zaradi uporabe avtomatskega defibrilatorja (nudenje pomoči in oživljanje) smo kupili nove elektrode. Izvedeni so bili periodičen pregled in preizkus delovne opreme in strojev ter interni pregled (tehnična brezhibnost in varnost) hišnih lestev (75 kosov).

V letu 2014 je bil opravljen periodični pregled gasilnih aparatov in vgrajenih zidnih hidrantov. Zaradi pretečenih A-testov smo kupili in zamenjali 26 novih gasilnih aparatov. Na eni od evakuacijskih poti iz 4. nadstropja smo montirali novo lestev. Kupili smo nekaj novih znakov za smer evakuacije in nalepke »Uporaba dvigala v primeru požara prepovedana«. Zaradi še vedno neurejenega stanja glede stabilne gasilne naprave v prostoru transformatorske postaje smo plačali denarno kazen.

V letu 2014 smo zbrali in oddali 90 kg izrabljenih kartuš in 42 kg odpadnih baterij. Na internem portalu je bil objavljen Načrt gospodarjenja z odpadki v CD.

1. 4. 2 IZOBRAŽEVANJE

V CD skrbimo za stalno strokovno izpopolnjevanje zaposlenih na različnih področjih. Zaradi prepovedi financiranja študija zaposlenih, ki izhaja iz določb ZUJF, tudi v letu 2014 z zaposlenimi ni bilo sklenjene nobene nove pogodbe o izobraževanju ob delu.

Vodje programov in področij spremljajo novosti na svojih delovnih področjih na službenih poteh doma in v tujini.

Poleg tega se je v letu 2014 udeležilo različnih oblik izobraževanja (tečaji, seminarji, delavnice, obisk sejmov ipd.) 69 delavcev v skupnem trajanju 817 ur. Največ ur izobraževanja je v letu 2014 potekalo v Ljubljani (395 ur). Povprečno je bilo porabljenih 5,55 ur za različne oblike izobraževanj na zaposlenega (v letu pred tem deset ur). V letu 2014 je bil strošek različnih oblik izobraževanj (tečaji, seminarji, delavnice, ipd.) 15.374 EUR, kar je za 2298 EUR več kot v letu 2013 (stroški nočitev, dnevnic ipd. niso vključeni). Izračunani povprečni znesek, namenjen izobraževanju na zaposlenega v CD v letu 2014, je znašal dobrih 103 EUR, kar je za 19 EUR več kot leto prej.

TABELA 5: Število ur izobraževanja po tarifnih razredih delovnega mesta

Tarifni razred delovnega mesta	Ure izobraževanja
IV	20
V	122
VI	218
VII/1	103
VII/2	354
Skupaj	817

1. 4. 3 IZRABA DELOVNEGA ČASA

V letu 2014 je na podlagi sklenjenih delovnih razmerij celoten letni fond ur v CD 304.894 ur. V fond ur se všttevajo vse ure, ki bi jih zaposleni opravili, če bi bili v delovnem času, določenem z veljavno pogodbo o zaposlitvi, prisotni na delu vse delovne dni, vključno s plačanimi prazniki, ki sovpadajo z delovnimi dnevi v tednu. Tako določen fond ur je izhodišče za prikaz, v kakšnih deležih je bil glede na različne namene izrabljen delovni čas v letu 2014 ter kakšni so deleži posameznih vrst prisotnosti in odsotnosti zaposlenih v istem obdobju.

V letu 2014 so bili zaposleni prisotni na delu 235.806 ur (leto prej 244.287 ur), kar pomeni, da smo izrabili razpoložljivi delovni čas v 77,34% deležu. V tej številki so poleg fizične prisotnosti na delovnem mestu, ki predstavlja največji delež (228.969 ur ali 75,10 % od celotnega fonda ur v CD), vključene tudi službene poti, službeni izhodi, celodnevna izobraževanja, delo na domu, korekcije salda, nadure in ure, porabljene za zdravniške preglede. Te ure predstavljajo obvezen čas v delovnem razmerju, v katerem je delavec na razpolago delodajalcu.

Nadurno delo

V okviru fizične prisotnosti opravijo delavci tudi določen obseg dela prek polnega delovnega časa, ki se pod določenimi pogoji (kadar ne gre za neenakomerno razporejen delovni čas) lahko izplača kot nadurno delo. V letu 2014 je bilo 19 delavcem (24 v letu 2013) izplačanih 626,5 nadur, od tega največ za delo, opravljeno v novembru (160,5) in februarju (141), več kot sto nadur je bilo izplačanih še v decembru (105).

TABELA 6: Izplačane nadure po sektorjih od leta 2004 naprej

LETO	SKUPAJ	KUP	KKP	TS	PS	Izplačane nadure na zaposlenega
2004	3.342,0	236,0	502,0	1.905,0	699,0	19
2005	2.630,5	477,0	160,0	1.411,0	582,5	15
2006	3.141,0	445,0	786,0	1.465,0	445,0	19
2007	3.751,0	211,0	448,0	2.906,0	186,0	23
2008	4.577,0	509,0	547,0	2.826,0	695,0	27
2009	3.527,0	356,0	304,0	2.426,0	441,0	21
2010	2.787,5	271,5	161,0	1.921,0	434,0	17
2011	2.821,0	227,0	206,0	1.992,0	396,0	17
2012	685,0	40,0	0,0	585,0	60,0	4
2013	1.173,0	153,0	0,0	1.020,0	0,0	8
2014	626,5	131,5	40,0	435,0	20,0	4

V okviru delovnega razmerja so zaposleni lahko upravičeno odsotni iz različnih razlogov. Najpogostejša sta koriščenje rednega letnega dopusta, ki v letu 2014 predstavlja 11,97% delež odsotnosti, in kompenzacija salda oziroma prosti dnevi, ki skupaj predstavljata 13,04% delež od celotnega letnega fonda ur, kar je posledica neenakomerno razporejenega delovnega časa, ki je značilen za številna delovna mesta v CD. Pomemben delež pomeni bolniška odsotnost zaposlenih, ki je v letu 2014 znašala 5,01 % od celotnega letnega fonda ur v CD.

Bolniška odsotnost, starševski dopust

V letu 2014 je bilo sedemdesetim zaposlenim v CD obračunano nadomestilo zaradi bolniške odsotnosti iz različnih vzrokov, v skupnem trajanju 15.265 ur (12.861 ur v letu 2013), od tega v breme CD 5806 ur, v breme Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije pa 9459 ur (bolezni nad trideset dni, nega in spremstvo). Kot običajno je največji delež bolniške odsotnosti zaradi bolezni (65,50 % vseh bolezni), 26,32% je delež odsotnosti zaradi poškodb izven dela, 7,71% zaradi nege in spremstva, najmanjši, 0,47% delež, pa je posledica poškodbe pri delu.

Zaradi porodniškega dopusta ter dopusta za nego in varstvo otroka so bili zaposleni odsotni 3208 ur, kar skupaj z bolniškimi odsotnostmi znaša 18.473 ur odsotnosti. Podatek o skupni odsotnosti je podan zaradi možnosti primerjave s podatki iz prejšnjih let.

Zaradi različnih oblik starševskega dopusta (porodniška, dopust za nego in varstvo otroka, očetovski dopust, neplačan očetovski dopust), katerega plačniki so centri za socialno delo, je bilo v letu 2014 sicer odsotnih šest zaposlenih (štirje moški in dve ženski) v skupnem trajanju 3600 ur. Ena delavka je na isti podlagi uveljavljala krajši delovni čas od polnega, in sicer je bila njena letna delovna obveznost skupno krajša za 261 ur.

Primerjava samo bolniške odsotnosti z letom 2013 pokaže, da se je njen delež v letu 2014, glede na celotni letni fond ur, povečal za slab odstotek (0,87%).

TABELA 7: Bolniška odsotnost (vključno s porodniško) v urah od leta 2004 naprej

LETO	BOL. ODSOTNOST (v urah)	Povprečni letni fond ur	Delež odsotnosti (bolniške, porodniške)
1	2	3	4=2/3
2004	25.156	365.160	6,89
2005	23.197	366.080	6,34
2006	19.736	349.440	5,65
2007	22.488	344.240	6,53
2008	17.852	352.663	5,06
2009	18.872	350.575	5,38
2010	17.807	349.218	5,10
2011	19.212	344.240	5,58
2012	14.634	336.168	4,35
2013	16.501	314.077	5,25
2014	18.473	307.458	6,01

1. 4. 4 POGODBENO DELO, DELO ŠTUDENTOV IN PROSTOVOLJCEV

V CD opravljajo del nalog varovanja in čiščenja zunanji izvajalci, izbrani za opravljanje teh storitev na javnem razpisu in na podlagi sklenjene pogodbe.

V začetku leta 2014 je Varnostno službo (PS) sestavljalo deset redno zaposlenih v CD in deset varnostnikov podjetja Fit varovanje. V službi je poleg varnostnikov in gasilcev redno zaposlena še vodja hostesne službe, ki samostojno vodi svoje strokovno področje. Med letom se je v zunanji varnostni službi zamenjalo nekaj varnostnikov, predvsem iz razloga, ker je kakovost novih sodelavcev vsako leto malo slabša. To je verjetno posledica dejstva, da sodelavci zunanje varnostne službe prejemajo nizka in neredna plačila za opravljeno delo, poleg tega pa zunanji pogodbeni izvajalec pošlje za delo v CD pogosto neprimerne kandidate, ki tudi niso vnaprej seznanjeni z načinom dela v naši ustanovi. Glede na navedeno smo leto 2014 končali z enim zunanjim sodelavcem podjetja Fit varovanje manj, kot smo ga začeli.

V Varnostni službi so del nalog varovanja tudi v letu 2014, poleg desetih redno zaposlenih, opravljali izbrani zunanji izvajalci (Fit varovanje). Strošek zunanjih izvajalcev je v letu 2014 v primerjavi z letom prej višji za 7918 EUR (z vključenim DDV) in znaša 156.629 EUR. Število ur opravljenega rednega dela je večje za 286 ur, glede na leto 2013, 461 ur manj pa je izrednega varovanja.

Z izbranim zunanjim izvajalcem Aktiva čiščenje, d.o.o., od 1. 4. 2014 pa z novim izbranim podjetjem Panhygia, d.o.o., poleg šestih redno zaposlenih v Oddelku za splošno vzdrževanje (TS), potekajo naloge čiščenja in vzdrževanja CD. V letu 2014 je bil letni strošek za 1343 manj opravljenih ur kot v letu 2013, nižji za 21.559 EUR in je za opravljenih 13.237 ur znašal 133.052 EUR. Obseg čiščenja, ki

je predvsem posledica manjšega obsega sredstev za ta namen, se zmanjšuje že vse od leta 2008, vendar v prihodnje to ne bo več mogoče, če želimo ohraniti CD vzdrževan tako kot do sedaj.

V letu 2014 je v različnih časovnih obdobjih in trajanju na podlagi študentskih napotnic delalo sto petdeset različnih študentov (prejšnje leto 141), ki so opravili 23.599 ur dela, to je 638 ur manj kot leto prej. Dobrih 95% ur je dela hostes in kontrolorjev, preostalo pa študentov, ki so v organizacijskih enotah CD opravljali različna dela zaradi začasno povečanega obsega programa ali sodelovanja na prireditvah kulturno-umetniškega in kongresno-komercialnega programa. Za opravljeno delo so prejeli neto plačilo v skupni višini 93.123 EUR, od tega dobrih 81 % študenti v hostesni službi. Glede na obseg opravljenih ur je bilo največ študentskega dela v CD opravljenega v novembru, decembru in februarju, najmanj pa v avgustu.

Praktično usposabljanje je v letu 2014 v CD opravljalo šestnajst študentov in dva dijaka. Skupno so opravili 4825 ur, največ v KKP in v TS. Skupni strošek izvajanja praktičnega usposabljanja predstavljajo izplačila za povračilo stroškov (prevoz na delo in prehrano na delu), strošek pavšalnega prispevka zavarovanja za poškodbe pri delu in poklicne bolezni ter izplačila nagrad, v skupnem znesku 6409 EUR. Poleg tega je bilo za delo s študenti in dijaki na praksi devetim zaposlenim izplačanih 306,5 mentorskih ur.

V letu 2014 je na 25. ljubljanskem mednarodnem filmskem festivalu (Liffe) sodelovalo 18 prostovoljcev, ki so spremljali goste festivala in pomagali v festivalskem informacijskem središču. Opravili so 234 ur dela, skupna izplačila zaradi povračila stroškov pa so znašala 286 EUR.

1. 5 KAZALNIKI USPEŠNOSTI POSLOVANJA CD

1. 5. 1 ŠTEVILO PRIREDITEV IN OBISKOVALCEV

V letu 2014 (2013) je bilo v organizaciji CD izvedenih kar 2068 (1914) prireditev ali dogodkov, ki jih je obiskalo 467.046 (453.991) obiskovalcev ali udeležencev. Uresničeno število prireditev je za 243 in obiskovalcev za 58.046 večje od načrtovanega.

Leta 2014 (2013) je CD izvedel 1126 (1056) prireditev kulturno-umetniškega programa, 51 več, kot je bilo načrtovano. V sklopu programa javne službe je bilo 240 (232) prireditev brez vstopnine.

V prostorih CD se je zvrstilo 886 (825) prireditev javne službe, v drugih dvoranh v Ljubljani (Križanke, Slovenska filharmonija, Kinodvor, Kino Šiška, Komuna ...) in na gostovanjih v organizaciji CD 240 (231) prireditev. Podobno kot prejšnja leta smo ob kulturno-umetniških prireditvah v prostorih CD organizirali več sprejemov in tiskovnih konferenc, ki niso vključeni v seštevke prireditev v naslednjih tabelah. Uresničili smo 606 (624) različnih kulturno-umetniških prireditev.

V programu javne službe je v letu 2014 nastopilo več kot 15.000 (13.000) domačih in tujih izvajalcev (nismo prišteli gostov na filmskem festivalu in v razstavnem programu CD, izvajalci so prešteti zgolj na prireditvah, ne na vajah). Veliko število nastopajočih, ki se v Cankarjevem domu **vsak dan** priključijo redno zaposlenim delavcem, zahteva dobro organizacijo in logistiko ter povečuje spremenljive splošne stroške CD (klima, elektrika, čiščenje, komunalne storitve, vzdrževanje, sanitarni material ...).

Število obiskov(alcev) kulturno-umetniškega programa je doseglo v letu 2014 326.908 (321.620). Večji od zapisanega je bil obisk razstav v večnamenskih prostorih (Velika sprejemna dvorana, Mala galerija, predzidja), saj je resnično število obiskovalcev (ki si razstave ogledajo, ko pridejo na druge prireditve v Cankarjev dom) večje od navedenega v tem poročilu.

CD je v sklopu kongresno-komercialnega programa skupno organiziral 201 (202) projekt z rekordnimi 942 (858) dogodki ali prireditvami ter gostil 140.138 (132.371) domačih in tujih udeležencev ter s tem presegel načrtovano število prireditev in obiskovalcev. Podrobnejša pregled in struktura teh prireditev sta razvidna iz analize poslovanja kongresno-komercialne dejavnosti.

Če prištejemo obiskovalcem prireditev še izvajalce vseh programov in tiste, ki so si ogledali CD, obiskali tiskovne konference ... (ne pa prireditev), skupno število presega 500.000.

TABELA 8: Uresničeno število prireditev in obiskovalcev CD po dejavnostih v primerjavi z načrtovanjem za leto 2014 in uresničenim v letih 2012 in 2013

dejavnosti, zvrsti programa	število prireditev				število obiskovalcev			
	2012	2013	načrt 2014	2014	2012	2013	načrt 2014	2014
SIMFONIČNA GLASBA	73	77	75	73	73.503	75.775	68.000	70.215
GLASBENO SCENSKA DELA	6	8	12	12	6.107	6.531	8.000	8.832
VOKALNA GLASBA	5	1	1	1	4.218	391	320	321
KOMORNA GLASBA	16	19	18	16	4.064	5.480	4.500	3.413
DRUGE GLASBENE PRIREDITVE			6	6	2.150	0	600	542
1. SKUPAJ KLASIČNA GLASBA	100	105	112	108	90.042	88.177	81.420	83.323
GLASBE SVETA	11	9	7	7	4.661	3.937	3.200	3.922
JAZZ, CANK. TORKI	33	33	39	39	5.499	5.901	5.000	8.637
MEJNE GLASBENE ZVRSTI	15	11	11	11	11.633	10.642	10.800	12.007
2. SKUPAJ "DRUGA GLASBA"	59	53	57	57	21.793	20.480	19.000	24.566
SLOVENSKE KOPRODUKCIJE	54	37	33	36	13.427	3.154	2.950	3.949
GOSTOVANJA IZ SLOVENIJE	46	36	32	30	8.555	4.988	4.750	4.404
GOSTOVANJA IZ TUJINE	12	19	7	7	6.883	7.105	3.000	3.034
3. SKUPAJ GLEDALIŠČE	112	92	72	73	28.865	15.247	10.700	11.387
SLOVENSKE PLESNE KOPRODUKCIJE	12	19	18	15	1.745	2.869	700	778
GOSTOVANJA IZ SLOVENIJE	1	3	4	4	224	2.120	2.000	1.991
FOLKLORA	2	1	1	1	1.512	794	400	540
PLESNA GOSTOVANJA IZ TUJINE	5	4	4	4	2.003	1.442	3.400	4.031
4. SKUPAJ PLES	20	27	27	24	5.484	7.225	6.500	7.340
FILMSKI FESTIVALI	366	347	360	346	50.335	46.691	46.500	50.254
FILMSKI CIKLUSI	22	10	13	11	989	432	680	559
IZREDNE PROJEKCIJE, DRUGO	62	73	70	128	2.405	2.295	4.700	10.714
5. SKUPAJ FILM	450	430	443	485	53.729	49.418	51.880	61.527
KULturna VZGOJA	184	173	207	211	32.238	36.611	31.000	42.000
USTVARJALNOST MLADIH	16	31	26	24	5.386	7.066	8.000	6.433
HUMANISTIČNI, LITERARNI PROGRAMI, DRUGO	114	96	91	100	10.235	11.596	8.900	9.062
6. SKUPAJ KULturna VZGOJA	314	300	324	335	47.859	55.273	47.900	57.495
7. SKUPAJ RAZSTAVE	46	48	39	43	106.750	84.600	84.600	79.970
8. DRUGI PROJEKTI JAVNE SLUŽBE	4	1	1	1	5.030	1.200	1.200	1.300
9. SKUPAJ KULTURNOUMETNIŠKI PROGRAM / JAVNA SLUŽBA (1-8)	1.105	1.056	1.075	1.126	359.552	321.620	303.200	326.908
10. SKUPAJ KONGRESNO-KOMERCIJALNI PROGRAM	814	852	750	942	120.735	132.246	132.246	140.138
11. SKUPAJ CD (9+10)	1.919	1.908	1.825	2.068	480.287	453.866	435.446	467.046
KUP brez razstav	1.059	1.008	1.036	1.083	252.802	237.020	218.600	246.938
glasba, gledališče, ples	291	277	268	262	146.184	131.129	117.620	126.616

Število gostovanj iz tujine od leta 2007 naprej po dejavnostih javne službe

V tabeli 9 je pregled števila tujih gostovanj po dejavnostih v sklopu kulturno-umetniškega programa od leta 2007 naprej. Ob številu gostovanj je za vsako leto v tabeli v desnem stolpcu naveden tudi delež tujih gostovanj glede na skupno število uresničenih prireditev določene dejavnosti. Delež tujih gostovanj je bil v letu 2014 18%. Tabela ne vključuje filmske in razstavne dejavnosti.

TABELA 10: Število gostovanj⁶ iz tujine in njihov delež⁷ glede na skupno število prireditev po dejavnostih od leta 2007 naprej

dejavnosti	2007	2007	2008	2008	2009	2009	2010	2010	2011	2011	2012	2012	2013	2013	2014	2014
resna glasba	24	19,8	27	19,7	26	21,1	21	16,8	20	17,9	15	15	13	12,4	17	15,7
druga glasba	33	64,7	33	50,8	56	72,7	46	64,8	44	67,7	36	61	31	58,5	40	54,8
gledališče	15	19,2	15	14,3	18	14,9	15	25,4	16	24,6	11	9,8	19	20,7	11	15,1
ples	7	18,4	11	30,6	3	5,5	7	8,1	8	21,1	5	25	7	25,9	4	16,7
kulturna vzgoja	42	12,6	46	13,3	35	9	46	11,5	41	10,3	31	9,9	28	9,3	37	11
Kulturno-umetniški program	121	19,5	132	19,2	138	18,1	135	18,2	129	19	98	16,2	98	17	109	18

Tuja gostovanja so praviloma zelo draga, zmanjševanje finančnih virov (sredstev MK, prihodkov od vstopnic, pokroviteljskih sredstev) vpliva na načrtovanje in uresničeno število gostovanj (če želimo ohranjati kakovost).

Število prireditev in obiskovalcev kulturno-umetniškega programa / javne službe v dvoranh CD v letu 2014

V vseh dvoranh CD se je izboljšal obisk na prireditve v primerjavi z letom 2013:

- **Gallusova: 108** (117) prireditev javne službe, 103.972 (110.223) obiskovalcev, v povprečju 963 (942) na prireditve
- **Linhartova: 152** (151) prireditev, 51.839 (51.037) obiskovalcev, v povprečju 341 (338) na prireditve
- **Kosovelova: 283** (258) prireditev, 23.619 (18.891) obiskovalcev, v povprečju 83 (73) na prireditve
- **Štihska: 75** (59) prireditev, 11.524 (7820) obiskovalcev, v povprečju 154 (133) na prireditve
- **Klub CD: 83** (88) prireditev, 10.553 (11.060) obiskovalcev, v povprečju 127 (126) na prireditve
- **Duše Počkaj: 41** (43) prireditev, 1867 (1833) obiskovalcev, v povprečju 46 (43) na prireditve

V drugih prostorih CD (sprejemna dvorana, preddverja, sejne sobe, mala galerija ...) je bilo 132 (109) prireditev javne službe z 79.838 (90.103) obiskovalci. Zunaj CD (Slovenska filharmonija, Kinodvor, Kinoteka, Komuna, Križanke, na gostovanjih ...) je bilo v organizaciji CD 249 (231) prireditev programa javne službe s 35.496 (30.653) obiskovalci.

1. 5. 2 ZASEDENOST DVORAN

V minulem letu so bile zmogljivosti ključnih dvoranh CD zelo dobro izkoriščene (ni bilo nobenih večjih prenov kot v preteklih letih). 38.800 ur (33.870 ur v letu 2013, 35.580 ur v letu 2012, 36.522 ur

⁶ prvi stolpec za vsako leto

⁷ drugi stolpec za vsako leto v % delež gostovanj glede na skupno število prireditev posamezne dejavnosti po dejavnostih

v letu 2011) je bilo namenjenih izvajanju programa (pripravam, vajam, prireditvam, pospravljanju po prireditvah).

Razpoložljive dvoranske zmogljivosti v CD od leta 1981 naprej merimo s termini. En termin je od 4 do 6-urni časovni sklop, ko v dvorani potekajo dejavnosti, povezane z izvedbo prireditev (priprave, vaje, prireditve in pospravljanje po prireditvah). Vsak dan je v osnovi razdeljen na tri terminske »bloke«: dopoldan, popoldan in zvečer. Ločeno evidentiramo še nočne termine. Izhodišče pri terminskem načrtovanju je letna načrtovana zasedenost dvoran, ki jo omejujeta razpoložljiva oprema in letna količina ur delovnega časa zaposlenih (predvsem) tehnične izvedbe programa, zato (ozko grlo so zaposleni in delno oprema) ne morejo biti v vseh dvoranh zmogljivosti polno izkoriščene.

Cilj pri terminskem načrtovanju oz. koordinaciji programa sta najboljši mogoči izkoristek terminov Gallusove dvorane ter hkratni potek dela v preostalih dvoranh glede na razpoložljive delavce in opremo. Negospodarno (z vidika stroškov ogrevanja, elektrike ...) pa je izvajanje prireditev (npr. predavanj) v sejnih sobah, če ni hkrati v CD prireditve v drugih, večjih dvoranh.

Terminsko razmerje med javno službo in dejavnostjo na trgu je bilo vrsto let zapisano v strategiji CD v vseh dvoranh: 70 % KUP, 30 % KKP, a že vrsto let ni, več kot deset let je bistveno večji delež programa javne službe. V letu 2014 se je še povečal delež terminov javnega kulturnega programa : **79%** (76% leto prej) **KUP**, **21%** (24%) **KKP**. Res pa je, da seštevaje skupnega števila terminov v stroškovno različnih dvoranh CD ne pove ničesar. Stroškovno najdražja je Gallusova dvorana, stroški obratovanja te dvorane pa se razlikujejo za posamezne zvrsti programa. Stroški Gallusove dvorane zato tudi v letu 2014 84 % bremenijo program javne službe in 16 % dejavnost CD na trgu.

TABELA 11: Število terminov v ključnih dvoranh CD po dejavnostih v letu 2014

prostor	resna glasba	druga glasba	gledališče	ples	film	KV	razstave	drugo JS	skupaj JS	DT	Skupaj CD	delež JS v %
GD	238	39	19	28		4		12	340	118	458	74
LD	31	19	28	13	67	141			299	98	397	75
KD	2		47		219	87		2	357	68	425	84
ŠD	8	7	26	27		145			213	34	247	86
VSD	43	5	3	2		15	183	9	260	114	374	70
P1	38	4	6	3	21	107	254	1	434	99	533	81
P2	5	2	4		156	49			216	156	372	58
MG	2	2	2			4	577		587	37	624	94
LN	1	1	5	2	2	35	6	2	54	29	83	65
KCD	25	97	53		6	41	3		225	154	379	59
DDP			245	285		14		1	545	10	555	98
Galerija						11	654	7	672	4	676	99
drugi prostori	69	6	290	84	107	224	136	7	923	427	1350	68
SKUPAJ	462	182	728	444	578	877	1813	41	5125	1348	6473	79

1. 6 FINANČNO POSLOVANJE V LETU 2014, PRIMERJAVE Z OSNOVAMI

Finančno poslovanje CD podrobno razkriva Računovodsko poročilo, v nadaljevanju so le primerjave uresničenih in načrtovanih odhodkov in prihodkov po vrstah in dejavnostih. Finančni podatki so iz računovodskih evidenc / izkazov prihodkov in odhodkov CD za leta 2012, 2013 in 2014, iz poslovnih poročil za pretekla leta in iz rebalansa finančnega načrta za leto 2014.

1. 6. 1 FINANČNO POSLOVANJE IN DOSEŽENI REZULTATI CD

Ustvarjen je bil **celotni prihodek** v višini **8,594.514 EUR**, načrtovan v višini 8,528.566 EUR, **odhodki** so bili uresničeni v višini **8,530.649 EUR** (načrtovani v višini 8,528.566 EUR). Odhodki so manjši od načrtovanih za 2083 EUR, prihodki pa večji za 65.948 EUR.

Ustvarjen je bil **presežek** prihodkov nad odhodki **63.865 EUR**, od tega z dejavnostjo na trgu 45.520 EUR.

TABELA 12: Načrtovani in uresničeni odhodki in prihodki CD

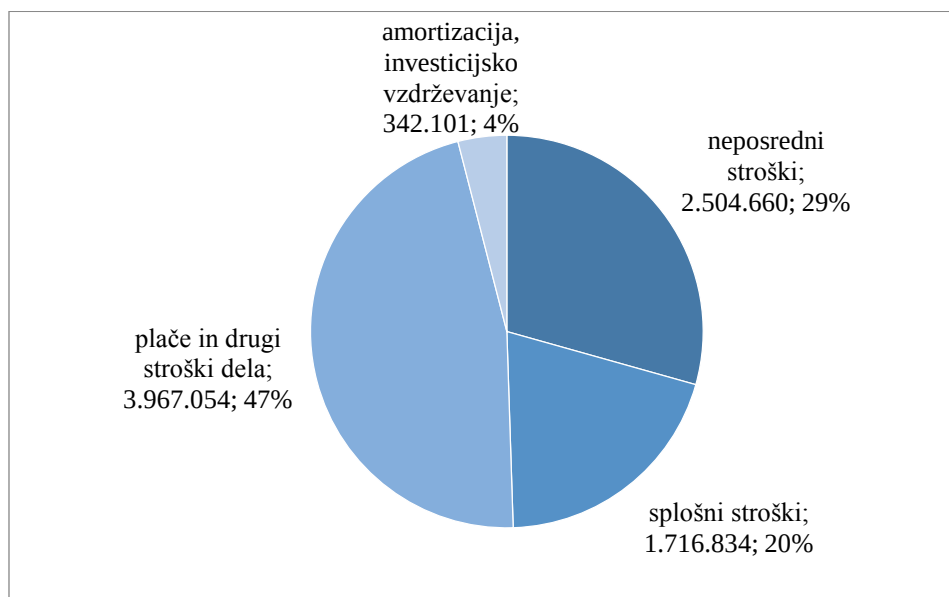
vrste odhodkov in prihodkov	uresničeno 2012	uresničeno 2013	rebalans FN 2014	uresničeno 2014	struktura 2014	uresničeno/ FN 2014	2014- 2013 v €
neposredni stroški	3.224.304	2.707.023	2.639.224	2.504.660	29,4	94,9	-202.363
splošni stroški	1.868.315	1.868.150	1.753.842	1.716.834	20,1	97,9	-151.316
investicijsko vzdrževanje	129.437	128.272 ⁸	94.500	60.646	0,7	64,2	-67.626
amortizacija	266.331	192.002	168.000	281.454	3,3	167,5	89.452
stroški dela	4.319.477	4.054.265	3.873.000	3.967.054	46,5	102,4	-87.211
SKUPAJ ODHODKI	9.807.864	8.949.712	8.528.566	8.530.649	100,0	100,5	-419.063
MK ZA JAVNO SLUŽBO	5.579.769	5.255.524	5.181.081	5.182.859	60,3	100,0	-72.665
prihodki od prodaje vstopnic	1.690.397	1.771.530	1.608.413	1.746.672	20,3	108,6	-24.858
pokrovitelji domači	141.345	303.188	218.260	213.527	2,5	97,8	-89.661
pokrovitelji tuji	346.874	3.033	10.000	0	0,0	0,0	-3.033
donatorji domači	35.500	0	17.000	26.339	0,3	154,9	26.339
donatorji tuji	84.731	68.179	55.000	22.835	0,3	41,5	-45.344
prodaja storitev	85.766	43.685	14.058	44.803	0,5	321,8	1.118
prodaja storitev	1.814.080	1.499.948	1.386.755	1.308.930	15,2	94,4	-191.018
obresti	10.511	7.821	8.000	3.715	0,0	46,4	-4.106
drugi prihodki CD	46.634	35.511	30.000	44.835	0,5	149,4	9.324
NEPRORAČUNSKI PRIHODKI	4.255.838	3.732.895	3.347.486	3.411.655	39,7	101,9	-321.240
SKUPAJ PRIHODKI CD	9.889.607	8.988.419	8.528.566	8.594.514	100,0	101,1	-393.905
PRESEŽEK PRIHODKOV	81.743	38.707	0	63.865			25.158

ODHODKI CD

Razlogi za odstopanje odhodkov od načrtovanih in uresničenih v prejšnjih letih

Odhodki so odvisni od obsega in strukture programa, ki se vsako leto spreminja in od sklenjenih pogodb s partnerji in izvajalci programa. **Neposredni stroški** so manjši od načrtovanih za 134.564 EUR. **Splošni stroški** so zaradi skrajnega varčevanja za 37.008 manjši od načrtovanih in za 151.316 EUR manjši od uresničenih v letu 2013 (ob približno enakem obsegu in strukturi programa). Za 94.054 EUR **stroški dela** presegajo načrtovane: zaradi večjih stroškov odprave tretje četrtine nesorazmerij v plačah (nismo načrtovali obresti), izplačane in nenačrtovane delovne uspešnosti za povečan obseg dela in drugih osebnih prejemkov, ki so presegli načrtovane.

⁸ Del sredstev MK za prenovo LD na osnovi pogodbe o prenovi CD.

SLIKA 4: Odhodki CD za leto 2014 po vrstah**TABELA 13: Stroški dela po dejavnostih in virih financiranja 2014**

načrtovani stroški dela	<i>Načrtovani stroški dela</i>	Uresničeni stroški dela	sredstva MK	nejavni prihodki JS	Skupaj javna služba	dejavnost na trgu	delež MK v %	delež JS v %
	1	2 = 5+6	3	4	5 = 3+4	6	7 = 3/2	8 = 4/2
a plače zaposlenih	2.454.000	2.569.847	1.687.946	428.385	2.116.331	453.516	65,7	82,4
b nadomestila zaposlenim	554.000	520.676	305.600	121.354	426.954	93.722	58,7	82,0
c povračila	233.000	241.825	162.969	35.328	198.297	43.529	67,4	82,0
d regres za letni dopust	61.501	61.854	45.473	5.247	50.720	11.134	73,5	82,0
e drugi prejemki zaposlenih (jubilejne, odpravnine, solidarnostna pomoč)	56.000	67.675	48.461	7.032	55.493	12.181	71,6	82,0
SKUPAJ (a do e)	3.358.501	3.461.876	2.250.449	597.346	2.847.795	614.081	65,0	82,3
Skupaj plače in nadomestila (a+b)	3.008.000	3.090.523	1.993.546	549.739	2.543.285	547.237	64,5	82,3
Skupaj povračila in drugi osebni prejemki (c+d+e)	350.501	371.354	256.903	47.607	304.510	66.844	69,2	82,0
Skupaj prispevki in druge dajatve od plač	498.000	487.713	356.461	44.007	400.468	87.244	73,1	82,1
Stroški dodatnega pokojninskega zavarovanja	16.500	17.465	12.746	1.575	14.321	3.144	73,0	82,0
SKUPAJ 2.	3.873.001	3.967.054	2.619.656	642.929	3.262.585	704.469	66,0	82,2
deleži sofinanciranja v %			66	16	82	18		

Stroški dela, ki se nanašajo le na opravljeno delo v letu **2014**, so uresničeni v višini **3,861.284 EUR**, izplačani pa so višji: 3,967.053,88 (4,054.265) EUR, saj vključujejo tudi izplačilo drugega obroka tretje četrtine plačnih nesorazmerij z obrestmi, v višini 105.769,88 EUR.

Za stroške dela je **MK** zagotovilo **2,617.877 EUR**, to je 66% vseh sredstev. Z nejavnimi prihodki javne službe je CD zagotovil 16%, s prihodki tržne dejavnosti pa 18% sredstev. CD je iz **neproračunskih virov** zagotovil **1,347.398 EUR**. Delež neproračunskih virov financiranja stroškov dela CD v letu 2014 je 34% (36%) .

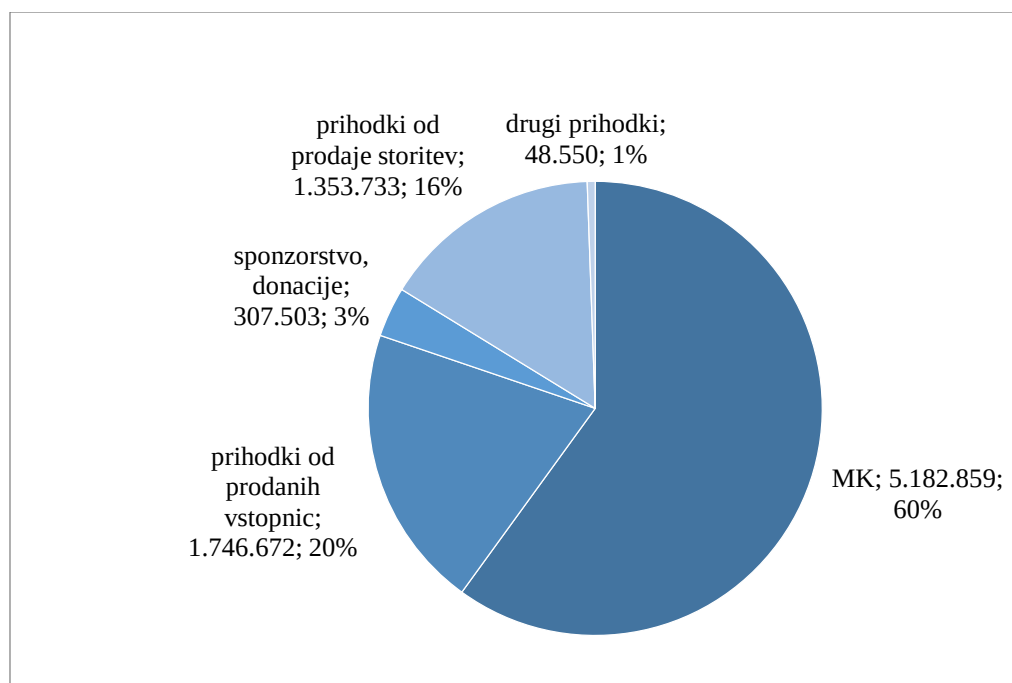
V letu 2014 smo iz neproračunskih virov obračunali **amortizacijo** v višini 281.454 (192.002) EUR in zagotovili sredstva za investicijsko vzdrževanje v višini 60.646 EUR. Namesto da bi več vlagali v investicijsko vzdrževanje in nakupe opreme, ki je nujno za nemoteno delovanje odrske tehnike in izvajanje programa, je CD v zadnjih dveh letih nenačrtovano iz neproračunskih virov moral zagotoviti 214.774 EUR za dodatne stroške dela (za tretjo četrtino plačnih nesorazmerij z obrestmi) zaradi napake Vlade RS iz leta 2010. MK nam na več pisnih utemeljenih prošnjah za vsaj delno sofinanciranje teh stroškov ni niti odgovorilo, prav tako nismo prejeli utemeljenega pojasnila, na osnovi katerih kriterijev so nekateri posredni proračunski uporabniki dobili sredstva za "tretjo četrtino", CD pa ne.

PRIHODKI CD

Uresničeni so prihodki MK v višini 5,182.859 EUR (5,255.523 EUR⁹), to je 72.665 EUR manj kot v letu 2013.

Uresničeni so neproračunski prihodki v višini 3,411.655 (3,732.895) EUR, to je 321.240 EUR manj kot v letu 2013.

SLIKA 5: Prihodki CD za leto 2014

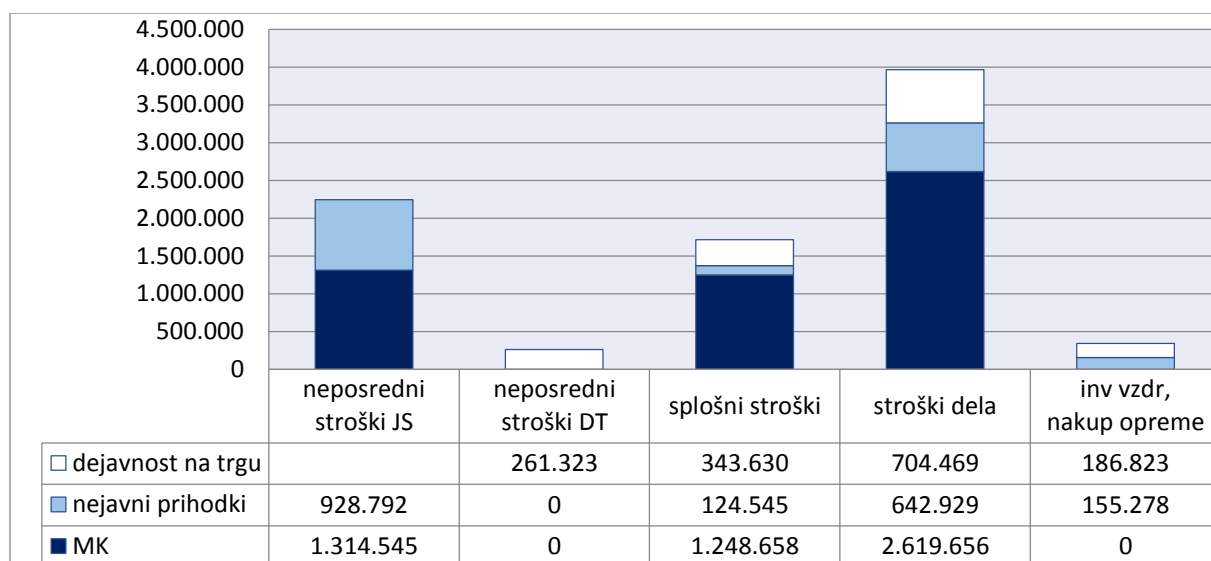
Prihodki od prodanih vstopnic za prireditve javne službe za 44.302 EUR presegajo načrtovane, prav tako so prihodki od prodanih vstopnic za kulturne prireditve v sklopu dejavnosti na trgu za 93.957 EUR nad načrtovanimi. Njihov delež v celotnem prihodku CD je enak kot leto prej.

Sredstva pokroviteljev in darovalcev za javno službo in programe dejavnosti na trgu so bila (predvsem zaradi recesije) uresničena v nižjem skupnem znesku kot leta 2013: 307.943 EUR (374.400 EUR).

V primerjavi z letom 2013 so se zmanjšali prihodki od prodaje storitev dejavnosti na trgu za 191.018 EUR.

Delež sredstev MK v celotnem prihodku je v letu 2014 60%.

⁹ vključno z 128.271,56 EUR za investicijsko vzdrževanje v okviru IP 2010 - 2013.

SLIKA 6: Viri financiranja neposrednih, splošnih in stroškov dela ter investicijskega vzdrževanja in amortizacije

1. 6. 2 FINANČNO POSLOVANJE IN REZULTATI JAVNE SLUŽBE

TABELA 14: Načrtovani in uresničeni odhodki in prihodki javne službe (JS) po vrstah

vrste odhodkov in prihodkov	uresničeno 2012	uresničeno 2013	rebalans FN 2014	uresničeno 2014	struktura 2014	uresn. / FN 2014	2014-2013 v €
neposredni stroški JS	2.551.524	2.463.833	2.363.224	2.243.338	31,9	94,9	-220.495
splošni stroški JS	1.493.167	1.480.354	1.436.170	1.373.203	19,5	95,6	-107.151
investicijsko vzdrževanje JS	97.079	128.272	71.000	50.033	0,7	70,5	-78.239
amortizacija JS	96.303	2.879	40.000	105.245	1,5	263,1	102.366
stroški dela JS	3.374.796	3.151.354	3.087.418	3.262.585	46,4	105,7	111.231
SKUPAJ ODHODKI JS	7.612.869	7.226.692	6.997.812	7.034.404	100,0	100,5	-192.288
MK za neposredne stroške JS	1.330.000	1.228.406	1.226.910	1.226.910	17,4	100,0	-1.496
MK za projekte (Bazar, Prešernova proslava)	56.858	94.469	87.636	87.636	1,2	100,0	-6.833
MK za splošne stroške JS	1.274.504	1.218.727	1.248.658	1.248.658	17,7	100,0	29.931
MK za investicijsko vzdrževanje	0	128.272 ¹⁰	0	0	0,0		-128.272
MK za stroške dela JS	2.918.407	2.585.650	2.617.877	2.619.656	37,1	100,1	34.006
SKUPAJ MK JS	5.579.769	5.255.524	5.181.081	5.182.859	73,5	100,0	-72.665
prihodki od vstopnic JS	1.596.716	1.578.298	1.516.413	1.560.715	22,1	102,9	-17.583
prodaja katalogov	7.210	2.555		3.471	0,0		916
pokrovitelji JS domači	141.345	247.201	188.260	190.492	2,7	101,2	-56.709
pokrovitelji JS tuji	0	833	0	0	0,0		-833
donatorji JS domači	35.000	0	17.000	26.039	0,4	153,2	26.039
donatorji iz tujine	84.731	68.179	55.000	22.835	0,3	41,5	-45.344
prodaja storitev JS	85.766	43.685	14.058	44.803	0,6	318,7	1.118
obresti	10.511	7.821	8.000	3.715	0,1	46,4	-4.106
drugi prihodki JS	84.867	23.303	18.000	17.821	0,3	99,0	-5.482
NEJAVNI PRIHODKI JS	1.992.146	1.971.875	1.816.731	1.869.890	26,5	102,9	-101.985
PRIHODKI JS	7.625.915	7.227.399	6.997.812	7.052.749	100,0	100,8	-174.650
PRESEŽEK PRIHODKOV JS	13.046	707	0	18.345			17.638

¹⁰ MK je v letu 2013 po pogodbi o prenosi CD za obdobje 2010 do 2013, zagotovilo namenska sredstva za prenovo LD, 128.272 EUR je bilo stroškov investicijskega vzdrževanja.

Z nejavnimi prihodki javne službe v višini 1,869.890 EUR smo zagotovili sofinanciranje: neposrednih stroškov programa javne službe: 928.792 EUR, splošnih stroškov: 124.545 EUR, stroškov dela: 642.929 EUR, investicijskega vzdrževanja in amortizacije: 155.278 EUR. Uresničeni nejavni prihodki so za 53.159 EUR večji od načrtovanih.

MK je za program javne službe zagotovilo proračunska sredstva v višini 5,182.859 EUR za sofinanciranje neposrednih in splošnih stroškov ter stroškov dela kar je v skladu z načrtovanim.

Delež proračunskih sredstev, ki jih zagotavlja MK za program, je v letu 2014 73,5%, delež nejavnih prihodkov za javno službo je 26,5%.

Neposredni stroški programa javne službe so manjši od načrtovanih za 119.886 EUR zaradi ugodnejših dogovorov in manjših obdavčitev, kot je bilo načrtovano za jesenske prireditve (Zlati in Srebrni abonma, odpovedan koncert, LIFF, plesna gostovanja, kulturna vzgoja in humanistika, razstave). Prihranek pri neposrednih stroških je omogočil nujna dodatna sredstev za amortizacijo in s tem nabavo opreme.

TABELA 15: Načrtovani in uresničeni in neposredni stroški in prihodki javne službe po dejavnostih 2014

KULTURNO UMETNIŠKI PROGRAM po dejavnostih	načrtovani neposredni stroški	uresničeni neposredni stroški	načrtovani prihodki od prodanih vstopnic ¹¹	uresničeni prihodki od prodanih vstopnic	načrtovano sponzorstvo, donatorstvo	uresničeno sponzorstvo, donatorstvo	načrtovani drugi nejavni prihodki	uresničeni drugi nejavni prihodki
1a. Glasbena dejavnost: resna glasba	740.506	715.283	714.057	734.505	70.000	61.667		4.686
1b. Glasbena dejavnost "druga glasba"	448.623	455.235	271.537	311.501	27.760	33.648	500	6.860
1. Glasbena dejavnost (a+b)	1.189.129	1.173.403	985.594	1.046.006	97.760	95.314	500	11.547
2. Gledališka dejavnost	147.400	101.242	77.425	70.098			3.529	6.421
3. Ples	207.501	167.846	101.222	111.872	40.000	58.333		185
4. Filmska dejavnost	332.050	310.445	208.412	201.384	103.000	75.217	8.000	4.797
5. Kulturno vzgojna dejavnost in humanistika	199.562	213.208	122.193	127.978	3.500	1.500	9.044	21.953
6. Razstavna dejavnost	139.109	137.873	11.967	3.353	8.000	9.000	1.585	2.532
7. Drugi projekti JS	148.473	139.321	9.600	23	8.000		17.400	22.376
SKUPAJ javna služba (1 do 7)	2.363.224	2.243.338	1.516.413	1.560.715	260.260	239.365	40.058	69.811
Uresničeno - načrtovano		-119.886		44.302		-20.895		29.753

V 15. tabeli je seštevek neposrednih stroškov in nejavnih prihodkov (od vstopnic, pokroviteljev in drugih) za vse prireditve kulturno-umetniškega programa, izvedene v letu 2014, po dejavnostih.

¹¹ Prihodki od prodanih vstopnic, ki so knjiženi na računu CD, ne vključujejo prihodkov v višini 456.854 EUR, ki smo jih na osnovi pogodb plačali partnerjem ali koproducentom za njihove stroške.

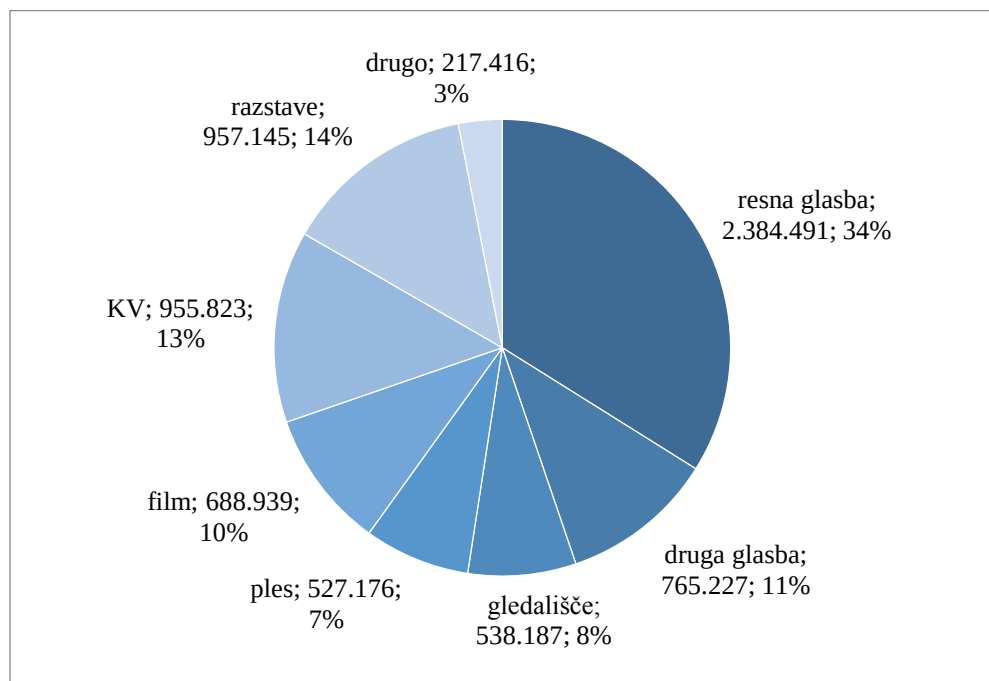
Splošni odhodki v 16. tabeli, ki vključuje vse odhodke in prihodke javne službe po dejavnostih, so na posamezne dejavnosti kulturno-umetniškega programa razdeljeni glede na metodologijo za razdelitev splošnih odhodkov (osnova je zasedenost dvoran v letu 2014 in s tem povezani stroški).

TABELA 16: Odhodki javne službe po dejavnostih in virih financiranja za leto 2014

KULTURNO UMETNIŠKI PROGRAM po dejavnostih	neposredni stroški (NS)	splošni odhodki JS	vsi odhodki JS	MK za JS	nejavni prihodki JS	delež MK za JS v %	NS na obisk.	vsi stroški JS na obisk.
	1	2	3=1+2 3=4+5	4	5			
1. Glasbena dejavnost: resna glasba	715.283	1.669.207	2.384.491	1.583.633	800.858	66,4	9 €	29 €
1. Glasbena dejavnost "druga glasba"	458.119	307.107	765.227	413.218	352.009	54,0	19 €	31 €
1. Glasbena dejavnost	1.173.403	1.976.315	3.149.718	1.996.851	1.152.867	63,4	11 €	29 €
2. Gledališka dejavnost	101.242	436.945	538.187	461.668	76.519	85,5	9 €	47 €
3. Ples	167.846	359.330	527.176	356.786	170.390	67,7	23 €	72 €
4. Filmska dejavnost	310.445	378.494	688.939	407.541	281.399	59,2	5 €	11 €
5. Kulturno vzgojna dejavnost in humanistika	213.208	742.615	955.823	804.391	151.431	84,2	4 €	17 €
6. Razstavna dejavnost	137.873	819.272	957.145	942.260	14.885	98,4	2 €	12 €
7. Drugi projekti JS	139.321	78.094	217.416	213.362	4.054	98,1	107 €	167 €
SKUPAJ javna služba (1 do 7)	2.243.338	4.791.066	7.034.404	5.182.859	1.851.545	73,7	7 €	22 €
2014 - 2013	-220.495	28.207	-192.288	-72.665	-19.623			

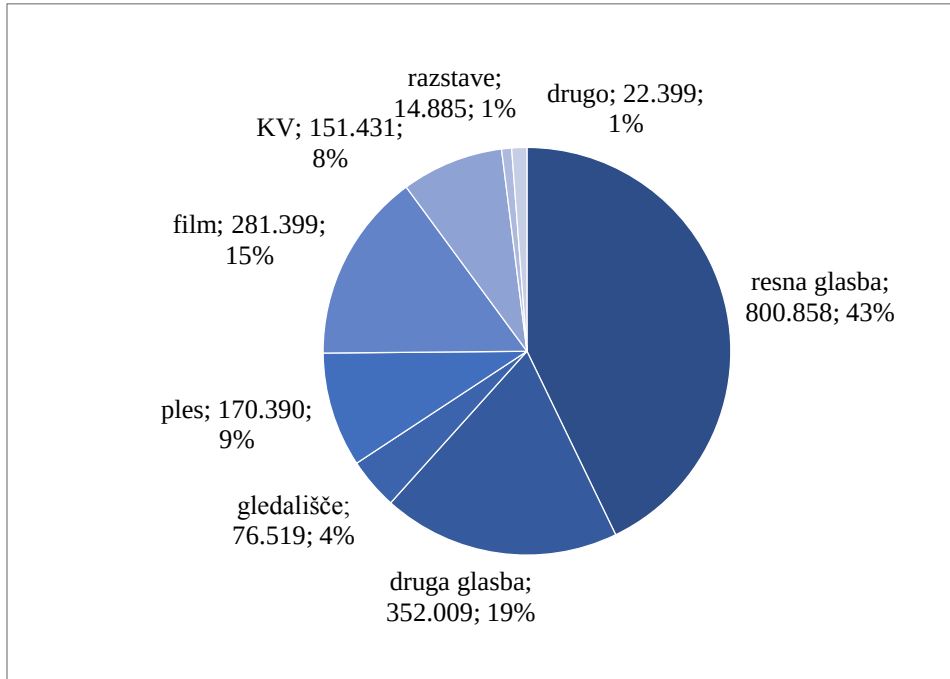
Poleg sredstev v višini 1,851.454 EUR, ki so bili namenjeni sofinanciranju odhodkov javne službe, je ustvarjen presežek nejavnih prihodkov v višini 18.345 EUR, ki bo v letu 2015 vir za nabavo nujno potrebne opreme.

SLIKA 7: Odhodki (vrednost programa) javne službe in njihovi deleži po dejavnostih za leto 2014

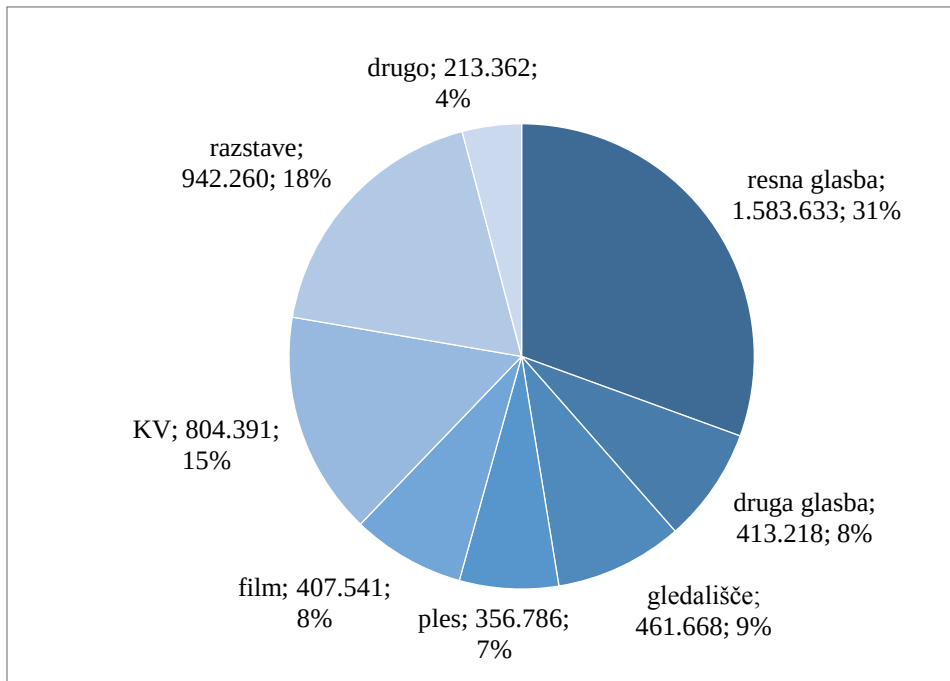

Vrednost programa po dejavnostih se vsako leto nekoliko spreminja, saj je odvisna od obsega in strukture programa in od izkoristka zmogljivosti. Odhodki (neposredni in posredni) glasbenega programa imajo 45% (leta 2013 44%) delež. Manjši je delež stroškov gledališkega in plesnega programa (za 5%), povečani pa so deleži ostalih dejavnosti.

SLIKA 8: Nejavni prihodki javne službe in njihovi deleži po dejavnostih za leto 2014

SLIKA 9: Prihodki in deleži Ministrstva za kulturo po dejavnostih javne službe za leto 2014

1. 6. 3 FINANČNO POSLOVANJE IN REZULTATI DEJAVNOSTI CD NA TRGU

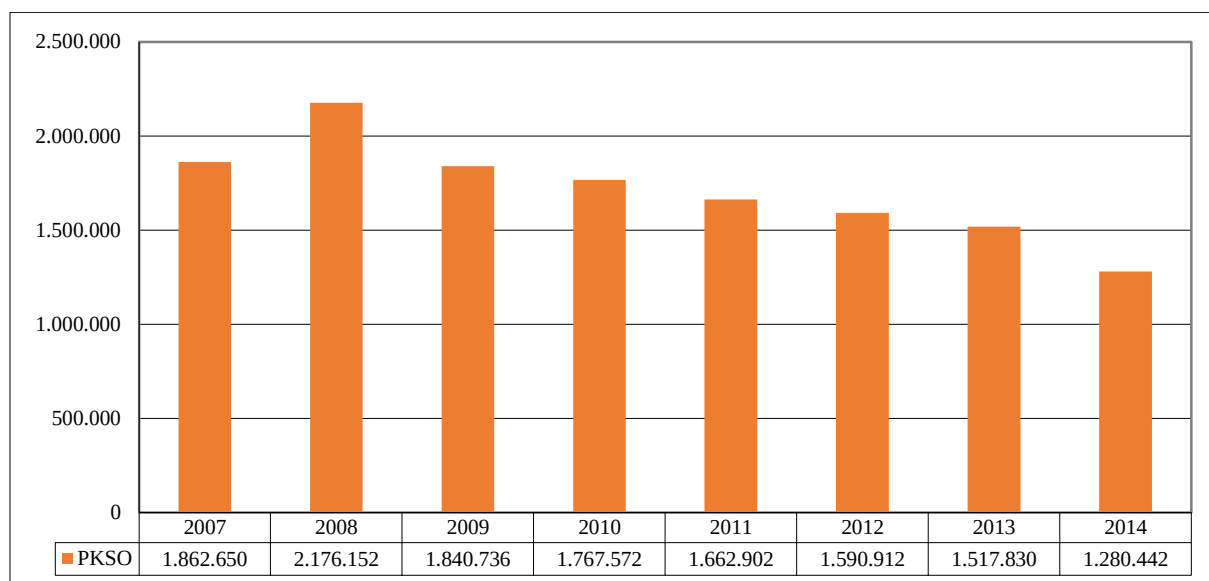
Uresničen je prihodek v višini 1,541.765 (1,761.020) EUR, ki je večji od načrtovanega za 11.010 EUR. Neposredni stroški kongresno-komercialnih prireditvev (zunanji dobavitelji blaga in storitev) v višini 261.323 (243.190) EUR so za 14.677 EUR manjši od načrtovanih.

Kongresno-komercialna in druga dejavnost CD na trgu je z ustvarjenimi poslovnimi rezultati uresničila pomembne posredne cilje, ki v računovodskih izkazih niso neposredno vidni:

- zmanjšala je splošne (predvsem stalne) stroške poslovanja za javno službo in stroške dela javne službe,
- zagotovila je boljši izkoristek dvoranskih in kadrovskih zmogljivosti CD,
- ustvarila sredstva za amortizacijo ter s tem prispevala pomemben del sredstev za prenovu CD in posodabljanje njegove tehnologije,
- zaradi odbitnega deleža davka na dodano vrednost¹² je zmanjšala stroške javne službe.

Pomemben cilj poslovanja dejavnosti CD na trgu je prispevek za kritje splošnih odhodkov¹³ CD (splošnih stroškov, stroškov dela, amortizacije). Obseg in s tem finančni viri za sofinanciranje splošnih odhodkov CD so načrtovani, uresničeni so odvisni od zasedenosti dvoran in s tem povezanih stroškov. V letu 2014, ko je recesija dodobra zmanjšala povpraševanje in znižala cene storitev dejavnosti CD na trgu na spodnjo mejo, CD uresničil prispevek za sofinanciranje splošnih odhodkov CD v višini 1,280.442 EUR, ki je večji od načrtovanega za 25.687 EUR, a zaradi že opisanih razmer manjši od uresničenega leto prej za 237.387 EUR. Dejavnost CD na trgu je v celoti financirana iz prihodkov, ki jih CD zaračuna partnerjem za opravljene storitve.

SLIKA 10: Sofinanciranje splošnih odhodkov CD iz prihodkov dejavnosti na trgu od leta 2007 naprej

Prispevek za kritje splošnih odhodkov je bil v letu 2014 vir sofinanciranja:

- splošnih stroškov v višini 343.630 EUR (leta 2013 387.796 EUR),
- stroškov dela zaposlenih v višini 704.469 EUR (902.911 EUR),
- amortizacije in investicijskega vzdrževanja v višini 186.822 EUR (189.123 EUR),
- presežek prihodkov v višini 45.520 EUR (38.000 EUR) bo vir sofinanciranja nakupov opreme v letu 2015.

¹² Odbitni delež DDV je 20%, v stroške je vključenega le 80% DDV.

¹³ Krajše PKSO

TABELA 18: Načrtovani in uresničeni odhodki in prihodki dejavnosti CD na trgu

vrste odhodkov in prihodkov	uresničeno 2012	uresničeno 2013	rebalans FN 2014	uresničeno 2014	struktura 2014	real. / FN 2014	2014- 2013
neposredni stroški	672.780	243.190	276.000	261.323	17,5	94,7	18.133
splošni stroški	375.148	387.796	317.672	343.630	23,0	108,2	-44.166
investicijsko vzdrževanje	32.358	0	23.500	10.613	0,7	45,2	10.613
amortizacija	170.028	189.123	128.000	176.209	11,8	137,7	-12.914
stroški dela	944.681	902.911	785.583	704.469	47,1	89,7	-198.442
SKUPAJ ODHODKI	2.194.995	1.723.020	1.530.755	1.496.245	100,0	97,7	-226.775
prodaja vstopnic	93.681	193.232	92.000	185.957	12,1	202,1	-7.275
pokrovitelji domači	0	55.987	30.000	23.035	1,5	76,8	-32.952
pokrovitelji tuji	346.874	2.200	10.000	0	0,0	0,0	-2.200
donatorji domači	500		0	300	0,0		300
prodaja storitev	1.814.080	1.499.948	1.386.755	1.308.930	84,9	94,4	-191.018
drugi prihodki	8.557	9.653	12.000	23.543	1,5	196,2	13.890
PRIHODKI	2.263.692	1.761.020	1.530.755	1.541.765	100,0	100,7	-219.255
PRESEŽEK	68.697	38.000		45.520			7.520

1. 7 INVESTICIJE, INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE IN NAKUPI OPREME

Za razliko od prejšnjih let, ki so bila v znamenju razmeroma velikih investicijskih posegov in dosežkov, smo se v 2014 glede na razpoložljiva neproračunska finančna sredstva osredotočili zgolj na nujna investicijsko-vzdrževalna dela in nabavo sodobne tehnološke opreme, predvsem na različnih področjih tehničnega gledališča.

Naša težnja doseganja kar največje kakovosti pri izvedbi prireditev ostaja ves čas ista. Želimo zagotavljati zelo strokovne storitve, ki so seveda pogojene z najsodobnejšo tehnološko opremo. Razvoj tehnologije nas tako ves čas priganja k posodabljanju opreme in naprav, saj te v dokaj kratkem času postanejo zastarele in neuporabne.

Poleg ustreznih in pričakovanih izvedbenih storitev pa je treba zagotavljati nemoteno delovanje in vzdrževanje hiše, v smislu vseh strojnih naprav ter elektroenergetskih in informacijskih sistemov.

Tako se v določenih obdobjih pojavljajo nujni investicijski nakupi, bodisi zaradi okvar, napak ali izvedbenih rešitev, ki hkrati pomenijo tudi dolgoročno rešitev izvajanja zahtev.

Za leto 2014 je bila načrtovana prva stopnja prenove upravljavsko-nadzornega sistema odrske tehnike v Gallusovi dvorani, ki pa ji nismo mogli slediti v celoti, saj je bilo nujno potrebno načrtovana sredstva (v višini 25 odstotkov celotnega načrta investicijskega vzdrževanja in nabave opreme za leto 2014) razporediti tudi za popravilo okvar na odru Štihove dvorane ter za dela obratovanja in splošnega vzdrževanja, ki vključuje tudi elektroenergetske sisteme.

Na področju odrske tehnologije je bila naša osnovna skrb namenjena predelavi varnosti na zgornjih pogonih v Gallusovi dvorani. Med letnim pregledom smo opravili prevezavo varnostnega sistema na omenjenih pogonih. Cilj predelave je bil zagotoviti večjo neodvisnost med posameznimi vleki, da izpad posameznega vleka ne blokira črpališča in s tem preostalih vlekov ali celo spodnjih hidravličnih pogonov (odrskih lamel). Varnost se je tako obdelala za vsak vlek posebej in se povezala na pripadajoči ventil, s tem se je tudi izločila napaka meritve zaradi zdrsa vlekov. Vsa dela so bila izvedena v lastni režiji. Strošek prenove je tako vključeval zgolj nabavo jeder ventilov (3601,44 EUR) in stroške izdelave PZI (2305,80 EUR).

Naslednja prenova, na odru Štihove dvorane, pa je bila nujna, saj sta bila spuščanje in dviganje zaradi okvare enega od pogonskih elementov skrajno kritična. Da bi zagotovili nemoteno izvajanje programa v tej dvorani, smo v celoti obnovili sistem pogona, tako smo zamenjali vsa štiri pogonska vretena in pripadajoče reduktorje, križni reduktor ter zavoro (24.370,72 EUR).

Tudi v hidravličnem črpališču Gallusove dvorane je bila nujna vsaj menjava sesalnih cevi, ki še nikoli niso bile zamenjane. Z leti so postale toge in nevarne za izlitje hidravličnega olja. Nove cevi so neprimerno bolj elastične in deklarirano odporne na olje (2548,05 EUR).

Hidravlični sistem Gallusove dvorane za svoje delovanje potrebuje 5000 litrov hidravličnega olja. S periodičnimi analizami ugotavljamo sprejemljivost za pogonsko delovanje. Poskušamo si prizadevati, da bi čim dlje ohranili ustrezne lastnosti tako velike količine olja, zato smo za ta namen kupili tudi filtrirno napravo, ki je povezana s centralno-nadzornim sistemom (3523,59 EUR).

Na področju delovanja in vzdrževanja naj kot posebno pridobitev omenimo zamenjavo avtomatske ekspanzijske posode za sistem hladilne vode pri klimatih. Poleg vsega hlajenja naprava služi tudi za hlajenje/vlaženje klavirja v Klubu CD.

Na novo dograjeno peto nadstropje Cankarjevega doma še vedno ostaja v nedokončanem stanju, vendar se po manjših posegih koristno uporablja za vaje, predvsem za koprodukcijske predstave z nevladnim sektorjem in za potrebe produkcij 3. in 4. letnika AGRFT. Zaradi razmeroma glasnega delovanja klimata je tako potek vaj dostikrat precej otežen ter vpliva na zbranost umetniških skupin in izvajalcev. Da bi pripomogli k boljšim delovnim razmeram, smo vgradili glušnik, ki zmanjšuje oddajanje hrupa v prostor, in dodatno izolirali prostor klimata (1836,10 EUR).

V skrbi za urejenost in vzdrževanost hiše smo zaradi skrajne dotrajanosti in neočistljivosti zamenjali tudi tekstilno talno oblogo pred Kosovelovo dvorano v Drugem preddverju (3373,36 EUR).

Nujen je bil tudi poseg v tehnični etaži pod kuhinjskim delom v Klubu Cankarjevega doma, ki je zajemal odpravo napak odtočne napeljave, odpravo neprijetnih vonjav in čiščenje jaškov (4563,57 EUR).

Zaradi naselitve vran v Parku Sveta Evrope pred vhodom v Cankarjev dom in povzročanja velike nesnage na pohodnih površinah parka smo, po vzoru Parlamenta RS, kupili in začeli uporabljati zvočni odganjalec/motilec ptic, ki z reprodukcijo posnetega zvoka roparskih ptic preganja nezaželene ptice. Z delovanjem omenjene naprave smo zelo zadovoljni, saj nam je uspelo preprečiti prenočevanje ptic v parku (1778,15 EUR).

S pomočjo nove split klimatske naprave nam je uspelo zagotoviti kakovostno prezračevanje in ustrezno temperaturo v tehnični kabini Kluba CD ter s tem zagotoviti primerne delovne razmere za tehnično izvedbo (1523,05 EUR).

Generalno smo tudi obnovili potopno črpalko v črpališčih 2 in 4. V črpališču 2 smo tudi zamenjali plovce in pripadajoče nosilce.

Po letnem ogledu hiše smo našli kar nekaj nepravilnosti, ki nam niso v ponos in smo jih poskušali v čim krajšem času odpraviti. Tako smo zamenjali vse kokosove predpražnike pri vhodih v Cankarjev dom (1045,65 EUR), popravili manjše poškodbe marmornih tal v Veliki sprejemni dvorani in Prvem preddverju (700,28 EUR), opravili vso korekcijsko barvanje hiše ter v sklopu letnih načrtovanih del splošnega vzdrževanja (čiščenje tekstilnih talnih oblog, oljenje parketa) poskušali hišo pripraviti na novo prihajajočo sezono (4261,96 EUR). V skrbi za gibalno ovirane osebe smo v toaletnih prostorih za invalide vgradili tipko SOS, ki je povezana s centralno nadzornim sistemom.

Ne smemo pa pozabiti na obiskovalce, ki imajo težave s sluhom. Za gluhe in naglušne je induktivna zanka (deluje tako, da se zvok po mikrofону spremeni v električni signal, ki ga nato ojačamo in speljemo v zanko; poslušalec svoj slušni aparat nastavi na način T, telefonska tuljavica; tako se v slušnem aparatu inducira napetost, ki jo povzroča signal v zanki; aparat signal spremeni v zvok in ga prenaša v uho) eden najbolj kakovostnih načinov prenosa zvoka; z njo se namreč znebimo neprijetnega hrupa okolice in osredotočeno prisluhnemo zelenemu sporočilu. Poleg sedanje induktivne zanke v Linhartovi in Kosovelovi dvorani smo tudi Klub CD opremili z omenjeno napravo (662,96 EUR).

V smislu zagotavljanja še večje dostopnosti naše dejavnosti smo spletno stran Cankarjevega doma nadgradili s spletno rešitvijo za slabovidne, imenovano eSova. eSova omogoča slepim in slabovidnim osebam, da s pomočjo bralnih programov zelo enostavno brskajo po naši spletni strani, saj sistem samodejno odstrani grafične elemente, ki motijo programe v uporabi za slepe, zato ostane samo vsebina. Omogoča dostop do vsebin z bližnjicami na tipkovnici ter še tako zapletene menije spremeni v pregledne in uporabne. Omogoča izbiro kontrasta za ljudi z barvno slepoto, prav tako pa omogoča izbiro velikosti pisave za slabovidne (1759,40 EUR).

Za nemoteno delo na vrvišču ob scenskih spremembah med predstavami smo vgradili zastrto modro luč, ki vrviščarjem omogoča ustrezno vidljivost, hkrati pa ta svetloba ni vidna iz zornega kota publike v avditoriju (643,06 EUR).

V smislu gospodarne rabe električne energije in zmanjševanja porabe smo nadaljevali zamenjavo svetil splošne razsvetljave, ki z uporabo novih tehnologij omogoča zmanjševanje stroškov vzdrževanja in prihranek električne energije v povprečju 100.000 KWH na letni ravni (5264,30 EUR).

Za zagotavljanje varnega in nadzorovanega delovanja potovalne kabine na osebнем dvigalu št. 1 smo vgradili dvosmerno lovilno napravo. Ob prehitrem potovanju kabine (navzgor in navzdol) se ta s pomočjo lovilne naprave ustavi (3928,40 EUR).

Za potrebe splošne razsvetljave imamo vgrajene napajalne energetske in področne stikalne bloke. Vsi stikalni bloki pa imajo vgrajene močnostne odklopnike, ki so precej nezanesljivi. V sedanjih stikalnih blokih ni vgrajene prenapetostne zaščite. V želji, da bi zmanjšali tveganja za okvare sodobnih naprav zaradi prenapetostnih pojavov, je treba celoten elektroenergetski sistem opremiti z dodatnimi nivoji zaščite. Gre za izvajanje po več stopnjah, ki naj bi se iztekle do konca sedanjega investicijskega obdobja (2303,36 EUR).

Na področju informacijskih sistemov smo v letu 2014 končali projekt IP-telefonije, ki vedno bolj nadomešča klasične telefonske rešitve. IP-telefonija poteka prek širokopasovne internetne povezave in se v tem razlikuje od klasične telefonije. Za prenos komunikacijskih podatkov tako uporablja računalniška omrežja. Med seboj poveže telefonske aparate, osebne računalnike in internet. Strošek dokončanja projekta, vključno s priključnino, tako v letu 2014 znaša 7556,05 EUR.

Za zagotavljanje dostopnosti čim večjemu številu obiskovalcev in hitrejšo dostopanje do spletnih vsebin smo posodobili opremo za brezžični internet z vgradnjo novih dostopnih točk v Veliki sprejemni dvorani, Prvem in Drugem preddverju ter Klubu Cankarjevega doma in Mali galeriji (11.217,20 EUR).

Pomembno smo si olajšali delo z nakupom podatkovnega shranjevalnika za kamere CCTV in potrebe digitalnega obveščanja v hiši (3688,66 EUR) ter za potrebe Ljubljanskega filmskega festivala Liffe (3375,87 EUR).

Z nakupom diskov za varnostne kopije osebnih računalnikov zaposlenih pa smo pripomogli k varnosti pred izgubo podatkov, saj morebitni virusni vdori v sistem lahko ogrozijo določene segmente poslovanja (1983,72 EUR).

Z novim predvajalnikom, za potrebe digitalnega oglaševanja, smo v določeni meri poenotili delo v sistemu SpinetiX (1251,72 EUR). Dokupiti pa je bilo treba tudi komunikacijsko omaro za mrežna stikala (1017,65 EUR).

Nakup mobilnih telefonov za zaposlene je v letu 2014 znašal 3115,30 EUR, osebnih in prenosnih računalnikov pa 13.382,44 EUR. Zaradi omejenih finančnih sredstev pa žal ne moremo več slediti periodiki menjave računalnikov po dejavnostih Cankarjevega doma, temveč rešujemo zgolj sprotne kritične situacije (okvare, odtujitve, popolne tehnološke neustreznosti ...).

Na področju nadzornega sistema nam je uspelo zamenjati dve podpostaji, in sicer toplotno in hladilno, s pripadajočo krmilno opremo. Podpostaje so namenjene krmiljenju in nadzoru energetskih sistemov, klimatskih naprav, požarnovarnostnih sistemov in črpališč. Glavni sistem centralnega nadzornega sistema v Cankarjevem domu je sestavljen iz 12 podpostaj, ki so povezane z osrednjim nadzornim sistemom (7756,27 EUR). Od 12 podpostaj nam je uspelo zamenjati zgolj tri (eno v letu 2013 in dve v 2014). Vsekakor pa se bomo morali resno lotiti zamenjave celotnega sistema podpostaj, saj je oprema stara že osemnajst let in nastajajo težave, kot so odpoved napajalnikov, občasne motnje na ethernet komunikaciji, zlepljeni kontakti relejskih izhodnih modulov, vedno pogostejše.

V tehnični izvedbi programa smo v letu 2014 sredstva namenjali izključno za nabavo sodobne tehnološke opreme. Vsi segmenti tehničnega gledališča oziroma izvedbe težijo k uporabi sodobnih naprav za realizacijo kreativnih rešitev tako na področju odrsko-scenskih postavitev, oblikovanja svetlobne podobe, oblikovanja zvočne slike, oblikovanja večmedijskih vsebin kot vodenja prireditvev.

Z nabavo praktikabelskih gradnikov za področje priprave prizorišč bomo pripomogli k estetsko uglasjeni postavitvi različnih prizorišč, saj je nova pridobitev oblikovno in barvno usklajena s samim prostorom Drugega preddverja (2137,44 EUR). Določene izboljšave smo dosegli tudi z dodelavo večjih prireditvenih elementov (2037,40 EUR) in transportnih sredstev (478,33 EUR).

Zaradi nenehnega dovažanja in odvažanja opreme gostujočih skupin so nekatera naša zaodrja že v prav klavrnem stanju. S pomočjo manjših obrtniških del nam je uspelo posodobiti vsaj najbolj kritične predele (735,66 EUR).

Za potrebe gostujočih in domačih simfoničnih orkestrrov ter drugih glasbenih izvajalcev smo nekoliko povečali število (in videz) orkestrskih stolov (3829,82 EUR) in notnih pultov.

Sodobno oblikovanje svetlobne podobe prireditev in dogodkov se v tehnološkem razvoju in uporabi vedno bolj nagiba k inteligenčnim svetilom in uporabi LED tehnologije. Prizadevamo si slediti razvojnim trendom in tako smo od lani bogatejši za šest *moving head* svetil Robe Pointe (23.134,86 EUR) in 20 LED Par svetil (2995,34 EUR). Za potrebe priprave različnih načrtov, ki služijo kot izhodišča predvsem gostujočim skupinam, pa je bil za oddelek kupljen tudi prenosni računalnik.

Tudi na področju oblikovanja zvočne podobe prireditev je prehod iz analogne tehnologije na digitalno pomenil velik preskok pri samem delu in obvladovanju strokovnega področja, še večji zalogaj pa pomeni dejanska zamenjava tehnološko neustrezne opreme, ki se je lotevamo postopno. Tako nam je lani uspelo zamenjati še zadnjo analogno mešalno mizo v eni izmed dvoran ter povečati število mobilnih digitalnih mešalnih miz z dvema novima (41.159,81 EUR).

Povpraševanje po vedno večjem številu brezžičnih mikrofonov (v vseh dvoranih in prireditvenih prostorih) nam povzroča nemalo težav, saj nimamo dovolj velikega števila, da bi zadostili vsem željam, predvsem v programsko strnjenih konicah. Vsaj delno pa smo vendarle povečali zalogo z nabavo novih brezžičnih mikrofonov Sennheiser (19.122,08 EUR).

Za potrebe simultane prevajanja je bilo treba dokupiti precej obrabljenih in nedelujočih slušalk (3443,33 EUR).

Predvsem v Gallusovi in Linhartovi dvorani ima brezhibno delovanje inspicientskega ozvočenja odločilni pomen, saj omogoča prenos odrskega dogajanja v tehnične kabine in poziv nastopajočih iz garderob oziroma priprav za nastop. Za celovito prenovo tega segmenta izvedbe prireditev žal ni bilo zadostnih finančnih sredstev, nam pa je uspelo vsaj zamenjati ojačevalnike na omenjenem ozvočenju (1262,70 EUR).

Od vseh področij tehničnega gledališča je zagotovo večmedijska tehnologija z vsebinami v najbolj skokovitem razvoju. Razvojni potencial sodobnih projektorjev se zdi neustavljiv in velikokrat nedosegljiv. V razmeroma kratkem času je na novo razvita in uporabljena tehnologija neprimerljiva z opremo in seveda možnostmi uporabe. V prejšnjem investicijskem obdobju nam je vendarle uspelo zamenjati nekatere kritične projektorje, ki so fiksna oprema dvoran oziroma sejnih sob (23.088,57 EUR), ter mobilne projektorje obogatiti z novim, 12.000 ansi lumenskim DLP projektorjem (44.046,27 EUR), s pripadajočo zoom optiko (3913,27 EUR). Poleg omenjenih projektorjev smo za potrebe kakovostnih reprodukcij video zapisov kupili tudi video mešalno mizo (5764,20 EUR) in različne pretvornike signalov (3721,31 EUR). Predvsem v Gallusovi dvorani je vedno bolj kritična ustreznost video napeljave in distribucije signala. Optične povezave predstavljajo nujnost, ki jo bomo morali vzpostaviti v zelo kratkem časovnem obdobju, da bomo lahko konkurenčni na trgu. Za zdaj nam je uspelo optično povezati zgolj oder Gallusove dvorane s tehnično (tonsko) kabino v omenjeni dvorani (3227,56 EUR).

V minulem investicijskem obdobju smo s prenovo toplotne postaje in določenimi posegi na elektroenergetskem področju veliko prihranili tako pri porabi toplotne kot elektro energije. Tabele in indeksi zmanjšanja porabe energentov kažejo, da je naše delo ustrezno in se bodo vložena sredstva v obnovo vračala v smislu zmanjševanja stroškov pri porabi energije.

TABELA 19: Poraba energentov od leta 2010 dalje

LETO	TOPLOTNA ENERGIJA (Mwh)	VODA (m3)	ELEKTRIČNA ENERGIJA (kWh)
2010	3.775	10.841	3.617.614
2011	3.541	20.204	3.615.265
2012	3.402	9.155	3.333.884
2013	3.283	8.877	3.262.685
2014	2.805	7.784	2.939.005
indeks 2014/2010	0,743	0,718	0,812

V smislu energetskih pogojev nam je tako uspelo izpolniti skoraj vse postavke, velik zalogaj nas čaka še pri prenovi oziroma zamenjavi oken na zahodni fasadi Cankarjevega doma. Tu imamo največje toplotne izgube, prenova pa bo zahtevala tudi upoštevanje kulturno-varstvenih pogojev. Ker sta postavki toplotne in elektro energije najvišji v prerezu splošnih stroškov, bi bilo dobro čim prej začeti omenjeno prenavo.

TABELA 20: Investicijsko vzdrževanje in nakupi opreme v letu 2014

	stroški v EUR
Gallusova dvorana	
prenova zgornjih pogonov	5.907
pogonska vretena Štihove dvorane	24.371
črpališče Gallusove dvorane	6.072
oprema odra in prizorišča	8.483
Scenska razsvetljava	
sodobna oprema za osvetljavo	26.130
Koncertno ozvočenje	
brežžični mikrofoni	19.122
mešalne mize	41.160
ojačevalniki	4.706
Linhartova dvorana	
DLP projektor 12.000 ansi lumens	47.960
Funkcionalna oprema za izvedbo programa	19.367
oprema za reprodukcijo video zapisa	5.764
oprema za obdelavo video zapisa	3.913
Drugo vzdrževanje	
obnova poslovnih prostorov	1.353
nujna nepredvidena vzdrževalna dela	19.082
Drobni inventar OS	4.506
Informacijski sistemi	48.348
Nadzorni sistemi	7.756
Elektroenergetski sistemi	11.465
SKUPAJ INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE IN NAKUPI OPREME	305.445

K določenim investicijskim prenovitvenim delom nas pozivata starost in neustreznost sedanje opreme, določena tudi ne ustreza več varnostnim zahtevam (gasilna naprava v transformatorski postaji, obnova osebnih dvigal, zamenjava transformatorjev, posodobitev sprinkler strojnice, zamenjava požarne centrale).

Posamezni prostorski sklopi in sistemi pa so v precej slabem stanju, zato smo določili prednostne investicije, seveda ob namensko dodeljenih sredstvih. Tako bi bilo nujno treba obnoviti garderobne prostore, ki izpolnjujejo tudi določena merila v smislu zaklonišč.

Zaklonišča/garderobe se nahajajo na ravni prve in druge kleti Cankarjevega doma ter so v uporabi od leta 1981. Vsa tri zaklonišča/garderobe se v miru uporabljajo kot garderobe za nastopajoče igralce in spremljajoče osebje. Skupna tlorisna površina vseh treh dvonamenskih zaklonišč/garderob v obeh etažah prve in druge kleti Cankarjevega doma znaša 780 m². V celotnem obdobju uporabe dvonamenskih zaklonišč/garderob od leta 1981 so potekala le minimalna redna vzdrževalna dela na vseh vgrajenih instalacijah, tako da je bilo zagotovljeno nemoteno in kakovostno delovanje vseh sistemov. Kljub rednemu vzdrževanju pa je zob časa počasi, vendar vztrajno načenjal kakovost

vgrajenih instalacij in opreme, ki jo bo treba zamenjati ter pristopiti k celoviti prenovi vseh instalacij in opreme v dvonamenskih zakloniščih/garderobah.

Prav tako bi si čim prej želeli obnoviti vsa osebna in tovarno B-dvigalo Linhartove dvorane. Do leta 2013 sta bili obnovljeni dve osebni dvigali nosilnosti po 1000 kg in tovarno dvigalo A za potrebe Gallusove dvorane. S prenovo dvigal bi dosegli bolj zanesljivo delovanje, zmanjšali stroške tekočega vzdrževanja in porabe električne energije ter zagotovili večjo varnost in udobnost prevoza oseb in tovara.

V naslednjih letih bi bila nujna tudi celovita prenova vseh bakrenih površin strehe. Sestava strešnih površin je pestra, od bakrene pločevine, kamnitih plošč do različnega prekrivnega materiala. Večina strešnega materiala je iz leta 1980, kritično pa je predvsem stanje bakrene pločevine, ki je na več delih poškodovana in dotrajana. Pri slabših vremenskih razmerah (orkanski vetrovi) je zato stabilnost strešnih površin vprašljiva.

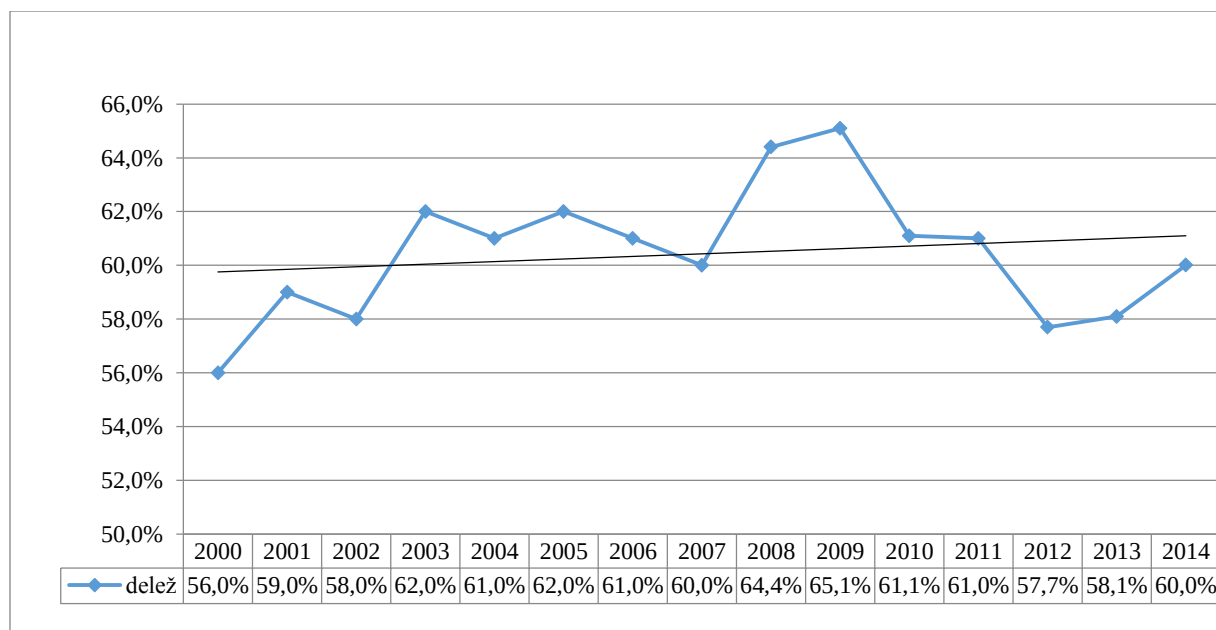
Naj nazadnje omenimo še prenovu Štihove dvorane, ki kot edina neprenovljena ostaja kot osamelec v družbi preostalih štirih dvoran.

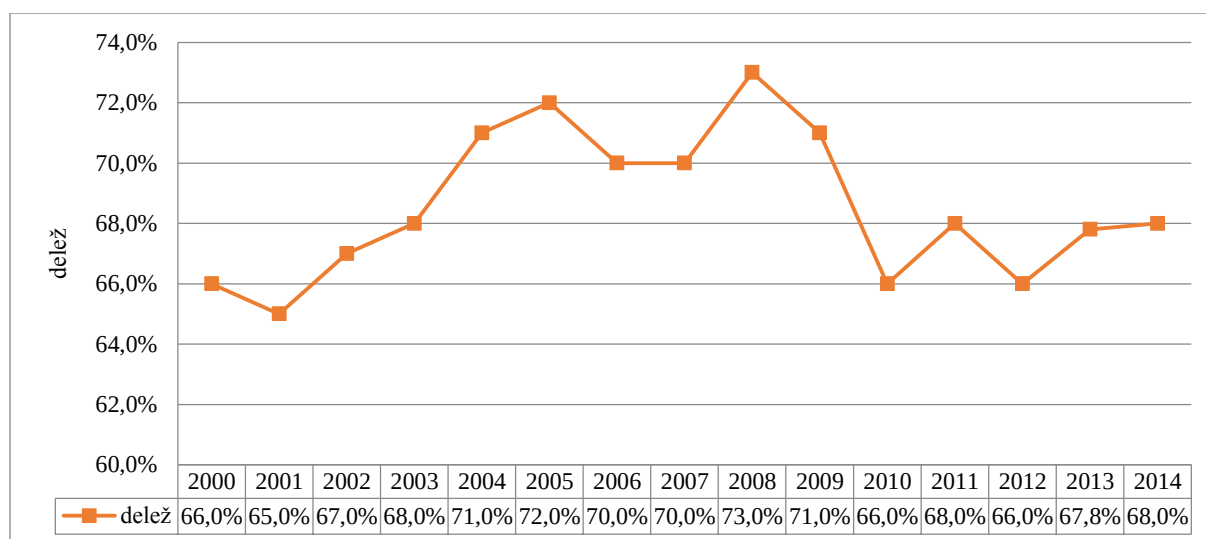
1. 8 PRODAJA VSTOPNIC ZA JAVNI KULTURNI PROGRAM

Delež prodanih vstopnic (glede na število vstopnic v prodaji) je pomemben pokazatelj ustreznosti umeščanja posameznih prireditev v dvorane in prostore CD, čeprav je zaradi posebnosti posameznih prizorišč (akustika, orgle, kinoprojektor, odrska tehnologija ...) včasih nujno izvajanje določenih prireditev v (po številu sedežev) prevelikih, a po drugih merilih najprimernejših dvoranah.

Med cilji poslovanja CD je vsa leta zapisano, da naj bi prodali 60% vstopnic, ki so v prodaji; v letu 2014 (2013) smo jih prodali 60%, kar je 2% več kot v letu 2013. Ciljni delež prodanih vstopnic je le malenkost ostal pod 60% pri prodaji vstopnic za prireditve gledališkega (59,3) in filmskega programa (45,2% prodanih vstopnic), ki zaradi specifičnosti (festivali, posebni cikli, veliko število sedežev v Linhartovi dvorani) ostaja v deležu prodanih vstopnic (glede na dvoranske zmogljivosti) 46,7%, po povprečnem številu prodanih vstopnic na projekcijo pa je celo pred mnogimi kinematografi.

SLIKA 11: Delež prodanih vstopnic glede na število v prodaji od leta 2000 naprej za prireditve kulturno-umetniškega programa

SLIKA 12: Delež prodanih vstopnic javnega kulturnega programa glede na število v prodaji od leta 2000 naprej / brez filmskega programa

Prodaja vstopnic po dejavnostih javne službe

Za **875 (821)** prireditev kulturno-umetniškega programa (brez razstav) je bilo v letu 2014 (2013) **prodanih 201.816 (193.344) vstopnic**, 60% vstopnic, ki so bile v prodaji¹⁴. **Povprečna cena vstopnice 11,27 EUR** je bila za 53 centov nižja kot leta 2013, v povprečju je bilo prodanih 231 (235) vstopnic na prireditve.

V številu in deležih prodanih vstopnic niso upoštevane brezplačne vstopnice, namenjene promociji programa, novinarjem, pokroviteljem, darovalcem, gostom CD iz tujine, izvajalcem in koproducentom po pogodbah ter zaposlenim, ki si morajo po službeni dolžnosti ogledati prireditve. Teh vstopnic je približno 7%.

Resna glasba: 103 (103) prireditve z vstopnino, 78.148 (83.463) prodanih vstopnic, to je 67,7% (69,2%), od tega je 40.190 (41.441) abonmajskih (SF, RTV, Zlati, Srebrni). Slabši obisk in trend padanja opazamo v zadnjih sezonah na abonmajskih koncertih Slovenske filharmonije, število prodanih vstopnic na koncert se je samo v zadnji sezoni v povprečju zmanjšalo za 58 vstopnic na koncert, v zadnjih dveh letih v povprečju za 108 vstopnic na koncert, delež prodanih vstopnic za koncerte SF je 61% in je za več kot 9 % manjši kot pred dvema letoma, ko je bilo prodanih 70,4 % vseh vstopnic, ki so bile v prodaji. Nekoliko manjše kot leto prej je tudi število prodanih vstopnic za komorne koncerte (v letu 2013 sta imela izjemen obisk klavirska recitala Grigorija Sokolova in Jevgenija Kisina). Povprečna cena vstopnice je bila lani 13,94 (13,90) EUR. V povprečju smo prodali 759 (810) vstopnic na prireditve. Najbolje obiskani so bili koncerti v sklopu Zlatega abonmaja, za katere je bilo na šestih koncertih prodanih 95% vstopnic, ki so bile v prodaji, po povprečni ceni 38,84 EUR. Za pet predstav opere Aida v GD je bilo prodanih 5587 vstopnic (92% vseh vstopnic, ki so bile v prodaji).

Druga glasba: 44 (45) prireditve z vstopnino, kar 18.690 (14.415) prodanih vstopnic, to je 73,5% (70,5%) vseh vstopnic, ki so bile v prodaji. Povprečna cena vstopnice je bila 23 (23,90) EUR. Povprečno je bilo prodanih 425 (343) vstopnic na prireditve. Cankarjevi torki in jazz imajo 50-odstotni delež prodanih vstopnic, za koncerte v sklopu Glasb sveta je bilo prodanih 77%, za koncerte mejnih glasbenih zvrsti pa kar 92% vseh vstopnic, ki so bile v prodaji.

¹⁴ Podatki vključujejo tudi prodane abonmajске vstopnice (SF, RTV ...) za prireditve, ki so vključene v program javne službe CD.

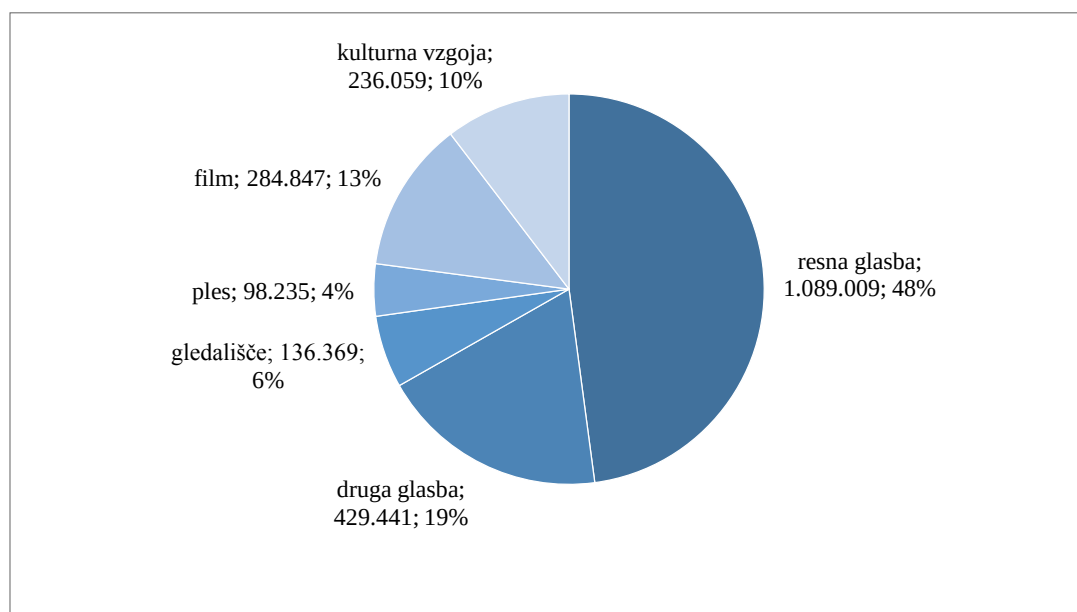
Gledališče: 59 (74) prireditev z vstopnino, 8541 (11.194) prodanih vstopnic, to je 59,3% (58%) vstopnic, ki so bile v prodaji. Povprečna cena vstopnice je bila bistveno nižja kot leto prej, 16 EUR (19,6 EUR). Povprečno smo prodali 145 (151) vstopnic na prireditev.

Ples: 23 (26) prireditev z vstopnino, 5213 (5444) prodanih vstopnic, to je 68,7% (50,3%) vstopnic, ki so bile v prodaji. Povprečna cena vstopnice je bila 18,84 (17,10) EUR. Povprečno smo prodali 227 (209) vstopnic na prireditev.

Film: 486 (433) predstav z vstopnino, 56.082 (45.002) prodanih vstopnic, to je 45,2% (39,65%) prodanih vstopnic (glede na število vstopnic v prodaji). Povprečna cena vstopnice je bila enaka kot leto prej, to je 5 EUR. Povprečno je bilo prodanih 115 (104) vstopnic na predstavo. Povečala se je prodaja vstopnic za novembrski festival LIFFe, na katerem smo prodali kar 42.057 (39.206) vstopnic, prodaja vstopnic se je povečala. Prodali smo 50% (46%) vstopnic, v povprečju je bilo prodanih 147 (136) vstopnic na projekcijo v sklopu filmskega festivala.

Kulturna vzgoja in humanistika: 160 (140) prireditev z vstopnino, 35.142 (32.826) ali 71,5% (70,4%) prodanih vstopnic. Povprečna cena vstopnice 6,72 EUR je bila le za dvanajst centov višja kot leto prej. Povprečno smo prodali 220 (234) vstopnic na prireditev. Za 120 (100) kulturnovzgojnih prireditev smo prodali 28.407 (25.038) vstopnic po povprečni ceni 6,10 EUR, prodanih je bilo 72,5% (70,8%) vseh razpoložljivih sedežev, in sicer v povprečju 237 (250) za vsako kulturnovzgojno prireditev.

SLIKA 13: Bruto prihodek od prodanih vstopnic po dejavnostih javnega kulturnega programa¹⁵

Kongresno-komercialni program

V letu 2014 (2013) smo prodali 19.432 (23.857) vstopnic za 64 (68) kulturnih prireditev drugih organizatorjev v sklopu kongresno-komercialnega programa.

¹⁵ Bruto prihodek vključuje tudi DDV in prihodke, ki pripadajo koproducentom oz. partnerjem CD.

1.9 TRŽNO KOMUNICIRANJE IN ODNOSI Z JAVNOSTMI

Kot že nekaj let je osnovna naloga tržnega komuniciranja v CD graditi tesne in dolgoročne odnose z obiskovalci, prepoznavati njihove programske in druge potrebe in želje ter raziskovati njihovo vedenje. Potrošniki se že skoraj desetletje ne vedejo več, kot oglaševalci pričakuje(mo)jo od njih: ljudje vseh starosti in na vseh trgih svojo osebnost gradijo svobodneje kot kdaj koli prej, kar pomeni, da jih ni več mogoče povsem opredeliti le z demografskimi spremenljivkami, kot so starost, spol, kraj bivanja, prihodki, družinski status in druge. Vsem skupinam pa ostaja skupna želja po presežkih in novostih, zato smo si v CD tudi v minulem letu prizadevali programsko in promocijsko navduševati. Pestrost in kakovost kulturno-umetniškega programa sta na eni strani zagotavljali, da zanimanje za CD med obiskovalci ni upadlo, a naraščajoča konkurenca (primer: SNG Drama Ljubljana je začela organizirati nedeljske koncertne večere z izvajalci, ki so doslej nastopali v Klubu CD) in hkrati zmanjšani družinski proračuni, namenjeni kulturi, na drugi strani so boj za vsakega novega obiskovalca še zaostri. Kljub navedenemu pa lahko pod leto 2014 v tržnem komuniciranju zapišemo: uspešno.

Leta 2013 se je rahlo upadanje deleža prodanih vstopnic (za 0,3%) iz leta poprej ustavilo, v 2014 pa se je trend obrnil navzgor: delež prodanih vstopnic je po dveh letih ponovno presegel 60%. Ob tem se je v primerjavi z letom 2013 povprečna cena vstopnice nekoliko znižala. K temu je največ prispevalo večje število decembrskih filmskih projekcij, za katere so cene vstopnic precej nižje kot za prireditve drugih kulturno-umetniških programov.

Ob večjem številu prireditev z vstopnino (875; v letu 2013 pa 821) se je tudi skupno število prodanih vstopnic povečalo s 193.344 (v 2013) na 201.816 (v 2014). Spodbudno je, da se je povečal delež prodanih vstopnic iz druge glasbe (ki ima prav v Ljubljani največ konkurence). Tudi program humanistike, v katerega so bila v zadnjih letih vpeljana številna predavanja s cenami vstopnic tudi do 8 EUR, je dosegel več kot 70-odstotni delež prodanih vstopnic. Ker program resne glasbe, opere in baleta skupaj prispeva kar 45% prihodka od vseh prodanih vstopnic, je nadvse pomembno, da je tudi prodaja že vrsto let uspešna: v 2014 je dosegla 67,7%.

Kot enega večjih uspehov leta 2014 lahko zapišemo dobro prodajo Zlatega abonmaja za izven. Celostno podobo tako Zlatega kot Srebrnega abonmaja smo pred leti povsem prenovili, jo izoblikovali ter z usmerjenim in natančno izbranim tržnim komuniciranjem in potmi (ki je sledila ustreznim programskim odločitvam) naredili v ciljni skupini še bolj prepoznavnega in zelenega. Prodajno uspešna in medijsko odmevna je bila že omenjena koprodukcija *Aida* z Opero in baletom SNG iz Maribora, k čemur je pripomogla tudi izvrstna podoba kreativne vodje oblikovanja CD Maje Gspan. Projekt je bil medijsko dobro pokrit, tudi kritike so mu bile dokaj naklonjene. Med obiskovalci je bil zelo dobro sprejet tudi novi Bis abonma za zrelo občinstvo, kot smo ga poimenovali, nov zagon in z njim boljši obisk je dobil filmski abonma LIFFe+. Predvsem zadnje napisano in pa dobra prodaja decembrskih filmskih projekcij morda kažeta, da lahko CD sčasoma prodajne uspehe filmskega festivala LIFFe prenese tudi na druge filmske projekte.

Tudi oba zelo odmevna novembrska festivala, že 25. LIFFe in jubilejni 30. slovenski knjižni sejem, sta bila odlično obiskana in medijsko odmevna. Takšni dogodki privabijo v CD zelo pestro strukturo obiskovalcev, kar je zagotovo dobrodošlo pri konkurenčnem pozicioniranju. Pomembna prednost obeh festivalov je še, da združujeta ljudi tudi zunaj dvoranskega dogajanja, kar bo v prihodnosti pomembna točka razvoja CD in privabljanja novih obiskovalcev v naše prostore.

Pojavljanje v tiskanih medijih

Cankarjev dom se že vrsto let s plačljivo vsebino redno pojavlja v osrednjih dveh tiskanih dnevnikih: Delu in Dnevniku. V Delu že od septembra 1985 vsako zadnjo soboto v mesecu objavimo celostranski oglas/koledar z napovedmi prireditev za prihodnji mesec. Podoba objave se je z leti spreminjala, namen pa ostaja enak: na enem kraju opozoriti na raznovrstnost in pestrost dogajanja v CD v tekočem mesecu z napovedmi največjih ali najzanimivejših projektov za mesec, ki prihaja. Že konec sezone 2013/14 smo koledar oblikovno in vsebinsko malce preoblikovali. V postavitvi si zdaj vse rubrike sledijo v pokončnih stolpcih, saj je bila prejšnja razdelitev na zgornji del z aktualnim mesečnim programom in pogosto zelo ozkim spodnjim pasom za napoved večjih prireditev neustrezna.

Vsebinsko smo koledar omejili na najnujnejše besedilo in s tem izboljšali preglednost (večje črke).

Na program CD v obeh navedenih dnevnikih smo v letu 2014 opozorili še z dnevnimi objavami, letno programsko publikacijo (v kateri je predstavljena večina programa za sezono) pa smo v začetku septembra priložili ljubljanski izdaji sobotnega Dela. Za vse objavljene prireditve smo v programski publikaciji CD objavili cene vstopnic in s tem poskušali opozoriti tudi na cenovno dostopnost. Uredniško je koncept programske publikacije ostal bolj ali manj enak kot v prejšnjih letih, s tem da smo več pozornosti in prostora namenili večjim projektom in slikovnemu gradivu. Po obsegu je bila programska publikacija skromnejša kot doslej, saj se je v preteklosti izkazalo, da se s preveč informacijami o prireditvah bistvo sporočila izgubi. Vsi ti poudarki in posodobitve so bili vpeljeni z željo pritegniti zanimanje tudi manj pozornega bralca.

S tiskanimi mediji so dogovorjena tudi številna medijska pokroviteljstva: kot medijski pokrovitelj Delo podpira festival Liffe, Slovenski knjižni sejem, Jazz festival Ljubljana, tednik Mladina pa Cankarjeve torke. Za leto 2015 je razširitev medijskega pokroviteljstva dogovorjena z Delom še za 17. festival dokumentarnega filma, razstavi program in novoletno gostovanje. Razširitev medijskega pokroviteljstva je pomembna, saj poleg ugodnih oglaševalskih paketov omogoča obširne in bolj poglobljene uredniške vsebine, ki so močan dejavnik pri krepitvi tako posameznih marketinških akcij kot blagovne znamke CD kot celote.

Kot v kulturno-umetniškem programu se je tudi v kongresno-komercialnem sektorju zakup oglasnega prostora v medijih zmanjšal, več truda pa je bilo vloženega v sodelovanje pri tematskih uredniških vsebinah in intervjujih. Z revijo Kongres se je kongresna dejavnost CD predstavila tudi v tujini, prav tako e-mesečnikih Slovenskega kongresnega urada in Turizma Ljubljana.

Trg tiskanih medijev pri nas se v zadnjih letih neprestano spreminja: naklada sicer pada (selitev bralcev na splet), zadnja merjenja branosti v okviru raziskave NRB pa kažejo, da kljub temu mesečni obseg tiskanih medijev dosega okoli 90 % vseh prebivalcev Slovenije. Poleg povečane pojavnosti na spletu oz. v socialnih omrežjih bo CD tudi v prihodnosti zato še krepil pojavnost (predvsem z vsebinskim marketingom, ustvarjanjem zgodb) v vseh tiskanih medijih.

Radijsko in televizijsko oglaševanje

CD že vrsto let odlično sodeluje s številnimi televizijskimi in radijskimi postajami, razen nekaterih večjih projektov pa svojega programa ne oglašujemo. Visoke cene zakupa televizijskega časa in dokaj draga produkcija tv-oglasov tega ne omogočata. Tv-oglasji so se sicer, na primer za Liffe, izkazali kot učinkovito komunikacijsko orodje v hladnih mesecih oz. v mesecih slabega vremena, ko so ljudje več doma in je plakatiranje le delno učinkovito; hkrati pa nagovarjajo publiko tudi širše, zunaj Ljubljane, ki bi jo program CD lahko pritegnil.

Pogostejše pojavljanje na tv-programih predvsem nacionalne televizije bi dolgoročno zagotavljalo večjo prepoznavnost programa CD, zato bodo tudi v letu 2015 obujeni poskusi posebnih dogovorov med CD in RTV SLO. Kljub navedenemu je razveseljivo, da ostaja sodelovanje s kulturnimi uredništvii tv-programov na visoki ravni.

Zunanje oglaševanje

Javno plakatiranje ostaja za vse programe Cankarjevega doma pomembno orodje tržnega komuniciranja, saj z razmeroma majhnim finančnim vložkom doseže pomemben del ciljne publike (urbano prebivalstvo). Kljub temu se zaradi obilice kulturne ponudbe v Ljubljani pogosto dogaja, da plakat konkurence visi tik ob našem. V 2013 smo si zato še intenzivneje kot doslej prizadevali z opaznimi kreativnimi rešitvami na plakatih opozoriti na svoj program. Kot opazen in zato učinkovit se je izkazal elektronski zaslon pred Informacijskim središčem (blagajno), ki z izseki iz predstav opozarja na vsebino našega programa. Več podobnih zaslonov v širši okolici CD v prihodnje bi zagotovo dobro vplivalo tako na programe, ki jih CD pripravlja, kot na vsebine, ki jih gosti.

Ker je stroškovno neučinkovito s konkurenco oz. drugimi zakupniki plakatnih prostorov »tekmovati«, bo CD v prihodnjih letih poskušal najti svoje komunikacijske kanale, morda tudi s t. i. gverilskimi akcijami opozarjanja nase po mestu.

Korporativno oglaševanje

Za korporativno oglaševanje sicer ni namenskih sredstev, v letu 2014 pa smo z izidom ilustrirane pravljice *Kulturni duhec in Domišljija najdeta dom* (ki jo je napisala naša sodelavka Damjana Kenda Hussu, ilustriral Adriano Janežič) uresničili večletno idejo, da bi Cankarjev dom skozi zgodbo približali mlajšemu občinstvu (predšolskim otrokom in učencem prve triade OŠ). V prihodnje bi to zgodbo lahko nadaljevali z delavnicami za najmlajše, ogledi CD, praznovanji rojstnih dni, ogledi razstav. V letu 2014 smo edino korporativno kampanjo zasnovali okrog same stavbe CD ter opozarjali na zanimivosti in zgodbe, ki jih že sama hrani (slika desno).

Direktna prodaja

Organizacija skupinskega obiska prireditve v CD je bila v lanskem letu osredotočena na dosedanje sodelovanje z organizatorji obiska v podjetjih, društvih, šolah, zavodih, agencijah. Odziv skupin, ki že več let obiskujejo CD, ostaja dober, organiziran šolski obisk celo dosega rast, žal pa nam kroga novih skupin (predvsem odraslih iz drugih krajev po Sloveniji) ne uspe pridobiti. Delno lahko to pripišemo dejstvu, da po upokojitvi sodelavke, ki je pred leti v 4-urnem delavniku pokrivala izključno to področje, nadomestne zaposlitve nismo iskali. Izkušnje so pokazale, da je direktna prodaja pomemben segment trženja, zato bi bil v prihodnje tehten razmislek o angažiranju novega sodelavca za to področje. Drugi razlog pa je verjetno zmanjšanje kupne moči (še posebej zunaj mestnih središč), ki morajo kljub ugodnejši ceni vstopnice (skupinski popusti) kriti še stroške prevoza.

Kot pozitivno na področju direktne prodaje pa lahko omenimo organizacijo že *Četrtega predstavitenega dne programov resne glasbe v Cankarjevem domu* v juniju za ravnatelje glasbenih šol in profesorje glasbe. Pri organizaciji sta nas podpirala Ministrstvo za šolstvo in šport – oddelek za glasbeno šolstvo in Zveza slovenskih glasbenih šol. Udeležencem smo predstavili letni program resne glasbe, opere in baleta CD ter Slovenske filharmonije in Simfoničnega orkestra RTV Slovenija (ki sta bila soorganizatorja dogodka), ponazorili ugodno cenovno politiko za šolske skupine (cene vstopnic od 5 EUR naprej). Na pobudo soorganizatorjev bomo s tem nadaljevali, terminsko pa ga bomo predstavili na začetek jeseni.

Obisk spletne strani

V letu 2013 smo grafično in delno vsebinsko posodobili spletno stran, manjša nadgradnja se je nadaljevala tudi v letu 2014, vsekakor pa bo v bližnji prihodnosti verjetno treba razmisliti o celostni prenovi spletne strani Cankarjevega doma.

Analize obiska spletne strani pripravljamo z orodjem Google Analytics (GA). Od junija 2013 zaradi uveljavitve Zakona o elektronskih komunikacijah ni mogoče več podajati primerljivih podatkov o obisku naše spletne strani. Od tedaj lahko namreč štejemo le tiste obiskovalce, ki so se strinjali z uporabo piškotkov¹⁶ in to ob vstopu na strani tudi potrdili s klikom (veliko število – po nekaterih ocenah celo več kot polovico pa po strani vseeno brska, vendar uporabo piškotkov zavrne ali prezre). V letu 2015 bomo tako uvedli nov sistem za analizo obiska Piwick, ki bo podal primerljive podatke.

Sicer že od leta 2012 zaznavamo naraščanje obiska spletne strani www.cd-cc.si in tudi v 2014 se je obisk (če sodimo po številu sej na strani) povečal, povečal pa se je tudi čas brskanja po strani.

Največ obiskovalcev na našo stran »pripeljejo« brskalniki: po uporabi sledita Google in za njim najdi.si. Zanimivo in dobro je, da je kar 39,1 % uporabnikov vstopilo na našo spletno stran z vnosom URL-naslova v brskalnik, kar pomeni, da je tudi ta (naslov) že prepoznaven in dobro pozicioniran. Naraščajoč delež uporabe Android browserja napoveduje stalno povečevanje uporabe pametnih

¹⁶ Piškotek je datoteka, ki se shrani na računalniku ob obisku spletne strani. Vsebuje različne informacije, ki jih spletna stran prebere, ko jo ponovno obiščete.

telefonov in tablic. Oddelek za informacijsko tehnologijo razvija in posodablja aplikacije za pametne telefone. Skupaj je bilo za Android, Windows Phone in Iphone 733 (lani 484) prenosov aplikacije za CD.

Že vrsto let se Cankarjev dom (www.cd-cc.si) pojavlja na spletu tudi s festivalskimi spletnimi stranmi: Festival dokumentarnega filma (FDF), Ljubljanski mednarodni filmski festival (LIFFe), Slovenski knjižni sejem (SKS) in Jazz festival Ljubljana, od leta 2012 pa tudi Kulturni bazar imajo samostojne spletne strani. V letu 2014 smo zaznali rahel upad obiska festivalske strani FDF, druge pa so dosegle rast.

Hkrati je razveseljivo dejstvo, da se je število naročnikov e-novic močno povečalo za vsa kulturno-umetniška področja; novih naročnikov je več kot tisoč petsto.

V letu 2014 smo pridobili približno sedem tisoč novih kupcev prek spleta (v letu 2013 pribl. štiri tisoč petsto), kar je dober pokazatelj, da je mogoče tako prodajo kot trženje digitalizirati, z usmerjeno komunikacijo in ugodnostmi ob nakupu (5% spletni popust) nam je tako uspelo porast e-nakupov še pospešiti. Uspešno smo povečali prodajo darilnih bonov (v letu 2013 280, v 2014 pa 512), zelo aktivna pa ostaja tudi kartica Ivanka z 2766 člani.

V prihodnje razmišljamo o vpeljavi CRM (»customer related marketing«) sistema, s katerim bi lahko nakupne navade, prednosti in želje naših obiskovalcev (pridobljene tudi prek e-prodaje in drugih baz podatkov naših obiskovalcev) analitično razčlenjevali in ugotovitve uporabljali pri (še bolj) usmerjenem tržnem komuniciranju.

Družbena omrežja

Poleg Facebooka (FB) je CD dejaven na Twitterju in Instagramu. Širjenja na druga družbena omrežja za zdaj ne načrtujemo, saj se raje osredotočamo na ustvarjanje kakovostne vsebine le na izbranih nekaj omrežjih (ki so tudi sicer v Sloveniji bolj uporabljana).

Število oboževalcev Facebook strani Cankarjevega doma je v letu 2014 doseglo osem tisoč štiristo. V letu 2014 smo začeli na socialnih omrežjih tudi oglaševati in predvsem pri filmskem programu v več primerih presegli pričakovanja. Glavna razlika med klasičnim zakupom in oglaševanjem na FB je, da lahko na Facebooku oglašujemo samo našemu ciljnemu segmentu (po starosti, spolu, kraju bivanja ...), pri klasičnem oglaševanju pa ne. Ker je tovrstno oglaševanje ciljno usmerjeno, učinkovito in stroškovno cenejše od klasičnega, bomo v prihodnje (na izbranih kulturno-umetniških programih) s tem nadaljevali.

Odnosi z mediji

Cankarjev dom poskuša vsako leto nadgrajevati odnose z mediji; čeprav se je novinarsko poročanje v Sloveniji (sploh v kulturnih redakcijah) zadnja leta močno spremenilo in skrčilo, je CD uspelo ohraniti pogosto in poglobljeno pokritost v ključnih slovenskih dnevnikih, njihovih spletnih izdajah ter na radijskih in televizijskih postajah. Tudi obiskanost novinarskih konferenc v CD ostaja tradicionalno dobra. Naj poudarimo še posebej jesensko novinarsko konferenco ob predstavitvi letnega programa Cankarjevega doma (t. i. zajtrk z mediji) in novinarsko konferenco ob LIFFu, ki sta obe zasnovani kot samostojna dogodka in ne v slogu klasičnih konferenc.

Kljub temu lahko zapišemo, da je opaziti trend, ko postajajo novinarske konference za medije vse manj zanimive; namesto tega si želijo ekskluzivnih dogovorov, zgodb, zakulisnega dogajanja in posebnih dogovorov.

Dobro zastopanost CD v medijih, usmerjeno in sprotno o poročanje kulturno-umetniških in drugih dogodkih kaže tudi tabela v nadaljevanju.

TABELA 21: Analiza objav v medijih

Analiza medijev - obdobje	od	do	skupno št. objav	Internetni	Radio	Televizija	Tiskani
januar	01.01.2014	31.01.2014	642	54	68	32	488
februar	01.02.2014	28.02.2014	724	98	130	44	452
marec	01.03.2014	31.03.2014	739	97	142	28	472
april	01.04.2014	30.04.2014	466	42	49	14	361
maj	01.05.2014	31.05.2014	476	66	68	20	322
junij	01.06.2014	30.06.2014	318	54	64	18	182
julij	01.07.2014	31.07.2014	231	27	26	10	168
avgust	01.08.2014	31.08.2014	95	9	7	3	76
september	01.09.2014	30.09.2014	544	80	79	16	369
oktober	01.10.2014	31.10.2014	699	108	103	33	455
november	01.11.2014	30.11.2014	1.039	168	202	58	611
december	01.12.2014	31.12.2014	728	89	104	44	491
skupaj	01.12.2014	31.12.2014	6.701	892	1.042	320	4.447

V letu 2014 je bilo o Cankarjevem domu skupno objavljenih 6701 objav v tiskanih, elektronskih (radio in TV) in spletnih medijih (leto prej 6850). Manjše število objav lahko pripišemo zmanjšanemu oglaševanju CD, saj se v analizi *klippinga* kot članki štejejo tudi oglasi. Število objav v tiskanih medijih je naraslo, na radiu se je nekoliko zmanjšalo in televizijskih postajah ter na spletu pa je ostalo na ravni iz leta 2013.

V medijih sta poleg kulturno-umetniškega programa CD najbolj odmevala imenovanje Uršule Cetinski za generalno direktorico CD v juniju in nato prevzem vodstvenih nalog v oktobru 2014. Ob tem so številni članki, intervjuji, okrogle mize ipd., ki so v zavesti tudi manj pozornih obiskovalcev našega programa, ponovno obudili zanimanje za CD. Vsekakor je val medijskih objav ob tem imenovanju dobro vplival na CD kot blagovno znamko.

Namesto sklepa: kako dokazati, da nam je resnično mar?

Nenehno spreminjanje kupnih navad, manjšanje kupne moči, naraščajoča konkurenca, hkrati pa vse bolj neulovljivi »potrošniki kulture« v trženje kulture in umetnosti prinašajo vedno nove izzive.

Kako ljudi navdušiti, kako jim na vseh točkah srečanja s Cankarjevim domom ponuditi nadpovprečno izkušnjo, zaradi katere se bodo vedno znova vračali?

Kako jim dokazati, da nam je resnično mar?

Rahlo povečanje prodaje vstopnic navdaja z upanjem, da nam z majhnimi koraki uspeva. Veliko število stalnih obiskovalcev, ki se pogosto in radi vračajo v CD ter sledijo več kulturno-umetniškim programom, prav tako.

Odlična prodaja vstopnic na LIFFu, prodajno uspešen Zlati abonma, uspešna uvedba Bis abonmaja, dober obisk plesnih gostovanj (na primer Veliki balet iz Ženeve) in novoletnih prireditev, polne kulturnovzgojne učne ure ter razprodani abonma za najmlajše pa so poleg navedenega razlogi, da lahko v trženjskem smislu leto 2014 označimo kot uspešno.

II. KULTURNO- UMETNIŠKI PROGRAM CANKARJEVEGA DOMA

2. 1 RESNA GLASBA, OPERA

Področje resne glasbe je v letu 2014 uresničilo 108 prireditev različnih zvrsti, od komorne, simfonične in vokalne do glasbeno-scenske. Glede na napovedano različico v Rebalansu programa in finančnega načrta Cankarjevega doma za leto 2014 lahko potrdimo zelo visoko stopnjo realizacije napovedanih sporedov, vsebin in izvajalcev.

Velik delež programa nastaja v koprodukcijah in partnerstvih z javnimi zavodi in društvi. Med njimi so Orkester Slovenske filharmonije, Simfonični orkester RTV Slovenija ter programi Glasbene mladine Slovenije in Glasbene mladine ljubljanske. V letnem poročilu ne nameravamo ocenjevati teh programov, saj jih partnerji načrtujejo in izvajajo samostojno. Redna partnerja, ki sta prav tako samostojna pri oblikovanju in izvedbi svojega letnega programa, sta Akademija za glasbo in Akademski pevski zbor Tone Tomšič Univerze v Ljubljani. Letošnja januarska koprodukcijska predstava v Gallusovi dvorani je nastala v navezi z Opero in baletom SNG Maribor. Poleg naštetih smo sodelovali z zavodom Maska, s Slovenskim komorno-glasbenim gledališčem, z Zavodom Sploh in Inštitutom za raziskovanje zvočnih umetnosti. Program pokriva raznovrstno slogovno paleto, ki nagovarja zelo širok krog glasbenih ljubiteljev.

Jedro lastnega programa Cankarjevega doma predstavljata mednarodni komorni in simfonični cikel, Zlati in Srebrni abonma, ki ju obravnavamo posebej, pa niz komornih koncertov za izven ter orgelski in koncerti sodobne komponirane glasbe. Zaradi raznovrstnosti so cilji teh sklopov različni, prav tako imajo različna vsebinska izhodišča. Menimo, da smo v artikuliranju in sledenju njihovih posebnosti uspešni ter ljubiteljskemu in strokovnemu občinstvu predstavimo ustrezen izbor tako klasičnih kot novih pa tudi raziskovalnih vsebin.

Ponudba glasbeno-scenskih prireditev je bila ena najbogatejših v zadnjih letih. Skupaj s partnerji smo tako pripravili kar pet različnih prireditev glasbenega gledališča: eno največjih Verdijevih repertoarnih stalnic, operno uspešnico zgodnjega klasicizma, Menottijevo delo druge polovice 20. stoletja, oratorij Nane Forte in osrednje vokalno-inštrumentalno delo Lojzeta Lebiča v polscenski različici.

2. 1. 1 SIMFONIČNA GLASBA

Abonmajski koncerti Orkestra Slovenske filharmonije

Orkester Slovenske filharmonije je v 2014 v Gallusovi dvorani izvedel 34 koncertov, dva manj kot v minulih letih. S sezono 2014/15 so za enega zmanjšali število abonmajskih koncertov v vseh štirih ciklih.

Pripravili so izvedbo štirih novosti: konec januarja *Jesenski koncert za violino in orkester* Iva Petrića (solistka na violini je bila Vonji Kim Ozim), konec februarja koncert za rog in orkester letošnjega Prešernovega nagrajenca Vita Žuraja (solist Saar Berger), 3. aprila *Simfonijo* Janija Goloba, 2. oktobra 2014 *Sinfonietto in A* Vitje Avsca.

Med gostujočimi dirigenti so trije abonmajski publiki predstavili tudi svoje skladbe: Krzysztof Penderecki (8. in 9. maja), Egipčan Nader Abbasi (3. in 4. aprila) in Tan Dun (13. in 14. novembra).

Aprila 2014 je na enem koncertu Oranžnega abonmaja nastopil Simfonični orkester RTV Slovenija; nadomestil je matični orkester, ki je bil na gostovanju. Vse petkove koncerte je neposredno prenašal program Ars Radia Slovenija, Televizija Slovenija pa je posnela tri koncerte Modrega abonmaja v jesenskem delu sezone: uvodni septembrski s solistom Andrejem Žustom in *Uverturo za tri inštrumentalne skupine* jubilanta Lojzeta Lebiča, oktobrski koncert s solistoma na tradicionalnih japonskih inštrumentih (Junko Handa, biva; Tadaši Tadžima, šakuhači) ter novembrski koncert s skladateljem in dirigentom Tan Dunom.

Podatki o prodanih abonmajih koncertov Orkestra Slovenske filharmonije niso razveseljivi, saj opažamo nadaljnje usihanje števila abonentov v sezoni 2013/14. V povprečju je bilo za vsak abonmajski koncert sezone 2013/14 prodanih 721 abonmajskih vstopnic, v povprečju 62 manj na koncert kot v prejšnji sezoni in kar 144 abonentov za vsak abonmajski koncert manj kot v sezoni 2011/2012.

Abonmajski koncerti Simfoničnega orkestra RTV Slovenija – Kromatika

Simfonični orkester RTV Slovenija je izvedel devet načrtovanih abonmajskih koncertov cikla Kromatika v Gallusovi dvorani. Gostoval je v Oranžnem abonmaju Slovenske filharmonije v izvedbi oratorija *Golgota* Franka Martina pod vodstvom Matthiasa Bamerta. Vse koncerte je posnel in posredoval na program Ars Radia Slovenija; nekatere je predvajala TV Slovenija. Spored sezone so izvedli skladno z načrtovanim programom.

Glasbena produkcija RTV Slovenija je v letu 2014 pripravila dve novi deli: marčevski koncert je bil v znamenju koncertantnega principa in je vključeval novost *Concerto grosso* Pavla Mihelčiča; 9. oktobra je orkester krstno izvedel simfonično pesnitev *Simfonija Mont Blanc*. Nastala je pod okriljem Evropske mreže orkestrov ONE, v okviru katere je pet orkestrov predlagalo skladatelja, ki je prispeval en stavek. Poleg Nine Šenk so sodelovali skladatelji: Dominique Probst, Benjamin Schweitzer, Jarosław Chelmecki in Juraj Filas.

Podatki o prodanih abonmajih za koncerte Kromatike kažejo razveseljivo rast v sezoni 2013/14 (641 prodanih abonmajev, 592 v sezoni 2012/13) in nekoliko manj abonentov v sezoni 2014/2015: 615.

Zlati abonma

Program gostujočih orkestrov Cankarjevega doma je vključeval sedem koncertov, izvedeni sporedi in umetniška zasedba niso odstopali od napovedanih. Izbira orkestrov je uresničila pričakovano visoko kakovost izvedbenih standardov. Sporedi so bili zaokroženi in osmišljeni, od baročnih do sodobnih del, doživeli smo nekaj izjemnih poustvaritev simfonij. Predvsem debiji pri nas neznanih dirigentov (Juanjo Mena, Jaime Martin, Dimitrij Liss) so potrdili interpretativno moč mlajše nadarjene generacije, ki jo je zvezdniški sistem klasične glasbe obšel. Prav diktat tega pomeni velik izziv za prihodnje oblikovanje naših programov. Slabša finančna izhodišča oddaljujejo možnosti predstavljanja najbolj spromoviranih orkestrov, katerih finančni pogoji so v zadnjih letih poskočili, skladno z velikim ugledom institucije in močjo njene tradicije. Zmanjšalo se je sofinanciranje mednarodnih turnej, ljubitelji glasbe pa si še vedno želijo predvsem najbolj »razvpitih« izvajalcev. Izbor skladb na sporedih je ponudil veliko raznovrstnost in se uspešno izognil nevarnosti ponavljanja gostovalnih programov, ki so zaradi zakonitosti orkestrskih turnej velikokrat podvrženi usklajevanju med številnimi lokalnimi promotorji. Glede na število in zadovoljen odziv abonentov ter dobre ocene strokovne javnosti lahko ocenimo, da Zlati abonma uživa veliko priljubljenost in ugled.

Češka filharmonija je s sporedom del slovanskih skladateljev pod vodstvom Jiříja Bělohlávka in s solistom Nikolajem Luganskim ustvarila zaokroženo in muzikalno polno doživetje, ki je izstopalo po zlitem muziciranju v solističnem koncertu. Dirigent je oblikoval prefinjeno interpretacijo Dvořákov *Devete simfonije*, ki jo je orkester povzel s polno, plemenito barvo godal in z izstopajočo artikulacijo. Marca je v Zlatem abonmaju prvič gostoval Marko Letonja, tokrat s **Filharmoničnim orkestrom iz Strasbourga**, kjer trenutno deluje kot glavni dirigent. V premišljeno sestavljenem sporedu je kot solista predstavil čudežnega mladega pianista Kita Armstronga, ki je očaral z vrhunsko lepim tonom in prosojnim oblikovanjem Chopinovega *Prvega koncerta*. Navdušen sprejem publike je povzdignil pomen dogodka, kritiko pa so prepričale Letonjeva zrelost, izdelane zamisli in muzikalna odzivnost vseh nastopajočih.

Gostovanje **Filharmoničnega orkestra BBC** je oplemenitil solistični nastop virtuoznega tolkalca Martina Grubingerja, ki je v prvem delu koncerta blestel v delih sodobnega repertorija. Skladbi Keiko Abe in HK Gruberja so poslušalci sprejeli z navdušenjem. Kritika ju je označila kot vsebinsko »brezsubstanci«, omogočili pa sta izjemen prikaz tehnične in muzikalne nadarjenosti solista. Drugi del je izzvenel v izbrani interpretaciji Brucknerjeve *Simfonije št. 6*; Juanjo Mena je ponudil naravnost transcendenčno interpretacijo. »Če bi se povsem razpel končni zmagovitosti, bi lahko govorili o popolnem Brucknerju, a tudi tako je bil več kot izjemen«. (Dnevnik, 25. 3. 2014, G. Pompe)

Gostovanje **Orkestra iz Cadaquésa** je bilo srečanje z mladim evropskim orkestrom, ki si utira pot na velike odre z izvedbeno odličnostjo, pristno muzikalno zagnanostjo in domiselno sestavljenimi programi. Zvezda večera je bil črnogorski kitarist Miloš Karadaglić, ki pa je kljub izjemnim referencam in lepemu tonu pustil medel vtis. Odlične kritike si je zaslužil dirigent Jaime Martin, ki je »z izredno muzikalnostjo, interpretativno zrelostjo in sugestivnostjo dal občinstvu več muzike kot njegovi neprimerljivo slavnější kolegi.« (Delo, 9. 5. 2014, B. Smrekar)

Jesenski del sezone je odprl častitljivi **Simfonični orkester Čajkovskega** iz Moskve s klasičnim sporedom *Četrth simfonij* Beethovna in Čajkovskega. Pod taktirko glavnega dirigenta Vladimirja Fedosejeva je koncert sicer izzvenel zvočno urejeno in pregledno, a rutinirano in brez pričakovane muzikalne zavzetosti; poslušalci so orkester sprejeli z navdušenjem, kritiki pa so bili ob tokratnem gostovanju maestra zadržani.

Kanadski ansambel **Les Violons du Roy** je zastopal področje baročne glasbe. Namesto napovedanega Bernarda Labadieja je koncert dirigiral Jonathan Cohen, ki je v program vnesel več skladb Johanna S. Bacha. Pianist Alexandre Tharaud je podal svoj delež muzikalno polno, pregledno, z interpretativno svežino. Ansambel odlikujeta glasbena radoživost in visoka kultura skupne igre, ki se je odrazila v ugodnih strokovnih kritikah in navdušenem sprejemu publike.

Uralski filharmonični orkester je ob svojem prvem gostovanju navdušil. Njihovo delo že nekaj let spremljajo odlične ocene, živo doživetje pa jih je le potrdilo. Solist Dmitrij Mahtin je sicer svoj del opravil gladko, vendar smo na našem odru slišali že bolj navdihujoče različice. Očaral je predvsem dirigent Dimitrij Liss, ki je pokazal natančno in sugestivno tehniko. Gostovanje si bomo zapomnili po muzikalnem zamahu, s katerim je mojstrsko speljal *Simfonijo št. 2* Sergeja Rahmaninova. Izzvenela je v zelo osebni branju z visokim oblikovnim uvidom, predvsem v pregledneje razgrnjenih polifonih sklopih.

Simfonični koncerti za mladino

Program Simfoničnih matinej Orkestra Slovenske filharmonije za Glasbeno mladino Slovenije je predstavil 16 enournih vodenih koncertov v štirih tematskih sklopih. Matineje so bile dobro obiskane in so privabile 16.879 poslušalcev.

Marca smo pripravili ponovitev matineje *Marko skače*, ki obravnava ljudske teme v slovenski simfonični glasbi, maja uspešnico *Peter obišče orkester* na glasbo Prokofjeva. Oktobra so solisti pod vodstvom Simona Dvoršaka pripravili novo matinejo *Od opere do muzikala* ter decembra prav tako nov program pod naslovom *Sedem veličastnih*. Marko Hribnik je s Slovenskim komornim zborom ter Mešanim zborom Akademije za glasbo v Ljubljani poustvaril monumentalne odlomke iz zakladnice romantične literature.

V okviru programa koncertov v sodelovanju z Glasbeno mladino ljubljansko smo izvedli tri od štirih napovedanih matinej. Ena od štirih načrtovanih matinej ni bila dovolj zasedena, zato smo program izvedli brez ponovitve. Spored je bil letos prilagojen učnim načrtom ter namenjen študentom, srednješolcem in osnovnošolcem od 6. razreda naprej.

Obe matineji sta se posvečali temi strasti in ljubezni v glasbi: *Dopoldan s Simfoniki RTV Slovenija* je pod naslovom *Appassionato!* poustvaril strastne strani in orisal polnokrven pristop v izrisu partitur. Aprilski spored koncerta *Ljubezen je v zraku* iz serije *Mladi mladim z Orkestrom Slovenske filharmonije* je vključeval gledališki lutkovni spektakel *Romeo in Julija* v izvedbi Lutkovnega gledališča Ljubljana.

Drugi simfonični koncerti

Januarski koncert Simfoničnega orkestra RTV Slovenija in Dua Silence je pokazal možnosti kakovostnega prežemanja popularne in simfonične glasbe. V razprodani Gallusovi dvorani so predstavili orkestrirane različice skladb z albuma *Musical Accompaniment for the End of the World*.

Simfonični orkester Akademije za glasbo v Ljubljani je pod vodstvom dirigenta Marka Letonje v okviru svojega aprilskega letnega koncerta počastil 80-letnico skladatelja Lojzeta Lebiča z izvedbo *Novembrskih pesmi* za glas in orkester (solistka Nuška Rojko Drašček). Četrtnsko zasedena Gallusova dvorana je opozorila na šibko identifikacijo študentov s tem koncertom.

S Simfoniki v filmski svet

Pod vodstvom dirigenta Saše Nikolovskega Gjumarja je Simfonični orkester RTV Slovenija pripravil večer z glasbo iz legendarnih jugoslovanskih filmov in nadaljevanj.

Božični koncert

Letošnja gostja Simfoničnega orkestra RTV Slovenija na priložnostnem koncertu, ki ga v prazničnih dneh predvajajo v glavnem terminu televizijskega sporeda, je bila vokalistka Nuša Derenda. Sodelovali so tenorist Aljaž Farasin, trobentač Jure Gradišnik, Big band RTV Slovenija, Mladinski

pevski zbor RTV Slovenija in Mešani mladinski zbor Šolskega centra Celje. Dirigiral je Patrik Greblo, spored so sestavljale nove, zvočno razkošne priredbe mednarodnih božičnih skladb.

2. 1. 2 GLASBENO-SCENSKA DELA

Januarska koprodukcija Verdijeve opere *Aida* na odru Gallusova dvorane z Opero in baletom SNG Maribor je bila v scenografskem, režijskem in glasbenem vidiku uspešna, s prepričljivo solistično zasedbo, ki so jo sestavljali matični in gostujoči interpreti. Predstavili smo pet ponovitev z dobrim obiskom. Odlika postavitve so bili učinkoviti kostumi in scena ter dramatsko napet glasbeni lok. Suvereno ga je oblikoval dirigent Francesco Rosa, ki »je pripravil premišljeno, dobro naštudirano in konsistentno izvedbo« (Delo, 15. 1. 2014). Prispevki solistov so bili dobro pripravljeni, predvsem je bila odrsko učinkovita zasedba ljubezenskega trikotnika, v kateri je pevsko blestela Guadalupe Barrientos v vlogi Amneris. Kritika je ocenila predstavo kot enega večjih uspehov mariborskega ansambla v zadnjih sezonah, pohvalili so celovitost glasbene poteze in opazili vokalne šibkosti nekaterih protagonistov.

Niccolò Piccinni: La Cecchina ali Nikogaršnja hči, komična opera

Slovensko komorno glasbeno gledališče je v sodelovanju z Akademijo za glasbo v Ljubljani januarja premierno predstavilo komično opero *La Cecchina* ali *Nikogaršnja hči* Niccolòja Piccinnija v režiji Yulie Roschine in pod glasbenim vodstvom Simona Dvoršaka. Uprizoritev je požela velik uspeh pri publiku, kritika je pohvalila živost in svežino aktualne novodobne uprizoritve ter izpostavila odrske stvaritve Štefice Stipančević, Nuške Drašček Rojko in Eve Černe.

Odmeven jesenski dogodek je bila uprizoritev *Igre o Antikristu* v zasnovi umetniškega kolektiva Was ist Maribor (Sebastijan Horvat, Aljoša Ternovšek, Matjaž Latin, Andreja Kopač). Projekt je nastal v koprodukciji zavoda Maska, CD, Slovenske filharmonije in KUD Borza. Za obravnavo milijardne dolžniške zgodbe mariborske nadškofije so avtorji izbrali obliko oratorija, srednjeveške moralitete. Avtorica glasbe je bila Nana Forte, Slovenskemu komornemu zboru in solistom je dirigiral Marko Letonja. Nastajanje predstave so spremljala velika pričakovanja; opažene kritike so režijskemu deležu očitala neizraženost, negotovost in idejno neizpeljavo, glasbenemu pa neizoblikovanost značaje in pomanjkanje zamisli. Menimo, da se je oblikovanju objektivne ocene izmaknilo upoštevanje produkcijskih razmer, v katerih je nastajal oratorij: prekinitev že dogovorjenih okvirjev postavitve v Mariboru, negotove priprave, kratko obdobje vaj (na samem prizorišču le trije dnevi). Slovenski komorni zbor ni vaje odrske igre, saj je prvenstveno koncertni zbor. Spregledana vrednost postavitve je ustvarjalno srečanje klasičnoglasbene in neodvisne gledališke scene, ki sicer ustvarjata ena mimo druge, delujeta v različnih vsebinskih okvirjih in se ravna po različnih estetikah. Nezanemarljivo je tudi, da je navsezadnje resno pripravljen in odmeven dogodek na zahtevnem, največjem odru nastajal v izjemno skromnih produkcijskih razmerah, z minimalnimi honorarji in vključitvijo prostovoljcev.

Slovensko komorno glasbeno gledališče je novembra pripravilo uprizoritev groteskne komorne opere *Zmikavt in stara devica* skladatelja Gian Carla Menottija. Predstava je nastala in premiero doživela v Velenju. Domiselno režijo je prispevala Nana Milčinski, libreto je poslovenil Janez Usenik, dirigiral je Simon Dvoršak. Nosilne vloge so interpretirali Vlatka Oršanić, Rebeka Radovan, Katja Konvalinka, Rok Bavčar, oblikovali so svežo in duhovito predstavo.

2. 1. 3 VOKALNA GLASBA

Akademski pevski zbor Tone Tomšič Univerze v Ljubljani je konec maja pripravil ambiciozen glasbeno-scenski večer, ki je bil posvečen visokemu jubileju skladatelja Lojzeta Lebiča. Pod vodstvom Sebastjana Vrhovnika in v sodelovanju z inštrumentalisti so izvedli celovečerno *Ajdno*, eno najbolj velikopoteznih in izrazno samosvojih del skladateljeve vokalno-inštrumentalne zakladnice. Produkcija je sicer imela nekaj šibkih mest, vendar je treba upoštevati, da to ni bil projekt profesionalnega ansambla. Tudi kritika je izpostavila predvsem pomen, kakovost in izvedbeno predanost ljubiteljskega sestava. Dogodek je uvedel predkoncertni pogovor z avtorjem.

2. 1. 4 KOMORNA GLASBA

Srebrni abonma

Osrednji mojstrski cikel komornega žanra je tudi leta 2014 predstavil vrhunske soliste in ansamble, izstopala so gostovanje **Beneškega baročnega orkestra** s solistom Giulianom Carmignolo, godalnega kvarteta **Belcea** in dua **Gaultier Capuçon-Jerôme Ducros**. Dober koncertni prispevek je oblikoval **Luka Juhart z bratoma Demenga** na violončelih. Žal smo zaradi poškodbe morali odpovedati koncert pianistke Yuje Wang. Uspešno smo sledili vrhunski poustvarjalni kakovosti s smiselno oblikovanimi sporedi. Cikel šteje 187 abonentov, veliko je tudi publike za izven; v povprečju dosegamo 362 prodanih vstopnic. Izzivi cikla so negovanje zvestih ljubiteljev te zvrsti, vzgoja novih poslušalcev in jasno profiliranje glede na množico komornih dogodkov po različnih mestnih prizoriščih.

Uspeh koncerta flavtista **Juliena Beaudimenta** in harfistke **Marie-Pierre Langlamet** je bil dosežek uspešnega sodelovanja z glasbeno akademijo in konservatorijem v Ljubljani, na katerem sta umetnika pripravila mojstrski tečaj. Dramaturški lok koncerta je bil v primerjavi z običajnimi sporedi precej razdrobljen oziroma sestavljen iz niza krajših skladb, ki pa so bile zagotovo primernejše spored za mlade inštrumentaliste, ki so se odzvali v velikem številu. Koncert v Slovenski filharmoniji je bil razprodan. Ob njem smo se soočili z zagatami, ki jih prinaša sobivanje različnih poslušalcev: zahtevne, oblikovane publike z dolgo koncertno kondicijo in nove, mlajše, nemirnejše, nevajene daljše koncentracije. Dogodek je bil za nas dragocena ilustracija izzivov, ki jih pred nas postavlja vzgoja novih poslušalcev.

Prvi ljubljanski nastop Beneškega baročnega orkestra s solistom violinistom Giulianom Carmignolo ocenjujemo kot enega najboljših koncertov minulega leta. Kritika je pohvalila »homogenost orkestrskega zvoka, spevnost fraziranja, barvito oslikane harmonske učinke«, pri solistu pa »bravurozno, a breztežno tehniko« (Pogledi, 9. 4. 2014). Koncert je odstopal po muzikalnem žaru in sporočilu osmišljene tradicije, ki prežema igranje beneških glasbenikov. Dogodek bi si zaslužil boljši obisk, tudi zaradi ugleda, ki ga ansambel sicer uživa na gostovanjih po najbolj cenjenih svetovnih dvoranh.

Aprila smo oder Slovenske filharmonije pripravili za akordeonista Luko Juharta in njegova glasbena partnerja, violončelista Patricka Demengo in Thomasa Demengo. Kritika je pohvalila »samoumevno preciznost in elegantno lahkotnost« violončelistov ter raznovrstnost v interpretaciji glasbenih svetov od Bachovih do sodobnih skladb. Odlika trojice so rahločutnost, polnokrvna izraznost in izogibanje samoumevnosti, kar je prepoznala in nagradila tudi publika.

Godalni kvartet Belcea velja za enega najboljših in samosvojih svetovnih kvartetov; na prvem gostovanju v Ljubljani so polno potrdili svoj sloves. Stopnja njihove ansambelske povezanosti in medsebojne odzivnosti je naravnost čarobna, prav tako je očitna strast, s katero se pod vodstvom karizmatične violinistke Corinne Belcee lotevajo vsake partiture. Klarinetistka Rossana Rossignoli je s sorodnimi muzikalnimi vrednotami in tehničnimi sposobnostmi nadgradila ansambelsko sožitje. Žal je bil izjemen dogodek v medijih povsem neopažen.

Napovedani ljubljanski debi Yuje Wang je odpadel zaradi poškodbe, ki je pianistko prisilila v odpoved nekaterih koncertov. Nameravamo ga nadomestiti takoj, ko bo to mogoče.

V vseh pogledih je bil izjemen prvi recital violončelista Gautierja Capuçona, ki smo ga sicer poznali predvsem kot orkestrskega solista. Nastopil je s pianistom Jérômom Ducrosom, s katerim ga veže dolgo glasbeno partnerstvo, kar se je odražalo tudi v intelektualno vznemirljivem komornem zlitju. Topel odziv publike različnega starostnega razpona in odličen koncertni stik sta ustvarila vrhunsko doživetje z naklonjenim odzivom strokovne javnosti.

Mladi mladim

Cikel, ki ga pripravljamo v partnerstvu z Glasbeno mladino ljubljansko, je namenjen šolajočim se glasbenikom izstopajočih dosežkov in nadarjenosti. Izbranemu solistu ali sestavi pripada predstavitev v okviru koncerte polovice. V letu 2014 smo predstavili pet koncertov, enega manj kot načrtovano, z desetimi izvajalci. Izvedbo izpadlega koncerta načrtujemo 22. januarja 2015. V primerjavi s številnimi komornimi koncerti mladih glasbenikov v obsežni ljubljanski ponudbi so dogodki Glasbene mladine ljubljanske bolje obiskani. Predstavljajo izstopajoče glasbenike in skladatelja, izbrane na podlagi razpisa. Promocijo cikla podpira zavzeta promocijska dejavnost tako krovne organizacije kot

Cankarjevega doma. Ob kakovostnih sporedih koncerti tudi dosežejo veliko poslušalcev, v povprečju 92 na koncertni večer.

Januarja sta nastopila akordeonistka Neža Torkar ter Duo A2 z izvajalcema Ajdo Antolovič na saksofonu in Andražem Likarjem na tolkalih. Februarja je bila prepričljiva harfistka Urška Rihtaršič, manj zastopan repertoar s priložnostnim novim delom Nives Šebjan je prispeval Trio Exduetre (Ana Dežman, sopran; Eva Mittendorfer, flauta; Nadja Knez, harmonika). Orgelski recital sta oblikovala Karmen Zidar Kos in Luka Gojkošek, skladateljski večer oktobra pa je pripadel že omenjeni Nives Šebjan in Leonu Firštu, ki je pokazal zrelo skladateljsko razmišljanje in dobro obrtno znanje. Na novembrskem koncertu nagrajencev Tekmovanja mladih glasbenikov Slovenije ni nastopil napovedani harmonikar Nejc Grm. Ker je teden dni prej nastopil v okviru cikla Mladi virtuozi z enakim programom, smo ga nadomestili s Triom Joy (Julija Zdravec, klavir; Ana Avšič, violina; Domen Hrastnik, violončelo); v drugem delu je nastopil pozavnist Tin Cugelj. Decembrski pevski večer z Majo Ceglar in Martinom Logarjem smo morali zaradi njunega nastopa v okviru študijskih obveznosti prestaviti v januar 2015. Vse recitale je posnel Radio Slovenija.

Drugi komorni koncerti

Izven mednarodnega mojstrskega cikla smo predstavili recital pianista Tomaža Petrača, ki je pokazal muzikalno zrelost v podaji programa z deli Wolfganga A. Mozarta, Ludwiga van Beethovna, Vilka Ukmarja in Johannes Brahmsa. Ob dveh desetletjih delovanja je v doživetem, skrbno izbranem programu in v dobro zasedeni dvorani strnil svojo glasbeno zrelost Duo Claripiano, ki ga sestavljata klarinetist Dušan Sodja in pianistka Tatjana Kaučič. Poleg klasičnih del za to zasedbo sta pripravila krstno izvedbo dela *Alterum Tantum* Črta Sojarja - Voglarja.

Cikel orgelskih koncertov

Orgelski koncerti so leta 2014 predstavili vrhunske glasbenike, s pestro kombinacijo skladateljskih in improvizatorskih mojstrov. Med njimi so bile vzhajajoče zvezde mlajše orgelske generacije, z odličnim Nathanom Laubejem, uveljavljeni in zelo cenjeni skladatelj-organist Thierry Escaich, pa domači prispevek z Renato Bauer, docentko na ljubljanski Akademiji za glasbo. S samostojnim recitalom 18. novembra je predstavila svoje umetniško zorenje po osemletnem intervalu ter prepričala s tehtno izbiro programa in srčnostjo izvedbe. Vključili smo predstavitev mlade generacije, z orgelskim koncertom izvrstnih šolajočih glasbenikov in letno predstavitev orgelskega oddelka Akademije za glasbo. Žal je razočaral predvsem obisk koncertov obeh vrhunskih gostujočih solistov. Escaich je nesporna avtoriteta orgelske glasbe 20. stoletja, kar je prepričljivo izstopalo na recitalu 14. maja, ki ga je kronal z izjemno improvizacijo. Tudi Nathan Laube je navsezadnje znan in cenjen pri naši orgelski javnosti, tako zaradi slovenskih korenin kot minulih mojstrskih tečajev. Njegov nastop 18. marca je pokazal vso vitalnost sodobnih orgelskih pristopov, utemeljenih v tradiciji in osmišljenih z muzikalno gesto sodobnosti. Slab obisk vrhunskih koncertov tudi postavlja pod vprašaj smiselnost podpiranja tako specifičnega glasbenega segmenta.

Koncert študentov orgel Akademije za glasbo

Anita Kralj, Nina Frank, Teodor Žalik in Maruša Mavrič, študentje orgel iz razreda mentorice izr. prof. Renate Bauer, so pripravili redni javni nastop ob koncu študijskega leta.

2. 1. 5 SODOBNA GLASBA

Program sodobne glasbe je nadaljeval s prepoznavnimi in ambiciozno zastavljenimi večeri, ki želijo predstavljati vrhunske mednarodne izvajalce in skladatelje na eni ter negovati izraznost domače ustvarjalnosti in skrbeti za njeno samozavestno artikulacijo na drugi strani. Leto 2014 je bilo v znamenju obletnic Lojzeta Lebiča, Jakoba Ježa in Vinka Globokarja, obširneje pa smo pomladne koncerte posvetili ustvarjalnem opusu Gyorgyja Ligetija. Nadaljujemo sodelovanje s festivalom zvočnih umetnosti Earzoom, ki predstavlja mednarodno ustvarjalnost v elektronski glasbi.

Cikel Predihano

Januarsko gostovanje ameriškega godalnega kvarteta JACK je predstavilo inovativne godalce, ki sodobno komponirano glasbo prežemajo z drugimi urbanimi glasbenimi izrazi, v predstavljenem sporedu pa tudi z odmevi renesančne umetnosti. Izvedli so dela Rodericusa, Ruth Crawford Seeger, Julian Andreson, Briana Ferneyhougha in Horatiuja Radulescuja. Glede na sloves in vrhunskost izvajalcev je bil koncert slabo obiskan, tehtnost in vsebinska relevantnost pa ga uvrščata med najbolj navdihujoče izkušnje leta 2014.

V dveh pomladnih koncertih je ansambel Neofonía pod umetniškim vodstvom in programsko zasnovu Stevena Loya osvetlil ustvarjanje Gyorgyja Ligetija, enega najbolj vplivnih skladateljev 20. stoletja. Aprilski koncert komornega ansambla, ki je predstavil tudi *Klavirski koncert* s solistko Nino Prešiček, so v celoti sestavljala skladateljeva dela. Uvedla ga je izvedba skladbe *Simfonična pesnitev za sto metronomov*, ki je plastično prikazala prvino mehanike v njegovem opusu. Majski komorno zasnovani večer je razgrnil Ligetijevo vpetost v predhodno generacijo in vpliv na naslednje (U. Chin, U. Rojko, C. Nancarrow). Kritika je koncert ocenila kot »povsem presežen – zaradi izbranega programa in vseh izvajalcev, ki so glasbo tudi čutili, ne le »prebirali« (Dnevnik, 21. 5. 2014, G. Pompe).

V jesenskem delu smo nadaljevali sodelovanje z Zavodom Sploh v okviru cikla Zvokotok pri realizaciji avtorskega večera Bojane Šaljić Podešve. Pripravila je štiri prve izvedbe in večer pod naslovom *Iz časa v čas* zasnovala kot preplet svojega doživljanja sedanjosti z odsevi preteklosti. Publika je naklonjeno prepoznala njeno odkritosrčno držo, kritik Dnevnika pa je zapisal: »Celostnost dogodka je bila strnjeno sugestivna, premišljeno umeščena v prostor in nadgrajena s sijajimi izvajalci.«

Mezzosopranistka Barbara Jernejčič Fürst in pianistka Gaiva Bandzinaitė sta konec oktobra pripravili *Večer sodobnega slovenskega samospeva*. Dogodek je bil posvečen obletnicam Jakoba Ježa, Vinka Globokarja in Lojzeta Lebiča, razkril je intimnejše intonirane strani letošnjih jubilarov.

Festival Earzoom v CD

Inštitut za raziskovanje zvočnih umetnosti (IRZU) je v okviru Festivala zvočnih umetnosti Earzoom predstavil štiri ustvarjalce: Aisen Caro Chacín, Ragnarja Hrafnkelssona (projekt Mogeess), Myriam Bleau in Eduarda Raona. Tema oktobrskega festivala so bili zagonski projekti glasbene tehnologije, ki združujejo tehnološke raziskave in razvoj, umetniško produkcijo in izobraževanje.

2. 2 DRUGA GLASBA

Program druge glasbe je uresničil cilje, ki smo si jih zadali na začetku leta. Izvedli smo številne premierne koncerte domačih jazzovskih izvajalcev kot tudi izvajalcev drugih zvrsti, v Gallusovi dvorani predstavili nekatere najpopularnejše glasbenike iz tujine, v jazzovskih programih, tako v sklopu Cankarjevih torkov kot v sklopu Jazz festivala, pa predstavili številne umetnike, ki trenutno krojijo vrh glasbene ponudbe v svetu. Strokovna javnost je program pogosto ocenila z odličnimi ocenami, tudi obisk je bil v skladu s pričakovanji vodje programa, posebej v sklopu Cankarjevih torkov. Večjih odstopanj od pričakovanega tudi pri kakovosti izvedenega programa ni bilo.

Od uvedbe Cankarjevih torkov leta 2008 je program druge glasbe sestavljen iz treh programskih stebrov, in sicer so Glasbe sveta, Jazz in mejne zvrsti ter Popularna glasba in drugi projekti, ki vsebinsko tako izstopajo, da jih ni mogoče uvrstiti v prvi dve programski enoti.

Tudi v letu 2014 je bil Jazz festival Ljubljana še vedno osrednji programski sklop, čeprav je treba omeniti, da je festival zaradi finančnih razlogov občutno manjši kot ob njegovi 50. izvedbi, ko smo ga programsko prenovili tako, da smo uvedli celodnevno dogajanje pa tudi popoldanske in nočne koncerte v Klubu CD. Kljub temu smo ta koncept ohranili in ga dograjevali tudi v letu 2014. V štirih festivalskih dneh smo dva večera priredili tudi zunaj prostorov CD (že tradicionalno v Križankah). Program festivala je bil zasnovan tako, da smo obdržali ravnotežje med popularnim jazzom in prihajajočimi generacijami (tudi slovenskimi); programski fokus je temeljil na klavirju, hkrati pa smo izpostavili Norveško, ki je eden izmed najplodnejših prostorov jazzovskih praks v Evropi.

Program Cankarjevih torkov, ki nadomešča celoletni abonma Cankarjev jazz, je leta 2014 ohranil podoben koncept kot v letu 2013; jazzovski koncerti so bili večinoma prvi in tretji torek v mesecu, poleg tega smo se v letu 2014 vrnili k ponudbi, ki je potekala več mesecev s posamičnimi premori

(praviloma zadnji torek v mesecu in poleti). Delež domačih izvajalcev, ki smo ga tudi na pobudo strokovne komisije povečali v letu 2012, je bil zelo viden in odstotkovno blizu polovice, saj so vidni slovenski ustvarjalci pripravili projekte, ki so jih premierno predstavili prav v sklopu Cankarjevih torkov (Same babe, Najoua, Igor Matković, Kaja Draksler, Janez Dovč & Brina Vogeltnik, Samo Šalamon, Milko Lazar, Cene Resnik ...). En koncert Cankarjevih torkov smo organizirali v sodelovanju s festivalom Mesto žensk.

Bogat prispevek h kakovosti programa so bili trije koncerti Big Banda RTV Slovenija.

Po obisku sodeč je bil najmočnejši del mednarodnega programa druge glasbe abonma Glasbe sveta, ki je v letu 2014 ponudil dva velika koncerta v Gallusovi dvorani, med drugim tudi Angelique Kidjo. Program je tako kot doslej posegal po glasbi z vseh celin, tokrat iz Afrike, Azije in Evrope. Del programa Glasb sveta je bilo tudi koproducentno sodelovanje z zavodom Druga godba pri izvedbi treh koncertov mednarodnega festivala Druga godba v Klubu CD.

Program domače popularne glasbe je slonel na dveh koncertih Vlada Kreslina in treh koncertih Perpetuum Jazzile ter na koncertih drugih izvajalcev, ki so nastopili v Gallusovi, Linhartovi dvorani in Klubu CD. Nepogrešljiv del tega programskega stebra je bil tudi festival šansonov La vie en rose v produkciji Café teatra. V sklopu popularne glasbe smo izvedli tudi koncert brazilskega glasbenika Caetana Velosa, ki je sodil med vrhunce glasbene ponudbe v Sloveniji v letu 2014.

2. 2. 1 GLASBE SVETA

Program sta sestavljala abonma Glasbe sveta s štirimi koncertnimi večeri (dva spomladi, trije jeseni) in koprodukcijsko sodelovanje z Zavodom Druga godba pri izvedbi treh koncertov v Klubu CD v sklopu 30. mednarodnega festivala Druga godba.

Abonma Glasbe sveta je v letu 2014 združil svojo deseto in enajsto sezono. Z njegovo uvedbo leta 2004 je Cankarjev dom ustvaril enega svojih programskih stebrov, saj sta ga občinstvo in tudi strokovna javnost zelo dobro sprejela. Večkrat so bili odzivi navdušujoči, dvorane pa povsem polne. Program skuša vsako leto prikazati aktualno dogajanje iz glasb sveta, ki ga v Evropi predstavljata glasbena sejma Womex – World Music Expo in Babel Med (Marseille), hkrati pa sooča različne zvrsti, med katerimi imajo prevladujočo vlogo navezave na ljudsko glasbeno zapuščino. Tako spremljamo uspešne poti največjih lokalnih glasbenih zvezdnikov, ki so prodrli tudi na zahodno glasbeno prizorišče, občasno pa predstavljamo zgodovinsko pomembne glasbene osebnosti, ki še nikoli niso nastopile v Sloveniji. V deseti sezoni je bila takšen primer pevka Angelique Kidjo.

ABONMA GLASBE SVETA

ANGELIQUE KIDJO, Benin

Živa legenda afriške glasbe se je v Sloveniji prvič predstavila na velikem odru, čeprav je Ljubljano že obiskala kot zelo dejavna ambasadorica Unicefa. Na koncertu v Ljubljani je predstavila novi album in stare uspešnice; odličen nastop je spravil na noge polno dvorano.

Kritik Ičo Vidmar je v Dnevniku poudaril: »Angelique Kidjo je na odru še zmerom temperirana bomba, neobrušen diamant in obenem elegantna ustvarjalka v zrelejših glasbenih letih.«

CARMINHO, Portugalska

Carminho, glas; Luis Guerreiro, portugalska kitara; Diogo Clemente, akustična kitara; Marino de Freitas, akustična bas kitara

Popularnost fada v Sloveniji ne pojenja. Tako smo po koncertu Deolinde (2013) razprodali Linhartovo dvorano tudi za koncert 25-letne pevke Carminho, ki je že s prvencem na Portugalskem osvojila platinasto priznanje. Koncert je bil mladostniško vihrav, v resnejših delih se je izvajalki poznalo, da še nima »pevske« zrelosti. Kljub temu je bilo občinstvo navdušeno.

NOUREDDINE KHOURCHID & VRTEČI SE DERVIŠI, Sirija

Mojster tradicionalnega (religioznega) petja je prišel k nam v zelo težkih razmerah, ki vladajo v Siriji, v spremstvu šestčlanske instrumentalne zasedbe in dveh vrtečih se dervišev. Ponudil je atraktiven program sirske klasične makam glasbe z glasbeniki na tradicionalnih glasbilih. Mitski občutek sta še

poglobila vrteča se derviša. To je bil šele drugi tovrstni koncert v Sloveniji in v Cankarjevem domu. Dvorana je bila skoraj polna in občinstvo je nastopajoče toplo sprejelo.

BUIKA, Španija

Dobitnica *grammyja* in številnih drugih nagrad je marsikoga presenetila z nabritim nastopom, ki je pripovedoval zgodbo ženske, ki jo je ljubimec zapustil. V zgodbi ni manjkalo zelo osebnih in tudi seksističnih pogledov na razmerje med spoloma, vendar je šlo le za odtenke izmišljene zgodbe, ki jo je Buika odpela mojstrsko in z žarom, ki ga premore flamenko. Koncert ni bil slabo obiskan, občinstvo pa je nekako negotovo sprejelo koncert umetnice, ki zavrača običajne predstave in moralne sodbe o zvezdnikih popularne glasbe.

SODELOVANJE MED DRUGO GODBO IN CD

Mednarodni festival Druga godba je praznoval 30. obletnico in ob tem dogodku je Zavod Druga godba v koprodukciji s Cankarjevim domom izvedel tri koncerte v razprodanem Klubu CD, ki so navdušili tako občinstvo kot strokovno javnost: JUANA MOLINA (Argentina); RUBATO (Turčija); FOLTIN & GUESTS (Makedonija, Slovenija, Nizozemska).

2. 2. 2 JAZZ IN MEJNE GLASBENE ZVRSTI

Program so sestavljali trije sklopi: Cankarjevi torki (dvaindvajset večerov), 55. jazz festival Ljubljana in trije koncerti Big Banda RTV Slovenija.

CANKARJEVI TORKI

Cankarjevi torki v Klubu CD so s programsko svežino in z nenehnim dogajanjem zapolnjevali in nadgrajevali glasbeno ponudbo v Ljubljani ter predstavljali jedro programa druge glasbe.

Konceptualno je program koncertov tega glasbenega sklopa temeljil na naslednjih načelih:

promoviranje jazzovske umetnosti vse koledarsko leto, kar učinkuje tudi kot informiranje občinstva o te glasbeni zvrsti, hkrati pa spodbuja razvoj svobodnega duha in oblikovanje kritične glasbene misli. Ta programski sklop dopolnjuje in posodablja programske vsebine Ljubljanskega jazz festivala in zagotavlja širino programske politike jazzovske ponudbe Cankarjevega doma.

V letu 2014 smo nadaljevali z novostjo iz leta 2013, ko smo jazzovske koncerte prirejali praviloma prvi in tretji torek v mesecu, vmes pa so bile predstavljene druge glasbene zvrsti. Ponudbo torkov smo ponovno širili na daljše časovno obdobje, tako da smo praviloma »izpuščali« zadnji torek v mesecu in tiste v poletnem času.

SAME BABE (Slovenija)

Premierna predstavitev plošče *Dobri možje*

Novi album *Dobri možje* skupino Same babe predstavlja v bolj drzni luči, kot smo je bili vajeni doslej. Skupina je novi album posnela v razširjeni šestčlanski zasedbi, kar ji je omogočilo občutno razširiti svojo zvočno sliko – vse od intimnih *a cappella* vložkov do polnokrvnega rocka in funka, kar smo poslušali tudi na koncertu v dobro obiskanem Klubu CD.

CHRIS ECKMAN (ZDA, Slovenija)

Celovečerni koncert v dveh delih s Chrisom Eckmanom in gosti, s poudarkom na premierni predstavitvi solo albuma *Harney County*, ki je 15. novembra 2013 izšel pri založbi Glitterbeat.

Prvi del večera: premierna predstavitev albuma *Harney County* (Chris Eckman, kitara, glas; Žiga Golob, kontrabas); drugi del večera: Last Sound Of the Mountain Band igra pesmi Daneta Zajca (Chris Eckman, kitara, glas; Blaž Celarec, bobni; Žiga Golob, kontrabas; Bernard Kogovšek, kitara; Polona Janežič, klaviature; Anda Eckman, glas).

»Na albumu *Harney County* so dogodki in liki izmišljeni, kraji pa so resnični in ceste tiste, po katerih sem se vozil sam. V duhu vidim, kje se ceste vzdignejo in kje zavijejo. V daljavi vidim gorovje Steens Mountain, kako se razmišljujoče nagiba visoko nad puščavo Alvord, ter občasne avtodome in bele ranče. Ti spomini na pokrajino so temelj moje glasbe in razlog, zakaj sem album poimenoval *Harney County*.« (Chris Eckman)

Koncert je bil zelo posrečena kombinacija dveh projektov Chrisa Eckmana. Glasbenik ima svoje občinstvo, ki je prišlo v velikem številu in dobro sprejelo vsebino večera. Veljko Njegovan je v Mladini zapisal: »Chris Eckman nam približuje oddaljene kraje in daje občutek, da morda le ne živimo v 'vukojebini'.«

NAJOUA (Slovenija)

Ana Kravanja, Samo Kutin, različne kalimbe (palčni klavirji)

ERIK FRIEDLANDER'S BONEBRIDGE BAND (ZDA)

Erik Friedlander, violončelo; Doug Wamble, kitara; Trevor Dunn, bas; Michael Sarin, bobni

Dvojni koncert je predstavil sijajen slovenski duet Najoua, ki ima za izhodišče avtorske instrumentalne glasbe za petnajst kalimb telo tega izvorno afriškega glasbila. To glasbo predstavljata vedno bolj domiselno in dognano, s prefinjenim občutkom, minimalistično, vendar še vedno zelo vabljivo za obiskovalce.

Bonebridge je novi bend violončelista Erika Friedlanderja, ki umetniški navdih išče pri ameriškem Jugu. Zvok skupine je zaznamovala posebna kemija med violončelom in slide kitaro, glasbiloma, ki se v tem svežem novem kontekstu izoblikujeta kot sorodni duši. Kritik Ičo Vidmar je v Dnevniku zapisal: »V dvoigri manjka bolj zapletenih vzorcev in ritmiziranja, a njun natrgani 'minimalizem', repetitivnost z variacijami, ždenje na gručni tonov, kar je za glasbenika lahko neustavljiv magnet, je imel tudi kakšen fin, zafrkljiv obrat v skladnji.«

IGOR MATKOVIČ "LONG DISTANCE JOURNEY" feat. MARCIN WASILEWSKI

Igor Matković (Slovenija), trobena; Marcin Wasilewski (Poljska), klavir; Robert Jukič (Slovenija), bas; Vladimir Kostadinović (Srbija), bobni

Projekt *Long Distance Journey* je Matković ustvaril v sodelovanju s poljskim pianistom Marcinom Wasilewskim, ki je znan po dolgoletnem delovanju s Tomaszom Stankom in treh ploščah, ki jih je s svojim triom izdal pri založbi ECM. Tokrat je Matković predstavil nove kompozicije, pri katerih je uporabil različne glasbene forme, v sami osnovi pa so strukture temeljile na poglobljanju razpoloženskega pristopa k improvizaciji in medsebojni komunikaciji glasbenikov. Koncert je privabil veliko obiskovalcev.

KAJA DRAKSLEK solo (Slovenija), BADBOOSH BAND (Slovenija, Italija)

Prvi del večera: premierna predstavitev albuma *The Lives of Many Others* v Sloveniji

Kaja Draksler, klavir

Drugi del večera: premierna predstavitev albuma *The Best Of* (ZKP RTV Slovenija, 2014)

BadBooshBand: Kaja Draksler, klavir; Mattia Magatelli, kontrabas; Luca Marini, bobni

Dvojni program je predstavil celovitost glasbenega ustvarjanja Kaje Draksler, ta je prav posebno prišla do izraza v njenem solističnem delu, ki temelji na njenem prvem solističnem albumu; posnet je bil v zaodru Gallusove dvorane med 54. jazz festivalom Ljubljana in je izšel pri portugalski založbi Clean Feed kot peti album pod oznako Ljubljana Jazz Series. Gre za solistični program, ki je nastajal tri leta, vse skladbe (razen skladbe sodobnega skladatelja Thanasisa Deligiannisa) pa so njeno avtorsko delo. Drakslerjeva je album že predstavila na elitnih prizoriščih v Lizboni (Culturgest) in Amsterdamu (Bimhuis), aprila pa še na največjem evropskem jazzovskem sejmu Jazzahead v Bremnu, kjer je bila (kot prva predstavnica Slovenije v zgodovini sejma) izbrana v program European Jazz Meeting. Po zelo uspešni predstavitvi v Bremnu so sledili številni nastopi po Evropi. Ičo Vidmar je v Dnevniku zapisal: »Kaja Draksler je solo odigrala tako, kakor se od nje že pričakuje. Postavila je lastne standarde. Razpon komadov, tako bolj odprtih kot bolj hermetično zloženih, je izjemno širok. Glasbenica gradivo obvlada, suvereno se giblje od ene skladbe k drugi, rada ima dinamične loke, klavirjev odzven. Naslovni komad z njenega albuma je v tem trenutku njen najbolj iskren podpis.«

REIJSEGER/FRAANJE/SYLLA (Nizozemska, Senegal)

Ernst Reijseger, violončelo; Harmen Fraanje, klavir; Mola Sylla, glas, ngoni, m'bira

Ernst Reijseger je virtuozen violončelist, ki pričara sanjskost Bachovih variacij ter se obenem predaja mingusovskim basovskim linijam hard bopa in celo ročnemu bobnanju v afriškem slogu. Pianist Harmen Fraanje snuje domišljene melodije na stičišču klasične glasbe in jazz, senegalski glasbenik Mola Sylla pa s presunljivim glasom in očarljivim izborom afriških instrumentov poustvarja kulturno

tradicijo lastnega naroda. To je bil gotovo eden od vrhuncev zimske glasbene ponudbe v CD, ki je navdušil številno občinstvo. Ičo Vidmar je v Dnevniku zapisal: »Toliko godb na kupu, nabranih z vseh vetrov, različnih pedigrejev in lokacij, ki so brez problema prehajale iz ene v drugo in se zlivale skozi ta trojec, ki igra. Zgodil se je Koncert.«

SAMO ŠALAMON BASSLESS TRIO (Slovenija, VB, ZDA)

Samo Šalamon, kitara; Julian Arguelles, tenorski saksofon; John Hollenbeck, bobni

V novo različico zasedbe Bassless Trio, ki je že v preteklosti gostila priznane jazzovske glasbenike, kot so Tim Berne, Paul McCandless, Tom Rainey, Dominique Pifarély, Zlatko Kaučič in druge, je Samo Šalamon tokrat povabil še dva odlična glasbenika in tako kot pri vseh prejšnjih projektih tudi tokrat ponudil obilo sveže in navdahnjene glasbe tako za ljubitelje jazz kot občudovalce kitarskih vragolij.

BRINA VOGELNIK & JANEZ DOVČ (Slovenija)

Premierna predstavitev albuma *Pomladne sanje* mednarodno priznane pevke Brine Vogeltnik ter harmonikarja, basista in aranžerja Janeza Dovča

Svež projekt, ki sta ga pevka Brina Vogeltnik in harmonikar Janez Dovč začela ustvarjati v letu 2013, temelji na njenih novih pesmih, ki sta jih skupaj nadgradila v zvočno in vizualno bogato doživetje, ki je zasvojilo občinstvo v Klubu CD. Vogeltnikova je tudi tokrat ponudila dovršen in intimen glasbeni nastop, Dovč ji je dodajal glasbeno širino. Veljko Njegovan je v Mladini zapisal: »Odlično delujeta, tudi takrat, ko nežno zapojeta v duetu in pričarata spomin na čas, ko je bila slovenska popevka na samem vrhu. Krasna kemija je med njima.«

NATE WOOLEY QUINTET (ZDA)

Nate Wooley, trobenta; Josh Sinton, bas klarinet, bariton saksofon; Matt Moran, vibrafon; Eivind Opsvik, bas; Harris Eisenstadt, bobni

Vodja zasedbe in skladatelj Nate Wooley je eden izmed najbolj iskanih trobentačev v New Yorku in drugod po svetu. Sodi med maloštevilno skupino nekonvencionalnih trobentačev, ki preizprašujejo fizični pristop k trobenti in tradicionalni rodovnik jazz. S kvintetom se Wooley ozira k svojim koreninam *big band jazz*. Ičo Vidmar je v Dnevniku poudaril: »Nate Wooley je s kvintetom upravičil pričakovanja. Ta skupina je med vsemi njegovimi najbolj jazzovska, natančna, uigrana. Ko prebira barvito napisane komade v bopovskem duhu, kaže visoke izvajalske standarde med newyorškimi glasbeniki, ki se iščejo v podrobnostih in skladajo.«

RAZAL OKLIM QUARTET (Slovenija)

Milko Lazar, klavir; Primož Fleischman, sopranski saksofon, flavta; Matej Hotko, kontrabas; Aleš Rendla, bobni, tolkala

Milko Lazar je obudil svoj kvartet, po novem se imenuje Razal Oklim Quartet in izvaja izključno Lazarjeve kompozicije, ki so v izvedbi iste zasedbe izšle tudi na zgoščenki z naslovom *Beli prodniki*. Na koncertu je Razal Oklim Quartet izvedel nekaj starejših Lazarjevih skladb v novih priredbah, predstavil pa je tudi nekatere izmed njegovih najnovejših skladb. Koncert je izzvenel kot retro jazzovski dogodek.

IMER TRAJA BRIZANI & AMALA (Slovenija)

MATT DARRIAU'S PARADOX TRIO (ZDA)

Dvojni koncert je bil prikaz romske in jazzovske ustvarjalnosti ob svetovnem dnevu Romov.

Imer Traja Brizani je predstavil nekaj starih in novih skladb s svojo zasedbo Amala, medtem ko so Paradox Trio predstavili inovativno raziskovanje balkanske, romske, srednjeevropske glasbe in klezmerja. Ičo Vidmar je v Dnevniku zapisal: »Komad, ki je bil na primer zasnovan na zmernem turškem tempu in ga opredeljuje značilen ritmični vzorec, se lahko v igri prelevi v sunkovito razpiranje, ki ga barva go gubki, suhi, eliptični odmerki kitarskih not, in se vrne v značilno unisono igranje osnovne teme.«

BASSEKOU KOUYATE & NGONI BA (Mali)

Bassekou Kouyate, vodilni ngoni; Amy Sacko, vodilni glas; Mamadou Kouyate, basovski ngoni; Moustafa Kouyate: ngoni ba; Mahamadou Tounkara: jabara, tama (tolkali); Abou Sissoko: srednji ngoni; Moctar Kouyate: kalabaš

Skupina Ngoni Ba je postala ena najvplivnejših v Maliju 21. stoletja, kar mlade pomembno opominja na to, koliko življenja in duše vsebuje njihova starodavna glasbena tradicija. V samo petih letih je Bassekou Kouyate z bendom Ngoni Ba obredel ves svet ter nastopil na vodilnih prizoriščih od newyorškega Central Parka do Roskilda in Glastonburyja. Bassekou Kouyate je postal ikona glasb sveta. V tem duhu je bil odigran tudi koncert pred dobro obiskano dvorano Kluba CD. V Delu je Zdenko Matoz zapisal: »Koncert Bassekou Kouyate in njegove zasedbe Ngoni ba je bil vrhunski primerek malijskega, puščavskega bluesa in predstava, ki nam je nekoliko odškrnila kulturno izročilo osrednje Afrike.«

ARVE HENRIKSEN TRIO (Norveška)

Arve Henriksen, trobenta, elektronika; Jan Bang, elektronika; Ingar Zach, elektronika

Z albumom *Places Of Worship* se je Arve Henriksen uvrstil med najvidnejše glasbenike. Henriksenova glasba, ki je globoko zakoreninjena v plemeniti geologiji umetnikove domovine, se je razvila v notranje uglaseno celoto, ki odseva naravno norveško okolje, prepleteno s svetovljanstvom 21. stoletja. Priče smo bili enemu najboljših koncertov v glasbeni ponudbi Ljubljane zadnjih let. Ičo Vidmar je v Dnevniku zapisal: »Arve Henriksen je noro dober trobentač, ki z izjemnim občutkom za bodikavo nianso, drobce melodije, ki ne determinira, in emocionalno gradacijo v slogu kakšnega Dona Cherryja.«

THE BUREAU OF ATOMIC TOURISM (Belgija, Islandija, ZDA)

Andrew d'Angelo (ZDA), altovski saksofon, basovski klarinet; Nate Wooley (ZDA), trobenta; Hilmar Jensson (ISL), električna kitara; Jozef Dumoulin (B), klavir *fender rhodes*; Tim Dahl (ZDA), električni bas; Teun Verbruggen (B), bobni, elektronika

Energični bend Bureau of Atomic Tourism ali The BOAT je avantgardna jazzovska zasedba, ki deluje pod vodstvom karizmatičnega belgijskega bobnarja Teuna Verbruggena. Na prošnjo festivala Follow the Sound iz leta 2011 (deSingel, Antwerpen) je Teun zbral nekaj izjemnih glasbenikov ter se z njimi podal v območje somraka med jazzom, rockom, noisom in elektroniko. Koncert bi lahko bil odličen, če ga ne bi obiskalo tako malo obiskovalcev.

ELISABETH HARNIK/DIDI KERN/KEN VANDERMARK TRIO (Avstrija, ZDA)

Kombinacija filma in koncerta je bila posvečena 50. obletnici Kena Vandermarka, enega najbolj plodovitih ustvarjalcev v sodobni glasbi zadnjih dvajsetih let. V prvem delu večera smo predvajali dokumentarni film *Musician* iz leta 2007, ki prikazuje ustvarjalnost in delo »na terenu« jazzista Kena Vandermarka. V drugem delu smo predstavili njegov najnovejši trio z glasbenikoma iz Avstrije, bobnarjem Didijem Kernom in Elisabeth Harnik, ki je avstrijska državljanka slovenskih staršev. Dogodek je bil zelo dobro sprejet med občinstvom in strokovno javnostjo.

LULA PENA (Portugalska)

Doživeli smo solo koncert ene najbolj samosvojih pevk fada, ki se sama spremlja s kitaro. Izvajalski stil Penove je zelo poseben, način igranja na kitaro izjemno dovršen in brez nepotrebnih vložkov virtuoznosti. Vse je podrejeno pesmi in besedilu. Koncert je bil uvrščen v program festivala Mesta žensk kot produkcija CD.

JURE PUKL & BIG BAND RTV SLOVENIJA feat. Clarence Penn, bobni (Slovenija, ZDA)

Tradicionalni koncert Big Banda se je za to priložnost preselil v Klub CD, kjer je mednarodno priznani saksofonist Jure Pukl, letošnji dobitnik nagrade Prešernovega sklada, predstavil program, ki ga je priredil za skupni nastop z jazzovskim orkestrom.

ŠKM BANDA (Slovenija)

Kultna prekmurska inštrumentalna skupina je predstavila svoj novi album; koncert je bil dobro obiskan, prevladovalo pa je mlado občinstvo. Odzivi so bili odlični in skupina si je prislužila tudi

nastop na glasbenem festivalu MENT, kar bo priložnost za mednarodno uveljavljanje slovenskih skupin.

SONIC BOOM: HAN BENNINK & URI CAINE (Nizozemska, ZDA)

Sonic Boom je skupni projekt velikih imen sodobnega jazza, in sicer nizozemskega bobnarja Hana Benninka ter ameriškega pianista in skladatelja Urija Caina. Uprizorila sta sočen, humoren in razigran nastop ob zimzelenih improvizacijah več kot sedemdesetletnega, a še vedno vihravega Benninka.

ANTOINE BERJEAUT WATELAND feat. MIKE LADD (Francija, ZDA)

Odličen trobentač mlajše generacije je predstavil svoj projekt, ki ga sestavlja pet glasbenikov iz Francije ter kultni interpret poezije in hip hopa iz New Yorka Mike Ladd. Prav njegov delež pri izvedbi koncerta je bil nadstandarden, saj je z odličnimi besedili in vokaliziranjem nastopu dodajal potrebno dinamiko. Čeprav je bilo obiskovalcev malo, so ti navdušeno sprejeli koncert.

Koncert je podprl Francoski inštitut v Ljubljani.

NECA FALK (Slovenija)

Ob bleščeči vrnitvi na glasbeno prizorišče se je Neca Falk ob boku Boštjana Narata, Boštjana Gombača in Žige Goloba predstavila tudi v Cankarjevem domu. Občinstvo je v razprodani dvorani zavzeto spremljalo repetoar novih in starih pesmi. Koncert je bil eden od vrhuncev v ponudbi slovenskih izvajalcev v letu 2014.

INGEBRIGT HÅKER FLATEN SEXTET (Norveška, ZDA)

Po šestih letih vrnitev enega najsijajnejših basistov in skladateljev tega stoletja z družino prvovrstnih improvizatorjev iz Chicaga, Norveške in Nizozemske. To je bil praznik novega jazza, novih prijemov, mojstrskih improvizacij in sijajne skupinske igre. Nedvomno najboljši jazzovski koncert v jesenski shemi.

ANDREA SCHROEDER (Nemčija)

LIMOUSINE (Francija)

Dvojni koncert dveh popolnoma različnih zasedb je napolnil Klub CD. V prvem delu je nastopila pevka Andrea Schroeder s svojo skupino iz Berlina. Po tipu glasbe in izvedbi je še najbližje kakšnim Bad Seeds. Limousine je francoska minimalistična popjazz zasedba s prepoznavnim slogom, ki v svojo glasbo vpleta elemente tajske glasbe. Koncert je navdušil občinstvo in strokovno javnost. Koncert Limousine je podprl Francoski inštitut v Ljubljani.

55. JAZZ FESTIVAL LJUBLJANA

2.–5. julij 2014

Spremenjena festivalska podoba, kot sta jo ponudila jubilejni 50. jazz festival Ljubljana ter njegovo nadaljevanje v letih 2010, 2011, 2012 in 2013, je festivalsko podobo prestolnice prevetrila z večdnevni celodnevni dogajanjem. Ker je bil koncept izjemno dobro sprejet (tako pri strokovni javnosti kot obiskovalcih), smo to usmeritev nadaljevali tudi v letu 2014. Projekt sta četrto leto zapored vodila vodja programa Bogdan Benigar in Pedro Costa, vrhunski poznavalec jazza iz Lizbone, solastnik jazzovske založbe Clean Feed ter organizator festivalov Clean Feed v New Yorku, Chicagu, Berlinu ... Fokus festivala, ki je bil v letu 2012 namenjen novi jazzovski trobenti, v letu 2013 pa življenjskemu delu vsestranskega umetnika, predvsem pa izjemnega nemškega pihalca Petra Brötzmann, sta v letu 2014 namenila plodni norveški jazzovski sceni na eni in jazzovskemu klavirju na drugi strani. Festival je dva večera potekal v Križankah, drugi koncerti pa še v Linhartovi in Štihovi dvorani ter v Klubu CD, ki je bil ponovno osrednje srečevališče obiskovalcev festivala. Večino koncertov je bilo posnetih za izdaje v letu 2015.

Festival je doživel številne pohvale v medijih, občinstvo se je dobro odzvalo na gostovanje ameriškega zvezdnika jazzovskega vokala Gregoryja Porterja, medtem ko so bili koncerti v Cankarjevem domu obiskani slabše, kot smo pričakovali. Ičo Vidmar je v Dnevniku ocenil: »Predvidljivo, vendar presneto dobro,« ugotovil pa je tudi: »Obiskovalcev je bilo premalo glede na glasbeno zvrst, ugled nastopajočih in na poslušalski potencial slovenske prestolnice.« Darinko Kores Jacks je v Večeru

zapisal: »Obilo izvirnosti in raznovrstnosti, predvsem pa dovolj kakovosti,« Veljko Njegovan pa je v Mladini festival ocenil za »Jazzovsko poslastico«.

Na festivalu so nastopili: Jani Moder Quintet (Slovenija, Avstrija), Jaga Jazzist (Norveška), In The Country (Norveška), Joachim Kühn/Majiid Bekkas/Ramon Lopez »Chalaba« (Nemčija, Maroko, Španija), Tarek Yamani Trio (Libanon, Slovenija), Joachim Kühn; solo (Nemčija), Marko Črnčec 4 (Slovenija, ZDA), Gregory Porter (ZDA), De Beren Gieren feat. Susana Santos Silva (Belgija, Nizozemska, Portugalska), Gianluca Petrella & Giovanni Guidi Duo »Soupstar« (Italija), Hugo Carvalhais Quartet (Portugalska, Francija), Cortex (Norveška), Zlatko Kaučič & Agusti Fernandez (Slovenija, Španija), The Necks (Avstralija), Souljazz Orchestra (Kanada).

BIG BAND RTV SLOVENIJA z gosti

V skladu s pogodbo med CD in RTV SLO smo izvedli dva koncerta, ki ju je vsebinsko pripravilo umetniško vodstvo Big Banda RTV Slovenija: LEPOTICA IN ZVER (solista Anika Horvat in Klemen Klemen); NEW YORK VOICES (dirigent Lojze Krajncan).

2. 2. 3 MEJNE GLASBENE ZVRSTI

Izvedli smo načrtovanih devet koncertov (s ponovitvami) domače popularne glasbe, šansona in drugih glasbenih vsebin. Enega smo priredili v sodelovanju s Café teatrom. Iz mednarodnega programa popularne glasbe smo poseben poudarek namenili velikanu brazilske popularne glasbe Caetanu Velosu.

MEF IN NARODNOSVOBODILNI BAND

Eden vodilnih slovenskih kantavtorjev je ob spremljavi svoje skupine in številnih gostov predstavil svoj novi album. Izjemno dobro obiskana Linhartova dvorana je z navdušenjem pospremila dogodek, ki je vseboval veliko humorja.

URŠKA RAMOVEŠ in FANTJE IZ JAZBECOVE GRAPE

Ob prazniku kulture so Urška Ramoveš in Fantje iz Jazbecove grape pripravili triurni program, ki je bil *koktajl* glasbe in poezije Janeza Ramoveša. Koncert je bil dobro obiskan.

HELENA BLAGNE

Ob mednarodnem dnevu žena smo pripravili koncert Helene Blagne in njene spremljevalne skupine.

CAETANO VELOSO

Enainsedemdesetletni brazilski umetnik (pevec, kitarist, skladatelj, pisatelj) in politični aktivist Caetano Veloso je leta 2012 izdal novi album *Abraçoço*, ki je obogatil njegovo obsežno diskografijo. Poskočni Veloso ga je predstavil skoraj v celoti, dodal pa je tudi nekaj starejših skladb. Koncert je privabil različne generacije obiskovalcev, vendar se naše želje, da bi razprodali Gallusovo dvorano, niso uresničile.

LA VIE EN ROSE

Mednarodni večer šansonov je bil tokrat posvečen Franu Milčinskemu Ježku. Nastopili so številni izvajalci, ki so priredili njegove pesmi.

Koprodukcija: Café teater, CD

PERPETUUM JAZZILE

Po letu odsotnosti so se Perpetuum Jazzile vrnili v Gallusovo dvorano in jo trikrat zapored razprodali. Koncert je bil izrazito zabavnega tipa, za leto 2015 pa bodo pripravili amcióznejši program.

FLORA & PARIS

Zasavska zasedba je predstavila svoj prvenec, vendar je bil obisk slabši, kot smo pričakovali. Kljub temu je bil koncert izveden na visoki ravni.

VLADO KRESLIN

Tradicionalna koncerta v razprodani dvorani sta imela tokrat naslov *Če bi se midva kdaj srečala*. Poseben gost koncerta je bil mojster novega sevdaha iz Sarajeva Damir Imamović, ki je s Kreslinom za to priložnost pripravil nekaj skupnih pesmi, ki so bile vrhunec koncerta. Pohvalimo lahko tudi dobro tehnično izvedbo z odličnimi lučmi, zvokom in scenografijo.

2.3 GLEDALIŠČE

V okviru gledališkega programa smo v Cankarjevem domu izvedli 73 različnih predstav (s ponovitvami 103), na odrih je nastopalo 562 gledaliških umetnikov, ki jih je videlo 11.387 gledalcev. Pet predstav iz mednarodne ponudbe je bilo zanimivih; v program smo jih uvrstili z mislijo na kakovost in komunikativnost; s tem smo pridobili želeni širši krog občinstva, pri strokovni javnosti pa izzvali zelo različne odzive. Ponovno so bile razprodane vse tri predstave *Sljehrnik* SNG Nova Gorica. *Improvizacija 2014* je bila med obiskovalci spet odlično sprejeta. V Klubu CD je s svojim delom uspešno nadaljeval Café teater, enako velja za delovanje študentov AGRFT.

Opaznejše je bilo gostovanje tržaškega gledališča SSG s slovensko praizvedbo drame *Plemena* britanske avtorice Nine Raine. Predstava, ki se ukvarja s problematiko gluhotе in slišnosti, je pritegnila tudi veliko gluhega in naglušnega občinstva. Kot koproducenti smo izvedli pet novih gledaliških predstav.

2.3.1 KOPRODUKCIJE GLEDALIŠKIH PROJEKTOV

Sodelovanje z nevladnimi organizacijami na dramskem (plesnem in tudi večmedijskem) področju je z vsakim letom težje. Možnosti nevladnih organizacij pri pridobivanju javnih sredstev se zmanjšujejo. Zamude pri razpisih slabo vplivajo na vsebino in načrtovanje programa.

Improvizacija 2014

Produkcija: KUD Sokoli Tabor, CD

Umetniško vodenje: Juš Milčinski

Improvizacija, trinajsta po vrsti, se je v letu 2008 iz KUD France Prešeren preselila v Linhartovo dvorano. Tudi tokrat, v Cankarjevem domu že šestič, je navdušila svoje staro in tudi nekaj novega občinstva: dvorana je bila za vse skoraj premajhna.

Nika Bezeljak, Nina Šorak: Zakaj (n)imam otrok(e)

Gledališka predstava

Produkcija: KUD Moment, MG Ptuj, CD

Režija: Nika Bezeljak; dramaturgija: Nina Šorak; igrata: Alida Bevk, Minca Lorenci; kostumografija in scenografija: Tijana Todorović, avtor glasbe: Beno Gec

To je predstava o sodobnem dožemanju materinstva in mitov, povezanih s to, kot tolikokrat slišimo in preberemo, »najpomembnejšo vlogo v življenju ženske«. Razmišljanje dveh avtoric je v Štihovi dvorani dobro zaživelo. Podoba in glas sta jima posodili izvrstni igralki Alida Bevk in Minca Lorenci v gledališki zgodbi prijateljic, ki se s pričakovanim dožemanjem materinstva srečujeta vsaka po svoje, iščeta odgovore na vprašanja o tem, kaj danes pomeni biti mama. Kaj ženska s to vlogo pridobi in kaj izgubi? Zakaj se bojimo imeti otroke, kaj je to materinski nagon ter kaj imata pri vsem skupaj narava in kultura? Ženska je oseba več različnih vlog v življenju, nosi različna poslanstva in eno od teh je lahko materinstvo. Vendar ne nujno.

Nataša Živković: Zavoljoočeta

Performans

Avtorica in izvajalka: Nataša Živković; sodeluje Pihalni orkester Litostroj; dirigent in aranžer: Gregor Vidmar; de aranžer: Tomaž Grom; dramaturgija: Jasmina Žgank; umetniško vodenje: Bojan Jablanovec; koprodukcija: Via Negativa, Mesto žensk, CD

Performans *Zavoljoočeta* je svojevrsten poklon očetu. Očeta na odru kot osebe ni; pojavlja se kot figura, namreč kot ogromna portretna fotografija, ki jo na začetku predstave še zagrinjajo težke odrske zavese. Ko plesalka zavese razgrne in nanjo pade pogled očeta, začne plesati. Njen ples se skozi predstavo razvija. Oče je na odru prisoten le prek svoje odsotnosti, toda njegova odsotnost je veliko bolj zavezujoča kakor fizična prisotnost. Projekt je zastavljen kot performativna raziskava imen Očeta: Očeta išče v glasu in telesu, v zapovedi, v prepovedi, v odsotnosti, v (ne)zmožnosti (od)rešitve. Z njim navezuje poseben odnos, ga parodira, izganja iz telesa – le zato, da bi ga vedno znova (iz)našla. Odlična performerka Nataša Živković je ponovno rahločutno posegla v svojo družinsko konstelacijo z veliko humorja in še več čustev.

Niko Goršič in Pavel Mihelčič: Ironični rekviem za igralca in skladatelja

Gledališko-glasbeni performans

Režija: Nick Upper; nastopata: Niko Goršič in Pavel Mihelčič; koprodukcija: Globalni teater, CD, KUD Apokalipsa

Med znamenitimi deli Samuela Becketta je tudi njegova monodrama *Krappov poslednji trak*. Napisal jo je za slavnega irskega igralca Patricka Mageeja, ko je imel okoli sedemdeset let, in je v njej zbral svoje življenjske drobce, ki jih je leta in leta snemal na magnetofonskem traku ... In to je izhodišče za dva, tudi že nekaj časa sedemdesetletna slovenska umetnika v gledališko-glasbenem *Ironičnem rekviemu za igralca in skladatelja*. Igralec, režiser in pisec Niko Goršič ter skladatelj, glasbeni kritik in pedagog Pavel Mihelčič sta v svojem arhivu poiskala »magnetofonske trakove« in jih razkrila. Zanimivo, duhovito in razkrito, kot razgiban dokument njunega ustvarjanja in življenja.

Ivana Sajko: Evropa

Monolog za mater Korajžo in njene otroke

Produkcija: Imaginarni, CD

Prevod: Iva Babić, Maja Cerar; režija: Primož Ekart; dramaturgija: Simona Hamer; glasba: Davor Herceg; scenografija: Damir Leventić; kostumografija: Belinda Radulović; koreografija: Sebastjan Starič; lektura: Maja Cerar; oblikovanje svetlobe: Andrej Hajdinjak; oblikovanje zvoka: Marko Trstenjak - Mikro; igrajo: Barbara Cerar, Sara Gorše, Lena Hribar, Žan Perko, Filip Samobor, Nik Škrlec, Davor Herceg (klavir), Mitja Tavčar (bobni)

Slovenska krstna uprizoritev *Evropa* izzivalnega dramskega besedila priznane hrvaške dramatičarke Ivane Sajko navdih za svojo kritiko demokratičnega sistema črpa iz treh virov: antičnega mita o Evropi in Zevsu, Brechtove drame *Mati Korajža in njeni otroci* in aktualnih tragičnih dogodkov na mejah Evropske unije. Evropin obračun s Polkovnikom – včerajšnjim partnerjem in današnjim sovražnikom – v predstavi zaživi skozi udarne songe in igrive igralske kreacije petih mladih igralk in igralcev ter Barbare Cerar v naslovni vlogi. Razgaljanje Evrope in Polkovnikovega ljubezenskega odnosa pa ne naplavi na površje zgolj krvave vojne preteklosti, ampak postavi pod vprašaj tudi prihodnost njunega razmerja.

Ana Radaljčac v kritiki, objavljeni v Delu, razmišlja (tudi) takole: »Postavitev drame je relativno statična; Evropa se ne premakne s ponesrečenega trona, njeni otroci se premikajo predvsem za potrebe petja – brechtovski songi so odpeti suvereno in prepričljivo in energija med igralci je pristna, naravna in sproščena. Čeprav je statičnost pogosto povezana z zatikajočim se ritmom predstave, občutkom razvlečenosti ipd., v Ekartovi postavitvi Evropa ni taka. Predstava je presenetljivo dinamična – dinamična na mikroravni, na kateri se nenehno dogaja mnogo, hkrati pa atmosferno močna, in statičnost postavitve le doprinaša k idejni podstatu drame.« Tanja Lesničar Pučko pa je v Dnevniku zapisala: »Ekart s tem projektom nedvomno dokazuje, da je najboljši ravno v obravnavi izvrstno dramatiziranih kritičnih tem, da se jih loteva iz resnične občutljivosti, ne pa zaradi vse prepogoste trendovske samopromocije, in jim morda ravno zato najde tako inovativno formo kot pravo zasedbo.«

Ponovitve koprodukcijskih gledaliških projektov

Christoph Willibald Gluck: Ogoljufani sodnik

Komorna opera

Slovensko komorno glasbeno gledališče, CD

Štirikrat smo ponovili komorno-operno uspešnico, Kosovelova dvorana je bila polna navdušenega mladega občinstva.

Irena Tomažin: Okus tišine vedno odmeva

Kompozicije za glas in telo

Koprodukcija: Emanat in CD

Šlo je za ponovitev predstave, ki je bila premierno uprizorjena leta 2012.

Srečevanja glasov

Koprodukcija: Emanat in CD

Posebej odmeven in dobro obiskan je bil projekt *Srečevanja glasov*, povezan s ponovitvijo predstave *Okus tišine vedno odmeva*. To je raziskovalni umetniški projekt, ki je osredotočen na prepletanje petja in poznavanje ljudskega izročila s sodobnimi umetniškimi praksami. V Dvorani Duše Počkaj sta bili dvodnevni delavnici na témo glasu – vsak svojo sta vodila znana umetnika Damir Imamović in Svetlana Spajić. Ob dogodku sta bili pripravljeni tudi okrogli mizi z naslovom *Med občinstvom in občestvom* in pa *Ljudska pesem na sodobnih gledaliških odrih*.

Stanislava Repar: Slovenka na kvadrat

Monodrama v kabaretni preobleki

ŠKUC gledališče, CD, Ex Ponto (KD-B51), Apokalipsa, AEON – Slovaška

Režija: Nick Upper; igra: Lucia Siposová

To je kabaret po resnični zgodbi istoimenske knjige, ki je v slovenščini izšla leta 2009 in v slovaščini 2011. Te »razglednice iz Slovenije in Slovaške« Stanislave Repar so na zunaj nekakšen »corpus delicti« boja slovaške kandidatke-migrantke za slovensko državljanstvo od njene poroke s Slovencem naprej. Tudi ta ponovitev koprodukcijske predstave je bila dobro obiskana.

Barbara Novakovič Kolenc: Muzej pisem

Plesno-gledališka predstava

Produkcija: Muzeum Ljubljana in CD

Performerki: Petra Govc, Sanja Nešković Peršin

Zasnova in režija: Barbara Novakovič Kolenc

Korespondenca likovnih umetnikov 19. stoletja skozi oživljen muzej pisem niha med sedanostjo in preteklostjo ter vedno znova vznika v palimpsestne zgodbe o srečanjih, na katerih tečejo pogovori o umetnosti. Z dvema predstavama smo gostovali v Muzeju sodobne umetnosti v kraju Petach Tikva v Izraelu. Ta muzej v svoj program vključuje dela izraelskih in mednarodnih umetnikov različnih umetnostnih zvrsti: slikarstva, kiparstva, fotografije, videa, filma, arhitekture, instalacij in performansa.

Polona Vetrih, Saša Tabaković: Mi Ha Iš – kdo si človek

Gledališko-glasbeni večer

Produkcija: CD in Allegro; igrata: Polona Vetrih, Saša Tabaković; glasbeniki: Janez Dovč, Boštjan Gombač, Goran Krmar, Vasilij Centrih

Predstavo smo ponovili dvanajstkrat, sedemkrat v Kosovelovi dvorani in petkrat na gostovanjih po Sloveniji.

2. 3. 2 GOSTOVANJA SLOVENSКИH GLEDALIŠČ IN PRODUKCIJSКИH SKUPIN

Cankarjev dom je v letu 2014 izvedel štiri uprizoritve neljubljanskih slovenskih gledališč.

Iztok Mlakar: Sljehrnik

Produkcija: Gledališče Koper in SNG Nova Gorica

Tudi gostovalne ponovitve predstave v letu 2014 so bile odlično obiskane.

Nina Raine: Plemena

Gostovanje Slovenskega stalnega gledališča v Trstu

Režija: Matjaž Latin; igrajo: Vladimir Jurc, Maja Blagovič, Nikla Petruška Panizon, Romeo Grebenšek, Luka Cimprič, Lara Komar

Gostili smo predstavo Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta s slovensko praizvedbo drame *Plemena* britanske avtorice Nina Raine. Predstava se ukvarja s problematiko gluhotе in slišnosti ter služi tudi razmisleku, koliko se ljudje poslušamo. Ob tej priložnosti smo v Cankarjevem domu poskrbeli za prevod celotne predstave v jezik kretenj, da si je predstavo lahko ogledalo tudi gluhonemo in naglušno občinstvo. Povezali smo se z Zvezo društev gluhih in naglušnih Slovenije, ki so v Cankarjev dom pripeljali okoli dvesto petdeset članov iz vse Slovenije.

José Luis Alonso de Santos: Ljubezenske in šaljive slike al fresco

Mestno gledališče Ptuj, Zavod Margarete Schwarzwald

Režija: Marko Čeh

Ljubezenske ali šaljive slike so kratke zgodbe oziroma prizori, ki se med seboj dopolnjujejo v kolaž odlomkov iz različnih medčloveških situacij. Zgodbe so bogate ne samo s humorjem, temveč tudi s cinичnim razkrivanjem človeških usod skozi kratke skicirane predstave v malem. Vsaka od njih je nekako sklenjena zgodba, kot celota pa tvorijo mozaik, v katerem se jasno zrcali usoda človeka, razpetega med iskanjem smisla in iskanjem sreče, soočanjem s tegobami življenja in usodami drugih ljudi, ki tvorijo naš pekel in naša nebesa. Tako se je mladi režiser Marko Čeh s svojo mlado ekipo odpravlja na zanimivo popotovanje v svet (španskega) humorja.

William Shakespeare, Thomas Middleton

Timon Atenski

Režija: Janez Pipan

Produkcija: SNG Nova Gorica

Tragedijo *Timon Atenski* je, kot so ugotovile novejšе besedilne analize, poleg Shakespeara avtorsko soustvaril njegov sodobnik Thomas Middleton. Timon je nepopisno bogat atenski meščan, ki ima vse ljudi za prijatelje, zato jim nenehno poklanja dragocena darila. Ljudje to izkoriščajo, tudi oni njega obsipajo s pozornostmi, ki jih desetkratno vrača. Kmalu se izkaže, da Timon za vse to »prijateljstvo« nima več denarnega kritja, zato pričakuje, da mu bodo »prijatelji« priskočili na pomoč – kar se kajpak ne zgodi, zato se Timon zagrenjen umakne v osamo, kjer sovraži ne le vse ljudi, temveč vse stvarstvo. Novogoriška uprizoritev nosi podnaslov *Tragedija o denarju* ali *Kako človekoljub postane ljudomrznik*. Predstava sicer pri strokovni javnosti ni doživela uspeha, gledalci pa so jo spremljali z zanimanjem.

AGRFT

Tudi v letu 2014 smo sodelovali z AGRFT. Nedograjen prostor v petem nadstropju upravnega trakta CD je bil leta 2011 toliko usposobljen, da v njem potekajo vaje za gledališke predstave, v Dvorani Duše Počkaj pa študentje AGRFT predstavljajo svoje sklepne predstave.

Jean Racine: Berenika

Produkcija petega semestra dramske igre in gledališke režije

Režija: Juš A. Zidar; mentorja: red. prof. Kristijan Muck, izr. prof. mag. Sebastijan Horvat

Uprizoritev je bila v prvi vrsti namenjena predstavitvi mladih umetnikov, ki vstopajo v gledališki prostor, ter je pritegnila predvsem študente in strokovno zainteresirano občinstvo.

Navdušili pa sta poletni produkciji istega letnika z avtorskima projektoma *dokumentarnega gledališča*:

Tik pred revolucijo: Mladost

Režiser: Žiga Divjak; mentorja: izr. prof. mag. Sebastijan Horvat, red. prof. Kristijan Muck

Projekt raziskuje trenutek osamosvajanja generacije. Odraščamo v svet ekoloških katastrof, socialnega razdejanja, v svet diktature kapitala, v svet strahu, v svet, za katerega se zdi, da je brez prihodnosti. Kakšni so načini spoprijemanja z resničnostjo in kakšna je pot nove generacije, se sprašujejo

ustvarjalci. To je bila duhovita in pretresljiva izpoved mladih, ki so nalogo profesorjev opravili resno, zavzeto in profesionalno.

Uspeh

Avtorski projekt

Režiser: Tin Grabnar

»Kdo si ne želi biti uspešen? Ta uprizoritev bo tista, najboljša. Preprosto moramo uspeti, saj to vsi pričakujejo. Tudi mi pričakujemo, da bomo najboljši. Ampak zakaj?« To se v prvi osebi v ambientalni predstavi sprašujejo mladi študentje. Na odru spremljamo nastanek uprizoritve. Kot na filmskem traku sledimo ustvarjalcem, ki poskušajo narediti uspešno uprizoritev. Od začetne ideje pa vse do končnega »produkta« je pred nami razgrnjeno drobovje ustvarjalnega procesa. Štirje igralci in njihov režiser se trudijo prebiti skozi svet lastnih pričakovanj, družbenih pritiskov in osebnih soočanj. In predstava jim je, to je bilo očitno, uspela.

CAFÉ TEATER v Klubu CD

Partnerstvo med CD in Café teatrom je v letu 2014 potekalo v okviru uveljavljenega programskega in poslovnega sodelovanja minulih let. Café teater je samostojno načrtoval program v dvajsetih terminih, ki so jih imeli na voljo v Klubu CD, sodelovanje pa se je na željo naših partnerjev konec leta 2014 tudi izteklo. Café teater je izvedel devetnajst prireditev, ki so bile večinoma dobro obiskane: *Stand up Cabarete* Tadeja Toša, *La vita e bella*, večeri glasbe in poezije pod vodstvom Vite Mavrič; *Cabares Cabarei*, monokomedija Zijaha Sokolovića, T. Matevc in B. Kobal; *Poslednji terminal*, gledališka predstava, *Sto svečk za Ježka*, glasbeno-gledališki dogodek, *Kapobanda*, koncert Adija Smolarja, Marko Vezovišek: *Cuba libre*, gledališka predstava.

2. 3. 3 GOSTOVANJA IZ TUJINE

Compagnia Finzi Pasca, Švica

La Verità

Avtor, režiser: Daniele Finzi Pasca

Umetniški cirkus Compagnia Finzi Pasca iz Švice s predstavo *Resnica (La Verità)* smo prva dva dneva v letu 2014 ponovili še dvakrat; a z januarskim obiskom ne moremo biti zadovoljni: na dveh predstavah na Gallusovem odru si ga je ogledalo 1033 gledalcev.

Michelangelo

Avtorski projekt Tomaža Pandurja po motivih Krleževe drame *Michelangelo Buonarroti*

Mednarodna koprodukcija: HNK Zagreb, Mittelfest (Italija) in Pandur Theaters

Režija: Tomaž Pandur; dramaturgija: Livija Pandur; priredba besedila: Tomaž Pandur, Livija Pandur; glasba: Primož Hladnik, Boris Benko (Silence); oblikovanje svetlobe: Andrej Hajdinjak; igralci: Livio Badurina, Alma Prica, Iva Mihalić, Ivana Boban, Damir Markovina, Kristijan Potočki, Andrej Dojkić, Tomislav Krstanović, Romano Nikolić, Ivan Ožegović, Adrian Pezdirc, Jure Radnić

Izhajajoč iz drame Miroslava Krleže iz leta 1919 Tomaž Pandur uprizori dramo Michelangelove izmučene osebnosti, ki uteleša notranja nesoglasja, paradokse in probleme visoke renesanse. Uprizoritev razteguje klasično formo do skrajnih meja, hkrati pa jo umetniško plemeniti z novimi gledališkimi smermi.

Anton Pavlovič Čehov: Češnjev vrt

Produkcija: HNK Zagreb; režija: Vito Taufer; igralci: Alma Prica, Iva Mihalić, Ana Begić, Milan Pleština, Dušan Bućan, Franjo Kuhar, Danko Ljuština, Lana Barić, Ljubomir Kerekeš, Dora Lipovčan, Goran Grgić, Zvonimir Zoričić, Ivo Gregurević, Žarko Potočnjak

Češnjev vrt velja za eno najbolj prepoznavnih dram Antona Pavloviča Čehova. »Žalostno zgodbo o vsesplošni jalovosti časa, predstavljeno skozi usodo obubožane plemiške družine, ki se je po dolgem času vrnila na svoje rusko posestvo, se je Čehov odločil povedati veselo in zabavno,« o svoji režiji razmišlja Vito Taufer, pri kateri je upošteval tudi aktualnost besedila, ki ga določa izgubljenost sodobne družbe brez jasnih smernic.

Obe gostovanji iz Zagreba sta potrdili zanimanje slovenskega občinstva za hrvaško gledališko ustvarjalnost, tokrat v kombinaciji s slovenskima režiserjema. To je potrdil tudi izjemno dober obisk pogovora s Tomažem Pandurjem po predstavi, medtem ko je bilo zanimanje za pogovor z ustvarjalci *Češnjevega vrta* manjše.

21. festival Ex Ponto

Alfred Jarry: Kralj Ubu

Režija: Zoltán Balázs

Produkcija: Teater Maladype, Madžarska

Fenomen sodobnega Ubuja smo spoznali v nenavadni mešanici čistega gledališča, nesmisla in mitov – kot apokaliptično burko. S to uprizoritvijo je gostujoča skupina našemu občinstvu ponudila zgoščeno in kompleksno gledališko izkušnjo, ki nas je nagovorila v izvirnem gledališkem jeziku.

Radmila Vojvodić: Everyman Đilas

Režija: Radmila Vojvodić; igralci: Tihomir Stanić, Ana Vučković, Jelena Nenezić Rakočević, Gorana Marković, Karmen Bardak, Gordana Mićunović, Ljubica Barać Vujović, Simo Trebješanin, Dejan Ivanić, Dušan Kovačević idr.; produkcija: Črnogorsko narodno gledališče iz Podgorice. Predstava temelji na zgodovinskem gradivu in preverljivih dejstvih, zato jo v tem pogledu lahko opredelimo kot dokumentarno dramo, ki verodostojno osvetljuje življenje odpadnika Milovana Đilasa, med drugim avtorja knjige *Novi razred*. Umetniška sredstva, s katerimi avtorica izpričuje politično stvarnost, po drugi strani ustvarjajo izjemno estetsko, domala poetično odrsko delo. Gostovanje je spremljala tudi ekipa Črnogorske nacionalne televizije, ki je o gostovanju v CD pripravila dve 45-minutni oddaji.

2. 4 PLES

Načrtovani plesni program je bil izveden v celoti: 16 različnih predstav, s ponovitvami 24; program si je ogledalo 7340 obiskovalcev.

Na Gallusovem odru smo gostili štiri baletne hiše oz. skupine iz tujine; vse predstave so bile dobro obiskovane ter pri občinstvu in baletni strokovni javnosti odlično sprejete: Jazz balet iz Montreala, Balet ženevskega Velikega gledališča, francoski Balet Preljocaj in Balet HNK iz Zagreba. V letu 2013 so bila sodobnoplesna gostovanja v CD tako slabo obiskana, da smo v smislu vnovičnega pridobivanja občinstva leta 2014 prednostno programirali balet in iz njega izhajajoče oblike sodobnega plesa. V sklopu plesnih predstav, ki so nastale v koprodukciji z nevladnimi organizacijami, žal nobene ni mogoče izpostaviti kot presežne.

2. 4. 1 PLESNE KOPRODUKCIJE Z NEVLADNIMI ORGANIZACIJAMI

Uršula Teržan: Prijateljci še vedno

Produkcija: Celinke, CD; koreografija: Uršula Teržan in Tanja Skok; na odru: Tanja Skok, Uršula Teržan, Alena Medič, Igor Sviderski, Klemen Adamlje, Polona Juh; režijsko svetovanje: Yulia Roschina; oblikovanje zvoka in glasba: Mario Marolt; scenografija: Sanja Vatić; kostumografija, kreacija maske: Metka Megušar Bizjan, Irena Tozon Mrhar (*One Fiction Factory*). V produkciji Celinke in v koprodukciji s Cankarjevim domom je nastala že tretja predstava avtoric Uršule Teržan in Tanje Skok v zadnjih letih. *Prijateljci še vedno* je zanimiva predstava, ki nazorno in neposredno razpira medsebojne odnose. Kritičarka Daliborka Podboj je za Parado plesa zapisala: »Plesni projekt *Prijateljci* je še vedno dinamična animacija odlične izvedbe, ki slikovito razpira in pojmuje metafiziko medsebojnih odnosov, tudi nazorno poudarja skladje sožitja in osti egocentričnosti. Predstava je nastala v produkciji Celinke in koprodukciji s Cankarjevim domom, producentka pa je dramaturginja Klavdija Zupan. Cankarjev dom, kot je mogoče opaziti, ima dovolj posluha tudi za plesne uprizoritve, ki se jim nikakor ne uspe prebiti skozi finančna sita in rešeta naših kulturnih instanc, pa vendarle polnijo dvorane in se razvrščajo v scensko ospredje plesne umetnosti, ena teh je tudi predstava *Prijateljci še vedno*.«

Ana Pandur: Cabello 22,11

Produkcija: KUD Borza, CD; avtorica: Ana Pandur Predin; izvedba: Rosana Hribar, Ana Pandur, Vito Marenče, Robert Jukič; soustvarjalka giba: Rosana Hribar; avtorja glasbe: Robert Jukič in Vito Marenče; dramaturgija: Andreja Kopač

Navdih za svoje novo koreografsko delo *Cabello 22,11* je plesalka, koreografinja ter strokovnjakinja za španski jezik in kulturo Ana Pandur Predin našla v romanu *O ljubezni in drugih demonih* kolumbijskega pisatelja Gabriela Gracie Márqueza. Ana Pandur Predin v predstavi ne sledi romaneskni zgodbi, v ospredju pa vseeno lušči tematiko romana o ženski ter njenih življenjskih manifestacijah, o lepoti, boju, bolečini in trpljenju. V koreografiji prikaže življenjski cikel plesalke flamenka. Za Parado plesa je Daliborka Podboj zapisala: »*Cabello 22,12* je plesno-glasbena predstava, ki sledi stilu glasbeno-plesnih fraz flamenka, kjer se ples poraja v sozvočju z glasbo, ton in korak improvizirata v duetu ter se oblikuje lasten solistični prostor. Ana Pandur je balerina in je plesalka flamenka, ki tudi v tej predstavi združuje svoje plesno znanje in oblikuje v novo sodobno formo. Rosana Hribar pa v ostrinah svojega gibanja čuteče secira korake flamenka, da bi jih na novo oblikovala in prepoznavno vgradila v novi slovar sodobne tehnike. Če se strasti in bolečine plesalke flamenka, Ane, zrcalijo na njenem obrazu in iskrijo v očeh, je sodobna Rosana ves čas poglabljena v svoj notranji svet, ki ga skuša izpovedati in izdihati v energiji gibov, medtem ko je obraz stoično tih in miren. Gibalni razpon plesalke Ane se dviga v višine, medtem ko se Rosanina čistost plesnih linij gnete in razliva po tleh, zrcalita pa se dve diametralni plesni obliki dveh ženskih podobi, dveh različnih nabojev, ki jih plesalki zavejeta v duetih moči, nadvlade in upogljivosti.«

Urška Vohar: Tri psice, dva planeta, ena raketa

Produkcija: Emanat, CD; avtorica: Urška Vohar; koncept: Urška Vohar, Georg Hobmeier; izvajalke: Jelena Rusjan, Urška Vohar, Nataša Živković; dramaturgija: Simona Semenič; glasba: Matjaž Predanič

To je satirična, na trenutke presenetljiva, pa tudi igriva in raziskujoča predstava. V njej nastopajo tri kandidatke za misijo na Mars, ki tja tudi odpotujejo. Prihod na nenaseljeni planet se sprva kaže kot obilica novih možnosti in priložnosti za človekov duhovni in družbeni razvoj, a se na koncu izkaže, da vendarle ni pomembno, kje in v kakšnih geografskih razmerah živimo, ljudje smo ljudje ter svoje prtljage napuha, želje po moči in egoizma očitno nismo sposobni odvreči. Precej tragično sporočilo, ki pa je igrivo uprizorjeno.

Predstavo kritičarka Mojca Kumerdej v Delu dobro opiše: »V uvodnem delu frontalno proti občinstvu obrnjene kandidatke, ki v naslovu asociirajo na tri ruske pasje 'kozmonavtke' Lajko, Belko in Strelko, kostimirane v kratke hlače ter oprijeta zgornja oblačila artistke na trapezu, skozi značajске nianse in razlike – samozavestna in ambiciozna Jelena Rusjan, naivno novodobna Nataša Živković ter zadržana in praktična Urška Vohar –, predstavijo osebne motive za članstvo v misiji, nato pa si nadenejo napihljive kostume in s pomočjo ventilatorjev 'odletijo' proti rdečemu planetu. Prav napihljivi zelen, rdeč in moder kostum kostumografke Urške Recer, v katerih nastopajoče spominjajo na telebajske in ki naj bi ustvarili učinek 'lahkosti bivanja' v gravitacijsko drugačnih razmerah, so hkrati ključni scenski rekviziti, na katere je pripeta celotna predstava.«

Leja Jurišić, Jelena Rusjan: Kralj Lear: Izjava o zvesti ljubezni

Produkcija: Pekinpah/Kink Kong, CD; avtorici: Leja Jurišić in Jelena Rusjan; izvajalke: Leja Jurišić, Jelena Rusjan in Teja Reba; kostumografija, scenografija in oblikovanje luči: Petra Veber, glasba: Drago Ivanuš

Ta performans se ustavi v znanem delu zgodbe o Kralju Learu, da bi poudaril pojmovanje ljubezni. »Dramska oblika performansa o Kralju Learu *Izjava o iskreni ljubezni* se gleda kot novodobni trend brez reda in pravil, ko je vsebina nasičena s preobiljem informacij. Je neko današnje in aktualno iskanje novega v gibu in izražanju, predvsem pa novodobno antigledališče; je izničenje sedanjih gledaliških oblik in form. Vseeno pa se le jasno in preprosto izpiše misel, poudarjena v gledališkem listu: 'Ne gre za izjavo o iskreni ljubezni, ki izsiljuje ali je sama izsiljena, temveč za iskreno izjavo o ljubezni.' Izjava pa je javna, tako nekako kot zaprisega, in beseda naj bi bila porok resnice. 'Ampak besede lažejo. Kako laže telo?' se glasi še zaključek gledališkega lista. Z besedami lahko veliko tega izrečemo in opišemo, težje pa je golo besedo ali misel prenesti na sceno, posebej še zaobjeti v gibalno neverbalni abstrakciji. Leja Jurišić, Jelena Rusjan in Teja Reba so pojmovanje iskrene ljubezni rahlo

humorno zavile v šopek raznobarvnih telesnih osvajalnih pohodov na (besedo) ljubezen,« je za Parado plesa zapisala kritičarka Daliborka Podboj.

Enya Belak in Veronika Valdés: Profil in kazen

Produkcija: Flota, CD; koncept, koreografija, ples: Enya Belak, Veronika Valdes; dramaturgija: Andreja Kopač; avtorska glasba: Alja Zore, Jonas Žabkar; scenografija: Sabina Belak; kostumografija: Andrej Vrhovnik; oblikovanje svetlobe: Janko Oven; video: Jani Peternelj

Premiera dveh nadarjenih ustvarjalk nove generacije je neposredno povezana s časom in okoljem ter s težavami, ki pestijo generacijo, ki ji plesalki pripadajo. Tokrat se spopadajo z zasvojenostjo s socialnimi omrežji, z današnjo *elektronsko drogo*, ki se ji reče internet ali elektronska informatika. Za svoj ustvarjalni opus sta že prejeli značko Mete Vidmar, ki jo JSKD RS vsako leto podeli mladim nadarjenim ustvarjalcem. Sta tudi prejemnici nagrade Ksenije Hribar za perspektivno plesalko, ki jo dodeli Društvo za sodobni ples Slovenije.

Daliborka Podboj za Parado plesa razmišlja takole: »Scena je do konca domišljeno zastavljena, gibi pa inovativno razčlenjeni, tudi zanimivo komponirani, tako da je operativna simulacija človekovega komuniciranja z računalnikom docela izpostavljena. Na koncu se zgodi popoln odklop ekrana, ko se ta zruši do tal in kartonske škatle letijo po odru na vse strani v njunem boju medsebojnega obmetavanja. Temu sledi nova gradnja novega zidu, zlaganje pa poteka brez reda, vse dokler ni kartonska stena ponovno postavljena v višino, le da je tokrat rjava in je kartonska zasnova docela razpoznavna. Inteligentno zasnovana uprizoritev *Profil in kazen* v treh fazah stopnjuje stanja zasvojenosti. V prvi fazi je to nedolžno in koncentrirano sodelovanje, tokrat z elektronsko iluzijo, v drugi fazi pa telesni ustroj že uveljavlja svoja pravila in nastanejo čudne motnje, na koncu in v tretji fazi pa se neizogibno začne razkroj ali razpad preobremenjenega sistema, kakorkoli je zasvojenost mogoče zaznati in razumeti.« To je predstava dveh zelo mladih in ambicioznih plesalk čisto na začetku koreografskih poti.

2. 4. 2 PLESNA GOSTOVANJA IZ SLOVENIJE

He he helium

Produkcija: Hiša kulture Celje, Festival Velenje, The Kirov Dance Company, Udruženja Sretna družina (Sarajevo) in ISFTH Foundation (Nizozemska); koreografija: Igor Kirov; glasba: Goran Bojčevski

Osnova zanimivega dela je istoimenska pesem mlade sarajevske pesnice Adise Bašić. Simbolika minljivosti in očarljivosti balona, polnjenega s helijem, je sinonim za nekdanjo skupno državo ter osnova koreografije makedonskega plesalca in koreografa Igorja Kirova, ki s štirimi plesalci iz Hrvaške, Slovenije in Italije ter z Orkestrom HKC poustvari zgodbo o popotovanju po postjugoslovanskem kulturnem prostoru ali kot pravi sam: »Zgodbo o otrocih ločenih staršev, ki ponovno iščejo skupno pot.« Pomemben del projekta je tudi avtorska glasba slovensko-makedonskega skladatelja in klarinetista Gorana Bojčevskega.

Gala večer novih baletnih koreografij na slovensko glasbo v produkciji Društva baletnih umetnikov Slovenije je z eno koreografijo počastil obletnico skladatelja Lojzeta Lebiča in predstavil dve nagradjeni deli Prvega slovenskega tekmovanja koreografskih miniatur. Že nekaj let opažamo, da se ponavlja izbor slovenske glasbe. Težko bi govorili o prepričljivi vsebinski povezavi med glasbo in plesom. Ugotavljamo, da je prireditev sicer dragocena za mlade koreografe, vendar je zaenkrat namenjena predvsem ožjemu članstvu Društva baletnih umetnikov Slovenije.

Valentina Turcu, sijoča koreografska zvezda

Mali plesni simpozij

Pred predstavitevijo del *Tango*, *Radio & Juliet* in *Hommage à Stravinsky*, treh projektov plesalca, vodje mariborskega baleta in danes že mednarodno uspešnega koreografa Edwarda Cluga, smo v letu 2013 v Cankarjevem domu priredili *Mali plesni simpozij* z gosti – poznavalci, z namenom, da bi osvetlili koreografovo dosedanje umetniško pot in posebnosti njegovega plesnega jezika. V letu 2014 pa smo pred gostovanjema baletnih predstav *Romeo in Julija* in *Carmen* v Klubu Lili Novy s pomočjo

strokovne refleksije spoznali doma in v tujini vedno bolj prepoznavno koreografinjo Valetnino Turcu. Gostje simpozija so bili njeni sodelavci in sopotniki: koreograf Edward Clug, režiserja Krešimir Dolenčič in Janusz Kica, Boštjan Narat, glasbenik in vodja skupine Katalena, primabalerina, danes direktorica baleta v Splitu Almira Osmanović, plesna kritičarka Daliborka Podboj ter nekdanji plesalec Vojko Vidmar. Pogovor je povezovala plesna dramaturginja in publicistka Andreja Kopač. Gostje so bili pozvani tudi k odstiranju novih plasti Valentininega plesnega jezika in koreografskega izraza, na kar je usmerila svoje izzivalno vprašanje tudi moderatorka: posebnost oz. koreografski unikum Valentine Turcu. Čeprav naj bi bil simpozij že po definiciji tudi strokovne narave, se ob obilici prijaznih anekdot, pohval in izrazov občudovanja, analize njenega plesnega jezika nihče od udeležencev ni neposredno lotil. Takšni osvetlitvi se je še najbolj približal Clug v programski knjižici: »Po dragocenih, dolgoletnih izkušnjah v sodelovanju z vplivnimi gledališkimi režiserji v dramskih predstavah lahko trdim, da je Valentina izumila svojo baletno-gledališko govorico. Njen svet, ki izhaja iz čiste baletne tradicije, se preliva v nove plesne razsežnosti, ki neposredno komunicirajo z gledalcem in ga čustveno napajajo, plesalca pa postavijo v dognano estetiko, ki vodi do ekstatične izpovedi ... Tako nemirna duša, kot je njena, nikoli ne počiva in si tega niti ne želi. Ona se daje, žrtvuje – po potrebnem in tudi ne – predvsem pa živi za gledališče. Želim ji, da bi bila srečna, da bi našla svoj mir, čeprav brez teh impulzov ne bi bila ona in brez njih ne bi mogla živeti.«

Produkciji ansambla Baleta SNG Maribor, obe v koreografiji Valentine Turcu:

Romeo in Julija

Glasba: Sergej Prokofjev

Carmen

Glasba: Rodion Ščedrin

Zadnji predstavi leta v Gallusovi dvorani sta bili v znamenju dveh koreografij Valentine Turcu in Baleta SNG Maribor. Njeno videnje baleta *Romeo in Julija* na glasbo Sergeja Prokofjeva se osredotoča na nasilnost zgodbe tragično sprtih družin zaljubljenecv iz Verone, predstava *Carmen* na glasbo Rodiona Ščedrinsa pa izpostavlja razpetost protagonistke; predstavi prežema vseprisotna želja po izražanju dramatičnosti in strasti, ki sta prepoznavni potezi avtoričinih koreografskih zgodb. Dosegli smo dober obisk obeh prireditev in lep odziv občinstva, v prihodnje želimo gostovanja mariborskega baleta organizirati z orkestrom, ki je bil tokrat zaseden v matični hiši.

2. 4. 3 FOLKLORA

Akadska folklorna skupina France Marolt je uspešno izvedla tradicionalni letni koncert; predstava *Prinašalci* je iskala navdih v stopinjah obrednih obhodov kolednikov in prikazala rituale, ki so pomembneje zaznamovali časovne cikle in prostorske predstave ljudi iz preteklosti.

2. 4. 4 PLESNA GOSTOVANJA IZ TUJINE

Na Gallusovem odru smo gostili štiri baletne hiše oz. skupine iz tujine: vse predstave so bile dobro obiskovane ter pri občinstvu in baletni strokovni javnosti odlično sprejete.

Jazz balet iz Montreala: Zero in On, Night Box, Harry

Gostovanje skupine Jazz balet iz Montreala, ki deluje pod umetniškim vodstvom Louisa Robitaillea, je v delih *Zero in On*, *Night Box* in *Harry* razprlo pogled na koreografsko usvarjanje plesnega žanra, ki klasično jazzovsko tehniko oplaja s sodobnim plesnim gibom, gledališkimi in video elementi. Z dramaturško uravnoteženim lokom treh koreografij avtorjev Cayetana Sota, Wen Wei Wanga in Baraka Marshalla, odlično svetlobno podobo in brezhibnim plesnim izrazom je skupina upravičila pričakovanja ljubiteljev kakovostnega in komunikativnega plesnega izraza.

Balet Velikega gledališča iz Ženeve: Sen kresne noči

Konec maja je Balet Velikega gledališča iz Ženeve gostoval s stvaritvijo *Sen kresne noči* v novi koreografiji Michel Kelemenis na Mendelssonovo glasbo. Zapletene Shakespearove komedije

zmešnjav se je koreograf lotil z nekaterimi redukcijami ter jo zastavil v razkošno minimalističnem in temačnem tonu. V vseh vizualnih elementih je bila predstava prepričljiva, šibko dramaturško izpeljavo pa je uravnovesil vrhunski plesni pripevek tako obeh solistov kot kakovostno homogena skupina.

Ballet Preljocaj: Noči

Oktober je gostovala skupina Ballet Preljocaj s predstavo *Noči (Les Nuits)* v koreografiji Angelina Preljocaja, ki je prepričala z abstraktno, na asociativnih motivih temelječo pripovedjo o reminiscencah ženskega v različnih vzhodnjaških kulturah in izpostavila današnji vpliv na odnose med spoloma v sodobni (ne le sredozemski) družbi.

Balet HNK Zagreb: Ana Karenina

Veliko zanimanja občinstva in strokovne javnosti je doživelo novembrsko gostovanje Baleta Hrvaškega narodnega gledališča iz Zagreba z baletno uspešnico *Ana Karenina* na glasbo P. I. Čajkovskega. Zagrebški baletni korpus je pokazal izjemno plesno kondicijo in izrazno vitalnost z vrhunskimi solisti; šibkejša plat sta manj sofisticirana dramaturška izpeljava in tipizirane koreografske rešitve.

2. 5 FILMSKI PROGRAM

Filmski program v letu 2014 smo uresničili v skladu s pričakovanji. V prednovoletnem času smo denimo dodali projekcije nekaterih bolj komercialnih in vsebinsko atraktivnih filmov, ki na kakovostni ravni po naši oceni niso odstopali od siceršnjih standardov v Cankarjevem domu. Nekatere odpadle dogodke smo zamenjali z drugimi, npr. jesenski Cikel gruzijskega filma je nadomestila Retrospektiva sodobnega japonskega filma.

Osrednja dogodka sta bila kot običajno oba festivala v organizaciji Cankarjevega doma (Liffe in Festival dokumentarnega filma – FDF) ter Festival gorniškega filma, ki ga pripravljamo v sodelovanju z Društvom za gorsko kulturo. Liffe navkljub recesiji ohranja zavidljivo raven obiskovalcev; po rahlem upadu v letu 2013 smo znova dosegli porast števila obiskov, saj smo letos izdali več kot 46.000 vstopnic, kar je v dometu pričakovanj zadnjih desetih let, ko je imel Liffe med 45.000 in 50.000 obiskovalcev. Obenem z zadovoljstvom ugotavljamo, da sta tudi medijska podpora in splošno zadovoljstvo obiskovalcev ter strokovne javnosti ostala na presežni ravni. Letos smo pridobili novega medijskega partnerja, Multimedijski portal RTV Slovenija, ki je s sproščeno vizualno podobo in zanimivimi vsebinami poskrbel, da smo široko nagovorili tudi mlajše občinstvo, ki povečini ne spremlja več tradicionalnih (tiskanih) medijev. Izobraževanje mladega občinstva nasploh ostaja prednostna naloga Liffa, česar se lotevamo z razvejanimi in različnimi akcijami; najmlajše nagovarjamo s Kinobalomom, programom ter pripadajočimi predavanji za osnovne in srednje šole, zahtevnejše občinstvo s strokovnimi omizji in seminarji, ki jih organiziramo v sodelovanju s Centrom Ustvarjalna Evropa v Sloveniji, še posebej dejavni pa smo bili pri vzgoji filmske prakse, ki smo jo izvedli s petdnevno delavnico Nori na evropski film.

Festival dokumentarnega filma ostaja drugi najpomembnejši dogodek filmskega programa, ki ga skušamo v danih produkcijskih okoliščinah programsko izoblikovati čim bolj zanimivo. V sodelovanju z Amnesty International Slovenija, ki ostaja naš glavni partner, smo razpisali filmski natečaj za mlade med desetim in dvajsetim letom. Namen natečaja je bil povečati ozaveščenost mladih o človekovih pravicah, zapisanih v Splošni deklaraciji človekovih pravic, ter jih spodbuditi, da o kršitvah razmišljajo tudi z osebnega oz. krajevnega vidika ter svoje vizije posnamejo v kratki, nekajminutni filmski obliki. Nagradjeni filmi so bili razglašeni na sklepni prireditvi festivala, skupaj z glavno festivalsko nagrado, ki jo z Amnesty podeljujemo že več kot desetletje.

Filmska distribucija je v letu 2014 postala zelo viden segment filmskega programa, saj smo v sodelovanju z lokalnimi distributerji predvajali kar osem filmov, kar se v Cankarjevem domu ni še nikoli zgodilo. Povečano število predvajanih filmov v distribuciji je deloma povezano z nestanovitnimi razmerami na domači distributerski sceni. V praksi bi to pomenilo, da številni kakovostni filmi bolj komercialne narave ne bi bili predvajani v Ljubljani, če jih v svoj program ne bi uvrstil (tudi) Cankarjev dom. Film *Hobit* smo na predlog kulturno-umetniškega programa tako uvrstili v kongresno-komercialni program CD, *Medzvezdje* in *Pingvini z Madagaskarja* sta bila predvajana v

okviru kulturno-umetniškega programa. Enako uspešni so bili nekateri klasični art filmi; v letu 2014 so vsi trije filmi iz zimsko-spomladanskega distribucijskega obdobja dosegli nadpovprečen obisk; med njimi je *Neskončna lepota* s skoraj tri tisoč obiskovalci dosegla rekorden obisk zadnjih desetih let, zato smo morali organizirati številne dodatne projekcije. Sicer v filmskem programu ostajamo pri pred časom uveljavljeni distribucijski logiki: Cankarjev dom zaradi preobilice filmov, ki jih vnaprej odkupijo večji in močnejši distributerji, ne more več konkurirati in sam odkupovati »privlačnejših« naslovov, zato nadaljujemo v letu 2012 zastavljeno smernico in predstavljamo filme, ki jih odkupijo lokalni distributerji.

2. 5. 1 FILMSKI FESTIVALI

16. MEDNARODNI FESTIVAL DOKUMENTARNEGA FILMA (FDF)

Od 12. do 19. marca 2014

Vse več dokumentarnih filmov dandanes zasledimo v programih velikih mednarodnih festivalov, kar je znak, da zanimanje in pozornost, namenjena dokumentarnemu filmu, naraščata. Dokumentarni film kot komentar našega časa in hkrati kritičen komentar igranemu filmu je deležen zadovoljivega zanimanja tudi v Sloveniji.

Na FDF 2014 je bilo predstavljenih dvajset celovečernih dokumentarcev. Programski sklopi so zdaj že tradicionalni: Tekmovalni sklop na temo človekovih pravic; Intimni in globalni portreti; Aktualni, družbeno-kritični dokumentarci. V sklopu Retrospektive smo predvajali pregled več kot štiridesetletnega ustvarjanja znamenitega poljskega dokumentarista Marcela Lozinskega, ki se je retrospektive udeležil tudi osebno.

16. FDF je v sodelovanju z Amnesty International Slovenija šestič organiziral tekmovalni sklop, v katerem tekmujejo filmi na temo človekovih pravic. Tričlanska mednarodna žirija je prvo nagrado podelila sirskega filmu *Vrnitev v Homs (Return to Homs)*. FDF je gostoval tudi v dvorani Slovenske kinoteke, kjer se je predvajal del programa in retrospektiva Lozinskega.

O festivalu so poročali vsi vidnejši slovenski mediji, še posebej obširno pa Delo, Pogledi, Dnevnik, Mladina, Radio Slovenija in RTV Slovenija.

8. MEDNARODNI FESTIVAL GORNIŠKEGA FILMA

Od 24. do 28. februarja 2014

Po obdobju, ko smo sklop gorniških in avanturističnih filmov predvajali v okviru Festivala dokumentarnega filma, smo se zaradi izjemnega zanimanja in velikega razmaha dokumentaristike na tem področju pred leti v sodelovanju z Društvom za gorsko kulturo odločili predstaviti izbor vrhunskih gorniških in avanturističnih filmov v novem okviru. Leta 2010 smo po enoletnem premoru program gorniških filmov vrnili v Kulturno-umetniški program Cankarjevega doma in sodelovanje nadaljevali tudi v letu 2014; na petdnevni festivalu so si obiskovalci lahko ogledali približno petdeset domačih in tujih gorniških in avanturističnih filmov vseh dolžin, filmski program so dopolnjevala predavanja vrhunskih alpinistov, predstavitev novih gorniških knjig, razstava gorniške literature in fotografije ter okrogla mize.

Predstavljeni filmi so se potegovali za glavno nagrado mesta Domžale, nagrado za najboljši film, najboljši film o gorski kulturi, najboljši film na temo okolja in gorskih športov ter najboljši film po izbiri občinstva. Program festivala je v celoti zasnovalo Društvo za gorsko kulturo iz Domžal.

25. LJUBLJANSKI MEDNARODNI FILMSKI FESTIVAL – 25. Liffe

Od 12. do 23. novembra 2014

Programsko najbolj ambiciozen projekt filmskega programa CD je tudi lani predstavil prerez najsodobnejše svetovne filmske produkcije. Premierno smo v Sloveniji prikazali 124 filmov (od tega 25 kratkih), med njimi več kot šestdeset celovečernih filmov, ki niso imeli zagotovljene distribucije za Slovenijo in jih po vsej verjetnosti ne bo mogoče več videti znotraj naših meja.

Na 25. Liffu smo nadaljevali delno predstavitev programa v Mariboru, kjer smo zavrteli 24 filmov.

Programsko izvedbo festivala je večinoma omogočila pridobitev finančnih sredstev zunaj javnih razpisov. Poleg glavnega pokrovitelja Telekom Slovenija je finančno podporo festivalu znova namenila tudi darovalka Tobačna Ljubljana d.d. Medijska pokroviteljica sta bila časopisna hiša Delo in

MMC RTV Slovenija. Festival v letu 2014 na razpisu ni pridobil sofinanciranja iz evropskih virov (dolgoletna navezava na program Media).

O festivalu smo našli približno 350 medijskih objav, o njem se je obširno poročalo tudi na spletnih straneh in v različnih priljubljenih blogih. Festival je spremljalo 140 domačih in tujih akreditiranih novinarjev. Filmi so bili prikazani na 290 projekcijah, od tega 24 v Mariboru. Obisk festivala je bil v skladu s pričakovanji, filme si je ogledalo več kot 46.000 gledalcev.

Kar zadeva programsko zasnovano festivala, smo prebrali v glavnem pozitivne kritike. V dnevnem časopisu Delo, ki je bil tudi medijski pokrovitelj 25. Liffa, so med festivalom vsak dan pol strani ali celo stran posvetili festivalu, kar je za Liffe pomemben podatek. Delo d.d. je kot medijski pokrovitelj sodeloval deseto leto zapored.

LIFFe kot večino prejšnjih let ni gostil velikih zvezdnških imen, zato pa je v mesto povabil veliko zelo zanimivih filmskih ustvarjalcev (letos več kot petdeset), ki so predvsem v evropskem filmu zelo cenjeni. Da bi bila srečanja med obiskovalci in filmskimi ustvarjalci, ki jih je festival gostil, bolj pristna, smo Drugo preddverje Cankarjevega doma zdaj že tradicionalno preuredili v festivalsko središče, kjer so bili združeni tako vsa logistika kot novinarsko središče ter prostor za srečanje in druženje.

LIFFe ostaja t. i. pregledni festival, ki ponuja v pregled množico filmov, tako ali drugače deležnih pozornosti na svetovnih filmskih platnih, njegovo osrednje programsko načelo pa ostaja predstavljanje novih avtorjev, katerih prvence in druge filme predstavljamo v tekmovalnem sklopu Perspektive. Podelili smo tradicionalne nagrade; vodomca za najboljši »mladi« film festivala je prejel avstrijski *Lahko noč, mamica*, nagrado fipresci ameriški neodvisni film *Mrhovinar*, za nagrado občinstva so gledalci izglasovali avstralsko socialno komedijo *Čarlijeva dežela*, nagrada za najboljši kratkometražec je šla v roke avstrijskemu filmu *Roke proti nebesom*.

2. 5. 2 FILMSKI CIKLI

Otroški in mladinski filmi z Nizozemskega

Nizozemski mladinski film se zadnja leta vse bolj postavlja ob bok skandinavski mladinski produkciji, ki je v tem pogledu najkakovostnejša in najbolj produktivna. Nizozemski ustvarjalci so te uspehe dosegli tudi s pomočjo spodbude javnih subvencij in težnje po filmskem izobraževanju najmlajših, kar se je odražalo tudi v vse številčnejši zastopanosti programa za mlade, ki ga vsako leto organiziramo na festivalu Liffe. V okviru kratkega cikla smo predvajali naslednje filme: *Proti nevihti* (starost 11+), *Pravi fantje ne jočejo* (starost 9+), *Skavti v Južni Ameriki* (starost 13+), *Pluk in njegov vlačilec* (starost 6+), *Moj pasji prijatelj Smrk* (starost 13+).

Sodobni japonski film

Predstavili smo sedem značilnih japonskih filmov, kakršnih v programih evropskih filmskih festivalov praviloma ne najdemo. To je bila redka priložnost za spoznavanje dela japonske filmske kulture, ki ni prilagojena okusu zahodnjaških gledalcev in kot takšna redkeje prestopi svoje meje. Predvajali smo naslednje filme:

- *Modra pomlad* (Blue Spring); režija Toshiaki Toyoda
- *Smejoči se žabec* (A Laughing Frog); režija Hideyuki Hirayama
- *Nova bitka/Zarota* (Another Battle/Conspiracy); režija Hajime Hashimoto
- *Mačka gre po svoje* (The Cat Leaves Home); režija Nami Iguchi
- *Štirinajst* (Fourteen); režija Hiromasa Hirose
- *Ogorki* (Embers); režija Kichitaro Negishi
- *Pacchigi! Ljubezen in mir* (Pacchigi! Love & Peace); režija Kazuyuki Izutsu

2. 5. 3 FILMI V DISTRIBUCIJI

Kakršen oče, takšen sin

(*Like Father Like Son*)

Japonska, 2013, režija: Kore-eda Hirokazu

Japonski cineast Hirokazu Kore-eda je na velikem platnu uprizoril starševsko dilemo, ki je očarala žirijo na festivalu v Cannesu. Nepričakovan klic iz bolnišnice uglednemu arhitektu obrne življenje na glavo: njemu in ženi sporočijo, da njun šestletni sin Keita ni zares njun, temveč so ga po porodu pomotoma zamenjali z drugim. »Gre za film, ki je obdarjen s 'posebnim' presežkom. In tako tudi je. Ta presežek je pedagoški traktat, v katerem ne gre za vzgojo otrok, ampak za vzgojo staršev, posebej tistega v vlogi očeta – ali kar celotne očetovske paradigme, ki je v globaliziranem svetu ni (več) mogoče razlikovati na zahodnjaško in vzhodnjaško, na, preprosto rečeno, pragmatično in duhovno. [...] Zasluga tega žalostno-zabavnega filma, naslov je seveda ironičen, je, da o teh krhkih zadevah ne govori skozi idejne predpostavke, ampak skozi emocionalno odzivanje na otroško dožemanje odnosov.« (Delo)

»Cankarjev dom je zadel v polno. Za božične in novoletne praznike je gledalcem ponudil dva filma o ljubezni. Na eni strani rojevanje ljubezni med dvema odraslima osebama, na drugi brezpogojno ljubezen otrok do tistih, s katerimi živijo, ki jih preživljajo in vzgajajo. Glavno vprašanje filma *Kakršen oče, takšen sin* je, kaj pravzaprav definira družino? Krvno sorodstvo ali skupne izkušnje? Na težko vprašanje, ki ga film postavlja, bo poskusil Kore-eda odgovoriti s svojimi filmskimi izkušnjami, saj se že skoraj dvajset let ukvarja z najbolj zahtevnimi trenutki človekovega življenja ter v svoji udarnosti in poseganju v nevtralizirane točke ne popušča niti za trenutek.« (Radio Slovenija; Gremo v kino)

Adelino življenje

(*La vie d'Adele*)

Francija, 2013, režija: Abdellatif Kechiche

Zmagovalec canskega filmskega festivala je iskren film o lezbični ljubezni, ki je občinstvo presenetil z nedvoumnimi prizori spolnosti. To je zgodba o petnajstletni Adele, ki ji razmerje s starejšim fantom ne prinese sreče; potem spozna Emmo, študentko umetnosti, ki jo najprej poglobi v debato o filozofiji in glasbi, nakar ji Emma postopoma začenja razkrivati svet pristnega poželenja. »Pri tem dobitniku zlate palme v Cannesu je treba najprej odsloviti slona v sobi: ali so dolgi in nazorni lezbični prizori upravičeni s stališča zgodbe, sporočilne in ne nazadnje umetniške vrednosti filma? Odgovor je preprost: da. V sklopu filma eksplicitni prizori ljubljenja dveh mladih deklet prikažejo sestavino njune ljubezni, ki je ključna za razumevanje oziroma dožemanje celotne zgodbe.« (Delo; Vikend)

»Adele je v šoli pri francoski književnosti slišala za Antigono, zato ve, da žensko naredi in osvobodi to, da reče ne. Ni pa vseeno, čemu rečeš ne. Dan, ko Antigona reče ne, je dan, ko umre. Ne pa tudi Adele: na dan, ko reče ne, zaživi. Lakota – itak lajtmotiv tega ritualnega eposa, dobitnika zlate palme, odgovora na Somrak – ju spodvije v dolge, neinhibirane, ekstatične prizore lezbičnega seksa, v katerih lahko vidite afirmacijo njune ljubezni, njune kemije, njune resistance, lahko pa tudi izpolnitev moških fantazij, napol ekshibicionistično, napol eksorcistično 'nastopanje' za moški (heteroseksualni, seksistični, fetišistični) pogled.« (Mladina)

Neskončna lepota

(*La grande bellezza*)

Italija, 2013, režija: Paolo Sorrentino

Portret Rima v vsem njegovem blišču in površinskosti, izjemnosti in izumetničenosti. Med dekadentne like nas popelje cinični, plehkega sveta naveličani pisatelj v eksistencialnem krču. Posvetilo Fellinijevemu *Sladkemu življenju*, ki je osvojil številne najpomembnejše nagrade, med njimi oskarja za tujejezični film in evropsko filmsko nagrado za najboljši film leta.

»Neskončna lepota prikazuje dekadentni razkroj italijanske družbe v okolju, ki je imelo eno najpomembnejših vlog pri kulturnem ustroju Evrope od antike prek Danteja do futuristov. Družba razpada, gnije in se duši v svoji trivialnosti, kričavosti, bleščavosti, medtem ko se sončni vzhod nad Kolosejem in pokrajina, ki zapolnjuje ozadja renesančnih slik, nista spremenila. Italija se sesuva: pred njenimi obalami se utapljajo tisti, ki upajo na boljši svet, po njeni zemlji pa hodijo oni, ki so vanj že davno nehali verjeti.« (Ekran) »V Jepovem praznem bolščanju lahko vidite tisto neoliberalno 'priložnost', ki nikoli ne razočara. V vseh teh jet-set rentnikih lahko vidite relikte sveta, ki se mu čas izteka. Tu lahko vidite meditacijo o visokih stroških ekonomske svobode.« (Mladina)

Popotovanje tisočerih okusov

(The Hundred-Foot Journey)

Indija, ZDA, 2014, režija: Lasse Hallstrom

Kulinarična komedija, prepojena s strastjo indijske kulture in tisočerimi okusi njihove kuhinje, film o »trku kultur«, ki ga v vasici na jugu Francije sprožita sosedski restavraciji, elitni lokal s tradicionalno francoski kuhinjo in novonastala indijska eksotika, ki postane gastronomski hit.

Medzvezdje

(Interstellar)

ZDA, 2014, režija: Christopher Nolan

Novi film Christopherja Nolana, enega najvidnejših režiserjev, ki ustvarjajo v današnjem Hollywoodu, je izvirna, metafizična mešanica družinske drame in znanstvene fantastike, ki v tradiciji Stanleyja Kubricka in Terrencea Malicka pripoveduje zgodbo o univerzalnih stvareh: človeških odnosih, ljubezni, staranju, strahu, raziskovanju neznane.

»Medzvezdje je intimna drama, ki postavlja družinske odnose (predvsem razmerja med očeti in hčerami) v nenavadne okoliščine časovne relativnosti. Pri tem film ne pozabi vračunati ljubezni kot magične sile, ki očitno vselej najde pot za človeka in človeško vrsto. Vsekakor bi bilo za konsistenco in prepričljivost filma bolje, če bi se vsaj kakšni od teh tem odrekel. Toda Nolan je megaloman in hoče pokazati črno luknjo, prekrivanje časov, nove planete itd. To ima včasih dramatične učinke, včasih pa deluje bizarno in smešno. Je pa v zamahu čez čase, svetove in največje dogodke v življenju človeške vrste tako monumentalni, da hočeš nočeš zbujajo fascinacijo.« (Delo)

»Čeprav so si v Cankarjevem domu pridobili pravico do ekskluzivnega predvajanja tega filma, pa pri tej odločitvi ne gre za komercializacijo, temveč prej za še eno korekcijo anomalije. Na filmsko ponudbo v Ljubljani – zaradi števila potencialnih gledalcev pa tudi v preostalih slovenskih mestih – je namreč vse prepogosto vplival dolgoletni monopolni položaj Koloseja med kino prikazovalci. [...] Medzvezdje ni tiste vrste znanstvena fantastika, kakršno nam na primer prinašajo filmi, kot so Maščevalci ali Transformerji, temveč prej avtorski projekt, kakršnega sta bila v tem žanru v preteklosti zmožna že na primer Stanley Kubrick ali Ridley Scott.« (Pogledi)

Alan Partridge: Alfa samec

(Alan Partridge: Alpha Papa)

VB, 2013, režija: Declan Lowney

Izmišljeni radijski lik DJ Alan Partridge, ikona angleškega radijskega humorja, je po dvajsetih letih našel pot tudi na filmska platna. Lik Alana Gordona Partridgea sta leta 1991 ustvarila Armando Iannucci in Steve Coogan, ki ga je vselej interpretiral, v tej filmski različici pa tudi utelesil. Alanu Partridgeu se zdi, da bo postal žrtev prevzema korporacije, njegov sodelavec je namreč prepričan, da bosta oba kaj kmalu ostala na cesti ...

»Iz neke danes žal vse bolj prepoznavne situacije je avtorska ekipa Steva Coogana ustvarila simpatično komedijo, ki jo odlikujejo rafalni dialoški tempo, smisel za samoironijo in karikiranje ter nekaj izvrstnih slapstick situacij. Spremljevalni liki so red do neke mere stereotipni, kar pa ni moteče, oz. zgolj pospeši ritem same komedije, ki ne izgublja časa z njihovim orisom. Coogan v podnaslovu filma ni zaman alfa samec, saj s svojo komedijantsko persono dobesedno nosi cel film na svojih plečih. Avtorji filma prav dobro razumejo, da je komedija anarhični žanr, ki ruši avtoritarnost. Ta pa se dandanes manifestira predvsem kot vseobsegajoča finančna prisila. Ob tem sodobnem izhodišču pa je Alan Partridge: Alfa samec tudi lepo, skoraj nostalgичno posvetilo radiu kot mediju.« (Radio Slovenija)

Pingvini z Madagaskarja

(Penguins of Madagascar)

ZDA, 2014, režija: Eric Darnell, Simon J. Smith

Animirana komedija, namenjena najmlajšim, je nastala v produkciji priznane produkcijske hiše DreamWorks. Animirani liki, ki so v seriji *Madagaskar* nastopali zgolj v stranskih vlogah, so zdaj dobili lastno pustolovščino. V transkontinentalni parodiji na filme z Jamesom Bondom jih tvegane preizkušnje z Antarktike ponesejo v Benetke, v puščavo, Šanghaj, New York in Kentucky.

Hobit: Bitka petih vojska

(*The Hobbit: The Battle of the Five Armies*)

Nova Zelandija, ZDA, 2014, režija: Peter Jackson

Z oskarji nagrajeni režiser Peter Jackson je predstavil zadnji film iz trilogije priredb priljubljene literarne mojstrovine J. R. R. Tolkiena. *Bitka petih vojska* je veličasten zaključek pustolovščin Bilba Bisagina, Thorina Hrastoščita in družine škratov, ki so si od zmaja Smauga priborili nazaj svojo domovino, a so pri tem nehote osvobodili smrtonosno silo.

»Tisti, ki so odraščali z Jacksonovima sagama o Srednjem svetu, alegoričnosti niso potrebovali. In ko gledate obe Jacksonovi sagi, ki sta se zdaj, po Bitki petih vojska, zlili v en sam film, monumentalni 20-urni epos, lahko le zavirate tistim, ki štejejo 10 ali 12 let, saj bo to za njih formativni film – in to kakšen! Ta film jih bo oblikoval, definiral in senzibiliziral, z njim bodo merili vse drugo, razglašali ga bodo za 'najboljši film vseh časov'. Morda ni najboljši film vseh časov, toda lahko bi bil. Jacksonova saga o Srednjem svetu, v kateri so intimni trenutki tako spektakli kot bitke, podzgodbe pa tako vitalne kot glavna zgodba, je preprosto prevelika, da je ne bi jemali resno.« (Mladina)

Film Hobit smo predvajali v sklopu dejavnosti CD na trgu.

2. 5. 4 IZREDNE PROJEKCIJE / SODELOVANJE Z DRUGIMI PRODUCENTI

Razpotja

Urbani plesni film

Koncept, koreografija: Kjara Starič Wurst; režija: Vesna Zorman, Kjara Starič Wurst

Priredba uspešne predstave (koprodukcija CD, marec 2013). Močno zgodbo, polno čustev, odnosov in zapletov, so posneli na različnih urbanih prizoriščih v Ljubljani, od zapuščene tovarne Rog do obrežja Ljubljaničice, kar zbuja občutek, da se dogaja v resničnem življenju.

2. 6 KULTURNOVZGOJNI IN HUMANISTIČNI PROGRAM

2. 6. 1 KULTURNA VZGOJA

V okviru kulturnovzgojnega programa smo pripravili in izvedli 211 prireditev (od tega 119 različnih), ki so bile namenjene različnim starostnim skupinam; na dogodkih v okviru tega programa smo imeli 42.000 obiskovalcev. Poleg kakovostnega programa izjemno dober obisk pripisujemo dobremu komuniciranju s ciljnim skupinami (kontinuirano vzdrževanje odnosov z mentorji ter pridobivanje novih kontaktov in povezav z vzgojno-izobraževalnimi ustanovami na Kulturnem bazarju). Za leto 2014 je treba poudariti naravnost, ki smo jo uobličili v novi grafični podobi in sloganu »Kultura za nove generacije«, ki poudarja predvsem vključevanje novih medijev pri komuniciranju z mladimi po ogledu posameznih prireditev.

Po številu prodanih vstopnic šolskim skupinam letos ponovno izstopa predstava *Prosto po Prešernu*, ki je trenutno najbolj povpraševana kulturnovzgojna prireditev Cankarjevega doma. Številčen obisk te predstave lahko pripisujemo tudi smiselni časovni umestitvi – v tednu kulturnega praznika in Prešernovega dneva.

Pomemben segment vzgajanja občinstva je naša abonmajska ponudba (Moj prvi abonma, D best abonma, Ta hud abonma, Liffe po Liffu), ki je zasnovana raznovrstno in je tudi vključevala različne umetnostne zvrsti; dosegamo dober obisk (povečanje števila abonmentov) in pozitivne odzive obiskovalcev.

Producerski presežek kulturnovzgojnega programa je zagotovo nacionalni projekt Kulturni bazar, ki krepi zavedanje o vzgoji estetske senzibilnosti in spodbudah za kritično vrednotenje ter o možnostih, ki jih kulturne ustanove ponujajo posameznim ciljnim skupinam. Letos smo v okviru bazarja izvedli 68 različnih dvoranskih prireditev. Na bazarski dan sta premiero doživela kar dva projekta: koncert *Jaz sem ti* (z več kot stotimi nastopajočimi), ki smo ga ob sodelovanju Glasbene mladine Slovenije vključili v programski načrt za leto 2015, ter glasbeno-literarni projekt *Za devetimi gorami*, ki smo ga ob predlogu sprememb naknadno uvrstili v program za leto 2014. V okvir programskih sprememb sodi

tudi zamenjava koncerta *Peter Klepec* (koprodukcijsko sodelovanje z zasedbo Katalena) z gledališkim projektom *Veliki pok*, ki smo ga uresničili s koproducentom Zavodom Margarete Schwarzwald.

Pripovedovalski festival Pravlјice danes je tudi letos s svojim kakovostnim in obsežnim programom privabil obiskovalce različnih starostnih skupin. Gostili smo izjemno egipčansko pripovedovalko Chirine El Ansary; največ obiskovalcev je tudi letos pritegnil pripovedovalski večer *Pobrano na kup* z zanimivimi, znanimi gosti.

Ker kulturni koordinatorji niso izkazali zanimanja za glasbeni kulturnovzgojni učni uri *S harmoniko okrog sveta* (Marko Hatlak) ter *Komp in muzika* (Gregor Strniša), smo ju umaknili s programa. V letu 2014 tudi nismo ponavljali gledališke kulturnovzgojne učne ure *Igralec* (zaradi bolezni v ekipi); načrtovane ponovitve smo predstavili v leto 2015.

Ocenjujem, da je za nami uspešno programsko leto in da smo uresničili cilje, ki smo si jih zadali v programskem načrtu 2014: kakovostna ponudba, ustrezni in dostopni programi, neposreden stik otrok in mladostnikov z živo umetnostjo ter zelo pozitiven odziv tako tistih, ki jim je ta program prvenstveno namenjen, kot njihovih spremljevalcev.

GLEDALIŠKA VZGOJA

ABONMAJI ZA OTROKE IN MLADINO

Z abonmajsko ponudbo želimo dvigniti raven kulturne ponudbe za otroke in mladino različnih starosti ter jih – ob siceršnjih ciljih kulturne vzgoje – prepričati, da je obiskovanje kulturnih dogodkov tudi prijetno druženje in ustrezen način preživljanja prostega časa.

Moj prvi abonma za otroke od 4. do 8. leta je zasnovan po selektorskem principu (konzultant: Matej Bogataj); imel je 97 abonentov; v spomladanskem delu so si lahko ogledali: glasbeno predstavo *Otročje lahko muziciranje* (produkcija: CD); gledališki predstavi *Vitez železnega srca* (produkcija: Lutkovno gledališče Maribor) in *Zajtrk* (produkcija Slovensko narodno gledališče Nova Gorica); priredbo opere *Rdeča kapica* (produkcija: Čarobna dežela).

Na vseh predstavah je bila tudi številna neabonentska publika. Jeseni smo vpisali štirideset abonentov več kot minulo sezono; novembra so si ogledali plesno predstavo *Juri Muri v Afriki pleše*, v decembru pa koncert *Romana, otroci in pošast Pozabaaa* v produkciji zavoda Dream. Romana Kranjčan je s kreativno skupino (režija: Ivana Djilas, dramaturgija: Simona Semenič in Ivana Djilas, glasba: Lojze in Romana Krajncan, svetovalci za gib: Branko Potočan, kostumografija: Jelena Prokovič) uprizorila koncert svojih uspešnic, ki sta ga odlikovala tudi domiselni scenarij ter koreografije plesalcev prvakov državnih, evropskih in svetovnih plesnih tekmovanj. Projekt je bil v decembru uprizorjen tudi za šolske skupine in je v Linhartovo dvorano privabil 2952 mladih obiskovalcev.

V D best abonma za mladino med 10. in 14. letom starosti smo v sezoni 2013/14 vpisali 106 abonentov; v januarju smo odraščajnike navdušili s predstavo *Prosto po Prešernu*. Februarja in marca smo uprizorili dva vodena koncerta: *Godalkanje št. 1* v izvedbi Bojana Cvetrežnika in Simboličnega orkestra ter *Etnokronika* v izvedbi zasedbe Aleksandra Arsova s pevko Tinkaro Kovač. Abonma smo sklenili z uspešnico *Martin in Gregor ali Od junaka do bedaka* iz svoje lastne produkcije. V sezoni 2014/15 smo vpisali 113 abonentov, ki so si v novembru ogledali predstavo *Jaz, Batman* v produkciji Prešernovega gledališča Kranj, decembra pa *Piko Nogavičko* v produkciji SLG Celje. Predstavi si je ogledalo tudi veliko neabonentov, bili sta namreč razprodani.

V okviru Ta hudega abonmaja so si abonenti v januarju lahko ogledali predstavo *Prosto po Prešernu* v naši lastni produkciji, v marcu pa *Etnokroniko* – skupaj z abonenti D best abonmaja. V obeh primerih je šlo za združevanje abonentov, kar se je izkazalo za smiselno tudi v smislu druženja dveh bližnjih generacij ter odzivanja na dogajanje na odru. Prav spoznanja o medgeneracijskem povezovanju kot družbeni nujnosti so nas vodila k snovanju Bis abonmaja, ki smo ga prvič vpisovali jeseni in ga dodobra združili s Ta hudim. Za dijake, študente in t. i. zrelo občinstvo smo izbrali pet tematsko in zvrstno različnih uprizoritev. Tako so si v oktobru lahko ogledali gledališko predstavo Črnogorskega narodnega gledališča *Everyman Dilas*, v decembru pa projekt skupine Beton Ltd. *Vse, kar smo izgubili, medtem ko smo živeli*. Zadovoljni smo tako s številom abonentov (Ta hud abonma – 39; Bis abonma – 42) kot z rezultati ankete, ki je ovrednotila njihovo zadovoljstvo z izborom prvih dveh predstav.

PROJEKTI

Potem ko smo se producentom zasedbe Katalena dogovorili, da glasbeno predstavo *Peter Klepec* nadomestimo z novim glasbeno-igranim projektom v letu 2015, smo se odločili za koproducentstvo predstave za mladino *Veliki pok*. Predstava, nastala v koprodukciji Zavoda Margareta Schwarzwald, Mestnega gledališča Ptuj in Cankarjevega doma ter premierno izvedena 25. novembra v okviru prireditev ob Slovenskem knjižnem sejmu, je zasnovana kot gledališka učna ura in govori o šestih velikih umih, ki sveta niso le razlagali, ampak ga tudi spremenili. Odraščajniki, ki jim je namenjena, o teh genijih izvedo marsikaj, česar v šolskih učbenikih ne piše, ali kot pravi Tadej Čater v recenziji: »... Maruša Kink (režiserka in soavtorica teksta) in Mija Špiler (soavtorica teksta) predstavo popeljeta prek šolskih poslopij, s svojim konceptom presegata znanje, ki ga zapisujejo in podajajo kurikulumu zapriseženi učitelji, predvsem pa raziskujeta polje, kjer se srečujeta umetnost in znanost, kjer eksplodirajo najrazličnejše ideje in posledično stvaritve nove in spet nove ideje. In to na način, ob katerem se lahko iz srca nasmejimo, morda malce podvomimo, pa vendar se ob koncu strinjamo, da domišljija nima svojih meja. Predvsem pa sta zvesti načelu, da če znanstvenega problema ne znaš razložiti šestletniku, potem ga tudi sam ne razumeš. S čimer smo spet v šoli, kjer ostaja marsikaj nerazumljeno in zelo pavšalno povedano. Na tej točki je predstava *Veliki pok* tudi neke vrste kritika šolskega sistema.« Poudariti je treba, da je predstava doživela dober odziv tako pri strokovni javnosti kot pri občinstvu – na petih ponovitvah smo našli 1068 mladih navdušencev.

Leto prej – prav tako v okviru programa knjižnega sejma – smo s koproducentom Zavodom Margareta Schwarzwald premierno prikazali *Prosto po Prešernu*. Odziv gledalcev je že na premieri pokazal, da je predstava izpolnila naša pričakovanja in jih presegla. V letu 2014 smo jo namreč ponovili kar 23-krat, ogledalo si jo je 4393 gledalcev; povprečna zasedenost dvorane je bila 75-odstotna. Zanj smo uvedli posebno stran na družabnem omrežju Facebook, prek katere komuniciramo z gledalci – zastavljamo jim vprašanja, ki zadevajo identificiranje s Prešernom in doživljanje njegove poezije (v letu 2014 smo našli dva tisoč sledilcev strani, ki sodelujejo v komunikaciji, ter 974 »všečkov«).

Kritika je naš projekt *Martin Krpan ali od junaka do bedaka* (premiera je bila v januarju 2010) označila kot bistroumno in kratkočasno glasbeno-gledališko učno uro. Pavle Ravnohrib kot Martin Krpan in Boštjan Gombač kot Gregor sta v letu 2014 predstavo odigrala večkrat kot v letu poprej, bilo je enajst ponovitev za 2240 obiskovalcev.

Predstavi *Dogaja!*, ki duhovito in učinkovito prepleta izrazne možnosti plesnega in dramskega gledališča ter glasbe in videa, smo lani namenili en termin – ogledala sta si jo dva razreda dijakov.

GLASBENA VZGOJA

PROJEKTI

V okviru Kulturnega bazarja je nastal literarno-glasbeni projekt *Za devetimi gorami*, in sicer tri različne predstave za tri starostne skupine (do 9 let; od 10 do 13 let; od 14. leta naprej). Pesnica, pisateljica, pripovedovalka in vodja festivala Pravljice danes Anja Štefan pripoveduje zgodbe iz svoje knjige slovenskih pripovedi *Za devetimi gorami*, Boštjan Gombač in Janez Dovč, glasbenika z dolgoletnimi izkušnjami iz ljudske in avtorske godbe, pa besedam dodata glasbeni odmev. Vsi trije so svoje ustvarjanje nedavno prepletli na istoimenski zgoščenki. Občinstvo sodeluje v tej glasbeni pripovedi, prireditve so dobro sprejele vse tri starostne skupine. Projekt smo po bazarju ponovili še šestkrat za 1026 obiskovalcev; z njim pa smo dvakrat gostovali na srečanju slovenskih ravnateljev.

Otročje lahko muziciranje je projekt, ki sta ga Zlatko Kaučič in Boštjan Gombač premierno izvedla v okviru Kulturnega bazarja 2013; oba zelo čutna glasbenika – tolkalist in večinstrumentalist – sta se lotila razčleniti neblaglasje zvokov, ki ga zaznava otrok, in ugotoviti, kako otroci sploh slišijo svet okoli sebe. Nastal je koncert na otroške igrače, ki ga je pohvalila strokovna javnost, tudi odzivi otrok so bili izjemno pozitivni.

Sodelovanje s Slovenskim tolkalnim projektom je bilo uspešno tudi v letu 2014. Razvil je kulturnovzgojno učno uro in jo prilagodil dvema različnima starostnima skupinama. Tako *Tolkala za radovedneže* nagovarjajo najmlajše občinstvo in jim pripravijo duhovito koncertno predstavo, v kateri tolkala radovednežem razkrivajo svoje skrivnosti: zvok, izvor, razvoj, način igranja in vlogo v tolkalni skupini. *Tolkala od blizu* pa so namenjena nekoliko starejšemu občinstvu. Predstava klasične tolkalne glasbe z ritmi vsakdanjega življenja je nenavaden preplet resnega koncertnega ozračja s sproščenostjo

gledališča, ki nam približa najrazličnejša klasična in etnološka tolkala ter predstavi možnost uporabe vsakdanjih predmetov za ustvarjanje glasbe.

Projekt *Posluh! Recikliramo* – koncert za glasbila, izdelana iz najdenih, zavrženih in recikliranih materialov – je bil sprejet tako pri strokovni kot ciljni javnosti. Ustvarjalna ekipa – Blaž Celarec, Žiga Golob in Boštjan Gombač – je navdušila s svojo izvirnostjo in aktualnostjo.

Pri ponovitvah je treba poudariti sodelovanje s producentom Čarobna dežela; didaktično zasnovana priredba predstave *Pepelka* Sergeja Sergejeviča Prokofjeva, premierno izvedene v letu 2013, želi otrokom približati balet in druge oblike plesa, ki izhajajo iz baleta. Operno predstavo za otroke *Rdeča kapica* je zrežirala Yulia Roschina ter je bila ocenjena kot vesela predstava, polna presenečenj in izvirnih idej. Priredbo opere *Bastien in Bastiena* smo ponovili trikrat.

Omenimo še, da smo kulturnovzgojno učno uro *Terrafolk* – (p)osvojimo pesem drugega naroda ponovili le enkrat, prav tako projekt *Marko repa in skače* skupne Ba-rock.

SODELOVANJE Z GLASBENO MLADINO LJUBLJANSKO IN GLASBENO MLADINO SLOVENIJE

Glasbena vzgoja v Cankarjevem domu je zasnovana za skoraj vse starostne skupine, uresničujemo pa jo tako s kulturnovzgojnimi učnimi urami kot s specialnimi programi v okviru letnega programa Orkestra Slovenske filharmonije in Simfonikov RTV Slovenija. V programu glasbene vzgoje sodelujeta tudi Glasbena mladina Slovenije in Glasbena mladina ljubljanska. Sodelovali smo pri že uveljavljenih projektih: *Jazz v živo/Etno jazz*, *Srečanje s Policijskim orkestrom* in *Glasbena torta – Orkester se sestavi*. Omenjeni projekti so imeli odličen obisk in dober odziv.

FILMSKA VZGOJA

Filmsko vzgojo že več let zapored uresničujemo s filmskim abonmajem za mlade. Abonenti abonmaja Liffe po Liffu (izbrani filmi zadnjega festivala Liffe po presoji Simona Popka) so si spomladi ogledali filme: *Podmornica*, *Lore*, *Kavboj*, *Nekaj je v zraku* in *Klip*.

Z jesenjo smo abonma preoblikovali in abonentom ob izbranih filmih ponudili tudi refleksijo – abonma smo poimenovali Liffe po Liffu +. V oktobru smo prikazali film *Razredni sovražnik* režiserja Roka Bička (sledil je pogovor z glavnim igralcem Igorjem Samoborjem, ki ga je vodil Janko Petrovec), v decembru pa je bila na sporedu *Neskončna lepota (La grande bellezza)* režiserja Paola Sorrentina, ki ga je dopolnilo predavanje dr. Urbana Kordeša. Število abonentov smo v primerjavi s sezono 2013/ 14 skoraj potrojili – vpisali smo jih 98, dvorano pa so do zadnjega sedeža napolnili še neabonenti.

LIKOVNA VZGOJA

Da bi otroci med 4. in 14. letom ob ogledu razstav umetnine resnično polno doživeli, smo jim ob izbranih razstavah v Galeriji Cankarjevega doma poleg strokovnega vodenja zagotovili tudi dveurne zabavne ustvarjalne delavnice. Najprej so si razstavo ogledali s starostni skupini prilagojenim vodenjem, ob katerem so kot pomagalo služili delovni listi ali pobarvanke. Razstavljenim umetninam so se približali s pomočjo razlage, igre, zanimivih zgodb in tudi sodelovanja v pogovoru.

Ob razstavah *Vatroslav Kuliš* in *Osem slikark* je bilo zanimanje šolskih in drugih skupin zelo slabo, v treh mesecih smo izpeljali zgolj šest organiziranih vodenih ogledov. Ob koncu šolskega leta smo pripravili brezplačno vodenje po v maju odprti arheološki razstavi *Aquae Iseae* za vse mentorje osnovnih in srednjih šol ter naleteli na slab odziv. Tudi delavnice so bile slabo obiskane.

V novembru se je začel 11. slovenski bienale ilustracije; izvedli smo kar šestnajst vodenih ogledov za organizirane skupine, ki se jih je udeležilo 460 otrok. Nekoliko slabše obiskane so bile sobotne ustvarjalnice za otroke. Na petih delavnicah smo ustvarjali le s štirinajstimi otroki. Sicer pa so bile delavnice tematsko različne. Naslov posamezne delavnice je bil vselej povezan z vsebino bienala, preizkušali pa so se tudi v uporabi različnih materialov ter ilustriranju po navdihu umetnikov, ki so imeli razstavljen svoja dela. Razlog za slab obisk sobotnih delavnic lahko najbrž pripišemo dejstvu, da se je kljub oglaševanju (v dnevni periodiki, galerijski strani FB, portalih Dogaaja.se, Napovednik in MMC portal Za otroke ter obveščanju prek letakov v vrtcih in informacijskih točkah) ponudba delavnic izgubila v poplavi brezplačnih dogodkov za otroke.

V okviru Mednarodnega festivala Igraj se z mano, ki s svojimi dejavnostmi spodbuja povezovanje in tesnejše sodelovanje med otroki, mladostniki, odraslimi osebami s posebnimi potrebami ter večinsko populacijo vseh generacij, je zasnovan tudi istoimenski mednarodni likovni natečaj. V letu 2014 je potekal že sedmič. Cankarjev dom pa je gostil razstavo del, izbranih na tem natečaju – izpeljali smo zamisel, da jo otroci postavijo sami. Ob postavljanju razstave so tekale številne ustvarjalne spremljevalne dejavnosti (ustvarjalne delavnice in igre). Pomemben del projekta je torej tudi ustvarjanje okoliščin, v katerih si odrasli prizadevamo spoštovati predstave otrok, ter puščamo odprte možnosti izkustvenega učenja in odkrivanja novih estetik. Ocenjujemo, da gre za pomemben kulturnovzgojni projekt, saj vključuje tudi zaznamovane otroke oziroma otroke z družbenega obrobja; pripravljamo ga v sodelovanju z Zavodom za usposabljanje Janeza Levca.

LITERARNA VZGOJA

Najpomembnejši projekt na področju literarne vzgoje je bil v letu 2014 pripovedovalski festival Pravljice danes. Festival je potekal v sodelovanju s Slovenskim etnografskim muzejem, Kinodvorom in Pripovedovalskim varietejem. Program oblikujemo, vodimo in koordiniramo Barbara Rogelj, Cankarjev dom; Anja Štefan, pesnica, pisateljica in pravljíčarka; Irena Matko Lukan, urednica revij Ciciban in Cicido, in Alenka Veler, urednica mladinskega leposlovja pri založbi Mladinska knjiga. V sedemnajstih letih je program festivala izoblikoval naslednje stalne vsebine: pripovedovalske predstave za otroke, pripovedovalske večere za odrasle, nastop tujega gosta, odprto pripovedovalsko tribuno, izobraževalni in spremljevalni program. Poleg tega, da festival poudarja pripovedno izročilo naših prednikov, želi hkrati pripomoči tudi k negovanju sposobnosti pripovedovanja danes, med ljudmi nasploh. Zato vsako leto iščemo nove pripovedovalce. V letu 2014 smo izvedli zelo kakovosten program, ki spodbuja in dviguje tudi raven bralne kulture ter zavedanje o kulturni dediščini. Festival sam po sebi uvaja nov in vedno bolj odprt prostor umetniškega izražanja v povezavi s knjigo in govorjenim jezikom. Dotaknili smo se širokih ciljnih skupin in poskušali spodbuditi zanimanje za branje pripovedi iz ljudskega izročila ter njihovo posredovanje. Na festivalu so poleg sodelujočih iz vse Slovenije sodelovali tudi gostje iz tujine, med njimi je treba omeniti cenjeno egipčansko pripovedovalko Chirine El Ansary. Zahvaljujoč izdatnemu obveščanju javnosti prek vseh sodelujočih ustanov, pa tudi zato, ker je festival že zasidran v kulturnem dogajanju v prestolnici, smo z letošnjim obiskom festivala zadovoljni: dogodki v okviru glavnega programa so bili skorajda v celoti razprodani (1137 obiskovalcev), izjemno dober obisk smo opazili tudi na spremljevalnih dogodkih.

PLESNA VZGOJA

Plesnogledališko predstavo Ivane Djilas po motivih znane pravljice Toneta Pavčka in v produkciji Plesnega gledališča Ljubljana *Juri Muri v Afriki pleše* smo kot eno izmed presežnih produkcij uvrstili v Moj prvi abonma. Zaradi izrazitega zanimanja občinstva smo jo v okviru knjižnega sejma ponovili kar štirikrat, vedno v polni dvorani; dodana vrednost ponovitvam je bila dobro vodena delavnica o strpnosti in spoštovanju.

KULTURNI BAZAR

S Kulturnim bazarjem, ki smo ga 26. 3. 2014 že šestič izvedli v sodelovanju z Ministrstvom za kulturo, Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport, Zavodom za šolstvo RS, Ministrstvom za okolje in prostor, Ministrstvom za zdravje in pod častnim pokroviteljstvom Slovenske nacionalne komisije za UNESCO, želimo doseči boljšo obveščenost o kulturni ponudbi v Sloveniji ter v strokovni in širši javnosti prebuditi interes za kulturno-umetnostno vzgojo oziroma za kulturo.

Kulturni bazar je tradicionalno zasnovan kot oblika strokovnega usposabljanja za vse, ki se v vrtcih ter osnovnih in srednjih šolah ukvarjajo s kulturno-umetnostno vzgojo otrok, učencev in dijakov, za kulturne delavce, od leta 2011 pa k obisku vabi vse, ki jih kultura zanima, zlasti otroke in mlade ter njihove starše. Na prireditvi so predstavljene različne možnosti izvajanja kulturnih dejavnosti za otroke in mladino v okviru kurikula v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah (kulturno-umetnostna vzgoja kot kroskurikularna vsebina) ter občolskih in zunajšolskih dejavnosti za kakovostno in ustvarjalno preživljanje prostega časa otrok in mladine. Strokovne delavce in širšo javnost seznanjamo z

najnovejšimi strokovnimi spoznanji v kulturno-umetnostni vzgoji, tudi s pomembnimi svetovnimi in evropskimi dokumenti.

Tradicijo nadaljujemo tudi s Katalogom kulturnovzgojne ponudbe kulturnih ustanov iz vse Slovenije. Ta je uporabnikom od 26. marca 2014 na voljo v obliki spletnega imenika slovenskih kulturnih ustanov, ki delujejo na področju kulturno-umetnostne vzgoje.

Z dostopnostjo na spletu, aktualnimi informacijami, preglednostjo in možnostjo različnih podatkov še boljše služi svojemu glavnemu namenu: pripomoček za strokovne delavce v vzgojno-izobraževalnih zavodih pri načrtovanju kulturnih dejavnosti ter partnerskem sodelovanju in povezovanju s kulturnimi ustanovami. Pomemben pripomoček pa je tudi za kulturne ustanove – v pomoč jim je pri načrtovanju kulturnega programa, pri povezovanju z drugimi kulturnimi ustanovami ipd. Je tudi koristen vodnik za vse (tudi starše, stare starše ...), ki načrtujejo obšolske in zunajšolske dejavnosti za otroke in mlade ter si prizadevajo za kakovostno in ustvarjalno preživljanje njihovega prostega časa.

Kulturni bazar 2015 je obiskalo približno tisoč strokovnih delavcev z vzgojno-izobraževalnih zavodov iz vse Slovenije, študentov ter tudi nekaj predstavnikov kulturnih ustanov, ki so se udeležili celodnevne strokovne usposabljanja, ter več kot dva tisoč otrok, učencev in dijakov ter drugih obiskovalcev, ki so si ogledali razstavne prostore, predstave, razstave. Sodelovalo je več kot tristo kulturnih ustanov iz vse Slovenije, ki so na razstavnih prostorih predstavile svojo bogato ponudbo za otroke in mladino, v enem samem dnevu je potekalo več kot petdeset kulturnovzgojnih dogodkov, na razstavnih prostorih v treh preddverjih pa je bilo izvedenih skoraj sto trideset različnih dogodkov. Pri izvedbi dogodkov in na razstavnih prostorih sodelovalo več kot štiristo kulturnih delavcev iz vse Slovenije.

2. 6. 2 USTVARJALNOST MLADIH

Poslanstvo tega dela programa je spodbujanje in predstavljanje kreativnega potenciala mladih, kar smo v letu 2014 večinoma uresničevali s pomočjo selektorjev in koordinatorjev ter mentorjev. Nenehen stik z njimi namreč omogoča sledenje in prepoznavanje kreativnih skupin in presežnih stvaritev na posameznih šolah in v drugih okoljih. V okviru tega programa smo realizirali 19 prireditev (s 1421 nastopajočimi, kar je rekordno število).

TRANSGENERACIJE

Festival sodobnih umetnosti mladih

Festival dijaške kulture je treba videti predvsem kot prostor srečevanja dijakov z različnimi stališči, kot prostor, kjer se njihova potreba po artikulaciji sreča z vrstniki, s sorodnimi ustvarjalci, pa tudi s takšnimi, katerih postopke je treba premisliti in se do njih opredeliti. Prepričani smo, da je prikaz njihove dejavnosti pred vsemi, ki jih spremljajo, pred vrstniki, pedagogi in starši, pomembna nagrada in tudi spodbuda pri njihovih poklicnih odločitvah. Šele s spodbujanjem takšne mreže in spodbujanjem tistih mentorjev in entuziastov, ki jo omogočajo in se zanjo borijo na terenu, na srednjih šolah, je mogoče, da se vsak s talentom, pogumom in vizijo lahko izrazi.

Osrednja pozornost festivala, ki nadaljuje tradicijo nekdanjih Podob trenutkov, je še zmeraj namenjena gledališču. Ob ustvarjanju dijaških prestav se učijo abecede tako zapletenega medija, kot je gledališče, z vsemi zanj značilnimi izraznimi sredstvi; prostorom, kostumi, igro, režijo, glasbo, osvetlitvijo in drugimi elementi uprizoritve. Vendar je morda še pomembneje kot morebitno približevanje profesionalnemu gledališču omogočanje prostora, kjer dijaki lahko izrazijo svoje stališče, svoj generacijski pogled na svet in spregovorijo o stvareh, ki jih težijo. Ne samo današnja, vsaka družbena situacija do neke mere nagrajuje komformizem in ravno udejstvovanje v raznih zunajšolskih kulturnih dejavnostih je eden redkih in privilegiranih prostorov, kjer je mogoče reflektirati družbo in razmišljati o alternativah.

Priznanja podeljujemo z namenom, da bi poudarili dobre lastnosti posameznih ustvarjalcev ter okrepili samozavest njih in njihovih vrstnikov na področju ustvarjanja. Ocenjujemo, da smo v letu 2014 izvedli zelo kakovosten festival, ki je sam po sebi uveljavil nov in vedno bolj odprt prostor umetniškega izražanja srednješolcev. S programom smo najprej nagovorili dijake, odzvali pa so se tudi njihovi prijatelji, družine in mentorji (dostopnost je zagotovljena, saj so vsi dogodki v okviru festivala brezplačni).

Transgeneracije: **GLEDALIŠČE**

Najboljše gledališke predstave sta izbirala Petra Pogorevc ter Matej Bogataj in se odločila za devet tekmovalnih predstav. Letošnjo bero sta označila za raznovrstno. Zelo kakovostna bera niha od uprizoritev z roba, kjer se gledališče in ples stikata, do uprizoritev, ki so nastale na podlagi klasičnih dramskih del. Glavno nagrado, ki omogoča produkcijo v Cankarjevem domu, so prejeli gledališčniki Dijaškega doma Ivana Cankarja (DIC) za plesno-gledališko predstavo *Krasni novi svet*. Predstavo, ki je nastala pod mentorstvom Draga Pintariča, opisujejo kot odrsko stvaritev, v kateri osem izvajalcev in soavtorjev koncepta navduši s suvereno in natančno govorico svojega telesa. Predstavo sta žiranta opisala kot razgibano, izzivalno in kot celoto navdušujočo. Mentorsko nagrado so podelili Ani Kržišnik, mentorici Male gledališke šole Gimnazije Idrija za uprizoritev po delu *Plešasta pevka* Eugena Ionesca. »Ob obvladani igri, ki ne skriva neubranljivega igralskega ludizma, je v uprizoritev spretno vkomponiran tudi lokalni dialekt in nekaj močnih režijskih poudarkov,« je zapisano v obrazložitvi. Podelili so še dve enakovredni nagradi, ki sta ju prejeli Gledališka šola Prve gimnazije Maribor za uprizoritev *Razmerja po Beckettu* (nastala je po motivih enodejank, mentorica pa je bila Aleksandra Blagojević) in Gimnazija Poljane za uprizoritev Evripidove *Medeje* pod mentorstvom Nataše Homar.

Transgeneracije: **PLES**

Plesne in koreografske presežke plesne umetnosti sta v okviru festivala Transgeneracije ocenjevali Barbra Drnač in Daliborka Podboj. Najboljša predstava je gledališko-plesna prireditev s pridihom muzikala Gimnazije Bežigrad z naslovom *Gospodarja časa*. Predstava je nastala po konceptu dijakov ter v režiji in scenariju njihove maturantke Ane Lorger, tudi po njeni videoprojekciji, ki sta jo zasnovala z Žigo Predinom. Tudi scenografija in kostumografija sta delo dijakov, kjer se v ospredje postavlja maturantka Mia Paller. V lastnih koreografijah pa so sošolce urili Klara Lainšček, Špela Režek, Vid Vodnik, Zala Metlika in Domen Rozman. Najboljša plesna miniatūra je avtorski soloples *Na svetu kako?* Klare Drnovšek Solina, nad katerim je bedela mentorica Kim Kern z Glasbene šole Trbovlje. Najboljša plesalka je Staša Tušar, ki jo na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana usmerja koreografinja in mentorica Tanja Pavlič. Kot najboljša mladostna plesna kompozicija je prepričala samostojna koreografija plesalk Plesnega foruma Celje z naslovom *Big Furry Head*, v kateri so zaplesale Ana Cvelfar, Lia Hofman, Eva Plevnik, Ina Trefalt, Kaja Vajdetič in Pia Žižek. Najboljši improvizator je dijak umetniške gimnazije na Srednji vzgojiteljski šoli in gimnaziji Ljubljana (SVŠGL) Žiga Krajncan, najboljša koreografija pa je desetminutni samostojni segment *Nevidno telo 1H* zaključne produkcije umetniške gimnazije SVŠGL. Za mentorstvo je nagrajena plesalka, koreografinja in pedagoginja Vita Osojnik (smer *sodobni ples* na umetniški gimnaziji na SVŠGL).

Transgeneracije: **LIKOVNO PODROČJE**

Razstava, ki v okviru tega festivala predstavlja likovno ustvarjanje mladih, je namenjena spodbudi, da na področju vizualnosti razširijo že znana obzorja in se preizkusijo v različnih tehnikah: od slikanja, risanja, fotografije, oblikovanja plakatov, objektov pa vse do stripa. Z ustvarjanjem, tudi likovnim, se krepí svoboda, ki jo mladi pozneje lahko uresničujejo na različnih življenjskih področjih. Selektor Gašper Demšar je z izbranimi deli širšemu občinstvu poskusil posredovati del izrazov, ki jih dijaki uporabljajo za obravnavo različnih tem. Razstava je bila postavljena v Veliki sprejemni dvorani in je bila dobro obiskana.

Na področju likovne umetnosti so najbolj prepričali dijaki Srednje medijske in grafične šole Ljubljana. Maruša Rožič, Patrik Uršič, Alja Matjašič, Jan Jerlah, Mateja Domič, Damira Omerčević, Špela Lazar, Rebeka Gnezda, Ajda Berzin, Eva Saje, Zala Petrc in Matic Herceg so ustvarjali pod mentorstvom Mihe Kolenca. Z iste šole prihaja tudi nagrajenec Simon Pelko pod mentorstvom Špele Udovič. Srednji šoli za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani so nagrado prinesli Kaja Klančar, Grega Bodlaj, Luka Peterka, Jakob Tomšič, Nika Pavič in Matic Veber pod mentorstvom Aleksandra Brezlana. Gimnazija Jurija Vege Idrija je priznanje prejela za ustvarjanje Nine Justin in Mirjam Šivec, ki ju je usmerjala Irma Gnezda. Nagrajena je bila tudi Saša Škulj s Srednje šole za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani pod mentorstvom Sonje Lebedinec.

DRUGE PRODUKCIJE

V program smo vključili dve letni produkciji Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana – obe sta bili revijalne narave in tehnično zahtevni, a dobro pripravljeni; vsako od njih smo zaradi velikega zanimanja ponovili po dvakrat.

Lani smo znova povabili English Student Theatre II. gimnazije Maribor, dijaško gledališko skupino, ki izvaja muzikale v angleškem jeziku. V muzikalu *Romeo in Julija* se režiser Matjaž Latin poigrava z različnimi obrazy in s čustvenim stanjem glavnih likov. Na odru smo spremljali različne pare Romeov in Julij, kako na krilih ljubezni hitijo svoji usodi naproti. Muzikal odlikujejo odlična izvedba, scenografija in kostumografija.

V sodelovanju z Zvezo prijateljev mladine smo tudi v letu 2014 izpeljali odmevno prireditev Zlata bralna značka.

2. 6. 3 HUMANISTIČNI PROGRAMI

Humanistični program se je v letu 2014 uresničeval kot medij družbenosti, kot možnost srečevanja različnih zasebnih, družbenih in drugih politik, ideloških diskurzov, formalnih in idejnih sporočanj umetniškega dela. Z nekaterimi programi smo nadgradili in razširili siceršnje programe (razstavo *Aquae Iasae*, Festival gorniškega filma in Liffe, festival Druga godba), z določenimi izvirnimi cikli pa skušali odpreti prostor širše skupnostne participacije. Načrtovani program smo uresnili v celoti, dosegli smo nadpovprečen obisk.

POLITIKA IN MORALA: O POTEH IN STRANPOTEH NEKEGA SKRHANEGA SESTRSKEGA RAZMERJA

Cikel dr. Boruta Ošlaja

Ciklus predavanj *Politika in morala* je bil v CD izveden v treh večernih terminih. Prvo predavanje je pripravil filozof prof. dr. Borut Ošlaj. V njem je razprl nekatere temeljne probleme razmerja med politiko in moralo tako na zgodovinski kot načelni ravni, jih umestil v slovenske razmere ter kritično pretresel njihove značilnosti in odprte možnosti. Drugo predavanje je pripravil pravnik, esejist in nekdanji politik prof. dr. Marko Pavliha. V njem je pod drobnogled vzel ključno aktualno politično prakso v slovenskem prostoru, ki jo je osvetljeval iz pravnega in kulturno-kritičnega zornega kota ter se pri tem skliceval na bogate domače in mednarodne izkušnje. Na okrogli mizi, ki je z odprtim kritičnim dialogom sklenila dogodek, so poleg organizatorja in voditelja omizja prof. dr. Boruta Ošlaja sodelovali še nekdanji predsednik Republike Slovenije prof. dr. Danilo Türk, pravnik prof. dr. Marko Pavliha, publicist dr. Janez Markeš, iz aktualnih političnih vrst pa se je vabilu odzvala prof. dr. Ljubica Jelušič. V živahnem dialogu z gosti omizja in številnimi obiskovalci je bil osrednji poudarek namenjen iskanju odgovorov na moralno-politične dileme sodobne slovenske družbe, zlasti razpiranju vzrokov za nezadostno moralno-politično kulturo pri nas. Posebne pozornosti je bilo deležno tudi iskanje možnosti za politiko zavezujočih moralno-etičnih standardov, ki bi temeljili na prepričljivi in uresničljivi viziji humane družbe. Vsi trije večeri so bili razmeroma dobro obiskani ter vselej sklenjeni z zanimivimi in kritičnimi razpravami z občinstvom, zato ocenjujem, da je bil cikel uspešen.

SLOVENCİ, IDENTITETA, DEMOKRACIJA IN SUVERENOST

Cikel predavanj prof. dr. Boža Repeta

Prof. dr. Božo Repe, redni profesor za sodobno zgodovino na ljubljanski Filozofski fakulteti, je za Cankarjev dom pripravil izviren cikel; pomembna izhodišča so bila: kako se je pri Slovencih vzpostavljala in krepila regionalna identiteta; povezava in vpetost Slovenije in Slovencev v prostor Srednje Evrope ter (nad)nacionalne ideje; modernizacijski procesi, kulturni boj in demokracija na Slovenskem; glavni družbeni procesi v samostojni Sloveniji.

Cikel je bil zelo kakovosten; odlikoval ga je poljuden pristop, saj smo nagovarjali zelo široko ciljno skupino. Vsa štiri predavanja so posneta in si jih je mogoče ogledati na spletni strani Filozofske fakultete; za zdaj smo zabeležili več kot tisoč ogledov – ob 291 obiskovalcih, ki so bili navzoči na predavanjih v Kosovelovi dvorani.

SODELOVANJE Z VZPOREDNIMI EVOLUCIJAMI

Delavnica Marka Pogačnika 2014

Delavnica Marka Pogačnika temelji na avtorjevih izkušnjah pri njegovem delu na področju celostne ekologije, imenovane geomantija, in je hkrati ena od izraznih oblik njegovega umetniškega dela. Delavnica raziskuje možnosti aktivnega ali energijskega sodelovanja med avtorjem in občinstvom. V tridesetem letu delovanja se je Delavnica Marka Pogačnika posvečala dvema vzporednima evolucijama, ki sta po predavateljevem mnenju zaznamovali človekovo usodo – evolucijo vilinskih in živalskih bitij. Zastavil si je vprašanja, v kakšnem razmerju sta obe vzporedni evoluciji do človeškega bitja dandanes in kakšna je pri tem vloga rastlinskega in mineralnega sveta ter kako se spreminjata deleža obeh vzporednih evolucij v človekovem telesu, ki je še vedno zaznamovano z omenjenimi darovi obeh sestrskih evolucij. V primerjavi z minulimi leti je obisk Delavnice Marka Pogačnika nekoliko upadel, saj se zdi, da se krog ciljnega občinstva ni prenovil oziroma razširil.

SMISEL SOCIALNEGA IN ČLOVEKOVE PRAVICE: HEDNIKEP, ETNIČNOST, SPOL IN SPOLNA USMERJENOST V SLOVENSKI DRUŽBI

Cikel prof. dr. Darje Zaviršek

Cikel predavanj se je ukvarjal z aktualnimi temami socialnega in človekovih pravic s posebnim poudarkom na tistih področjih, ki so pogosto zanemarjena, ljudje pa tarče diskriminacij. Ta področja zajemajo ljudi z ovirami, etnične manjšine, ženske s psihiatričnimi diagnozami in ljudi, ki živijo v istospolnih skupnostih. V ciklu so predavateljice (dr. Darja Zaviršek, Elena Pečarič, dr. Jelka Zorn, dr. Urška Čebtron, dr. Irena Rožman, dr. Mojca Urek, dr. Petra Videmšek, Špela Urh, Natalija Đokić, Lili Zupančič, Ana M. Sobočan) analizirale najrazličnejše vidike socialnega ali človeškega v današnjem svetu in to tudi kritično prevpraševale, kot na primer: kakšne oblike socialnega živimo v obdobju poznega kapitalizma, kako so se transformirali kolektivni in intimni odnosi; kako se širijo socialna gibanja in upori, boji za avtonomijo in socialno pravičnost namesto socialne osteoporoze; kako ohraniti smisel socialnega v času birokratizacije vsakdanjega življenja, ko se človeka vidi kot »strošek« ali pa kot »odpadek«, ki ga lahko zavržemo, izničimo, pustimo umreti; kakšne so nove oblike nasilja, ki izhajajo iz prekarizacij, revščine, vsakdanjih frustracij, pa tudi iz tradicionalnih neenakosti kot so spolna in etnična, ter samoumevno spoštovanje laičnih in konfesionalnih sistemov. Odziv občinstva je bil dober.

O SENCAH

Predavanje dr. Marka Uršiča

Iz cikla predavanj, ki ga je dr. Uršič izvedel v letu 2013, v katerem je razmišljal o fenomenu sence ter premišljeval o sencah iz različnih zornih kotov (iz mitološkega, religijskega, filozofskega, psihološkega, umetniškega in znanstvenega vidika), smo v letu 2014 izvedli še zadnje predavanje z naslovom *O sencah svetov*. Za zadnje predavanje si je predavatelj kot izhodišče izbral kritični premislek o »presvetljenih« elektronskih sencah v sodobni virtualni realnosti, o »simulakrih« sociologa in filozofa Jeana Baudrillarda ter o »senčnih svetovih« v sodobnih znanstvenih teorijah »multiverzuma«, zlasti v kvantni fiziki Davida Deutscha.

ŽARENJE NOVIH ENERGIJ

Cikel pogovornih večerov

O najnovejših odkritjih in izkušnjah v umetnosti, znanosti, zdravju in ustvarjanju so v druženju z voditeljico sodelovali: Urška in Alex Lan, inž. Jože Žmavc (nekdanji sodelavec IJS), posebna gostja mag. Violeta Bulc; operna pevka Janja Hvala, saksofonist Matej Kužel in skladatelj Aleksander Arsov; pisateljica Tatjana Oblak Milčinski ter entheoterapevta Mateja in prof. Matej Šetinc; pravnica Danila Žorž in arhitektka Natalija Nanevska Đuriči ter hipnoterapevka mag. Asja Širovnik. Vsa srečanja so bila izrazito povezana z vrednotenjem umetniških del; to se je izkazalo kot plodno izhodišče, čeprav ne lahko, saj je občinstvo treba prepričati, da ne gre za tradicionalne »literarne večere«, pač pa komplementarno sinergijo najbolj svežih, intenzivnih in lucidnih odkritij, ki pomagajo razumeti preteklost in boljše delovati v sedanjosti, ki oblikuje skupno prihodnost. Prvi posnetek smo imeli objavljen na več platformah (www.ph-red.net, www.vibacom.si, www.sunofart.net) in je bil deležen številnih ogledov.

CIKEL PREDAVANJ OB RAZSTAVI *AQUAE IASAE*

Da bi reflektivno osvetlili razstavo *Aquae Iasae*, smo v sodelovanju z Arheološkim društvom pripravili niz štirih predavanj z vrhunskimi slovenskimi in hrvaškimi arheologi, ki so si sledila takole: Dora Kušan Špalj: *Kulti v svetišču rimskega zdravilišča Aquae Iasae* (Varaždinske Toplice) – nova spoznanja; dr. Bojan Djurić: *Med nimfami – Saxan: praktični vidiki rimskega kiparstva in kamnoseštva v Panoniji*; dr. Peter Davenport: *Aquae Sulis; novi pogledi na rimske terme v Britaniji* (Bath); dr. Igor Uranić: *Egipčanski kulti v rimski Panoniji*. Obisk predavanj je bil skromen kljub dobri promocijski akciji.

POZITIVNA PSIHOLOGIJA

Cikel predavanj

Tudi drugi cikel predavanj o pozitivni psihologiji (januar do junij 2014) je želel z vsemi svojimi predavatelji poslušalcem predstaviti, kaj lahko sami naredimo za boljšo kakovost življenja. Vključeval je naslednja predavanja: *Partnerski odnosi v luči Imago terapije in pozitivne psihologije* (Meta in Rudi Tavčar); *Uporaba Glasserje teorije izbire v vsakdanjem življenju* (Ana Nuša Kern); *Izstopimo iz cone udobja in nasmehnimo se novemu življenju* (Ksenja Špiler Božič); *Osebna energija – pot do naše pozitivne prihodnosti* (Danijela Brečko); *Varuh otrokovih dolžnosti* (Marko Juhant in Simona Levč). Za cikel smo prek socialnih omrežij in elektronskih sporočil dobivali same pohvale; količinsko se je to izražalo v praviloma razprodani Kosovelovi dvorani, zaradi česar smo se v dveh primerih prireditev preselili v Linhartovo dvorano. Vsako predavanje snemamo za Videlectures.net.

DRUGA PREDAVANJA IN OKROGLE MIZE

Z nekaterimi dogodki smo se odzvali na pobude različnih posameznikov, društev in organizacij: Gibanje svetovni etos Slovenije (pripravili smo posvet *Svetovni etos in celostna pedagogika*); Filozofsko društvo Slovenije (pripravili smo omizje ob svetovnem dnevu filozofije z naslovom *Orientacija v mišljenju – orientacija v življenju*); Društvo Mesto žensk (organizirali smo okroglo mizo *20 let kasneje – med preteklostjo in prihodnostjo Mesta žensk*).

2. 6. 4 LITERARNI PROGRAMI

Program za leto 2014 je upošteval uveljavljene stalnice in uvedel nekaj programskih novosti, s katerimi smo obogatili literarno ponudbo v prestolnici, hkrati pa utrdili čvrsto identiteto, ki jo ima Cankarjev dom kot prizorišče zahtevnejših in prestižnejših literarnih dogodkov.

LATINSKA AMERIKA DVEH GENERACIJ

Slovenskemu občinstvu sta se v okviru pričujočega projekta predstavila avtorja Sergio Ramirez in Ernesto Cardenal; oba sta na vabilo Cankarjevega doma prvič obiskala Slovenijo.

Z Ramierozom, enim najvidnejših pisateljskih imen Latinske Amerike, se je pogovarjal Marko Jenšterle, velik poznavalec družbenopolitičnega dogajanja na tej celini. Slovenci smo poznali pisateljev roman *Si se ustrašil krvi?*, pri Cankarjevi založbi pa je ob priložnosti avtorjevega obiska v prevodu Ajde Krajnc in Jasmine Markič izšlo delo *Margarita, lepo je morje*. Postavljen je v leto 1956, ko je skupina pesnikov pripravljala atentat na Somozo. Literatura po pisateljevem prepričanju združuje štiri elemente: ljubezen, norost, smrt in politično moč. In o tem je tekla tudi beseda na dobro obiskanem literarno-pogovornem večeru.

Ernesto Cardenal, eden največjih živečih špansko pisočih pesnikov, pa je v Cankarjevem domu skupaj z Grupo del Sol izvedel pravi literarni performans svoje poezije. Cardenal, katoliški duhovnik, teolog osvoboditve, levičar, revolucionarni aktivist proti diktatorju Somozi in minister za kulturo v sandinistični vladi, se je v Ljubljani ustavil med turnejo po Avstriji in Nemčiji. Pesmi piše v vsakdanjem jeziku, osebno pesniško izkustvo in videnje sveta prenaša z občutkom za pristno komuniciranje z bralci, kar je eden od bistvenih razlogov njegove priljubljenosti. Tudi naše, žal maloštevilno občinstvo je devetdesetletnega pesnika, dobro razpoloženega in duhovitega, zelo toplo sprejelo.

FESTIVAL ZGODBE – FABULA 2014

Mednarodni literarni festival

Cankarjev dom je bil tudi v letu 2014 osrednje prizorišče festivalskih dogodkov, kjer so v Klubu Cankarjevega doma potekali večeri z osrednjimi literarnimi gosti Fabule: Pétróm Esterháziem (Madžarska), s Juanom Goytisolom (Španija), z Jacqueline Raoul Duval (Francija), s Thomasom Brussigom (Nemčija) ter s slovenskimi gosti Miho Mazzinijem, Gabrielo Babnik, Nejcem Gazvodo, Alojzom Ihanom in Vesno Lemaic. Naknadni dogodek z Michelom Huellebecqom se je zgodil v Kinu Šiška zaradi nerazpoložljivosti ustrezne dvorane v CD.

Cankarjev dom kot glavni koproducent festivala je sodeloval pri pripravi programa festivala Fabula in omogočil produkcijo literarnih dogodkov na vrhunski ravni; udeležilo se jih je približno tisoč obiskovalcev, kar je za literarne prireditve izjemno veliko število. Cankarjev dom je z uspešno promocijo močno pripomogel k široki prepoznavnosti festivala med ljubljansko in slovensko javnostjo. Uspeh festivala večinoma pripisujemo odličnemu sodelovanju med organizatorjem in koproducentom. Festival pripravljamo v koprodukciji s Študentsko založbo.

LITERARNI DIALOGI: SLOVENIJA – ŠPANIJA

Niz javnih pogovorov med pisatelji obeh držav je zasnovan na skupnih interesih in aktualnih vprašanjih v literaturi in umetnosti ter kulturi nasploh. Namen večerov je bil obogatiti vzajemno znanje o literaturi, miselnosti in kulturi obeh držav, razpravljati o žgočih, za javnost pomembnih temah in jim zagotavljati odmevnost. V uvodu sta sodelujoča avtorja, slovenski in španski, prebrala kratka odlomka iz svojih knjig, sledil je vodeni pogovor med avtorjema in občinstvom.

»Dvojice« so bili naslednje: Barbara Simoniti in Angeles Caso; Ifigenija Zagoričnik in Soledad Puertolas; Stanka Hrastelj in Rosa Montero. Ti večeri so imeli zaradi bistroumnih sogovornikov ter dobro pripravljenih in referenčnih moderatorjev prav posebno dinamiko, zato smo se tudi zaradi izkazane naklonjenosti soorganizatorjev (Veleposlaništva Kraljevine Španije in Društva slovenskih pisateljev) odločili, da cikel nadaljujemo tudi v letu 2014. Večeri so bili dobro obiskani, pogovori pa so se nadaljevali v noč še na neformalnih druženjih.

KRITIKOVO OKO

Nov prostor za literarno kritiko (stenska objava) v Cankarjevem domu ima svoje specifično občinstvo. To je za razliko od bralcev strokovnih revij bolj splošno, saj gre za obiskovalce različnih prireditev v številnih prostorih Cankarjevega doma.

Z eno izjemo se je selektor Matej Bogataj odločil za slovenske avtorje. Ne samo zato, ker se mu zdi, da imajo domači avtorji večji učinek, saj je pogosto izbira potrjena tudi s strani žirij za razne nagrade – med izbranimi ne manjkajo kratkozgodbarski vrhovi, dobitniki nagrade Prešernovega sklada ali kresnika, za najboljši roman v letu – temveč ker je prepričan, da domači avtorji najbolje odražajo današnji trenutek.

VILENICA V LJUBLJANI

Septembra 2014 je potekal 29. mednarodni literarni festival Vilenica. Festival ima svoj sedež in večino dogajanja na Krasu, a svoje delovanje širi po vsej Sloveniji in v Severno Italijo. Zadnjih nekaj let uspešno sodeluje z našo ustanovo, kjer pripravi nekaj osrednjih festivalskih dogodkov. Lani je bil to osrednji dogodek ob izidu antologije sodobne manjšinske in priseljske književnosti v Sloveniji z naslovom *Iz jezika v jezik*. Gre za delo o položaju tujejezičnih avtorjev v Sloveniji in slovenskih avtorjev v zamejstvu, o odprtosti ali zaprtosti slovenske nacionalne književnosti, o tem, kaj prinašajo njihove poetike, o lastnih izkušnjah biti manjšinski oziroma priseljski pisatelj ali zgolj slovenski pisatelj, so spregovorili tržaški pisatelj in režiser Marko Sosič, slovenski avtor v središču 29. mednarodnega literarnega festivala Vilenica, pesnik, prozaist, literarni kritik in prevajalec Josip Osti, ki je zadnjo knjigo v svojem maternem jeziku napisal leto po prejemu nagrade vilenica, pesnik, prozaist, kolumnist in odgovorni urednik radijskega programa za italijansko narodno skupnost Radia Koper-Capodistria Aljoša Curović, pesnik, prevajalec, urednik, novinar in etnolog Albert Halász, ki ustvarja v madžarskem jeziku, ter Jadranka Matić Zupančič, dvojezična pesnica, ki piše in objavlja v maternem hrvaškem jeziku ter v slovenščini in prevaja slovensko poezijo in prozo. Večer je moderirala Lidija Dimkowska, pesnica, pisateljica in prevajalka slovenske in romunske književnosti,

sicer makedonskega rodu. Prireditve smo pripravili v sodelovanju z Društvom slovenskih pisateljev in Kulturnim društvom Vilenica iz Sežane.

LITERARNI VEČERI

V sodelovanju z Društvom slovenskih pisateljev smo priredili tri večere – sodelovali smo kot izvršni producenti in sopromotorji dogodkov: *Za Prešernom, Spomin na njih, naš spomin; Spominski večer za preminulimi pisatelji*. Večeri so imeli dober obisk, scenariji, ki so jih oblikovali na Društvu, pa so bili domišljeni.

Na tradicionalnem decembrskem večeru najnovejše prevodne literature članov Društva slovenskih književnih prevajalcev so svoje najnovejše prevode brali Sovretovi nagrajenci: Kajetan Gantar, Drago Bajt, Alenka Bole Vrabec, Aleš Berger, Jože Stabej, Srečko Fišer, Štefan Vevar, Niko Jež, Barbara Šega-Čeh in Tina Mahkota.

PRED IZIDOM IN OB NJEM

Tudi v letu 2014 smo predstavili novosti nekaterih založb (Anna E. Applebaum: *Strahote človeškega trpljenja v gulagih*; Cene Vipotnik: *Drevo na samem*; več avtorjev: *Osnovni pojmi in dileme državljsanske vzgoje*), ki jih sofinancira Javna agencija za knjigo; prireditve so potekale kot srečanja z novinarji in z zainteresirano javnostjo.

2. 7 RAZSTAVNI PROGRAM

Struktura razstavnega programa Cankarjevega doma tudi v letu 2014 ohranja izrazito pluralnost, saj posega na vsa področja vizualne umetnosti v skladu s svojim poslanstvom in prostorskimi možnostmi. Zaradi zmanjšanja sofinanciranja iz javnih sredstev je sicer v zadnjih letih vse manj tujih razstav, redke med njimi pa so usmerjene na sosednje države. V Galeriji CD kot osrednjem razstavišču so prevladovali likovne umetnosti, v Mali galeriji smo nadaljevali z raznovrstnimi projekti fotografske ustvarjalnosti, v večnamenskih prostorih CD pa postavili nekaj razstav iz arhitekture, oblikovanja in kulturne zgodovine. Uresničeni razstveni program je upošteval vse uveljavljene kriterije, po katerih so bile uvrščene domače in tuje umetniške produkcije, samostojne in skupinske, pregledne in tematske razstave. V celoti gledano je program tako na institucionalni kot individualni ravni povezovalno usmerjen in neguje vzpostavljeno dinamiko sodelovanj in koprodukcij z mrežo javnih in nevladnih ustanov in posameznikov v najrazličnejših organizacijskih oblikah. Prav tako dosega visoko stopnjo dostopnosti, saj so skoraj vse razstave brezplačne, razen redkih v prostoru Galerije CD.

Veseli nas, da z razvejanim sodelovanjem z različnimi kulturnimi subjekti odpiramo vrata zelo različnim umetniškim profilom, ne nazadnje so mnoga društva in (zlasti nevladni) zavodi prek letne ali bienalne predstavitve v CD našli možnost za predstavljanje ustvarjalnih dosežkov. V programe vse bolj vključujemo tudi mlade ustvarjalce, tako skozi celoletna cikla *Likovni kritiki izbirajo* in *Oblikovalska identiteta* kot na raznih skupinskih razstavah. Tudi na zadnjem Slovenskem bienalu ilustracije se ob uveljavljenih imenih z zanimivimi vizualnimi rešitvami predstavlja vse več mladih in najmlajših, ki se propulzivno uveljavljajo doma in v mednarodnem prostoru.

Spremenjene razmere v slovenskem medijskem okolju se najizraziteje kažejo v upadu kritičnih ocen v kulturi, tudi (ali zlasti) na razstavnem področju. Ocenjene so bile le pomembnejše razstave v Galeriji CD, skupno največ objav tako v tiskanih kot elektronskih medijih pa so pozele razstave osmih slikark in 11. slovenski bienale ilustracije, med fotografskimi pa Natečaj za fotografijo leta in razstava fotografov revije Mladina.

Zaradi prekinitve sofinanciranja MIK je prenehal delovati naš dolgoletni koproducent Zavod za kreativno produkcijo, s katerim smo pripravljali Natečaj za fotografijo leta revije Emzin, kar pomeni, da v letu 2015 v programu CD ne bo več tega pomembnega pregleda sočasne fotografske produkcije na Slovenskem. V prihodnje lahko pričakujemo še druge odstopne nevladnih soorganizatorjev od tradicionalnih sodelovanj (npr. projekt Slovenia Press Photo, razstava DOS). Podobna tendenca se izkazuje tudi pri samostojnih umetniških projektih, odvisnih od uspeha na projektnih razpisih Ministrstva za kulturo, saj dokaj nizke razstavnine, ki jih zagotavljamo iz programa, ne zadoščajo za kakovostno izvedbo razstav.

Žal so bile razstave v Galeriji CD (edinem razstavnem prostoru z vstopnino) slabo obiskane, kar je bilo še posebej zaskrbljujoče pri arheološki razstavi *Aquae Iasae* – finančno in tehnično-organizacijsko najzahtevnejšem letošnjem razstavnem projektu oziroma logistično najtežavnejšem po izvedbi razstave staroegipčanske umetnosti.

Razstavni program smo izvedli v načrtovanem obsegu, prišlo je le do ene vsebinske spremembe: namesto odpovedanega projekta *Slovenia Press Photo* smo v Veliki sprejemni dvorani Zavodu za varstvo kulturne in naravne dediščine omogočili predstavitev ob stoletnici delovanja.

V programskem letu 2014 smo uresničili 16 razstavnih projektov iz likovne umetnosti, kulturne zgodovine in arheologije, arhitekture, oblikovanja in fotografije, 20 manjših vizualnih postavitev, eno posredovanje razstave v tujino, eno tematsko razstavo ob drugih prireditvah v hiši, osem spremljevalnih programov, skupaj 38 razstavnih in 8 spremljevalnih dogodkov iz vizualne umetnosti. Hkrati so potekale programske priprave za prihodnje obdobje.

Ob razstavah smo izdali dva kataloga, devet zgibank, soizdali en katalog ter prevzeli dva kataloga v komisijско prodajo, natisnili dva plakata (za vse razstave zunaj galerije pripravljamo le manjše število računalniških plakatov). Ob razstavah v Galeriji CD smo izdali tudi tri dokumentarne videozapise. Razstave v Cankarjevem domu si je v letu 2014 ogledalo 79.970 obiskovalcev.

2. 7. 1 LIKOVNA UMETNOST – ARHEOLOGIJA (kulturna zgodovina)

Osrednje razstavišče CD je bilo v letu 2014 v znamenju likovne umetnosti, natančneje slikarstva in ilustracije ter arheologije, ta pa je bila zaradi izjemnih skulpturalnih najdb izrazito likovno naravnana. Približno do sredine februarja je bila v Galeriji CD še na ogled razstava znanega hrvaškega slikarja Vatroslava Kuliša z naslovom *Dela na papirju*, postavljena konec leta 2013 v okviru mednarodnega sodelovanja z Muzejem za umetnost in obrt, ki je pozneje leta 2014 recipročno gostil slikarsko razstavo Iva Prančiča v organizaciji naše hiše.

Pomlad je zaznamovala razstava osmih slovenskih slikark, ki so se začele uveljavljati po letu 2000, od tod naslov razstavnega projekta *Sodobno slovensko slikarstvo – Prve generacije po letu Nič – Od Joni Zakonjšek do Suzane Brborović*. Poleg obeh v naslovu omenjenih je kustos Andrej Medved izbral še dela naslednjih avtoric: Ksenije Čerče, Ire Marušič, Ane Sluga, Katje Sudec, Maruše Šuštar in Nike Zupančič. Razstava je nastala v koprodukciji z Obalnimi galerijami Piran, kjer je bila po Ljubljani postavljena v poletnih mesecih. In če je kazalo, da je sodobno slovensko slikarstvo po vrhuncih v osemdesetih in devetdesetih letih zašlo v krizo, se ob prelomu tisočletja zgodi ponovno in prelomno vračanje k sliki, tudi v mednarodnem okolju.

Razstavni program Cankarjevega doma se je ljubljanskemu kulturnemu projektu EMONA 2000 pridružil z arheološko razstavo *AQUAE IASAE (Varaždinske toplice)*, ki smo jo pripravili v koprodukciji z Arheološkim muzejem iz Zagreba. Na razstavi so bila premierno predstavljena najnovejša, izjemna odkritja ob zadnjih izkopavanjih na območju Varaždinskih toplic pod vodstvom višje kustosinje Arheološkega muzeja Dore Kušan Špalj, tudi glavne avtorice ljubljanske razstave. Projekt bo v letu 2015 po Ljubljani predstavljen tudi v matičnem zagrebškem muzeju.

Najnovejše arheološke raziskave, ki so bile izvedene v obdobju 2011–12, so pokazale zelo zanimive gradbene rešitve okrog naravnega izvira termalne vode, številne najdbe kamnitih spomenikov, reliefov, napisov in skulptur pa potrjujejo izjemen pomen, ki ga je to rimsko naselje imelo kot zdraviliško središče v obdobju od 1. do 4. stoletja n. št. Razstava je poleg originalne kamnite plastike (kipov in reliefov), epigrafskih spomenikov (žrtvenikov in posvetilnih napisov), arhitekturnih členov ter drugih, manjših arheoloških artefaktov obsegala tudi štiri kopije skulpture in reliefov iz zgodnejših izkopavanj (izvirniki so danes stalno postavljeni v Pokrajinskem muzeju Varaždinske Toplice), 3D-rekonstrukcije, fotografsko in filmsko gradivo. Večina razstavljenih eksponatov je bila prvič predstavljena javnosti, saj je v Ljubljano prispela naravnost iz avstrijskih restavratorskih delavnic.

Poleg izjemne postavitve, ki jo je zasnovala arhitektka Katarina Štok Predan z avtorskim oblikovanjem zvočnega okolja Boštjana Perovška, je bila razstava večplastno zanimiva: arheološko – kot prva postavitev in prva objava najnovejših najdb, arhitekturno – z odkritjem zapletenega kompleksa svetišča s templji in stebrišči okoli gradbeno zahtevno izpeljanega izvira termalne vode ter bazilikalnega dela s kopališči, likovno – zaradi neverjetnih, razmeroma dobro ohranjenih in kakovostno izdelanih skulptur in reliefov, ter ne nazadnje zaradi novih odkritij duhovnega in

religijskega življenja v tem delu rimskega imperija. Kljub vsem omenjenim zanimivostim in privlačni podobi celote je bil obisk razstave občutno pod pričakovanim. Celota je bila sicer dobro kritiško ocenjena, prav tako je bila dobro sprejeta med domačimi in tujimi strokovnjaki.

Slovenski bienale ilustracije je vsekakor likovni projekt, ki kljub najrazličnejšim dilemam ohranja ustvarjalno kontinuiteto in potrjuje odličnost slovenske ilustracije. Zveza društev slovenskih likovnih umetnikov in razstveni program Cankarjevega doma bienale od njegove ustanovitve leta 1993 naprej razvijata kot najpomembnejšo prireditve, posvečeno ilustraciji pri nas. Pregled dvoletne ilustratorske bere na Slovenskem smo kot doslej nadgradili s predstavitev ilustracij nagrajenca za življenjsko delo, tokrat akademskega slikarja Jožeta Ciuha. Izbor in predstavitev njegovih najpomembnejših ilustracij je pripravila umetnostna zgodovinarka Marija Skočir, ki je v prvi polovici leta postavila umetniško retrospektivo v Jakopičevi galeriji.

O izboru del za razstavo in nagrajencih bienala je odločala žirija 11. SBI v sestavi: dr. Petja Grafenauer, predsednica, Jelka Godec Schmidt, Jernej Stritar, Andreja Čeligoj in Nina Pirnat Spahić. Pregledala je sto šestinštirideset prijavljenih ilustratorskih projektov ter na razstavo uvrstila štiriinpetdeset avtorjev in nagrade Hinka Smrekarja podelila takole: nagrado Hinka Smrekarja je prejela Hana Stupica, plaketi Hinka Smrekarja Maja Kastelic in Matija Medved, priznanji Hinka Smrekarja Ana Maraž in Ana Zavadlav, posebna pohvala žirije za naslovnice sobotne priloge Objektiv časopisa Dnevnik d.d. pa je pripadla Luki Semetu in Mateju Stupica.

Izbrani avtorji na razstavi, pa tudi nagrajenci, so (bili) v tokratni izdaji bienala izrazito mladi, saj je skoraj polovica udeležencev (26) stara manj kot štirideset let, od teh pa je bilo trinajst rojenih po letu 1980. Še zanimivost: najstarejšo udeleženko bienala, akademsko slikarko Ančko Gošnik Godec (r. 1927), ki se prireditve udeležuje vse od njene ustanovitve, od najmlajše izbrane ilustratorke loči natančno šestinšestdeset let.

V sodelovanju s Slovenskim društvom likovnih kritikov smo v okviru uveljavljenega projekta *Likovni kritiki izbirajo* v letu 2014 uresničili deset predstavitev, ki so kot doslej na novem stalnem razstavnem mestu Prvega preddverja naletele na dober odziv javnosti. Prireditve nadaljuje kontinuiteto z nekdanjim odmevnim projektom *Likovno delo meseca*, ki je pred leti potekal v CD, posamezne predstavitve pa so v glavnem usmerjene k mlajšim generacijam ali v širši javnosti manj prisotnim slovenskim likovnim umetnikom in njihovi širši afirmaciji. Postavili smo naslednje pare: izbor Sarival Sosič – avtor Matjaž Rušt; izbor Goran Milovanović – avtor Miha Perne; izbor Mario Berdič – avtorica Berenike Wasserthal-Zuccari; izbor Vesna Krmelj – avtor Jiri Kočica; izbor Milena Zlatar – avtorica Milojka Drobne; izbor Nina Jeza – avtorska skupina Son.Da; izbor Andreja Rakovec – avtorica Simona Šuc; izbor Tatjana Pregl Kobe – avtorica Maša Gala; izbor Marko Glavač – avtorska skupina Trbovlje – Novomedijsko mesto; izbor Damir Globočnik – avtor Peter Škerl (ob 11. slovenskem bienalu ilustracije).

V septembru smo po številnih konceptualnih zapletih končno izvedli tudi prvo podelitev nagrad Slovenskega društva likovnih kritikov z naslovom *Kritiško pero*. Prireditve je potekala v dvorani Lili Novy, žirija pod predsedstvom Tatjane Pregl Kobe s članicama Natašo Kovšca in Nino Pirnat Spahić je nagradi in priznanje kritiško pero namenila: Janezu Mesesnelu nagrado za življenjsko delo, dr. Petji Grafenauer nagrado za likovno kritiko in kuratorstvo ter Maji Marinkovski priznanje za mladega kritika.

2. 7. 2 ARHITEKTURA – OBLIKOVANJE

V tem programsko pomembnem sklopu smo postavili dve obsežnejši razstavi: skupinsko oblikovalsko in kulturnozgodovinsko, arhitekturno razstavo ter nadaljevali cikel *Oblikovalska identiteta* (deset predstavitev).

Leto smo začeli z že tradicionalno razstavo Društva oblikovalcev Slovenije, ki so jo tokrat naslovili *ReForma*. Na razstavi, na kateri so se srečevali pogledi oblikovalcev na stanje v vsakodnevem življenju in njihovi nagovori za prihodnost, so bila na ogled dela petindvajsetih članov Društva, dobitniki nagrad na natečaju Reformatore in dela oblikovalca Branka Uršiča, ki je jeseni 2013 prejel nagrado za življenjsko delo DOS. V strokovni žiriji razstave so o delih odločali Nina Bavčer, Katjuša Kranjc, Matjaž Deu, Primož Fijavž in Hermina Kovačič.

V sodelovanju z Galerijo Božidar Jakac smo pripravili nadvse zanimiv zgodovinski dokumentarni arhitekturni projekt prof. Žive Deu z naslovom *Arhitektura domov znanih Slovencev*. Razstava je nastala na podlagi dveh avtoričinih istoimenskih monografij, ki sta rezultat obsežnega, dolgoletnega raziskovalnega dela. Najožji življenjski prostori rojstnih hiš in domov žena in moških, ki so soustvarjali slovensko kulturo, od Janeza Vajkarda Valvasorja, Primoža Trubarja, Antona Codellia do Ivane Kobilce, Lili Novy in Srečka Kosovela, so tako kot stvaritve stanovanjske arhitekture postali pomemben del naše kulture.

V okviru cikla *Oblikovalska identiteta* smo pripravili deset predstavitev slovenskih oblikovalcev in njihovih avtorskih dosežkov. Cikel že več let izvajamo v sodelovanju z Društvom oblikovalcev Slovenije, koordinira ga Andreja Čeligoj, medtem ko je nadzor nad grafičnim oblikovanjem vabil in končne predstavitve delo Maje Gspan. V letu 2014 so se po skupinski predstavitvi ob razstavi ReForma s svojimi deli zvrstili naslednji avtorji: Saba Skaberne, Urška Hočevnar, Petra Veber, Evita Lukež, Jožica Curk, Robert Klun, Irena Gubanc in Maja Gspan. Tokrat sta bili predstavitve in podelitev oblikovalskih presežkov v letu 2014 na istem kraju kot samostojne postavitve: med drugimi je nagrado za življenjsko delo prejel Bronislav Fajon.

2. 7. 3 FOTOGRAFIJA

V letu 2014 smo v okviru fotografskega programa CD v Mali galeriji uresničili sedem samostojnih razstav, od tega dve iz tujine, ter eno skupinsko fotografsko. Izbor kaže različne avtorske poetike, od izrazito senzibilnega fotožurnalizma do raziskovanja znotraj umetniške izpovednosti.

Nataša Pičman je pripravila fotografski likovni projekt z naslovom *Asociirani fragmenti realnosti* ter v teku razstave še predavanje in okroglo mizo. Sledila je postavitve fotografij v tujini, zlasti v ZDA uveljavljenega fotoreporterja Tadeja Žnidarčiča (istočasno je prejel prvo nagrado na Emzinovem natečaju!), ki so nastajale v njegovem afriškem obdobju, ko se je s svojo dovtetnostjo približal »prepovedanim« temam. Annibel Cunoldi Attems, avtorica vrste odmevnih mednarodnih likovnih projektov in fotografskih instalacij, je predstavila refleksijo preoblikovanja mesta Berlin ter njegovo zrcaljenje v umetnosti in arhitekturi kulturnih ustanov v zadnjih petindvajsetih letih (*Zeitraum*). Že uveljavljenemu ljubljanskemu bienalu *Mesec fotografije* smo se pridružili z razstavo mlajše hrvaške umetnice Nine Đurđević, ki je v izboru mlade zagrebške kustosinje Ive Prosoli sopostavila dve seriji fotografij *Objekt(iv)na* in *Prostori vmes*. Že tradicionalno razstavo jazzovske fotografije ob 55. jazz festivalu Ljubljana 2014 smo tokrat posvetili fotografiji Nadi Žgank, ki s svojim fotografskim objektivom že vrsto let spremlja glasbene nastope vrhunskih interpretov, gostov ljubljanskega Jazz festivala. Z razstavo Boruta Peterlina smo spoznali fotografske tehnike 19. stoletja (zlasti mokri kolodij na steklu, cianotipije in slani oz. karbonski tisk) in njihovimi rahločutnimi dosežki v krajinski fotografiji, ki se jim ta mladi avtor vse bolj posveča. Ob Liffu se je predstavil Željko Stevanić s fotografijami oz. dokumenti o nastajanju nekaterih znanih slovenskih filmov, s katerimi želi avtor opozoriti na izginjanje poklica scenskega fotografa pri filmu. Leto smo zaokrožili s skupinsko razstavo fotografov revije Mladina in njihovo vlogo v sočasni sodobni umetnosti z naslovom *Multitaskerji*. Kuratorica projekta dr. Petja Grafenauer je izbrala dela Uroša Abrama, Mihe Frasa, Boruta Krajnca, Mateja Leskovška, Boruta Peterlina in Igorja Škafarja. Želela je poudariti, da obstajajo razlike med reportažno fotografijo in »fotografijo v sodobni umetnosti« oziroma med novinarsko in umetniško fotografijo, a jih izbrani avtorji zlahka presegajo in na njih celo gradijo različne avtorske poetike.

Med obsežnejšimi projekti v večnamenskem prostoru Prvega preddverja smo skupaj z Zavodom za kreativno produkcijo Emzin postavili jubilejni dvajseti (a žal tudi zadnji!) vseslovenski fotografski *Natečaj za fotografijo leta Emzin*, ki uveljavlja fotografijo kot enega ključnih elementov sodobne vizualne komunikacije in je od leta 1994 gostoval v CD. V tokratni mednarodni žiriji so se zbrali: Metka Dariš, art direktorica revije Emzin, Ljubljana; Evžen Sobek, fotograf, Češka; Peter Granser, fotograf, Avstrija; Darko Bandić, fotoreporter kritičarka, Zagreb; in Sarival Sosič, kustos in muzejski svetnik, Ljubljana. Žirija je vsakokrat sestavljena zelo raznovrstno, tako da lahko izbrana in nagrajena dela kažejo ves razpon delovanja, ki ga ima fotografija danes. Na natečaj je prispelo 271 fotografskih serij oziroma 1666 fotografij. Nagrade je žirija podelila takole: prvo nagrado je prejel Tadej Žnidarčič, drugo Miha Erjavec, tretja pa je pripadla Ajdi Schmidt (vsi trije iz Ljubljane). Nagrada za reportažno fotografijo je šla tokrat v roke Fernande Prado Verčič iz Kranja. V ožji izbor se je uvrstilo še 27

avtorjev z enaintridesetimi opusi. Ob projektu sta zelo odmevni predavanji pripravila člana žirije Evžen Sobek (*Modri svetovi*) in Peter Granser (o svojem delu 2000–12).

V istem prostoru je bil pred poletjem na ogled mednarodni projekt Fotokluba Ljubljana z naslovom *Portret 2014*, pripravljen ob 125. obletnici ustanovitve prvega fotografskega kluba v Ljubljani in Sloveniji ter ob 200. obletnici rojstva izumitelja fotografije na steklo Janeza Puharja. Letos so vodilni temi portreta dodali še prosto temo, v okviru katere so ravno tako sprejemali zgolj črno-bele fotografije, izdelane na papir, kar je dolgoletna posebnost fotoklubovega natečaja. Na obe razpisani temi skupaj je 124 avtorjev iz devetindvajsetih držav poslalo 909 fotografij. Tričlanska mednarodna žirija priznanih fotografov je za razstavo izbrala 156 fotografij devetinsedemdesetih avtorjev iz petindvajsetih držav (17,2 odstotka). Pri tem sta bili vodili žirije med drugim kakovost in celovitost razstave.

2. 7. 4 DRUGI PROJEKTI

Zaradi izpada že tradicionalne razstave Slovenia Press Photo smo v Veliki sprejemni dvorani omogočili obsežno dokumentarno razstavo ob 100. obletnici Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije z naslovom *100 let v dobro dediščine*. Razstava je predstavila delovanje vseh regionalnih in republiškega zavoda ter vse najpomembnejše projekte na področju konservatorstva in restavratorstva v Sloveniji, ki so jih zavodi izvajali v zadnjem obdobju. Veliko pozornosti so namenili tudi oživiljanju kulturne dediščine ter seznanjanju javnosti z novimi pristopi in informacijsko-komunikacijskimi tehnologijami, pa tudi razvoju in uveljavljanju strokovnega in znanstvenega dela na vseh področjih, ki zadevajo spomeniško varstveno dejavnost. Ob razstavi so pripravili problemsko tiskovno konferenco. Kot že omenjeno smo oktobra v Muzej za umetnost in obrt izmenjalno posredovali razstavo slikarja Iva Prančiča z naslovom *Black Garden*, ki je bila v hrvaški prestolnici dobro sprejeta.

Razstavni program je sodeloval pri organizaciji in tehnični izvedbi manjših razstavnih postavitev ob drugih programih in v različnih prostorih Cankarjevega doma, med drugim *Razstavo filmskih plakatov iz šestdesetih in sedemdesetih let* v razstavišču Nove ljubljanske banke.

Ob razstavah v Galeriji CD smo izvedli 48 javnih in 76 organiziranih vodenih ogledov (skupaj 124) ter likovne delavnice (11). Kljub zelo zanimivi zasnovi so likovne delavnice (*Moje barvice rišejo pravljice*; *Moje barvice rišejo strip*; *Lepimo, šivamo in bienale odkrivamo* ter *Kdo se skriva v rokavički*) ob konkurenčni ponudbi nacionalnih in mestnih muzejev zelo slabo obiskane.

Navezovanje stika s ciljnim skupinami na razstavnem področju razvija služba za promocijo programa in odnose z javnostjo z zunanjimi sodelavci ter v dogovoru in ob strokovni podpori kulturnovzgojnega in razstavnega programa. Ob drugih razstavah, ki so brezplačne, le občasno prirejamo javno vodenje samih avtorjev ali kustosov.

V okviru spremljevalnih programov smo poleg vodenja po razstavah in likovnih delavnic pripravili sedem predavanj ob različnih razstavnih projektih in poseben spremljevalni dogodek ob razstavi slovenskih slikark z naslovom *AD HOC: 8 žensk za javno dražbo modnih kreacij*, ki so jo izvedli člani projekta AKTIV in Initiative Sodelujem.

III PROGRAM IN CILJI KONGRESNO-KOMERCIALNE IN DRUGE DEJAVNOSTI CD NA TRGU

3.1 SPLOŠNA OCENA REZULTATOV POSLOVANJA

S kongresno-komercialno in drugo dejavnostjo CD na trgu smo bili pri načrtovanju in doseganju zastavljenih (finančnih) ciljev za leto 2014 nekoliko manj uspešni kot prejšnja leta, tako da smo finančni načrt dejavnosti glede na realna pričakovanja zmanjšali septembra 2014, po sprejetju rebalansa pa smo z intenzivnim trženjem uresničili in celo presegli načrtovane cilje. Trend zmanjševanja obsega in finančnih rezultatov te dejavnosti v CD po letu 2008 se nadaljuje, razlogi so znani: recesija, močna konkurenca zasebnih organizacij, ki v celoti poračunajo vstopni DDV, konkurenca javnih zavodov, ki dejavnost na trgu opravljajo v sklopu javne službe ali pa s pre nizkimi cenami storitev, ki ne pokrivajo vseh stroškov, povezanih s tržno dejavnostjo – sorazmernega dela plač, splošnih stroškov, amortizacije ...

Eden izmed poglavitnih razlogov za težave na področju kongresno-komercialnega programa so bile odpovedi nekaterih večjih načrtovanih prireditvev v začetku leta 2014: Festival Ljubljana je odpovedal prireditve v juliju in avgustu, Salamon je odpovedal prireditve Viktorji 2014, ZOTKA podelitev nagrad, nastale so odpovedi kongresov Evropskega združenja prsnih kirurgov, Konference o patentiranju, 3. globalnega kongresa o raku prostate in Računalniške konference Inštituta Jožef Štefan, skupaj v vrednosti 457.000 EUR. To so bili ključni razlogi za zmanjšanje prvotno načrtovanih finančnih ciljev.

Kljub dodatnemu zniževanju splošnih stroškov in stroškov dela in s tem še nekoliko nižjim cenam storitev je bilo v letu 2014 načrtovanih nekoliko manj dejavnosti CD na trgu kot v prejšnjih letih. Manj je bilo družabnih prireditvev drugih organizatorjev, na kongresih in konferencah je bilo manjše število udeležencev, organizatorji nekaterih dolgoletnih partnerskih projektov so odšli v druge javne zavode, ki jim ne zaračunajo stroškov svojih storitev v celoti, zato CD z njimi ne more konkurirati.

Poleg kongresov, izobraževalnih prireditvev in sejmov smo izvedli 82 kulturnih dogodkov drugih organizatorjev. Ponudba zasebnikov iz kongresne dejavnosti je vse močnejša in ima nekatere poslovne prednosti v primerjavi z javnimi zavodi, ki jih pri izvajanju gospodarske dejavnosti omejujejo predpisi, veljavni za javni sektor. Kongrese s področja medicine navadno prirejajo kongresni organizatorji iz Evrope (CORPCO), ki jih najamejo združenja, domači organizatorji kongresov pa večino storitev opravijo sami ali z agencijami, s katerimi jih povezuje prav poseben dogovor ali sodelovanje. V Sloveniji se pojavljajo vedno nove agencije PCO¹⁷, ki se želijo uvrstiti med večje v Evropi, so pa tudi manjše, ki pogosto s slabo kakovostjo in nizkimi cenami storitev mečejo slabo luč na kongresno panogo v celoti.

Zdravniška zbornica je tudi v letu 2014 nadaljevala organizacijo zdravniških kongresov in izobraževalnih dogodkov v svojih novih prostorih. S spletno računalniško aplikacijo za registracijo udeležencev in PCO storitev je posegla tudi na področje, na katerem smo bili do sedaj edini ponudnik na slovenskem trgu.

Za številne tuje in domače poslovne partnerje je Cankarjev dom postal zanimivejši po opravljenih prenovitvenih delih v zadnjih letih (Drugo preddverje, Prvo preddverje, Klub CD, Gallusova, Linhartova in Kosovelova dvorana z zamenjavo stolov, Velika sprejemna dvorana z novo preobleko in s številnimi tehničnimi izboljšavami).

V letu 2014 se zaradi zmanjševanja stroškov nismo udeležili skupščine mednarodnega združenja IAPCO¹⁸ v Melbournu. Udeležili smo se kongresa mednarodnega združenja ICCA¹⁹ v Antaliji, katere

¹⁷ Profesionalni kongresni organizatorji

¹⁸ The International Association of Professional Congress Organisers

¹⁹ International Congress and Convention Association

člani smo, in candidature ICCA kategorije G v Dohi. Predstavili smo se na kongresni borzi EIBTM v Barceloni in na prireditvi IMEX v Frankfurtu ter se udeležili slovenske kongresne borze Conventa na Gospodarskem razstavišču.

Za doseg poslovnih ciljev smo za naročnike in partnerje v sodelovanju s kulturno-umetniškim programom CD pripravili ogled baletne predstave *Sen kresne noči* iz Ženeve, ki je gostovala v CD.

Za nadaljnji razvoj kongresno-komercialne dejavnosti je za CD pomembno sodelovanje s Slovenskim kongresnim uradom, katerega člani smo, ter z Zavodom za turizem Ljubljana in s Slovensko turistično organizacijo.

Za usmerjeno trženje in prepoznavnost Cankarjevega doma in kongresne dejavnosti smo v minulem letu pripravili aplikacijo za mobilne telefone in tablice, v kateri predstavljamo kongresno dejavnost, storitve PCO in dvorane Cankarjevega doma ter smo jo potencialnim naročnikom naših storitev prvič predstavili na oglednih obiskih v decembru. Prek spletne strani CD smo nadaljevali z rednim pošiljanjem e-novičk z informacijami o delovanju naše kongresno-komercialne dejavnosti. Gostili smo skupine potencialnih naročnikov naših storitev z ruskega trga. Načrtno smo začeli sodelovanje z uradnim glasilom Zdravniške zbornice ISIS in promocijski film o CD oglaševali na Youtube.

Za pridobivanje kongresov smo v letu 2014 pripravili 37 kandidatur in jih poslali mednarodnim združenjem. Pridobljenih je bilo 15 kongresov, nepridobljenih 14, za 8 kandidatur še pričakujemo odločitev. Trenutno je v procesu aktivnega pridobivanja do leta 2020 odprtih 28 kandidatur.

V pridobivanju pokroviteljskih in darovalskih sredstev za izvedbo kongresov, festivalov in sejmov smo skupaj z naročniki precej utrdili finančno osnovo prireditev. Pridobljena finančna sredstva so bila vložena v obogatitev strokovnega programa na kongresih, konferencah, simpozijih, strokovnih izobraževanjih in sejmih.

Poslanstvo kongresne dejavnosti Cankarjevega doma na trgu je večplastno. Podpira razvoj turističnega gospodarstva v državi in mestu, večjim organizatorjem številnih dogodkov omogoča njihovo izvajanje, s prirejanjem mednarodnih kongresov, konferenc in simpozijev omogoča razvoj številnih znanstvenih disciplin, različne oblike izobraževanj pa udeležencem širijo obzorja.

S kongresno-komercialno in drugo dejavnostjo CD na trgu smo v letu 2014 uresničili naslednje cilje:

po ustvarjenem prihodku:

- načrtovani prihodek 1,530.755 EUR
- uresničeni prihodek 1,541.765 EUR

po številu projektov:

- načrtovanih 158 projektov, 580 dogodkov
- uresničenih 201 projektov, 942 dogodkov

po prispevku za kritje splošnih odhodkov CD (splošnih stroškov, plač in prispevkov, amortizacije in investicijskega vzdrževanja):

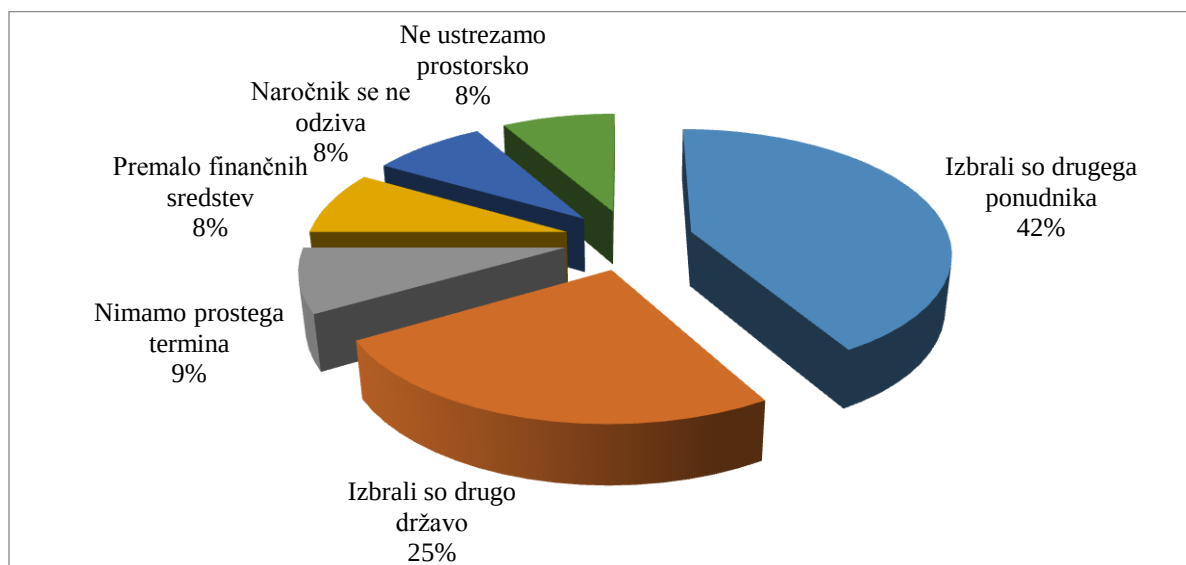
- načrtovani prispevek za kritje splošnih odhodkov CD: 1,254.597 EUR
- uresničeni prispevek za kritje splošnih odhodkov CD: 1,280.442 EUR

Prispevek za kritje splošnih odhodkov pomembno zmanjšuje splošne odhodke kulturno-umetniškega programa oz. javne službe CD. Uresničeni prihodki za kritje splošnih odhodkov CD so za 25.687 EUR večji od načrtovanih. Z njimi smo sofinancirali sorazmerni del splošnih odhodkov CD (ki naraščajo z obsegom uresničenega programa) in ustvarili presežek prihodkov nad odhodki v višini 45.520 EUR. Presežek je pomemben tudi kot osnova za izračun višine sredstev za dodatno delovno uspešnost iz dejavnosti na trgu CD, ki ne sme presegati 50 % presežka prihodkov nad odhodki minulega leta. Presežek bo vir sofinanciranja prenov in nakupov opreme v letu 2015.

Prikaz odpovedanih terminov za kongresne prireditve v letu 2014

Razlogi za odpovedi projektov so različni. Na področju kongresov jih je od skupno 12 povpraševanj od različnih organizatorjev kongresov 5 (42%) izbralo drugega ponudnika, 3 (25%) so izbrali drugo državo, 1 (8,3%) je odpovedal, ker ni bilo prostega termina, 1 (8,3 %) zaradi pomanjkanja finančnih sredstev, 1 (8,3%) naročnik se ne odziva, 1 (8,3%) ne ustreza kot prostor.

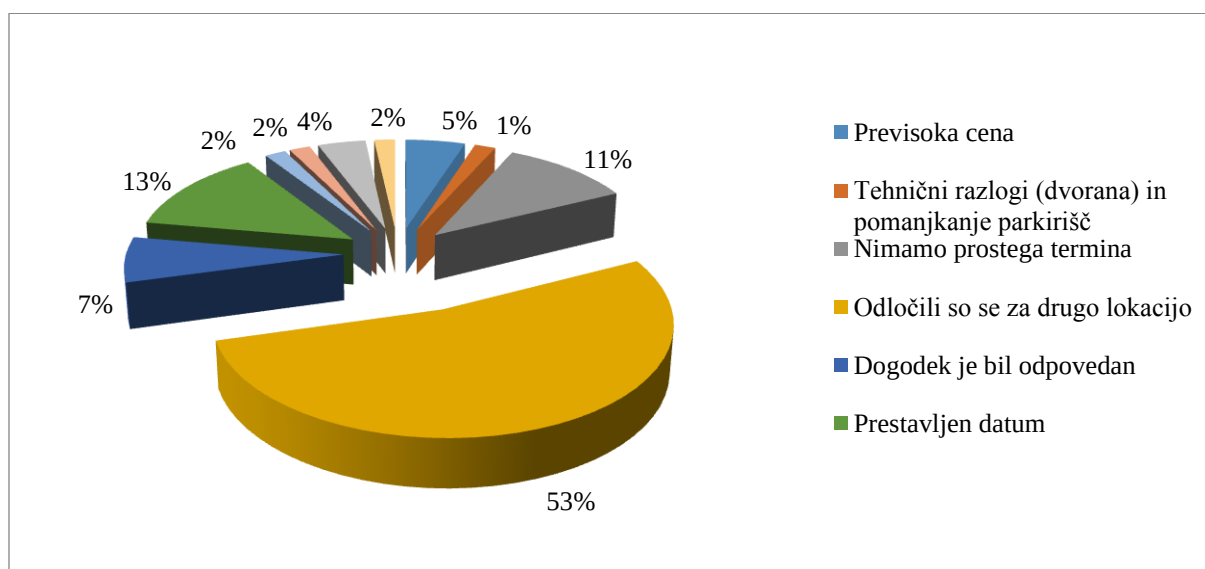
SLIKA 14: Razlogi za odpovedi kongresov v letu 2014

Prikaz razlogov za odpovedi terminov v dvoranih CD za enodnevne prireditve v letu 2014

Od skupno 55 povpraševanj po prireditvah se jih je 29 (53%) odločilo za drugo lokacijo, 6 (11%), ker nismo imeli na voljo zelenega termina, 3 (5%), ker so dobili ugodnejšo cenovno ponudbo, 4 (7%) zaradi odpovedi prireditve, 7 (13%), ker so prireditve prestavili za nedoločen čas in 1 (1,75%), ker se je odločil za samostojno organizacijo, 1 (1,75%), ker ni dobil potrjenega projekta, 2 (4%), ker je bil njun projekt predan v KUP, 1 (1,75%), ker nismo mogli uresničiti predlagane kompenzacije, 1 (1,75%) zaradi tehničnih razlogov in plačljivega parkirišča.

SLIKA 15: Razlogi za odpovedi enodnevnih kongresno-komercialnih prireditev v letu 2014

Kako pomemben dejavnik je za naročnika profesionalno in strokovno izvedena prireditve, pričajo številne pohvale, ki so nam jih med letom izrekli naročniki. Nekaj jih navajamo:

10. oftalmološki kongres Maribor (9.–11. oktobra 2014):

»Še enkrat iskrena hvala tebi, Alenka, Mojci in vsej tvoji ekipi pri organizaciji tega res precej zahtevnega kongresa v Mariboru. Vsi so bili zadovoljni in velika zasluga za to gre vam. Še en uspešno zaključen projekt!«

Marko Hawlina, predsednik združenja oftalmologov Slovenije

Regionalni kongres Svetovnega združenja psihiatrov (9.–12. april 2014):

»Iskreno se vam zahvaljujemo za vso pomoč in profesionalnost pri izvedbi Regionalnega kongresa Svetovnega združenja psihiatrov (od 9. do 12. aprila 2014 v CD). Pod vašim vodstvom in po zaslugi odličnega osebja Cankarjevega doma je vse teklo kot namazano. V veliko zadovoljstvo nam je bilo sodelovati z vami.«

Barbara Vinšová, Lucie Přichystalová za Svetovno združenje psihiatrov

18. Winter ESCRS / 18. zimsko srečanje Evropskega združenja kirurgov katarakte in refrakcije (23.–16. februar 2014):

»V imenu Združenja oftalmologov Slovenije bi se vam rad zahvalil za odlično opravljeno delo pri organizaciji kongresa 18. Winter ESCRS. Posebne pohvale gredo gospe Alenki Kregar, ki je tudi tokrat suvereno vodila ta zahtevni dogodek in je bila deležna vseh pohval tudi pri ESCRS.

Veselim se nadaljnjega dobrega sodelovanja.«

Marko Hawlina, predsednik Združenja oftalmologov Slovenije

Konferenca Ustvarjanje trga za lesne proizvode in storitve (10. maj 2014):

»Z Ano se vam in vašim sodelavcem iskreno zahvaljujem za vso strokovno podporo in pomoč pri najini 'prvi' konferenci v CD. Bilo je vrhunsko, strokovno podprto in izpeljano. S takšnimi partnerji si želimo sodelovati tudi v prihodnje.«

Lenka in Ana, AFRONT, Zavod za prostorsko inovativnost

Mednarodni zobozdravniški kolegij – ICD, 59. letno srečanje (26.–29. junij 2014):

»Po končanem in zelo uspešnem kongresu ICD Europe, ki je potekal v izvedbi Kongresne dejavnosti Cankarjevega doma, se želim vam, Mateji Peric, Mojci Juvančič in celotni ekipi zahvaliti za izredno korektno in profesionalno izvedbo našega kongresa. Naša zahvala velja tudi gospe Teji Alič, ki je uspešno sodelovala na začetku del, ji je pa nenadna bolezen preprečila dokončanje odlično zastavljenega projekta. Nad vašo organizacijo in celotno izvedbo kongresa smo bili vsi udeleženci izredno navdušeni, večina tujcev pa prijetno presenečena nad lepoto Slovenije in urejenostjo ter gostoljubnostjo Ljubljane. Tudi izvedba skupne večerje v Cankarjevem domu z Dvorom Jezeršek je bila na zavidljivi ravni. Udeleženci kongresa so bili nad celotnim kongresom navdušeni. Številni so obljubili, da se v Slovenijo še vrnejo. Še enkrat iskrena hvala.«

Prof. dr. Ljubo Marion, predsednik ICD Europe 2013–14

Dobrodelni Lions ples (25. januar 2014):

»Vsako leto po našem končanem projektu Dobrodelnega Lions plesa pišem podobne zahvale. Letošnja mora biti drugačna. To pa zato, ker je bilo tudi sodelovanje drugačno. V resnici je preraslo v popolno, že kar tiho ter samo po sebi razumljivo poznavanje naših potreb in želja. Ni bilo elementa, ki ga vaša organizacijska skupina ne bi bila pripravljena sprejeti kot kreativni ali organizacijski izziv in nemudoma urediti. Ni bilo grafičnega elementa, ki bi pri vašem oblikovalcu Branetu Žalarju sprožil negotovanje, dajal občutek 'odvečnosti', nepotrebnosti. Rešitve so prihajale z bliskovitostjo največjih profesionalcev. Vaša vodja projekta Špela Rogelj, čeprav v veselem pričakovanju, je svoje delo, tako je bilo videti, opravljala z dvojnimi zadovoljstvom. Z roko v roki, ne glede na lokacijo, prehojene korake in opravljene telefonske koordinacije. Hvala tudi direktorici Bredi za poslovno usmeritev. Hvaležni smo v imenu vseh, ki jim doniramo sredstva. Seveda pa smo predvsem veseli in hvaležni vsi mi v Lions klubu Ljubljana, da imamo priložnost sodelovati z vašo ekipo.«

Darinka Pavlič Kamien, predsednica organizacijskega odbora LK Ljubljana

Humanitarni koncert Vračam pomoč (12. marec 2014):

»V imenu Zveze Lions in Leo klubov Slovenije se vam iskreno zahvaljujem, da smo lahko v sredo, 12. marca 2014, v lepi Gallusovi dvorani pripravili uspešen zahvalni in humanitarni koncert za slovenske prostovoljne gasilce. Brez vašega razumevanja pomena in okoliščin tega dogodka ter brez strokovne in ljubeznive podpore vaših sodelavcev organizacija koncerta Vračam pomoč ne bi mogla imeti tako pozitivnega učinka na vse udeležence: nastopajoče glasbenike, zadovoljno občinstvo – med njimi vsaj dvesto gasilcev – in končno tudi na ponosne člane Lions klubov, ki bomo zbranih 10.000 EUR lahko podarili v naravni nesreči prizadetim ljudem.«

Alenka Marter, guvernerka Zveze Lions klubov Slovenije

Slovenska muska od A do Ž (22. marec 2014):

»Za ekipo CD. Jaz se preprosto tako dobro počutim v Cankarjevem domu, da je to neverjetno! Pa sem lahko stokrat ali sto desetkrat pri vas ... Ponovno: hvala!«

Lado Bizovičar, avtor in igralec prireditve

Letna produkcija vrtca Pingvin (8. maj 2014):

»Vsej tehnični ekipi bi se rada še enkrat zahvalila za super sodelovanje. Pa hostesi seveda tudi.«
Tadeja Gomol, Pingvin, Zavod za kulturo, izobraževanje in predšolsko vzgojo Ljubljana

Koncert FS Tine Rožanc (10. maj 2014):

»Velika hvala ekipi Cankarjevega doma za pomoč pri izvedbi našega koncerta. Vse je potekalo zelo usklajeno in se zaključilo z odličnim koncertom. Res ni lepšega, kot da projekt uspe tako, kot mora.«

Dejan Štimpfelj, predsednik FS Tine Rožanc

Alma flamenca (17. maj 2014):

»Sobotni koncert je odlično uspel, občinstvo je bilo navdušeno, izvajalci pa izjemno zadovoljni. V našem imenu in v imenu gostov najlepša hvala za vso podporo, pomoč in za odlično opravljeno delo. Res imate vrhunsko, prilagodljivo in profesionalno ekipo. Mislim, da bi Juan in njegova skupina z veseljem še kdaj prišla k vam.«

Irena Jovanovič, KUD Luna gitana

3. sabor hrvaške kulture v Sloveniji (17. maj 2014):

»Vse čestitke, ki sem jih prejel po sobotni prireditvi za samo izvedbo in organizacijo 3. sabora hrvaške kulture v Sloveniji, bi želel podeliti tudi z vami. Vsi, ki so me po prireditvi nagovorili, so mi v svojih iskrenih vtisih poudarili, da je prikazani program presegel vsa njihova pričakovanja. To je mišljenje, ki ga z njimi delim tudi jaz! Alenka, hvala ti za to! Hvala ti za vso energijo, trud, potrpljenje in kreativne rešitve, ki si jih kazala in pokazala v dneh in tednih pred samim dogodkom. Hvala tudi vsem tvojim sodelavcem Cankarjevega doma, ki so poskrbeli, da je dogodek potekal brezhibno. Zahvaljujem se v imenu celotne organizirane hrvaške skupnosti v Sloveniji in v svojem imenu. Zelo sem ponosen, tako nate kot tudi na ves trud, ki si ga pri sami organizaciji dogodka pokazala.«

Petar Antunović, predsednik Zveze hrvaških društev v Sloveniji

Valeta OŠ Trnovo (10. junij 2014):

»Večer valete OŠ Trnovo smo v zadovoljstvo učencev in njihovih staršev uspešno izpeljali, prav tako je tudi 'after' odlično uspel. Bilo je resnično lepo in prijetno tako na prireditvi kot v Drugem predverju. V imenu vodstva in učencev OŠ Trnovo se vam, vašemu vodstvu, animatorjem plesne šole Bolero in tehnični ekipi iskreno zahvaljujemo za sodelovanje in podporo.«

Barbara Ogrin, OŠ Trnovo

Mednarodni dan medicinskih sester in babic (10. maj 2014):

»Medicinske sestre, babice in zdravstveni tehniki smo največja skupina zaposlenih v zdravstvenem sistemu, a ne nujno tudi najbolj videni in slišani, da ne govorimo nagrajeni. Zato so dogodki, kot je bil sobotni, še toliko bolj pomembni, zlasti za tiste, ki so prišli v Cankarjev dom brez pričakovanj, odšli pa napolnjeni z energijo, čustvi, empatijo, veseljem. Alenka, hvala tebi in tvojim sodelavcem. Zagotovo se je naša izredno okrnjena ekipa na dogodek pripravila kar najbolje, a brez vaše pripravljenosti sodelovati z nami s takim žarom in voljo, to ne bi bilo to! Hvala lučkarjem, scenski ekipi, ekipi za

razstavo, mojstrom zvoka, postavljalcem PP prezentacij, hostesam, čistilkam – vsak je nepogrešljiv in več kot pomemben. Zato zares hvala in k vam se bomo zagotovo spet kmalu zatekli.«

Monika Ažman, izvršna direktorica

Znanilci upanja 2014 (19. junij 2014):

»Pobudniki akcije Znanilci upanja 2014, društvo onkoloških bolnikov Slovenije, ustanova Mali vitez, Slovensko združenje bolnikov z limfomom in levkemijo ter Europacolon Slovenija, smo zelo veseli, da je akcija uspela in da še vedno prijazno odmeva tako med bolniki z rakom kot med zdravstvenim osebjem. Ob tej priložnosti se Vam še enkrat iskreno zahvaljujemo za sodelovanje in za udeležbo na zaključni prireditvi Znanilci upanja 2014, ki je bila 19. junija v Cankarjevem domu. Hvala za Vaš dragoceni dar; z razumevajočo naklonjenostjo in podporo ste pomembno prispevali k promociji akcije Znanilci upanja 2014 in k njeni uspešnosti. Zaradi Vas in pristrčne domačnosti celotne ekipe Cankarjevega doma je postal pogled na svet za mnoge lepši, obsijan z žarki upanja, ki preganjajo temo neznanja, osamljenosti, žalosti ... Želim vam še naprej veliko uspehov, predvsem pa veselja in ustvarjalnega nemira.«

Prim. Marija Vegelj Pirc, dr. med., predsednica Društva onkoloških bolnikov Slovenije

Gazela 2014 (22. oktober 2014):

»Iskreno se vam zahvaljujemo za odlično sodelovanje in podporo pri izvedbi projekta Gazela 2014.«

Matija Krnc, vodja projekta

Koncert Orkestra Mandolina (20. november 2014):

»Že ves teden se spravljam k pisanju; končno mi je uspelo (pa imam ves čas v mislih).

Želel bi se vam in vaši celotni ekipi, ki je sodelovala pri projektu, osebno zahvaliti za čudovit dogodek, ki smo ga izpeljali 20. novembra. Hvale in pohvale še sedaj dežujejo z vseh strani in veliko ste k temu pripomogli tudi vaša ekipa in vi. Čudovito je delati s profesionalci, ki jim je 'vse jasno'. To je bil tudi zame povsem nov nivo ustvarjanja dogodka, za kar se vam lepo zahvaljujem in srčno upam, da zadevo še kdaj ponovimo.«

Dejan Podgorelec, predsednik OML

Šolski knjigosled 30. SKS 2014 (26. november 2014):

»Včeraj smo obiskali knjižni sejem. Najprej smo imeli voden ogled sejma in nato ogled predstave. Rada bi pohvalila izbor založb (MIS, Mladinska knjiga in Grlica), saj so nam predstavili kakovostno mladinsko literaturo. Predstavili so zbirke Na robu, Zorenja in Odisej. Učenci, pa tudi spremljevalki, sva bili nad predstavitvijo navdušeni, saj je to tudi promocija branja oz. tudi tako spodbujamo mlade za vseživljenjsko branje. Predstava Posluš! Recikliramo pa je še presegla naša pričakovanja. Ustvarjalci predstave so inovativni, kreativni, ustvarjalni in vzgojni, zato si predstava zasluži vse pohvale. Rada bi poudarila, da smo z učenci preživeli en lep dan. Najlepša hvala za pomoč pri organizaciji.«

Olga Drolc, knjižničarka

Koncerta Radia Ognjišče (23. november 2014):

»Za nami je spet dogodek, ki bo ostal v lepem spominu. Že sinočnji odmevi so bili več kot odlični, kar pomeni, da smo s skupnimi močmi dosegli namen, da je jubilejni koncert res jubilejni. Zato hvala vama in seveda celotni ekipi, ki je s svojim znanjem in izkušnjami pripomogla k končnemu rezultatu. Hvala Zokiju in njegovi ekipi – mojstrom luči, hvala scencem za njihovo garanje in dodatne ideje pri končni podobi odra, hvala Boštjanu in toncem za dober ton, hvala Jelki, ki je skrbela za pravočasne klice in pospremitve na oder, hvala varnostnikom za nasmejane obraze, hvala snažilkam, ki so skrbeli za čistočo, in hostesam, da so bili ljudje prijazno pospremljeni in odpremljeni iz dvorane ... Če sem koga izpustil, nisem nalašč, naj velja enak HVALA. Gala koncert je bil dvajseti, od tega jih je bilo osemnajst v Cankarjevem domu, vendar sta bila pa se dva druga in tako je bil včerajšnji koncert dvajseti v Cankarju. Zapisane besede so res malenkost ob vsem opravljenem delu, pa vendar je največ beseda HVALA, kar lahko človek reče človeku. In ne zaradi lepšega, ampak iskreno.«

Franci Trstenjak, direktor RAO

25-letnica Akcije Sever (1. december 2014):

»Rad bi se zahvalil za izjemno kakovostno delo vse izvedbene ekipe, ki je v izjemno kratkem času, s polno predanostjo, navkljub kompleksnim nalogam, temeljno prispevala k presežni izvedbi dogodka ob 25. obletnici Akcije Sever 1. decembra 2014 v Linhartovi dvorani. Še posebej bi izpostavil mojstra luči, mojstra projekcij in tonskega mojstra ter odlično delo inspicientke. Prosil bi tudi za razumevanje in se zahvalil za takojšen odziv scenskih mojstrov, ki so na zahtevo zadnji trenutek premaknili praktikable za zbor. Želim vam veliko uspeha tudi v prihodnje in vse lepo.«

Tomaž Letnar, scenarist in režiser predstave

3. 2 URESNIČENI PROJEKTI

Mednarodne prireditve dejavnosti na trgu

Mednje uvrščamo kongrese strokovnih združenj, simpozije, seminarje, izobraževalne prireditve z mednarodno udeležbo. V letu 2014 (2013)²⁰ smo jih v CD organizirali 13 (14) s 3662 (2871) udeleženci in 122 (142) dogodki, skupaj v trajanju 30 (25) dni.

Najpomembnejše mednarodne prireditve (konference, kongresi) v Cankarjevem domu, kjer je CD sodeloval kot profesionalni kongresni organizator:

- SLOVENSKA KONFERENCA »OBRAVNAVA IN ZDRAVLJENJE OSEB, KI UPORABLJAJO NOVE DROGE«
- 14. SIMPOZIJ ZBORNICE ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE TER SLAVNOSTNA AKADEMIJA
- KONFERENCA ARK

Kongresi in druge sorodne prireditve dejavnosti na trgu zunaj CD

V letu 2014 je kongresno-komercialna ekipa CD na drugih lokacijah organizirala 7 (4) tovrstnih prireditev s 35 (32) dogodki in 698 (460) udeleženci v 22 (13) dneh.

Kongresi v organizaciji CD, ki so v letu 2014 potekali na drugih lokacijah so:

- 10. OFTALMOLOŠKI KONGRES Z MEDNARODNO UDELEŽBO
- SREČANJE DELOVNE SKUPINE ZA OBLIKOVANJE SMERNIC ZA IZOBRAŽEVANJE NA SEKUNDARNI RAVNI
- 10. MEDNARODNI KONGRES CEREBRALNE PARALIZE
- MEDNARODNA KONFERENCA »SPOSOBNOST PREVAJANJA IN PROCESIRANJA SIGNALOV LEDVENE HRBTENJAČE OZIROMA HRBTENJAČNI MOŽGANI«
- MEDNARODNI ZOBOZDRAVNIŠKI KOLEGIJ
- 4. MEDNARODNA KONFERENCA STROJNIH INŽENIRJEV 2014, AKADEMIJA STROJNIŠTVA 2014

Kulturno-komercialne prireditve v dejavnosti na trgu v CD

Mednje uvrščamo glasbeno-scenske in odrsko scenske prireditve, komercialne filme, literarna predavanja in komercialne koncerte popularne glasbe.

V letu 2014 smo organizirali in tehnično izvedli 49 (48) prireditev z 82 (64) dogodki in 40.495 (37.375) obiskovalci v 52 (51) dneh:

Pomembnejše so bile:

- KONCERT TISOČA ODDAJA PRIJATELJEV RADIA OGNJIŠČE
- KONCERT EDITH THE SHOW

²⁰ Podatki v oklepajih se nanašajo na leto 2013

- JUBILEJNI KONCERT PARTIZANSKEGA PEVSKEGA ZBORA OB 70-LETNICI DELOVANJA
- KONCERT ALMA FLAMENCA (Compañía flamenca Juan Polvillo)
- FESTIVAL LJUBLJANA: KONCERT OPERNIH ARIJ
- FESTIVAL LJUBLJANA: OPERA LOHENGRIN
- FESTIVAL LJUBLJANA: KRALJEVI ORKESTER CONCERTGEBOUW, AMSTERDAM
- KONCERT VEČER Z JOAN BAEZ
- STAND UP KOMEDIJA: DANIEL SLOSS LIVE!
- FAKE ORCHESTRA: TRIBUTE TO BILLIE HOLIDAY
- KONCERT PRIFARSKIH MUZIKANTOV S PRIJATELJI »BOŽIČ S PRIFARCI«

Druge slovenske prireditve dejavnosti na trgu v CD

Mednje uvrščamo prireditve podjetij in družb, dogodke, proslave, dobrodelne in družabne prireditve (plesi, modne revije, podelitve priznanj), tudi valetе in maturantske plesе. V letu 2014 je bilo 55 (55) prireditev z 90 (82) dogodki in 18.421 (23.610) obiskovalci v 57 (55) dneh.

Pomembnejše proslave, podelitve nagrad, priznanj, obletnice in slavnosti:

- PROSLAVA OB DNEVU SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI
- PODELITEV NAGRAD GZS
- PODELITEV NAGRAD DMFA
- ZNANILCI UPANJA
- ŠPORTNIK LETA 2014

Sejemsko-kulturne prireditve, razstave, festivali

V letu 2014 je bilo tovrstnih prireditev v CD 5 (6), na njih je bilo 66.000 (54.870) obiskovalcev, od tega 42.000 na 30. slovenskem knjižnem sejmu, s 476 (390) dogodki v 18 (20) dneh:

- ČAR LESA
- FESTIVAL ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE 2014
- SLOVENSKI FRIZERSKI FESTIVAL 2014
- 30. SLOVENSKI KNJIŽNI SEJEM
- 9. SLOVENSKI FORUM INOVACIJ

Izobraževalne prireditve dejavnosti na trgu v CD

V letu 2014 je bilo realiziranih 55 (49) prireditev z 9162 (10.345) udeleženci in 115 (113) dogodki v 59 (54) dneh.

Pomembnejše med njimi so:

- EVROPSKI VEČERI LOJZETA PETERLETA
- BOSENSKE PIRAMIDE – ODKRITJE IN POT DO PRIZNANJA
- STROKOVNO SREČANJE DRUŠTVA BOLNIKOV S KRVNIMI BOLEZNIMI
- PRIREDITEV ZA NAJBOLJŠE BANČNIKE SKB BANKE
- LETNO SREČANJE MEDICINSKEGA ZDRUŽENJA ECTS
- DELAVNICA WIDER
- PIRAMIDE IN STARODAVNA TEHNOLOGIJA
- POMP FORUM
- WAIPO SEMINAR O KOLEKTIVNEM UPRAVLJANJU PRAVIC
- SREČANJE ZVEZE SVOBODNIH SINDIKATOV SLOVENIJE

Druge prireditve dejavnosti na trgu v CD

Mednje uvrščamo novinarske konference, tiskovna središča (volitve), sprejeme in sestanke poslovnih partnerjev. V letu 2014 smo organizirali 14 (27) prireditve s 1160 (2365) obiskovalci in 17 (34) dogodki v 15 (13) dneh.

Pomembnejše med njimi so:

- ŽREBANJE KANDIDATOV ZA VOLITVE V EVROPSKI PARLAMENT
- SPREJEM ZA KD GROUP
- RAZGLASITEV DOBITNIKOV TRUSTED BRAND 2014
- PARLAMENTARNE VOLITVE

Opravljanje tehničnih storitev v CD in zunaj njega

Zaposleni v tehničnem sektorju CD so pomembno prispevali k dobrim rezultatom dejavnosti na trgu tudi z opravljanjem tehničnih storitev na drugih prizoriščih. V letu 2014 smo zagotovili opremo in tehnične storitve na 3 (4) prireditvah s 540 (350) obiskovalci in 5 (9) dogodki v 5 (13) dneh.

Tehnične službe CD opravljajo tudi storitve delovanja in vzdrževanja za prostore in opremo Telekom/Centrexa v zgradbi CD in za nekatere druge poslovne partnerje.

TABELA 22: Število udeležencev, dogodkov in projektov v sklopu kongresno-komercialnega programa CD v letu 2014

P O V Z E T E K	število udeležencev	število dogodkov	število projektov
KONGRESNE PRIREDITVE	4.360	157	20
PROSLAVE	7.354	29	16
GAUDEAMUS, VALETE	2.632	23	9
KULTURNE PRIREDITVE	40.495	82	49
SEJMI, RAZSTAVE, FESTIVALI	66.000	476	5
ZNANSTVENE, IZOBRAŽEVALNE PRIREDITVE	9.162	115	55
SPREJEMI	585	7	6
TISKOVNE KONFERENCE	495	5	5
DRUŽABNE PRIREDITVE	6.135	36	28
DOBRODELNE PRIREDITVE	2.300	2	2
DRUGO	80	5	3
SKUPAJ PRIREDITVE	139.598	937	198
SKUPAJ TEHNIČNE STORITVE	540	5	3
PRIREDITVE IN TEHNIČNE STORITVE SKUPAJ	140.138	942	201

V sklopu kongresno-komercialnega programa smo v letu 2014 organizirali 198 (202) projektov z 942 (852) dogodki, in našli na prireditvah 139.598 (132.246) obiskovalcev oz. udeležencev. Poleg tega smo opravljali tehnične storitve ali posodili opremo na 3 (4) projektih s 540 udeleženci.

Zahtevno usklajevanje kulturno-umetniškega programa, ki je sofinanciran iz javnih virov, in kongresno-komercialnega programa oz. dejavnosti na trgu, ki mora storitve zaračunati neposrednim uporabnikom ali partnerjem, so vodstvo CD in odgovorni sodelavci na obeh straneh opravljali produktivno ter z velikim poslovnim posluhom za doseganje optimalnih programskih rešitev in finančnih rezultatov v letu 2014 v Cankarjevem domu.

Priloga: Pregled uresničenih prireditev in obiskovalcev javnega kulturnega programa po dejavnostih in zvrsteh v letu 2014

Datum	Prizorišče	Naziv projekta oz. prireditve	Št. prir.	Št. obisk.
		Abonmajski koncerti orkestra Slovenske filharmonije	34	30.138
		Abonmajski koncerti Simfoničnega orkestra RTV Slovenija	9	7.972
12.02.2014	GD	ZLATI ABONMA: ČEŠKA FILHARMONIJA – JUBILEJ ČEŠKE DEDIŠČINE; dirigent: Jiří Bělohlávek; solist: Nikolaj Luganski, klavir	1	1.483
26.02.2014	GD	ZLATI ABONMA: FILHARMONIČNI ORKESTER IZ STRASBOURGA; dirigent: Marko Letonja; solist: Kit Armstrong, klavir	1	1.460
21.03.2014	GD	ZLATI ABONMA: FILHARMONIČNI ORKESTER BBC; ČAROVNIK NA TOLKALIH; dirigent: Juanjo Mena; solist: Martin Grubinger, tolkala	1	1.345
07.05.2014	GD	ZLATI ABONMA: ORKESTER IZ CADAQUÉSA; SREDOZEMSKA STRASTI; dirigent: Jaime Martín; solist: Miloš Karadaglić, kitara	1	1.396
24.09.2014	GD	ZLATI ABONMA: SIMFONIČNI ORKESTER ČAJKOVSKEGA IZ MOSKVE; dirigent: Vladimir Fedosejev	1	1.338
20.10.2014	GD	ZLATI ABONMA: LES VIOLONS DU ROY; Kraljeve violine; dirigent: Jonathan Cohen; solist: Alexandre Tharaud, klavir	1	1.273
19.11.2014	GD	ZLATI ABONMA: URALSKI FILHARMONIČNI ORKESTER; Med tradicijo in novimi talenti; dirigent: Dmitrij Liss; solist: Dmitrij Mahtin, violina	1	1.335
		Zlati abonma	7	9.630
23.04.2014	GD	LETNI KONCERT SIMFONIČNEGA ORKESTRA AKADEMIJE ZA GLASBO V LJUBLJANI; Ob 80-letnici skladatelja Lojzeta Lebiča; dirigent: Marko Letonja	1	396
27.01.2014	GD	SILENCE: PRVO SREČANJE PREŽIVELIH PO KONCU SVETA; SILENCE IN SIMFONIČNI ORKESTER RTV SLOVENIJA; PRVO SREČANJE PREŽIVELIH PO KONCU SVETA; dirigent: Tomislav Fačini	1	1.341
21.12.2014	GD	BOŽIČNI KONCERT: SIMFONIČNI ORKESTER RTV SLOVENIJA; Nuša Derenda in Simfoniki RTV Slovenija; dirigent: Patrik Greblo; gosti: Aljaž Farasin, tenor; Jure Gradišnik, trobenta; Big band RTVS, Mladinski pevski zbor RTVS	1	1.397
		Simfonični koncerti za GML in GMS	20	19.341
		SIMFONIČNA GLASBA	73	70.215
	GD	Giuseppe Verdi: AIDA; Opera in Balet SNG Maribor; dirigent: Francesco Rosa; režiser: Pier Francesco Maestrini	5	5.587
24.10.2014	GD	IGRA O ANTIKRISTU, Oratorij po mariborski nadškofiji; dirigent: Marko Letonja; avtorica glasbe: Nana Forte	1	1.070
	LD	Niccolo Piccinni: LA CECCHINA ALI NIKOGARŠNJA HČI	5	1.965
05.11.2014	LD	Gian Carlo Menotti: ZMIKAVT IN STARA DEVICA; Slovensko komorno glasbeno gledališče; groteskna komorna opera v enem dejanju	1	210
		GLASBENO SCENSKA DELA	12	8.832
24.05.2014	SF	APZ TONE TOMŠIČ UNIVERZE V LJUBLJANI; V tihem šelestenju časa; dirigent: Sebastjan Vrhovnik	1	321
		VOKALNA GLASBA	1	321
05.02.2014	SF	SREBRNI ABONMA: S FRANCOSKO OČARLJIVOSTJO; Julien Beaudiment, flavta; Marie-Pierre Langlamet, harfa	1	470
26.03.2014	GD	SREBRNI ABONMA: BENEŠKI BAROČNI ORKESTER; VRAŽJI GOSLAČI; Giuliano Carmignola, violina	1	549

Datum	Prizorišče	Naziv projekta oz. prireditve	Št. prir.	Št. obisk.
09.04.2014	SF	SREBRNI ABONMA: GLASNIKI NOVIH OBZORIJ; Luka Juhart, akordeon; Patrick Demenga, violončelo; Thomas Demenga, violončelo	1	269
20.05.2014	SF	SREBRNI ABONMA: GODALNI KVARTET BELCEA; BRILJANCA NOVE GENERACIJE; Rossana Rossignoli, klarinet	1	299
03.12.2014	SF	SREBRNI ABONMA: GAUTIER CAPUÇON, VIOLONČELO; JÉRÔME DUCROS, KLAVIR; Spomin na legende	1	398
		Srebrni abonma	5	1.985
15.01.2014	KCD	MLADI MLADIM; Neža Torkar, harmonika; Duo A2: Ajda Antolovič, saksofon; Andraž Likar, tolkala	1	143
12.03.2014	KCD	MLADI MLADIM: Urška Rihtaršič, harfa; Trio Exduetre (Ana Dežman, sopran; Eva Mittendorfer, flavta; Nadja Knez, harmonika)	1	78
06.05.2014	GD	MLADI MLADIM: Orgelski recital; Karmen Zidar Kos, Luka Gojkošek, orgle	1	158
22.10.2014	KCD	MLADI MLADIM – SKLADATELJSKI VEČER; Nives Šebjan, Leon Firšt	1	75
26.11.2014	SF	MLADI MLADIM – KONCERT NAGRAJENCEV TEMSIG; TRIO JOY: Julija Zadavec, klavir; Ana Avšič, violina; Domen Hrastnik, violončelo; TIN CUGELJ, pozavna; Mateja Hladnik, klavir	1	70
		Mladi mladim	5	524
18.03.2014	GD	NATHAN J. LAUBE, orgelski recital	1	184
14.05.2014	GD	THIERRY ESCAICH, orgelski recital	1	104
18.11.2014	GD	RENATA BAUER, orgelski recital	1	116
21.05.2014	GD	JAVNI NASTOP ŠTUDENTOV ORGEL AKADEMIJE ZA GLASBO V LJUBLJANI; mentorica: izr. prof. Renata Bauer	1	155
04.06.2014	SF	DUO CLARIPIANO; Dušan Sodja, klarinet; Tatjana Kaučič, klavir	1	240
05.03.2014	SF	TOMAŽ PETRAČ; klavir	1	105
		KOMORNA GLASBA	16	3.413
01.10.2014	KCD	PREDIHANO: BOJANA ŠALJIČ PODEŠVA; Iz časa v čas; avtorski večer	1	62
21.01.2014	SF	PREDIHANO: JACK QUARTET	1	49
15.04.2014	SF	PREDIHANO: NEOFONIA I; dirigent: Steven Loy; solista: Nina Prešiček, klavir; Aleš Klančar, trobenta	1	183
18.05.2014	KCD	PREDIHANO: NEOFONIA II; dirigent: Steven Loy, solista: Miha Haas, klavir; Matjaž Porovne, violina	1	75
		Predihano	4	369
28.10.2014	SF	VEČER SODOBNEGA SLOVENSKEGA SAMOSPEVA; Barbara Jernejčič Fürst, mezzosopran, Gaiva Bandzinaitė, klavir	1	94
18.10.2014	KD	FESTIVAL EARZOOM: Aisen Caro Chacin, Eduardo Raon, Myriam Blaeu, Ragnar Hrafnkelsson (projekt Mogeess)	1	79
		SODOBNA GLASBA	6	542
		RESNA GLASBA	108	83.323
01.03.2014	GD	ANGELIQUE KIDJO	1	1.132
17.04.2014	LD	CARMINHO	1	544
25.09.2014	LD	NOUREDDINE KHOURCHID & VRTEČA SE DERVIŠA	1	498
27.10.2014	GD	BUIKA	1	1.100
29.05.2014	KCD	Druga godba: JUANA MOLINA	1	188
31.05.2014	KCD	Druga godba: RUBATO	1	230
31.05.2014	KCD	Druga godba: Foltin & Guests feat. Vasko Atanasovski & Natalio Sued	1	230
		GLASBE SVETA	7	3.922
14.01.2014	KCD	CANKARJEV TOREK: SAME BABE	1	196
21.01.2014	KCD	CANKARJEV TOREK: CHRIS ECKMAN	1	225
28.01.2014	KCD	CANKARJEV TOREK: NAJOUA; ERIK FRIEDLANDER	1	102
04.02.2014	KCD	CANKARJEV TOREK: IGOR MATKOVIĆ "LONG DISTANCE JOURNEY" FEAT. MARCIN WASILEWSKI	1	163
11.02.2014	KCD	CANKARJEV TOREK: KAJA DRAKSLE SOLO; BADBOOSH BAND	1	100

Datum	Prizorišče	Naziv projekta oz. prireditve	Št. prir.	Št. obisk.
18.02.2014	KCD	CANKARJEV TOREK: REIJSEGER/FRAANJE/SYLLA	1	150
04.03.2014	KCD	CANKARJEV TOREK: SAMO ŠALAMON BASELESS TRIO (TRIO feat. JULIAN ARGUELLES & JOHN HOLLENBECK)	1	55
11.03.2014	KCD	CANKARJEV TOREK: BRINA VOGELNIK & JANEZ DOVČ	1	140
18.03.2014	KCD	CANKARJEV TOREK: NATE WOOLEY QUINTET	1	93
01.04.2014	KCD	CANKARJEV TOREK: RAZAL OKLIM QUARTET	1	92
08.04.2014	KCD	CANKARJEV TOREK: IMER TRAJA BRIZANI & AMALA, PARADOX TRIO	1	80
15.04.2014	KCD	CANKARJEV TOREK: BASSEKOU KOUYATE & NGONI BA	1	190
22.04.2014	KCD	CANKARJEV TOREK: ARVE HENRIKSEN 4TET	1	99
06.05.2014	KCD	CANKARJEV TOREK: THE BUREAU OF ATOMIC TOURISM	1	47
30.09.2014	KCD	CANKARJEV TOREK: ELISABETH HARNIK/DIDI KERN/KEN VANDERMARK; v uvodu dokumentarni film GLASBENIK, režija: Daniel Kraus	1	73
07.10.2014	KCD	CANKARJEV TOREK: LULA PENA FADO SOLO (Mesto žensk)	1	250
14.10.2014	KCD	CANKARJEV TOREK: JURE PUKL & BIG BAND RTV SLOVENIJA	1	120
28.10.2014	KCD	CANKARJEV TOREK: ŠTEFAN KOVAČ MARKO BANDA	1	156
04.11.2014	KCD	CANKARJEV TOREK: SONIC BOOM: HAN BENNINK & URI CAINE	1	80
11.11.2014	KCD	CANKARJEV TOREK: ANTOINE BERJEAUT »WASTELAND« FEAT. MIKE LADD; Antoine Berjeaut, trobenta; Mike Ladd, glas; Julien Lourau, saksofon; Stephane Kerecki, bas; Fabrice Moreau, bobni; David Neerman, vibrafon	1	100
09.12.2014	KCD	CANKARJEV TOREK: ANDREA SCHRÖDER; LIMOUSINE	1	164
02.12.2014	KCD	CANKARJEV TOREK: INGEBRIGT HAKER FLATEN SEXTET; Dave Rempis, pihala; Ola Kvernberg, violina; Jasper Stadhouders, kitara; Ingebrigt Haker Flaten, ak., el. bas, elektronika, skladbe; Jason Adasiewicz, vibrafon; Frank Rosaly, bobni	1	100
25.11.2014	KCD	CANKARJEV TOREK: NECA FALK; Boštjan Narat, kitara; Boštjan Gombač, klarinet, tolkala, zvočila; Žiga Golob, kontrabas	1	250
	KCD	Cankarjevi torki	23	3.025
28.03.2014	LD	BIG BAND RTV SLO: LEPOTICA IN ZVER; Anika Horvat & Klemen Klemen; dirigent: Lojze Krajncan	1	312
11.11.2014	GD	BIG BAND RTV SLOVENIJA; gostje: New York Voices, dirigent: Lojze Krajncan	1	500
02.07.2014	Križanke	55. JAZZ FESTIVAL LJUBLJANA: Jani Moder's Brain Blender; Jaga Jazzist	1	500
03.07.2014	LD	55. JAZZ FESTIVAL LJUBLJANA: In the Country	1	400
03.07.2014	LD	55. JAZZ FESTIVAL LJUBLJANA: Joachim Kühn / Majid Bekkas / Ramon Lopez »Chalaba«	1	400
03.07.2014	KCD	55. JAZZ FESTIVAL LJUBLJANA: Tarek Yamani Trio	1	200
04.07.2014	ŠD	55. JAZZ FESTIVAL LJUBLJANA: Joachim Kühn solo	1	200
04.07.2014	Križanke	55. JAZZ FESTIVAL LJUBLJANA: Marko Črnčec 4; Gregory Porter	1	1.300
04.07.2014	KCD	55. JAZZ FESTIVAL LJUBLJANA: De Beren Gieren feat. Susana Santos Silva	1	200
05.07.2014	KCD	55. JAZZ FESTIVAL LJUBLJANA: Gianluca Petrella & Giovanni Guidi Duo »Soupstar«	1	200
05.07.2014	KCD	55. JAZZ FESTIVAL LJUBLJANA: Hugo Carvalhais Quartet	1	200
05.07.2014	KCD	55. JAZZ FESTIVAL LJUBLJANA: www.e.go.no sreča sir in vino s Portugalskega	1	200
05.07.2014	KCD	55. JAZZ FESTIVAL LJUBLJANA: Cortex	1	200
05.07.2014	LD	55. JAZZ FESTIVAL LJUBLJANA: Zlatko Kaučič & Agustí Fernandez	1	300
05.07.2014	LD	55. JAZZ FESTIVAL LJUBLJANA: The Necks	1	300
05.07.2014	KCD	55. JAZZ FESTIVAL LJUBLJANA: Souljazz Orchestra	1	200
		55. jazz festival Ljubljana	14	4.800
		CANKARJEVI TORKI, JAZZ	39	8.637

Datum	Prizorišče	Naziv projekta oz. prireditve	Št. prir.	Št. obisk.
11.05.2014	GD	CAETANO VELOSO: ABRAÇAÇO	1	1.177
03.06.2014	GD	LA VIE EN ROSE 2014: 100-letnica Franeta Milčinskega - Ježka	1	1.492
28. do 30.9.2014	GD	PERPETUUM JAZZILE: Vokal xtravaganzza 2014	3	4.419
16.in 17. 12.2014	GD	VLADO KRESLIN: ČE BI MIDVA SE KDAJ SREČALA, Mali bogovi, Beltiška banda; posebni gost: Damir Imamović	2	2.988
08.02.2014	KCD	URŠULA RAMOVEŠ IN FANTJE IZ JAZBECOVE GRAPE: Vse je triba znat, triba je gljedat na luna	1	230
31.01.2014	LD	MEF IN NARODNOOSVOBODILNI BEND: Najboljša leta	1	475
08.03.2014	GD	HELENA BLAGNE: Unplugged	1	1.106
06.11.2014	KCD	FLORA & PARIS; Flora Ema Lotrič, glas; Jure Tori, harmonika, klavir; Blaž Celarec, bobni, tolkala; Tjaša Perigoj, tenor, sopranski saksofon, flavta; Matej Fele, akustična kitara; Mitja Tori, bas	1	120
		MEJNE GLASBENE ZVRSTI	11	12.007
		DRUGA GLASBA	57	24.566
14.05.2014	LD	IMPROVIZIJA 2014; umetniško vodenje: Juš Milčinski	1	536
03.04.2014	DDP	Stanislava Repar: SLOVENKA NA KVADRAT; režija: Nick Upper	1	52
13. in 14.10.2014	ŠD	Nika Bezeljak in Nina Šorak: ZAKAJ (N)IMAM OTROK(E)	2	175
	KD	Nataša Živković: ZAVOLJOOČETA	5	297
	Tel Aviv	Barbara Novaković Kolenc: MUZEJ PISEM	2	200
	DDP	Niko Goršič in Pavel Mihelčič: IRONIČNI REKVIEM ZA IGRALCA IN SKLADATELJA	5	213
	DDP	Ivana Sajko: EVROPA; MONOLOG ZA MATER KORAJŽO IN NJENE OTROKE	3	145
29.03.2014	DDP	Irena Tomažin: OKUS TIŠINE VEDNO ODMEVA; Emanat; avtorica in izvajalka: Irena Tomažin; dramaturgija: Barbara Korun	1	36
	KD	Christoph Willibald Gluck: OGOLJUFANI SODNIK, Slovensko komorno glasbeno gledališče; režija: Yulia Roschina	4	536
	KD	Polona Vetrih, Saša Tabaković: MI HA IŠ – kdo si človek?	12	1.759
		KOPRODUKCIJE	36	3.949
	KCD	Cafe teater	19	2.265
	DDP	Jean Racine: BERENIKA	2	142
	LD	Iztok Mlakar: SLJEHRNIK	3	1.435
24.09.2014	LD	Jose Luis Alonso De Santos: LJUBEZENSKE IN ŠALJIVE SLIKE AL FRESCO; režija: Marko Čeh; Mestno gledališče Ptuj, Zavod Margarete Schwarzwald	1	40
	DDP	TIK PRED REVOLUCIJO: MLADOST, AGRFT	2	144
	DDP	USPEH, AGRFT	2	113
01.03.2014	LD	Nina Raine: PLEMENA, Slovensko stalno gledališče Trst; režija: Matjaž Latin	1	265
		GOSTOVANJA IZ SLOVENIJE	30	4.404
08.10.2014	LD	William Shakespeare, Thomas Middleton: TIMON ATENSKI; režija: Janez Pipan; SNG Nova Gorica	1	166
19.02.2014	GD	MICHELANGELO; režija: Tomaž Pandur; Hrvaško narodno gledališče Zagreb	1	961
21.02.2014	LD	Anton Pavlovič Čehov: ČEŠNJEV VRT; režija: Vito Taufer; Hrvaško narodno gledališče Zagreb	1	468
18.09.2014	DDP	Alfred Jarry: KRALJ UBU; režija: Zoltán Balázs; Teater Maladype (Ex ponto)	1	71
27.10.2014	LD	Ta hud abonma + Abonma Bis: Radmila Vojvodić: EVERYMAN ĐILAS SLEHERNIK ĐILAS; režija: Radmila Vojvodić; Črnogorsko narodno gledališče	1	335
1. in 2. 1.2014	GD	LA VERITA; Compagnia Finzi Pasca	2	1.033
		GOSTOVANJA IZ TUJINE	7	3.034
		GLEDALIŠČE	73	11.387

Datum	Prizorišče	Naziv projekta oz. prireditve	Št. prir.	Št. obisk.
		25. mednarodni filmski festival LIFFe	287	45.934
		8. MEDNARODNI FESTIVAL GORNIŠKEGA FILMA	25	2.748
		16. festival dokumentarnega filma	34	1.572
		FESTIVALI	346	50.254
04.04.2014	KD	OTROŠKI IN MLADINSKI FILMI Z NIZOZEMSKEGA: Proti nevihti; režija: Steven de Jong	1	79
05.04.2014	KD	OTROŠKI IN MLADINSKI FILMI Z NIZOZEMSKEGA: Pravi fantje ne jočejo; režija: Dennis Bots	1	23
05.04.2014	KD	OTROŠKI IN MLADINSKI FILMI Z NIZOZEMSKEGA: Skavti v Južni Ameriki; režija: Johan Nijenhuis	1	18
06.04.2014	KD	OTROŠKI IN MLADINSKI FILMI Z NIZOZEMSKEGA: Moj pasji prijatelj Smrk	1	12
		Otroški in mladinski filmi z Nizozemskega	4	132
17.09.2014	KD	CIKEL SODOBNEGA JAPONSKEGA FILMA: Modra pomlad; režija Toshiaki Toyoda	1	61
18.09.2014	KD	CIKEL SODOBNEGA JAPONSKEGA FILMA: Smejoči žabec; režija Hideyuki Hirayama	1	83
19.09.2014	KD	CIKEL SODOBNEGA JAPONSKEGA FILMA: Nova bitka/Zarota; režija Hajime Hashimoto	1	57
20.09.2014	KD	CIKEL SODOBNEGA JAPONSKEGA FILMA: Mačka gre po svoje; režija Nami Iguchi	1	59
21.09.2014	KD	CIKEL SODOBNEGA JAPONSKEGA FILMA: Štirinajst; režija Hiromasa Hirose	1	57
23.09.2014	KD	CIKEL SODOBNEGA JAPONSKEGA FILMA: Ogorki; režija Kichitaro Negishi	1	73
24.09.2014	KD	CIKEL SODOBNEGA JAPONSKEGA FILMA: Pacchigi! Ljubezen in mir; režija Kazuyuki Izutsu	1	37
		Cikel sodobnega japonskega filma	7	427
		FILMSKI CIKLI	11	559
		KAKRŠEN OČE, TAKŠEN SIN; režija: Hirokazu Kore-eda	7	485
		ADELINO ŽIVLJENJE; režija: Abdellatif Kechiche	12	707
		GEMMA BOVERY; režija: Anne Fontaine	1	410
		NESKONČNA LEPOTA; režija: Paolo Sorrentino	26	2.758
		Kjara Starič Wurst: RAZPOTJA; urbani plesni film	2	273
		POPOTOVANJE TISOČERIH OKUSOV; režija: Lasse Hallström	28	1.435
		MEDZVEZDJE (INTERSTELLAR); režija: Christopher Nolan	15	3.289
		ALAN PARTRIDGE: ALFA SAMEC; režija: Declan Lowney	14	159
		PINGVINI Z MADAGASKARIJA; režija: Eric Darnell, Simon J. Smith	23	1.198
		FILMI DRUGIH DISTRIBUTERJEV	128	10.714
		FILM	485	61.527
		MARTIN IN GREGOR ALI OD JUNAKA DO BEDAKA; produkcija: Cankarjev dom; režija: Matjaž Latin; nastopata: Pavle Ravnohrib in Boštjan Gombač	11	2.240
09.01.2014	KD	LIFFE PO LIFFU: PODMORNICA; režija: Richard Ayoade	1	39
20.02.2014	KD	LIFFE PO LIFFU: LORE; režija: Cate Shortland	1	58
06.03.2014	KD	LIFFE PO LIFFU: KAVBOJ; režija: Boudewijn Koole	1	47
07.04.2014	KD	LIFFE PO LIFFU: NEKAJ JEV ZRAKU; režija: Olivier Assayas	1	38
15.05.2014	KD	LIFFE PO LIFFU: KLIP; režija: Maja Miloš	1	54
14.10.2014	KD	LIFFE PO LIFFU: RAZREDNI SOVRAŽNIK; režija: Rok Biček	1	160
18.12.2014	KD	LIFFE PO LIFFU: NESKONČNA LEPOTA; režija: Paolo Sorrentino	1	122
		Liffe po Liffu	7	518
		Otroške delavnice	9	83
21.03.2014	KD	S TOLKALI IN PESMIJO OKOLI SVETA; Franci Krevh in Marko Brdnik	1	114
07.02.2014	KD	DOGAJA!; Društvo za razvoj gledališča v izobraževanju	1	64

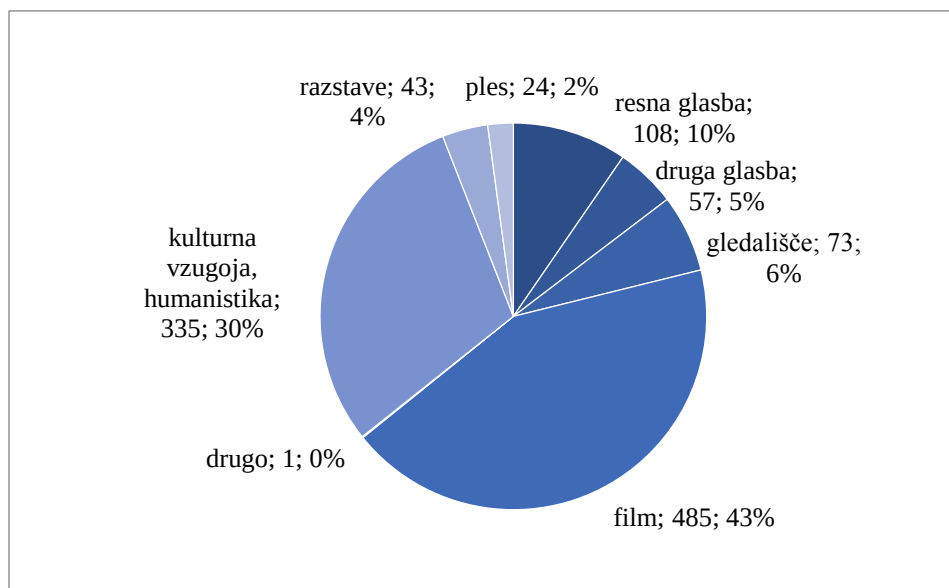
Datum	Prizorišče	Naziv projekta oz. prireditve	Št. prir.	Št. obisk.
	LD	Srečanje s Policijskim orkestrom	5	2.620
	KD	Slovenski tolkalni projekt (SToP)	4	411
	LD	Sergej Sergejevič Prokofjev: PEPELKA; režija: Matej Rotovnik in Ksenija Kovač Romano	13	5.670
	LD	Boštjan Gombač, Ivana Djilas: POSLUH! RECIKLIRAMO	5	2.058
01.04.2014	KD	TERRAFOLK: (P)osvojimo pesem drugega naroda	1	162
18.03.2014	ŠD	MARKO REPA IN SKAČE; nastopajo: Ba-rock (Hermina Matjašič, glas, violina; Ana Resnik, kljunasta flavta, pozavna; Irena Skumavec, čembalo, klaviature; Uroš Rakovec, kitara, mandolina, mandola; Uroš Atanasovski, kontrabas)	1	86
31.01.2014	GD	GLASBENA TORTA; sodelujejo: Trobilni ansambel Slovenske filharmonije, Godalni kvartet Fiasco, Skupina B.T.K., Slovenski tolkalni projekt StoP, Big Band Srednje glasbene šole Ljubljana, Boštjan Gorenc - Pižama	1	1.127
08.02.2014	LD	D best abonma: GODALKANJE ŠT. 1; avtor: Bojan Cvetrežnik; nastopa: Simbolični orkester	1	334
22.02.2014	KD	Moj prvi abonma: Ana Đokić: VITEZ ŽELEZNEGA SRCA; Lutkovno gledališče Maribor; režija: Svetlana Patafta	1	126
08.03.2014	KD	Moj prvi abonma: Simona Hamer, Ajda Valcl: ZAJTRK; Slovensko narodno gledališče Nova Gorica; režija: Ajda Valcl	1	134
		Wolfgang Amadeus Mozart: BASTIEN IN BASTIENA	3	1.085
15.03.2014	ŠD	D best abonma + Ta hud abonma: ETNOKRONIKA; zasnova: Aleksander Arsov; nastopajo: Tinkara Kovač, Petra Onderufova, Aleksander Arsov	1	145
23.12.2014	ŠD	TRUBAR IN DRUGI TRUBARURJI SLOVENSKE KULTURE; Jararaja	1	161
	ŠD	PROSTO PO PREŠERNU; režija: Maruša Kink; igrajo: Jernej Čampelj, Tina Gunzek in Saša Pavlin Stošič	23	4.393
		Pravljice danes	8	1.137
	ŠD	OTROČJE LAHKO MUZICIRANJE; režija: Ivana Djilas; nastopata: Zlatko Kavčič in Boštjan Gombač	6	1.101
	LD	ROMANA, OTROCI IN POŠAST POZABAAA; režija: Ivana Djilas, Dream Art	7	2.952
	LD	Cesar CUI: RDEČA KAPICA; režija: Yulia Roschina; opera za otroke	4	1.585
		Kulturni bazar 2014	68	6.796
30.12.2014	KCD	Ta hud abonma + Abonma Bis: VSE, KAR SMO IZGUBILI, MEDTEM KO SMO ŽIVELI; režija: Beton Ltd.; nastopajo: Primož Bezjak, Branko Jordan, Katarina Stegnar	1	145
07.02.2014	ŠD	IGRAJ SE Z MANO: Dr. Fig Fig in Julija, Boris Kononenko, Neža Adamič in učenci Centra Janeza Levca Ljubljana	1	253
	ŠD	Maruša Kink, Mija Špiler: VELIKI POK; režija: Maruša Kink; igrajo: Jernej Čampelj, Tina Gunzek in Saša Pavlin Stošič	6	1.068
	KCD	ZA DEVETIMI GORAMI; Anja Štefan, Boštjan Gombač, Janez Dovč	7	1.026
	KD	Moj prvi abonma: JURI MURI V AFRIKI PLEŠE; režija: Ivana Djilas; Plesni Teater Ljubljana	4	669
	LD	Ta hud abonma + D best abonma: JAZ, BATMAN; režija: Vinko Möderndorfer; PGK Kranj	2	775
	LD	D best abonma: Astrid Lindgren: PIKA NOGAVIČKA; režija: Anđelka Nikolić; Slovensko ljudsko gledališče Celje	2	761
		KULturna VZGOJA	211	42.000
11.06.2014	GD	ZLATA BRALNA ZNAČKA	1	775
	LD	Konservatorij za glasbo in balet; letna produkcija	2	1.077
	LD	KO PADE NOČ; Letni javni nastop učencev Oddelka za sodobni ples in plesnih pripravnic KGBL; Otroška plesna predstava	2	1.033
17.04.2014	KD	Ivan Krilov: PREVZETNA NEVESTA; Gledališka skupina Reciklaža; režija: Sara Špelec	1	71
25.04.2014	LD	KONCERT MEŠANEGA PEVSKEGA ZBORA DANICA IZ ŠT. PRIMOŽA; zborovodja Stanko Polzer (zamejci)	1	427

Datum	Prizorišče	Naziv projekta oz. prireditve	Št. prir.	Št. obisk.
	LD	ROMEO + JULIJA; režija: Matjaž Latin, English student theatre II. gimnazije Maribor	4	1.738
		Transgeneracije 2014	13	1.312
		USTVARJALNOST MLADIH	24	6.433
		Politika in morala; dr. Borut Ošljaj	3	147
		Slovenci, identiteta, demokracija, suverenost; dr. Božo Repe	4	291
		Pogačnikova delavnica	2	177
		Smisel socialnega in človekove pravice	7	337
		Pozitivna psihologija	5	1.078
		Literarni dialogi: Slovenija - Španija	3	480
		Fabula 2014	5	635
19.11.2014	ŠD	ERNESTO CARDENAL IN GRUPO SAL DUO	1	113
		Kritikovo oko	11	2.200
		Vilenica 2014	3	211
		Pred izidom in ob njem	5	285
		Litearni večeri DSP in DSKP	4	295
		Druga predavanja in okrogle mize	39	2.227
		Žarenje novih energij	4	211
05.09.2014	M3+4	SLOVENSKE KNJIGE: KLJUČ DO USPEHA V TUJINI, sklop strokovnih predavanj	1	60
23.09.2014	KD	YUVAL NOAH HARARI: Sapiens, kratka zgodovina človeštva	1	170
		HUMANISTIČNI IN LITERARNI PROGRAM	100	9.062
		KULturna VZGOJA IN HUMANISTIKA	335	57.495
24.– 28.2.2014	P2	Ob 8. mednarodnem festivalu gorniškega filma; razstava	1	1.500
14.– 19.3.2014	P2	Razstava ob Festivalu dokumentarnega filma, Maja Weiss	1	650
30.1.– 7.2.2014	P2	IGRAJ SE Z MANO, razstava	1	2.000
22.4.– 6.5.2014	P1	TRANSGENERACIJE 2014, razstava	1	1.500
		Razstave drugih programov	4	5.650
18.12.13– 16.2.14	G	DELA NA PAPIRJU, Vatroslav Kuliš	1	1.500
7.1.– 2.2.2014	P1	REFORMA; DOS	1	2.500
21.2.– 19.3.2014	VSD	100 LET V DOBRO DEDIŠČINE	1	3.200
22.1.– 2.3.2014	MG	ASOCIIRANI FRAGMENTI REALNOSTI, Nora de Saint Picman	1	950
20.2.– 20.3.2014	P1	NATEČAJ ZA FOTOGRAFIJO LETA REVije EMZIN 2013	1	9.000
4.3.– 18.4.2014	G	PRVE GENERACIJE PO LETU NIČ: OD JONI ZAKONJŠEK DO SUZANE BRBOROVIČ; Osem slikark; Joni Zakonjšek, Maruša Šuštar, Nika Zupančič, Ksenija Čerče, Katja Sudec, Ana Sluga, Suzana Brborović in Ira Marušič	1	2.500
5.3.– 13.4.2014	MG	NISEM REVEN ..., Tadej Žnidarčič	1	1.200
16.4.– 25.5.2014	MG	ZEITRAUM, Annibel Cunoldi Attems	1	1.250
21.5.– 26.10.2014	G	EMONA 2000 – AQUAE IASAE: Arheološka razstava v okviru projekta Emona 2014	1	2.700
28.5.– 30.6.2014	MG	PROSTOR VMES IN OBJEKTIVNA, Nina Đurđević	1	1.100
16.6.– 13.7.2014	P1	PORTRET 2014	1	2.500
2.– 28.7.2014	MG	JAZZ FESTIVAL LJUBLJANA 2001–13, Nada Žgank	1	1.000
16.7.– 15.9.2014	VSD	ARHITEKTURA DOMOV ZNANIH SLOVENCEV, Živa Deu	1	2.000

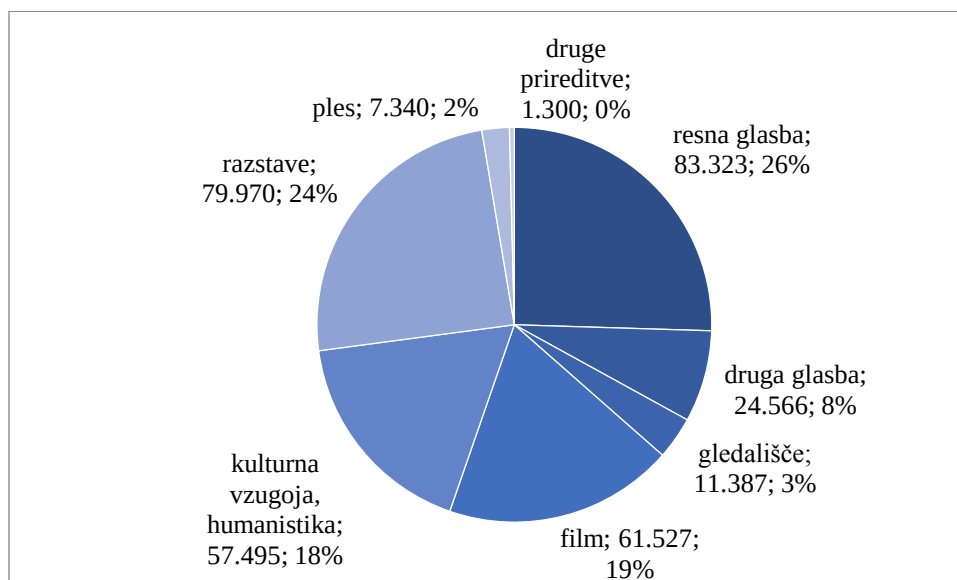
Datum	Prizorišče	Naziv projekta oz. prireditve	Št. prir.	Št. obisk.
10.9.– 26.10.2014	MG	OSTAL SI DEL TE POKRAJINE, DEL NJENIH BOLEČIN IN LEPOTE, Borut Peterlin	1	1.200
29.10.– 14.12.2014	MG	FILMI V FOTOGRAFIJI, Željko Stevanič	1	2.120
17.11.2014– 15.2.2015	G	11. SLOVENSKI BIENALE ILUSTRACIJ	1	3.300
17.12.2014– 25.1.2015	MG	MULTITASKERJI: Fotografiji revije Mladina v sočasni sodobni umetnosti	1	1.200
19.12.2013– 19.1.2014	MG	PORTRETI, Branimir Ritonja	1	500
		Likovne, foto in arhitekturne razstave	18	39.720
	P1	Likovni kritiki izbirajo	11	22.700
	P1	Oblikovalska identiteta	9	11.400
16.12.2013 – 05.01.2014	P1	MADE IN CHINA	1	500
		RAZSTAVE SKUPAJ	43	79.970
07.02.2014	GD, VSD, G	PREŠERNOVA PROSLAVA 2014	1	1.300
	DDP	Uršula Teržan: PRIJATELJICI ŠE VEDNO 2/3; koreografija: Uršula Teržan in Tanja Skok	3	132
	ŠD	Ana Pandur: CABELLO 22,11; izvedba: Rosana Hribar, Ana Pandur, Vito Marenče, Robert Jukič	3	319
	DDP	Urška Vohar: TRI PSICE, DVA PLANETA, ENA RAKETA; dramaturgija: Simona Semenič; izvedba: Jelena Rusjan, Nataša Živković, Urška Vohar	3	108
	DDP	Leja Jurišić in Jelena Rusjan: KRALJ LEAR: IZJAVA O ZVESTI LJUBEZNI; Pekinpah & CD	2	76
	DDP	Enya Belak in Veronika Valdes: PROFIL IN KAZEN; Flota & CD	4	143
		PLESNE KOPRODUKCIJE	15	778
17.05.2014	LD	PRINAŠALCI; Akademsko folklorna skupina France Marolt	1	540
		FOLKLORA	1	540
16.04.2014	LD	HE HE HELIUM; koreografija: Igor Kirov; plešejo: Mojca Majcen, Petra Valentič, Miloš Isailović, Igor Kirov	1	73
29.12.2014	GD	Balet SNG Maribor: ROMEO & JULIJA, balet; glasba: Sergej Prokofjev; koreografija: Valentina Turcu	1	926
31.12.2014	GD	Balet SNG Maribor: CARMEN, balet; glasba: Rodion Šchedrin; koreografija: Valentina Turcu	1	888
		PLESNA GOSTOVANJA IZ SLOVENIJE	3	1.887
11.02.2014	GD	Jazz balet iz Montreala: ZERO IN ON; koreografija: Cayetano Soto; NIGHT BOX; koreografija: Wen Wei Wang; umetniški vodja: Louis Robitaille	1	1.079
27.05.2014	GD	Balet Velikega gledališča iz Ženeve: SEN KRESNE NOČI; koreografija: Michel Kelemenis; glasba: Félix Mendelssohn	1	1.109
07.10.2014	GD	Balet Preljocaj: NOČI (Les Nuits); koreografija: Angelin Preljocaj	1	947
10.11.2014	GD	Balet HNK Zagreb: ANA KARENINA; glasba: Peter I. Čajkovski; koreografija: Leo Mujič; odrska priredba, dramaturgija: Valentina Turcu; scenografija: Ivan Kirinčič; kostumografija: Alan Hranitelj	1	896
		PLESNA GOSTOVANJA IZ TUJINE	4	4.031
11.10.2014	LD	14. GALA VEČER NOVIH BALETNIH KOREOGRAFIJ NA SLOVENSKO GLASBO	1	104
		Druge plesne prireditve	1	104
		PLES	24	7.340
		SKUPAJ JAVNI KULTURNI PROGRAM	1126	326.908

POVZETEK PO DEJAVNOSTIH	Št. prir.	Št. obisk.
RESNA GLASBA	108	83.323
DRUGA GLASBA	57	24.566
GLEDALIŠČE	73	11.387
FILM	485	61.527
KULturna VZGOJA IN HUMANISTIKA	335	57.495
RAZSTAVE	43	79.970
DRUGE PRIREDITVE JAVNE SLUŽBE	1	1.300
PLES	24	7.340
SKUPAJ KULTURNO-UMETNIŠKI PROGRAM V LETU 2014	1126	326.908

SLIKA 16: Število prireditev javnega kulturnega programa po dejavnostih

SLIKA 17: Število obiskovalcev javnega kulturnega programa po dejavnostih

Poslovno poročilo Cankarjevega doma za leto 2014 so pripravili:

Uršula Cetinski, *generalna direktorica*
Jana Kramberger, *direktorica poslovnega sektorja*
Karmen Klučar, *direktorica tehničnega sektorja*
Brigita Pečovnik, *direktorica kongresno-komercialnega sektorja*
Ingrid Gortan, *vodja programa resne glasbe in baleta*
Bogdan Benigar, *vodja programa jazz, etna in druge glasbe*
Staša Mihelčič, *vodja projektov gledališkega in plesnega programa*
Simon Popek, *vodja filmskega programa*
Barbara Rogelj, *vodja kulturnovzgojnega in humanističnega programa*
Nina Pirnat Spahić, *vodja razstavnega programa*
Janja Kolenc, *vodja službe za kadrovske in splošne zadeve*
Saša Globačnik, *vodja službe za trženje programa in odnose z javnostjo*
Irena Verdinek, *koordinatorka programa*
Tina Kramberger, *vodja kongresnih projektov*
Mira Štrbenk, *poslovna sekretarka*
in druge sodelavke in sodelavci iz Cankarjevega doma.

Jezikovni pregled: Sonja Vesel Košmrlj
Metodologija: Jana Kramberger

Uredila: Jana Kramberger

Zahvaljujemo se dolgoletnemu generalnemu direktorju, Mitji Rotovniku, ki je dvaintrideset let uspešno vodil Cankarjev dom in tudi v letu 2014 pomembno prispeval k doseženim pozitivnim programskim in finančnim rezultatom.

Odgovorna oseba:

Uršula Cetinski
generalna direktorica

Ljubljana, 26. februar 2015

UTRINKI 2014

Klasična glasba, opera in balet

Izjemnega tolkalca **Martina Grubingerja** smo spoznali v okviru Zlatega abonmaja (Filharmonični orkester BBC).

Foto: Michael Herdlein

Aida, operna koprodukcija s SNG Maribor.

Foto: Tiberiu Marta

Sen kresne noči v izvedbi baleta Velikega gledališča iz Ženeve.

Foto: Gregory Batardon

Godalni kvartet Belcea je navdušil v Srebrnem abonmaju.

Foto: Jillian Edelstein

UTRINKI 2014

Glasbe sveta, jazz in razstavni program

Brazilski glasbenik **Caetano Veloso** je predstavil svoj novi album.

Foto: arhiv CD

Obiskala nas je legenda afriške glasbe **Angelique Kidjo**.

Foto: Alexei Hay

Na 11. bienalu slovenske ilustracije je nagrado za življenjsko delo prejel **Jože Ciuha**.

Foto: Ljubo Vukelič

Na 55. jazz festivalu Ljubljana je nastopil lanskoletni prejemnik grammyja

Gregory Porter.

Foto: Lucy Nicholson/ Reuters

UTRINKI 2014

Film, kulturna vzgoja in kongresno-komercialni program

Na 25. Liffu je nagrado vodomec prejel film
Lahko noč, mamica.
Foto: arhiv mmc

Veliki pok, nova uspešnica kulturno-
vzgojnega programa.
Foto: Petra Cvelbar

Rekorden obisk je zabeležil italijanski film
Neskončna lepota.
Foto: arhiv CD

V okviru kongresno-komercialnega
programa je 30 let praznoval
Slovenski knjižni sejem.